

1 TOP 100 CELE MAI MARI COMPANII din ROMÂNIA

2022

Preț 300 LEI
Gratuit pentru abonații ZF

Proiect susținut de Deloitte

Folosește produsele bancare de la Garanti BBVA și nu rata nicio oportunitate!

TOP 1.000

cele mai mari companii din

ROMÂNIA

ediția a 5-a

Proiect susținut de
DELOITTE

We call it
PARK
for a reason

#DesignApartments

#GreatLiving

#GreenSpaces

And the reason being that **One Cotroceni Park** is an extensive development that aims to breathe new life into a long forgotten industrial area - **One United Properties'** most ambitious **urban regeneration vision**. With over **15,000 sqm, total retail area** and **more than 850 living apartments**, displayed in a green environment, crossed along by walking alleys, running and biking tracks and ample playgrounds, the entire park earns its name as a heart beating centerpiece of the entire complex.

one
COTROCENI PARK

SUMAR

ARGUMENT: Sorin Pâslaru, redactor-șef al <i>Ziarului Financiar</i>	7
Trei direcții de dezvoltare pentru următoarele trei decenii	8
Incertitudinile pot fi convertite în oportunități. Următorii 30 de ani trebuie să fie și mai buni, ALEXANDRU REFF , Country Managing Partner, Deloitte România și Moldova	10
Top 1.000 cele mai mari companii din România. Certificat verde pentru business	16
PNRR și aderarea la OCDE, factori catalizatori pentru reformele din România, VLAD BOERIU , Partener Coordonator Servicii Fiscale și Juridice, Deloitte România	17
Impactul regulilor fiscale internaționale asupra companiilor active în România, DAN BĂDIN și BOGDAN BARBU , Parteneri Servicii Fiscale, Deloitte România	19
România continuă să fie o destinație atractivă pentru investitori, RADU DUMITRESCU , Partener Coordonator Consultantă Financiară, și FLORIN PĂUNESCU , Director Consultantă Financiară, Deloitte România	21
Sistemul bancar, principalul finanțator al economiei în pandemie	22
Climate, inflation, energy crisis, budget deficit, pandemic, geopolitical tension and banking, DIMITRIOS GORANITIS , Banking and Capital Markets leader, Deloitte Central Europe	23
Liniștea dinaintea furtunii	28
Anevoiosul, dar obligatoriu drum spre verde	32
Taxonomia UE - piatra de temelie a revoluției în sustenabilitate, SORIN ELISEI , Director Consultantă, și ANAMARIA STROIA-TILLEY , Manager, Consultantă în Managementul Riscului, Deloitte România	37
Sub semnul întrebării	38
Comerțul viitorului - magazinul fizic revine în variantă digitalizată, RALUCA BĂLDEA , Partener Servicii Fiscale, Deloitte România, și GEORGIANA SINGUREL , Partener, Reff & Asociații Deloitte Legal	41
O nouă redută pentru IT: 10% din PIB	46
De la digital customer journey la monetizarea datelor, ANDREI PARASCHIV , Senior Manager, Consultantă, și ANDREI IONESCU , Partener Coordonator Consultantă și Managementul Riscului, Deloitte România	49
Merg pe sărmă	50
Randamentul bate inflația? Așteptările investitorilor pe piața imobiliară, ALEXANDRA SMEDOIU , Partener Servicii Fiscale, Deloitte România, și IRINA DIMITRIU , Partener Reff & Asociații Deloitte Legal	53
Motorul economiei românești	58
Experții în teoria haosului - managerii momentului în industria prelucrătoare, CIPRIAN GAVRILIU , Partener Servicii Fiscale, Deloitte România	61
Trei ani de zbumicium	64
Decarbonizarea sistemului alimentar, mai mult decât o urgență, ZENO CĂPRARIU , Partener Audit, Deloitte România	69
Piața care merge din inerție	70
Noi miliardari	76
Harta de business a României	80
Trei decenii de capitalism românesc. Cine sunt câștigătorii	85
Schimbarea de mentalitate, episodul 3: lecturile liderilor, GEORGE MUCIBABICI , Președinte, Deloitte România	89
Antreprenoriatul românesc: testul „furtunii perfecte“, ANDREI BURZ-PÎNZARU , Partener la Reff & Asociații Deloitte Legal, Liderul programului Deloitte Private	91
Extremele pieței muncii	92
Munca sub impactul economiei digitale, RALUCA BONTAŞ , Partener, Global Employer Services, Deloitte România, și FLORENTINA MUÑTEANU , Partener Reff & Asociații Deloitte Legal	95
TOP 1.000 INTEGRAL	96

EDITOR COORDONATOR: Dana Ciriperu,
dana.ciriperu@zf.ro, tel: 0318.256.282;

EDITORI: Adelina Mihai, Alexandra Cepăreanu, Alina-Elena Vasiliu, Bogdan Alecu, Claudia Medrega, Cristina Roșca, Florentina Nitu, Georgiana Mihalache, Mirabela Tiron, Mircea Nica, Roxana Petrescu

DIRECTOR EDITORIAL: Cristian Hostiuc;
REDACTOR-ŞEF: Sorin Pâslaru;

ART DIRECTOR: Mihaela Enciu;

CORECTURĂ: Sânziana Doman;

FOTOGRAFII: Mediafax, 123rf.com;

PROducțIE ȘI DISTRIBUTIĘ: Anamaria Ghețea;

VÂNZĂRI PUBLICITATE: Roxana Dănciulescu,

Livia Flăcău, Cristina Ivanovici,

Daniela Gugiu (traffic);

DIRECTOR MARKETING: Beatrice Brăileanu;

BRAND MANAGER: Anișoara Dragu;

ABONAMENTE ȘI RELAȚII CLienTlI: Camelia Botea

PUBLISHER: Alexandru Matei,
alexandru.matei@zf.ro

EDITAT DE MEDIAFAX GROUP

ISSN: 2601 – 4378

SORIN PÂSLARU

sorin.pislaru@zf.ro

redactorul-șef al ZF

TOP 1.000
CELE MAI MARI COMPANII DIN ROMÂNIA - 2022

Relevanța *Top 1.000 cele mai mari companii din România*, care dețin împreună aproape 50% din economia românească, a devenit și mai mare în 2020, când pandemia a dat peste cap aproape toate businessurile.

Astfel, în top 10 al celor mai mari companii în funcție de cifra de afaceri au fost evoluții complet diferite determinate de condițiile de business diferite din piață.

Spre exemplu, oprirea economiei pentru câteva luni și a circulației persoanelor a dus drastic la scăderea cifrelor de afaceri ale OMV Petrom, Petrom și Lukoil, cu 25-30%. De asemenea, a avut de suferit puternic din cauza opririi producției Automobile Dacia, care și-a văzut diminuate vânzările de la 25 mld. lei la 18 mld. lei. Cu toate acestea, a rămas pe primul loc printre companiile din România. Pe de altă parte, retailerii din top precum Lidl, Kaufland, Carrefour, Profi și Mega Image și-au majorat businessul cu 15-20%. Lidl, spre exemplu, a ajuns pe locul 4 în topul celor mai mari companii din România favorizată fiind și de extinderea masivă a rețelei. Boom-ul comerțului online a dus vânzările eMag la 6,7 mld. lei, cu 50% mai mult față de anul anterior. și companiile de bricolaj precum Dedeman și Leroy Merlin și-au majorat puternic businessul, cu partea leului la Dedeman, care a ajuns la afaceri de 9,1 mld. lei și un profit de 1,4 mld. lei. Scăderea consumului în energie a micșorat ușor afacerile producătorilor și distribuitorilor de energie electrică și gaze precum Engie și Hidroelectrica, dar au fost unii care au suferit mai mult, cum este cazul Romgaz, o scădere a businessului de 25%, până la 4 mld. lei în 2020.

Deși era de așteptat ca firmele de telecomunicații să zburde la rezultate pentru că au devenit furnizori cheie în noua lume digitală a muncii, Orange a scăzut, RCS&RDS a stagnat, iar Vodafone a crescut, dar pe baza absorbiției UPC.

De creșterea cererii de calculatoare, modemuri, laptopuri și telefoane a beneficiat nu numai eMag, ci și Altex, celălalt mare jucător din comerțul electro-IT, care și-a majorat de la 4 mld. lei la 5 mld. lei în 2020.

Per ansamblu, per total economie cifra de afaceri a scăzut ușor de la 1.763 mld. lei la 1.716 lei, iar la rândul lor primele 1.000 de companii au avut o oarecare scădere a cifrei de afaceri, de la 782 mld. lei la 773 mld. lei.

Ca urmare, ponderea companiilor din Top 1.000 în total cifră de afaceri a crescut de la 44,4% din 2019 la 45%.

Companiile din Top 1.000 au continuat să fie codăse în ceea ce privește marja de profit. Deși detin această pondere de 45% din cifra de afaceri totală din economie, profitul lor reprezintă doar 25% din profitul total pe sistemul companiilor din România. Ca urmare, față de 6,7% marja de profit realizată de întreg sistemul de companii din România, marja de profit din Top 1.000 a fost în 2020 de doar 3,7%. Aceasta cu toate că firmele din Top 1.000 au o pondere de doar 23% din totalul numărului de angajați din economie de 4,1 milioane de persoane în 2020.

Anul 2020 a testat reziliența sistemului de companii din România, iar comportamentul marilor jucători a fost un factor cheie. Menținerea lanțurilor de aprovizionare, plata la timp sau acceptarea dificultăților partenerilor de afaceri au fost testelete prin care a trebuit să treacă managerii în cel mai greu an din 2009 începând.

Dinamica diferită a celor mai mari companii din România va continua în 2021 pentru care încă nu sunt rezultate oficiale, în condițiile în care revenirea economiei a determinat explozia prețurilor la energie, iar pentru 2022 „distracția“ va fi și mai mare.

TREI DIRECȚII DE PENTRU URMĂTOARELE TREI DECENII

SPECIALIȘTII SPUN – IAR ISTORIA LE-A DAT DREPTATE – CĂ CEL MAI BINE E SĂ INVESTEȘTI ÎN VREMURILE DIFICILE, DE CRIZĂ, CÂND ÎN MOD NATURAL ATENȚIA TUTUROR ESTE ÎNDREPTATĂ CĂtre rezolvarea unor probleme imediate. Astfel, poți capitaliza anumite oportunități și poți pregăti terenul pentru dezvoltarea ulterioară. Pentru că vizionari sunt de regulă cei care au planuri pe termen lung. Pornind de la acest crez și conturând acest text într-o perioadă în care incertitudinea pe toate planurile este la cote maxime, ziarul *financiar* vorbește despre investiții în dezvoltarea economiei românești. Iar ca orizont de timp, am ales să nu privim în viitorul apropiat, ci mai degrabă să pregătim deja terenul pentru următoarele generații. Astfel, am creionat trei direcții de dezvoltare pentru următoarele trei decenii și am încercat să vedem ce trebuie făcut, ce deja e implementat și poate fi o sură de inspirație și, nu în ultimul rând, am analizat cu ce plecăm la drum.

Cristina Roșca

CUCEREȘTE
PIEȚELE EXTERNE!
PĂSTREAZĂ
TALENTELE
ÎN TARĂ!
ÎNCURAJEAZĂ
INVESTIȚIILE!

Acestea sunt cele trei direcții de mers valabile pentru mediul privat și cel public deopotrivă. Aplicate, fiecare dintre ele poate duce la dezvoltarea economiei locale, la maturizarea mediului de business și la creșterea nivelului de trai al populației. Toate aceste trei elemente sunt interconectate și, deși pot evoluă diferit, în momentul în care merg în aceeași direcție, forța rezultată e mult mai mare, iar efectul e vizibil mai repede.

Ce presupune fiecare dintre aceste direcții de dezvoltare? Ce e nevoie pentru ca fiecare idee să se transforme în plan și mai departe în realitate? Astă am încercat să aflăm.

1. Think global, act global in business. **CUCEREȘTE PIEȚELE EXTERNE**

Toate cele mai mari afaceri din lume au ceva în comun – sunt companii cu operații globale, ale căror produse ori servicii sunt cunoscute sau folosite din SUA în China și din Cipru în Angola. Și, este important de menționat, țările din care aceste afaceri provin sunt unele dintre cele mai puternice economii ale lumii, țări cu un nivel de dezvoltare ridicat. Iar astă pentru că cele două elemente sunt interdependente.

De partea cealaltă, România are doar două branduri cu adevărat globale, este vorba de Dacia (auto) și de Bitdefender (antivirus). În umbra lor însă, sunt alte câteva zeci sau sute de nume care își creionează propriul drum peste hotare. Spre deosebire de afacerile din alte țări, companiile locale au plecat mai greu în această călătorie, însă viteza lor de mers a accelerat în ultimii ani.

Răzvan Afenduli, confodator al Xpert Beauty, o companie activă în retailul și distribuția de produse cosmetice

profesionale, spune că „online-ul a deschis granițele“, iar cu un depozit bine pus la punct, businessurile ar trebui să înceapă să se uite dincolo de frontierele românești. Compania sa, lansată acum cinci ani, e deja prezentă pe trei piețe - România, Bulgaria și Ungaria.

Aceasta este însă, în mediul de business local, mai degrabă o excepție. Cele mai multe afaceri românești din domenii „clasice“ precum retail, FMCG, curierat și sănătate și-au ancorat businessurile timp de mulți ani în „portul“ România, unde și-au securizat o poziție puternică în piață. Sunt și companii care au făcut pași timizi peste graniță, dar puține. În ultimii ani însă, numărul lor și viteza cu care se mișcă au crescut. Ce i-a făcut să prindă curaj?

**CUCEREȘTE
PIEȚELE
EXTERNE!**

„Când am creat Ivatherm, acum 15 ani, nu îmi imaginam că va deveni un brand global. Internaționalizarea a început abia după 10 ani de la lansare. Comerțul internațional cere multe resurse financiare și umane. Nu recomand brandurilor să se extindă rapid, înainte de cucerirea pieței

DEZVOLTARE

locale. E o curbă de învățare necesară pentru orice start-up“, spune Rucsandra Hurezeanu, antreprenoarea care detine producătorul român de dermatocosmetice Ivatherm. Produsele realizate cu apă termală de la Herculane sunt astăzi prezente în circa 20 de țări.

Excepție de la acest mod de gândire au făcut și fac în continuare antreprenorii din tehnologie, care încă de la început își creionează afacerile pentru a deservi o piață globală. UiPath, Bitdefender și FintechOS sunt doar câteva exemple care au și reușit în acest sens. În realitate însă, numărul companiilor de tech pornite din România și care acoperă prin operațiunile lor mai multe piete e mult mai mare. Diferența vine din modelul de business, din modul de operare și din context.

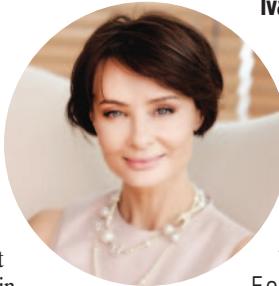

**PĂSTREAZĂ
TALENTELE
ÎN ȚARĂ!**

Există totuși și antreprenori din alte sectoare care au avut vise mari încă de la început, iar Eliodor Apostolescu este unul dintre ei. El este proprietarul companiei Phoenix Y, producătorul pufuleților Gusto, unul dintre cei mai mari jucători de pe piata de profil.

Eliodor Apostolescu a luat calea antreprenoriatului încă din anii '90, când era student. El și-a deschis un mic business prin care vindea înghețată,

**ELIODOR APOSTOLESCU, fondator,
Phoenix Y:**

Phoenix Y: Ideea expansiunii globale mi-a venit (...) acum 27 de ani. Am crescut în ideea mea, am crescut în produs și am intuit că am reușit să creez un bun ce ar putea fi apreciat pe tot globul. Distanța în timp însă de la momentul în care am avut această idee și până am reușit să vând primele produse la export a fost mare și astă doar pentru că la început aveam entuziasm, dar zero resurse materiale. Iar pentru expansiune globală ai nevoie de investiții pe care le-am realizat în timp. Astăzi, compania e prezentă pe mai bine de 30 de piete, exportând peste jumătate din tot ce produce.

am avut această idee – adică la trei ani de la înființarea companiei – și până am reușit să vând primele produse la export a fost mare și astă doar pentru că la început aveam entuziasm, dar zero resurse materiale. Iar pentru expansiune globală, ai nevoie de investiții pe care le-am realizat în timp.“ Astăzi, compania e prezentă pe mai bine de 30 de piete, exportând peste jumătate din tot ce produce.

Astfel, pentru a reuși peste hotare e nevoie de răbdare și de perseverență. Aceasta este sfatul pe care antreprenorul Eliodor Apostolescu l-ar da unui tânăr la început de drum, să nu se grăbească.

Să reușești întâi acasă și abia apoi să te extinzi peste hotare! Să mergi cu pași mici și să nu cauți câștiguri imediate! Să te bazezi pe

iar în trei ani a ajuns la o companie cu 25 de angajați. Însă, fiind un business sezonier, după terminarea facultății s-a îndreptat către un alt segment și anume producția de pufuleți, pentru a putea avea venituri pe tot parcursul anului.

„Ideea expansiunii globale mi-a venit în momentul în care am reușit să stabilizez procesul tehnologic de extrudare, care a condus la realizarea pufuleților Gusto, adică acum 27 de ani. Am crescut în ideea mea, am crescut în produs și am intuit că am reușit să creez un bun ce ar putea fi apreciat pe tot globul. Distanța în timp însă, de la momentul în care

**ANDREI GEMENEANU,
cofondator al Morphosis**

Capital: În România sunt multe afaceri care se pot transforma în jucători globali, iar faptul că avem companii românești care au decis să realizeze tranzacții peste granită poate reprezenta un semn al maturității acestora și a pieței locale în general. Sper ca acest trend să continue și în anii următori și să ajungem în punctul în care astfel de tranzacții să devină o normalitate pentru companiile din România.

**ÎNCURAJEAZĂ
INVESTIȚIILE!**

forțe proprii mai înainte de orice altceva! Acestea sunt câteva dintre lecțiile pe care le „predau“ antreprenorii care au reușit să iasă peste granită și să dezvolte pe alte piete afaceri stabile, cu rezultate financiare importante.

Incertitudinile pot fi convertite în oportunități. Următorii 30 de ani trebuie să fie și mai buni

de ALEXANDRU REFF,
Country Managing Partner, Deloitte România
și Moldova

Deloitte aniversează în 2022 trei decenii de activitate în România. De la cinci angajați și trei clienți într-un apartament, suntem astăzi peste 2.600 de profesioniști care asistă mii de companii în România și numeroase altele în străinătate. Sunt 30 de ani de impact prin expertiză, încredere și conectare, de contribuție distinctivă la ceea ce au însemnat investițiile, tranzacțiile, finanțările, creșterea și performanța economiei, respectiv accelerarea profesională a mii de specialiști.

Lumea afacerilor a evoluat la fel de spectaculos în acești ani. În ciuda unui start pierdut și a unei tranzitii dificile la economia de piață, am beneficiat de investiții străine importante, mai ales în perioadele 1992-1994 și 2004-2008 (conform analizei ZF). Alături de aderarea la NATO și UE, capitalul, expertiza și cultura vestică a afacerilor au ancorat România, sper definitiv, într-un spațiu ale cărui privilegii sunt mai evidente azi decât oricând. Chiar dacă prezența lor în topul celor mai mari companii rămâne relativ modestă, afacerile antreprenoriale s-au consolidat permanent, generând campioni locali și extinzându-se ocazional în regiune. S-a creat o clasă de execuțiivi performanți, mulți dintre ei promovați la nivel internațional, și a apărut un univers vibrant de startup-uri, investitori de risc și facilitatori ai inovației. Desigur că ne-am fi dorit capacitatea administrativă superioară, investițiile mai mari în infrastructură, păstrarea mai multor români în țară, intermediere financiară mai ridicată și educație (inclusiv digitală) mai performantă. Am ieșit nesperat de bine din pandemie, cu acces la fonduri europene fără precedent, un

sistem bancar puternic și lichid, interes pentru România în creștere și ambiții ale antreprenorilor la cote înalte.

Ne aflăm însă într-un nou moment de mari incertitudini și emoții puternice. Urmează cu siguranță turbulente și dificultăți economice, potențial agravate de lipsa încrederii și de îngrijorări excesive legate de securitate. Din fericire, pandemia ne-a învățat că avem, ca oameni, organizații și societate, o capacitate aproape nelimitată de adaptare, inovare și reziliență, pe care putem conta acum în fața unor noi provocări, cu conștiința că vom ieși din ele întăriți: mai solidari, mai principiali și mai puțin vulnerabili.

Similar pandemiei, agresiunea Rusiei în Ucraina va produce schimbări profunde și de durată în Europa, unele generatoare de oportunități pe care suntem datorii să le înțelegem. Am putea sprijini refugiații care vor alege România pe termen lung să se integreze în câmpul muncii. Am putea atrage companii care sunt nevoie să se retragă din Rusia, Belarus sau Ucraina. Putem suplini o parte din capacitatea care se pierd în energie, agricultură, industria auto, sectorul manufacturier sau în IT și alte servicii. Putem deveni mai importanți pentru partenerii noștri occidentali și beneficia de investiții

suplimentare de capital, tehnologii de vârf și know-how. Deja mai avansați decât mulți alții în tranzitia energetică spre regenerabile, putem contribui distinctiv la accelerarea desprinderii de combustibili fosili, inclusiv continuând să investim în nuclear.

Desigur, anumite vulnerabilități existente se pot accentua pe termen scurt. Mai devreme sau mai târziu însă, inflația se va domoli, deficitele bugetare și de cont curent se vor mai echilibra, administrația se va mai reforma, digitalizarea va diminua birocrația și va crește productivitatea peste tot. Cea mai preocupantă vulnerabilitate rămâne însă atraktivitatea României pentru români. Am pierdut în 30 de ani peste trei milioane de cetățeni și trăim o globalizare tot mai ofertantă pentru capitalul uman, mai ales pentru cei tineri și educații. Studii Deloitte recente arătau că deficitul de forță de muncă era mai îngrijorător pentru companii decât pandemia și că un sfert dintre studenți și proaspetii absolvenți erau interesați de emigrare. Sentimentul actual de insecuritate personală adaugă la atraktivitatea unui Occident la rândul lui în uriaș deficit de competențe și de forță de muncă. Este imperativ să realizăm că țările concurează în primul rând pentru resurse umane din generații mobile, pentru care rămnarea în țară este o alegere, și nu o necesitate. O alegere în care contează mai nou securitatea, alături de alte aspecte, relevante în studii Deloitte, precum educația de calitate, buna guvernanta și oportunitățile economice și de carieră. În plus, o eventuală impozitare progresivă la nivel personal ar elimina un avantaj competitiv esențial, compensator pentru servicii publice de modestă calitate, care nu se vor îmbunătăți peste noapte.

Economia modernă s-a născut odată cu creditul, adică cu încrederea, și nu poate prospera în absența acesteia. Avem o datorie, față de noi însine și unii față de alții, să rămnem încrăzitori. Doar aşa vom putea construi următorii 30 de ani.

Deloitte.

FLORIN GODEAN, country manager, Adecco România: În zona de educație, consider că mai întâi de toate este necesară o schimbare de paradigmă. Curricula națională ar trebui actualizată astfel încât să fie relevantă cerințelor actuale și mai ales să includă materii care să pregătească elevii pentru viața reală, dincolo de băncile școlii. Abilitățile socioemoționale, competențele digitale, educația financiară și responsabilitatea socială sunt subiecte pe care ar fi recomandat să le luăm în calcul în momentul în care aducem schimbări curriculei.

Expansiunea peste hotare se poate face direct, prin parteneri – distribuitor sau francizați -, de la zero ori printr-o achiziție. Companiile românești au făcut circa 20 tranzacții peste hotare în ultimii cinci ani și au preluat firme din Mexic, Germania, Belgia sau Republica Moldova. Pentru aceste dealuri, firmele locale au scos din buzunare peste 1 mld. euro, conform estimărilor făcute de ZF pe baza datelor existente. Activitatea afacerilor autohtone pe piața de M&A externă nu mai este o noutate de câțiva ani, însă ce face 2021 să se remarcă este valoarea acestor dealuri.

În fiecare din ultimii ani au existat achiziții făcute de jucătorii locali peste graniță, însă de regulă era vorba de mutări de mai mici dimensiuni, de achiziții (de regulă erau achiziții) mai prudente, iar astă după ce timp de circa trei decenii antreprenorii locali au preferat să își ancoreze businessurile în portul România. Inspirați de companiile locale de tehnologie, dar și poate pentru că businessul din România a ajuns la o maturitate, iar banii au fost ieftini în ultimii ani, tot mai mulți jucători autohtoni au început să se uite peste graniță.

Un exemplu de companie românească ce mizează pe o astfel de dezvoltare prin achiziții este Superbet. În vara lui 2021, grupul românesc Superbet, activ pe piața de pariuri sportive și gaming din anul 2008, când a fost fondat de antreprenorul Sacha Dragic, a preluat compania belgiană Napoleon Sports&Casino. Aceasta activează în același domeniu, ba chiar este în top trei jucători din piața de pariuri sportive și gaming din Belgie, conform informațiilor furnizate de oficialii Superbet.

Cele două părți nu au dezvăluit valoarea tranzacției însă, potrivit datelor din piață ce se bazează pe indicatorii industriei, ea se ridică la 350-400 mil. euro. Din informațiile ZF, este cea mai mare tranzacție de cumpărare a unei companii românești peste hotare. Pentru Superbet, achiziția Napoleon Sports&Casino este a doua tranzacție internațională în mai puțin de un an. La final de iulie 2020, grupul anunță preluarea Lucky 7, companie care operează mai multe branduri pe piața de cazinouri și sloturi

online, fiind activă în Europa, America de Nord și de Sud.

Astfel de achiziții sunt cu atât mai importante cu cât, de regulă, companiile locale se orientează către țările vecine sau apropiate geografic. Totuși, există și excepții. Tot anul trecut, o companie românească a preluat operațiuni de la un grup german, deși de regulă se întâmplă exact invers. Compania de transport marfă și logistică International Alexander din Arad, fondată în 2003 de

BOGDAN GABOR, country manager al Lugera: Trăim un paradox: românii pleacă și odată ajunși în afara se simt subutilizați (conform unui studiu OCDE), iar în țără ne confruntăm cu un deficit de talente pe toate palierile și suntem nevoiți să importăm forță de muncă.

antreprenorul Simion Apreutesei, a cumpărat operațiunile din România și Cehia ale Brandl, un business de familie din Germania înființat în 1970, care furnizează de 50 de ani piese pentru giganții industriei auto Mercedes, BMW, Audi, Volkswagen, Porsche, Lamborghini și, mai recent, Dacia.

„În România sunt multe afaceri care se pot transforma în jucători globali, iar faptul că avem companii românești care au decis să realizeze tranzacții peste graniță poate reprezenta un semn al maturității acestora și a pieței locale în general. Sper ca acest trend să continue și în anii următori și să ajungem în

VIRGIL MÂNDRU, proprietar, crama Tohani: Cred că orice deschidere către colaborare și ieșirea din paradigma concurenței acerbe nu pot să ne aducă decât beneficii, pe termen mediu și lung.

punctul în care astfel de tranzacții să devină o normalitate pentru companiile din România“, spune Andrei Gemeneanu, cofondator al Morphosis Capital. Fondul de private equity are șase companii în portofoliu din domeniul precum sănătate, industrie, sport și IT.

„În portofoliul nostru avem două companii – DocProcess și Clinicele Dentare Dr. Leahu – care au reușit deja să pătrundă pe piețele externe. DocProcess, liderul în automatizarea proceselor de business în România companie în care Morphosis Capital a investit în septembrie 2019, a pătruns pe două piețe externe prin deschiderea de birouri în Paris, Franța, în 2020 și în Austin, SUA, în 2021.“

Expanziunea DocProcess a început de la zero, iar acum compania lucrează la consolidarea poziției sale pe piețele respective.

Gemeneanu confirmă și el că în domeniul tehnologiei, România are deja o serie de companii care au un potențial uriaș de dezvoltare în această direcție. „Deja observăm cum companii locale de tehnologie vorbesc tot mai mult despre extinderea prezenței serviciilor lor în țări din Occident.“

Dar nu doar aceste companii sau branduri duc numele României mai departe. Nu doar ele sunt ambasadorii țării de unde au plecat.

Sunt câteva mii sau poate chiar zeci de mii de români expăti în toate colturile lumii, din China în SUA și din Dubai la Varșovia. Predau la universități de top din lume, lucrează pentru NASA sau în laboratoarele de cercetare ale unor giganți. Sunt antreprenori care au pus bazele unor start-up-uri peste hotare sau sunt executivi care conduc businessuri regionale ori globale de top, cu afaceri de zeci și chiar sute de milioane de euro. Multă dintre expatii de top ai României au studiat afară sau au fost școliți inițial în filialele locale ale unor multinaționale, pentru ca apoi să fie promovați pe poziții mai bune sau pe poziții similare, dar pe piețe de căteva ori mai mari. Este vorba de manageri care coordonează afaceri de zeci, sute de milioane sau chiar miliarde de euro, oameni care au în subordine echipe vaste și care poartă pe umeri responsabilități pe măsură. Ei sunt unii dintre cei mai puternici ambasadori ai României peste graniță, alături de brandurile românești.

2. RESURSA UMANĂ, CEL MAI PREȚIOS ACTIV.
Investește și dezvoltă creierele românești.
Păstrează talentele în țară

Nu toți executivii români care pleacă peste hotare o fac cu gândul de a rămâne definitiv. Și chiar și pentru aceia care spun că nu au planuri imediate de a se întoarce în România, acasă e doar un singur loc. Mai mult, nimeni nu exclude ideea de a reveni

LOCALNICI

înseamnă o comunitate de circa 100 de antreprenori locali din domeniul ospitalității, furnizorii de ingrediente și oameni din industrii creative. Unul dintre proiectele comunității reprezintă Cutia cu

Localnici care găzduiește o

serie de produse să ofere o alternativă la autohtone. sistemul public românesc de învățământ. Acestea vin cu metode și cu sisteme diferite, mai puțin riguroase, dar deja testate și cu rezultate palpabile în alte țări.

Ovidiu Șandor este un antreprenor care a intrat în lumea afacerilor în 1998 în domeniul textilelor, iar din 2005 a ales să meargă către zona imobiliară. În urmă cu trei ani, el a făcut o investiție în zona educațională și mai exact a deschis British International School of Timișoara, prima școală internațională din vestul țării. Investiția în acest proiect a ajuns la circa 5 milioane de euro, iar antreprenorul își dorește să măreasă campusul în care activează școala cu încă o clădire. Școala este operată de o fundație înființată de Ovidiu Șandor. „Acum avem 420 de elevi, lucrăm la autorizarea unei noi clădiri în campus. Ea va fi destinată liceului, astfel încât în 2023 să ajungem la 900 de elevi. Este un loc interesant pentru alternative private în educație. Avem un număr majoritar de elevi români, dar sunt copii cu peste 30 de naționalități în școală. Următoarea etapă a investiției va fi tot în jurul sumei de 5 mil. euro“, precizează el.

Antreprenorul este de părere că jucătorii din mediul privat ar trebui să se preocupe mai mult de comunitățile în care activează sau trăiesc și să se implice chiar și prin astfel de investiții.

„În zona de educație, consider că mai întâi de toate, este necesară o schimbare de paradigmă. Curricula națională ar trebui actualizată astfel încât să fie relevantă cerințelor actuale și mai ales să includă materii care să pregătească elevii pentru viața reală, dincolo de băncile școlii. Abilitățile socioemoționale, competențele digitale, educația financiară și responsabilitatea socială sunt subiecte pe care ar fi recomandat să le luăm în calcul în momentul în care aducem schimbări curriculei. Însă, pentru a răspunde nevoilor din prezent, nu doar conținutul trebuie schimbat, ci și metodologiile didactice“, spune și Florin Godean, country manager al furnizorului de

cândva. De altfel, în ultimii cinci ani, sunt deja 10-20 de exemple de executivi români de top care, după ce și-au conturat carierele în cadrul unor companii multinaționale peste hotare, s-au întors în România. Ei au preluat poziții în cadrul acelorași firme sau au schimbat angajatorul doar pentru a reveni. Sunt și unele exemple de foști executivi deveniți antreprenori la întoarcerea în România. Ce i-a determinat să se întoarcă? Unii invocă familia, alții spun că economia locală s-a dezvoltat și oferă oportunități. Există și aceia pentru care acesta a fost planul încă de la început.

„În cazul meu, a fost o combinație de mai multe elemente dar în special, a fost dorința de a fi mai aproape de familie și prieteni (în special după perioada Covid). și a fost și o oportunitate de carieră foarte atractivă“, spune Adrian Comăneci.

La sfârșitul anului 2016 el a început prima experiență pe termen lung în afară țării. A devenit atunci CFO al Mars Italia. Apoi, a lucrat pentru aceeași companie în țările nordice. Înainte, Adrian Comăneci a ocupat timp de trei ani funcția de CFO al Mars România, subsidiara locală a unui gigant care are în portofoliu branduri prezente în toată lumea precum Twix, Snickers, Mars, M&M (ciocolată), Whiskas (mâncare pentru animale), Wrigley (gumă de mestecat) și Uncle Ben's (orez).

În 2021, el a revenit în România ca group

peste hotare. Unii sunt români care au lucrat în străinătate și vin acasă pentru a-și deschide o afacere proprie în țară. Alții sunt tinerii moștenitori ai unor afaceri antreprenoriale locale.

Puține sunt businessurile românești ajunse deja în mâinile celei de-a doua generații, în contextul în care pe piețe precum Franța sau Italia există afaceri care, pe parcursul a câteva sute de ani de istorie, au trecut de la fondator la stră-strănepoti și chiar mai bine. În aceste țări însă, capitalismul are o istorie mult mai îndelungată, pe când în România el abia capătă conturul primelor trei decenii. Totuși, se poate remarcă faptul că tot mai mulți antreprenori încep deja a-și pregăti copiii pentru transferul activității, afacerea urmând să rămână - cel puțin momentan - în familie, mai degrabă decât să fie preluată de un investitor strategic ori financiar. Ce este cu atât mai interesant este faptul că acești reprezentanți ai celei de-a două generații sunt de regulă tineri școliți peste hotare, la universități de top, dar care au decis să revină în România pentru a

Lanțul continua povestea începută de de cafenele 5 to go, cel mai extins jucător de pe piață de profil, a început să se extindă și în orașele de 15.000-20.000 de locuitori, acolo unde alte branduri internaționale sau locale încă nu se gândesc să meargă și unde oferta e limitată.

Pe lângă acești tineri, există și alte zeci sau sute de exemple de români care au plecat peste hotare să muncească - nu în poziții cheie și nu neapărat în multinaționale - și care s-au întors acasă pentru a porni o serie de afaceri de la zero în diferite domenii. Unele dintre aceste afaceri, pornite pe baza experienței de peste hotare a fondatorilor, pot deveni companii de top în domeniul lor în următorul deceniu.

Niciun business nu poate fi însă construit fără oameni bine pregătiți. Iar forța de muncă pare a fi una

dintre cele mai prezante probleme pentru companiile din orice domeniu, fie că e vorba de firme internaționale, de grupuri gigantice, fie de afaceri antreprenoriale mici.

Educația este, fără doar și poate, unul dintre pilonii de bază ai economiilor din toată lumea, iar România nu face excepție. Sănătatea, infrastructura și educația sunt, de altfel, cele trei domenii unde e nevoie de cele mai multe și de cele mai mari investiții locale, pentru ca economia autohtonă să prindă din urmă țările dezvoltate.

Tocmai de aceea, o serie de investitori locali și străini – dezvoltă proiecte în domeniul educației private – școli, grădinițe, diferite cluburi sau afterschool-uri – menite

commercial finance director al grupului Superbet, activ pe piața de pariuri sportive și gaming. Acesta nu este singurul exemplu. Petrișor Grindeanu, fost șef la Sika pentru două țări africane, s-a întors în România ca CEO al Sanex, producător de gresie și faianță sub brandul Cesarom. Dragoș Gavriluță, un executiv român care lucrează încă din 2001 în cadrul grupului industrial Clariant, a fost „repatriat“ din Canada pentru a gestiona investiția de peste 100 mil. euro a elvețienilor în Podari, județul Dolj. Alt exemplu în acest sens este cel al Andreei Moldovan (Avon).

În afara executivilor de top, mai există două categorii de români care se întorc de

servicii de resurse umane Adecco România, unul dintre cei mai mari angajatori din țară.

Mai mult, în România trebuie investit în mod deosebit în dotarea școlilor cu facilitățile necesare pentru desfășurarea orelor de curs. Pe lângă digitalizarea acestora, aspect pe care pandemia l-a accentuat și mai mult, mai avem de lucrat la condițiile pe care le oferim elevilor atunci când se află la școală, adaugă el.

Criza forței de muncă este o problemă cu care se confruntă companiile din orice domeniu, indiferent de nivelul de salarizare sau de beneficiile oferite oamenilor. Iar pentru a soluționa cel puțin parțial această problemă, investitorii au făcut parteneriate cu diferite instituții de învățământ local pentru ca împreună să poată pregăti oamenii pe profilul necesar. Învățământul dual, o soluție care s-a conturat local în ultimii cinci ani, este o metodă folosită de companii mari, în frunte cu Automobile Dacia. Alte firme merg și recrutează studenți de pe bâncile facultății sau chiar liceeni pe care îi pregătesc intern conform nevoilor.

„Învățământul dual permite elevilor să se îndrepte către o formă de organizare a

să își asume ca obiectiv constant creșterea calității vieții cetățenilor și să se preocupe în mod autentic de îmbunătățirea sistemului educațional și a sistemului de sănătate, să lupte pentru eliminarea corupției și debirocratizarea sistemului bugetar, să își asume strategii de sustenabilitate pe termen mediu și lung și să își adapteze legislația la prezent“, spune Bogdan Gabor, country manager al Lugera, companie cu activități de recrutare și închiriere de forță de muncă în regim temporar.

Migrația accelerată cu care piața locală se confruntă ar trebui să fie un motiv de îngrijorare pentru toți politicienii români, spune el. Suntem într-un cerc vicios care nu face bine nimănui. Românii care decid să plece, definitiv sau temporar, își rezolvă parțial aceste nemulțumiri, însă se trezesc rupti de reperele care le dădeau stabilitate în țară și pe care trebuie să le recompună într-o societate nouă, care nu îi așteaptă întotdeauna cu brațele deschise.

„Nu este ușor să fii departe de casă și să construiești relații într-o lume căreia nu îi înțelegi subtilitățile. Trăim un paradox: românii pleacă și odată ajunși în afara se simt subutilizați (conform unui studiu

Gigantul american P&G a

inaugurat în 2021

o două fabrică în România, la Urlați, județul Prahova, unde produce capsule de detergent (pods). Investiția în acest proiect a fost de peste 50 mil. euro, din care 6 mil. euro ajutor de stat, conform datelor de pe site-ul Ministerului

OCDE), iar în țară ne confruntăm cu un deficit de talente pe toate palierile și suntem nevoiți să importăm forță de muncă.“

Pentru a-și păstra angajații, companiile locale au început să vină cu beneficii noi, personalizate, de la grădinițe pentru copiii salariaților până la asigurări stomatologice și acțiuni în firmă, în contextul în care pentru anumite poziții salarial nu mai este un argument suficient de puternic pentru a rămâne.

„Piața muncii este în continuare o piață favorabilă candidaților care se află în poziția de a influența atât modul în care lucrează, cât și beneficiile obținute“, adaugă Bogdan Gabor. Tot mai multe organizații au implementat programe de lucru flexibile, lăsând libertatea angajaților să aleagă dacă își doresc să lucreze de acasă sau de la birou. În plus, unii angajatori acordă beneficii pentru personalizarea biroului de acasă și acoperă într-un anumit procent cheltuielile de întreținere pentru cei care optează pentru work-from-home.

Pe lista angajatorilor se află și programele de formare și dezvoltare. Se

investește totodată în traininguri și platforme de e-learning, care să le permită angajaților să fie productivi indiferent de locul în care își desfășoară activitatea. Învățarea se face și ea pe canale multiple: video, podcast, audio books, webinarii, sesiuni live online și este tot mai mult adaptată stilului, nevoilor și așteptărilor fiecărui cursant.

„Angajatorii mai oferă voucher de vacanță, abonamente pentru servicii medicale, dar și sume de bani menite să acopere diverse cheltuieli, precum cele cu grădinița.“

Pe de altă parte, beneficiile care până acum erau acordate în anumite companii cu exclusivitate top managementului (ex. acțiunile) au început să fie acordate și specialiștilor. Condiția este ca aceștia să rămână în organizație pentru o perioadă minimă de timp.

3. ÎN CURAJEAZĂ INVESTIȚIILE.

Vino cu know how și cu organizare!

Investițiile sunt cheia dezvoltării atât în vremuri de boom, cât mai ales în vremuri dificile. Astfel, și în viitorul apropiat economia trebuie susținută de investiții, în condițiile în care evoluția consumului e pusă sub semnul întrebării de contextul geopolitic și de inflație. Iar cum agricultura e meteodependență, trebuie să ne uităm către investiții ca principal motor al economiei, mai ales că avem resursele necesare - PNRR și fondurile europene.

Dincolo de investițiile publice - în infrastructură, sănătate sau orice alt domeniu crucial -, cele private sunt la rândul lor vitale.

Investițiile mari atrag după sine alte investiții, iar dezvoltarea Arctic în Dâmbovița sau a P&G în Prahova reprezintă astfel de exemple, pe lângă multiple altele în sectorul auto. Astfel, o fabrică majoră de bunuri finite – fie că e vorba de mașini, electrocasnice ori detergent – poate atrage după sine o serie de furnizori de ingrediente, de ambalaje ori de servicii.

Investițiile cu valoare adăugată mare sunt cele pe care le caută orice economie pentru că ele vin cu salarii pe măsură ca urmare a joburilor specializate. Astfel, România ar trebui să parizeze mai puțin pe lohn și asamblare și mai mult pe cercetare-dezvoltare. Totodată, un alt pariu ar trebui să fie pe branduri proprii pe care România apoi să le trimită și la export. Economia ar câștiga atât local - prin profitabilitatea crescută a afacerilor din producție, cât și internațional - prin faptul că brandul de țară s-ar îmbunătăți și astfel alte investiții ar fi orientate în direcția pieței autohtone.

CONFIDEX Q1 2022

CONFIDEX a surprins T zero și a radiografiat pas cu pas efectele pe care criza pandemică le-a avut asupra economiei românești. A devenit un reper în luarea deciziilor și vocea mediului de business.

Aflați în fața unui nou T zero - războiul din Ucraina – **CONFIDEX** își propune să analizeze în dinamică efectele acestuia asupra economiei noastre. Doar împreună putem genera o imagine completa a economiei în acest moment!

Start CONFIDEX Q1 2022!

Urmăriți detaliile pe
 Facebook/ImpetumGroup și pe
 impetumgroup.com/confidex/

Completează chestionarul **CONFIDEX**

CERTIFICAT VERDE PENTRU BUSINESS

Dana Ciriperu

In primăvara anului 2020, în perioadă de lockdown, ne uitam la cifre și încercam să estimăm costurile unei crize de sănătate care se afla la început și nu știam cât avea să dureze.

Cât va pierde businessul? Câte locuri de muncă se vor pierde? Cum va arăta economia la finalul acestei crize? Doi ani mai târziu, pandemia e încă în viețile noastre, deși „oficial“ am scăpat de restricții, este mai ușor de gestionat și de înțeles, dar turbulențele nu se opresc. Contextul actual e din nou plin de incertitudine, nesiguranță cu semne de întrebare la care nimeni nu are răspuns cât timp tancurile din orașe nu aduc decât distrugere și haos economic.

Martie 2022, cu un conflict militar la granițele României, reduse în prim-plan aceleași trăiri din martie 2020.

Ce poate face businessul? Poate, la fel ca în martie 2020, să caute resurse pentru a merge înainte. Încrederea devine din nou elementul cheie în România, în condițiile în care suntem aproape de zona de conflict. Businessul trebuie să funcționeze pentru a demonstra că normalitatea va învinge. Capacitatea de adaptare din ultimii doi ani devine cheia pentru următorii ani.

Criza sanitară nu a fost până la urmă un dezastru pentru business, iar cifrele finale, consolidate, din 2020 arată că firmele au rămas în picioare, cu rezultate de multe ori record.

Top 1.000 cele mai mari companii din România a pierdut doar 1% din vânzări, soldul câștigului net are 500 mil. lei în plus, iar numărul de angajați este constant.

Firmele din top 1.000 generează 45% din cifra de afaceri totală din economie, 775 mld. lei (158 mld. euro) în 2020, în scădere cu 1% față de 2019.

Peste 800.000 de firme au depus bilanțul pentru 2020, iar 600.000 dintre aceste firme au o cifră de afaceri mai mare ca zero.

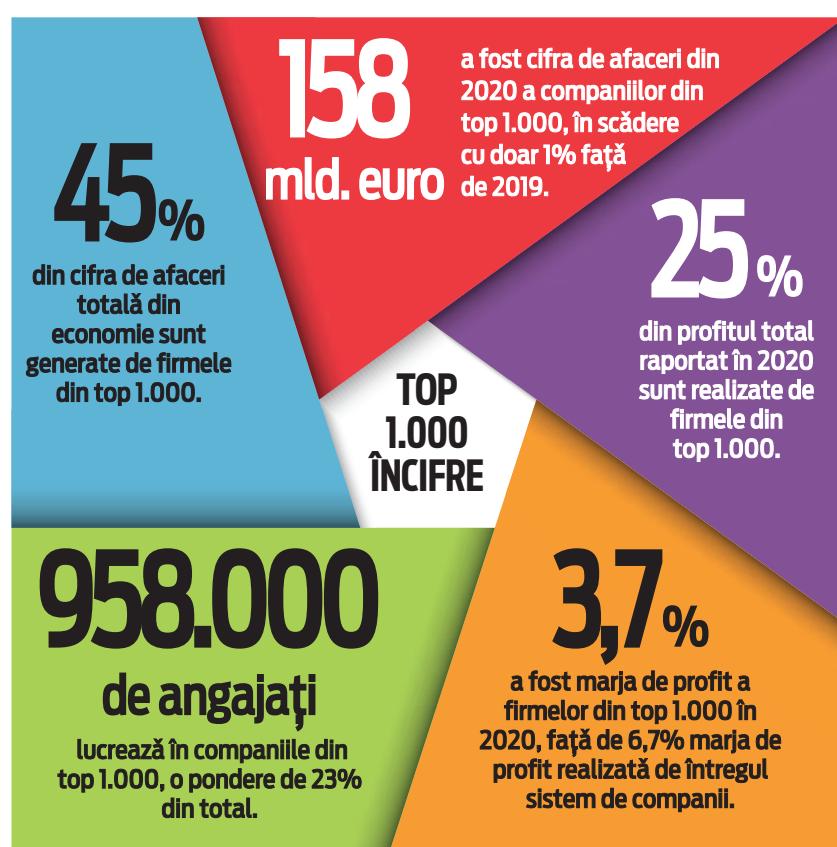
Datele centralizate de ZF arată că în România sunt 570.000 de firme cu afaceri de până la 1 milion de euro, alte 26.000 de companii care au anual între 1 milion de euro și 10 milioane de euro și 4.000 de firme care trec de 10 milioane de euro anual.

Per total, doar 50 mld. lei (10 mld. euro) s-au evaporat în 2020, anul pandemiei de COVID-19, din cifra de afaceri a tuturor companiilor din România, o scădere de doar 2,6% față de 2019, arată datele de la Registrul Comerțului. Deși primele estimări din perioada de lockdown indicau o scădere de cel puțin 20% a cifrei de afaceri din economie, reașezarea rapidă a mediului de business a dat peste cap toate progrozele.

Blocajele au fost depășite rapid de multe companii din România, iar 2020 s-a transformat într-un an cu creșteri neașteptate pentru firme de curierat, firme de servicii medicale, retaileri de materiale de construcții, magazine din comerțul alimentar, magazine online. Scăderile au fost mari în turism, pe piața transportului aerian, dar și în HoReCa, dar chiar și pe aceste piete au fost nișe cu creșteri. Mai mult, ponderea turismului în businessul românesc este extrem de redusă. Un studiu recent realizat de Ibis arată că cifra de afaceri totală a hotelurilor din România este de doar 570 mil. euro, comparabilă cu rulajul Coca-Cola HBC România.

Datele din 2020 arată că firmele au raportat profituri nete în creștere, iar pierderile s-au redus. Astfel, cu un profit net total de peste 150 mld. lei și o pierdere netă totală de 42 mld. lei, în economie a rămas un sold net (calculat ca diferență dintre profit și pierderi) de peste 110 mld. lei, cel mai ridicat nivel atins vreodată. Mai mult, marja netă a urcat la 6,7%, iar 2020 devine din perspectiva câștigurilor cel mai bun an de după 1989 încoace.

Când am început să lucrăm la cea de-a V-a ediție a Top 1.000 cifrele din primul an al pandemiei ne dădeau speranță că,

PNRR și aderarea la OCDE, factori catalizatori pentru reformele din România

de VLAD BOERIU,
Partener Cordonator Servicii Fiscale
și Juridice, Deloitte România

Contextul macroeconomic pe care îl traversăm este marcat de evenimente exceptionale, care vor rămâne de referință pentru o lungă perioadă de timp - mai întâi pandemia de COVID-19, iar acum situația din Ucraina, ambele cu implicații grave la nivelul societății, dar și al economiei mondiale. Ca răspuns la aceste provocări, au fost luate măsuri exceptionale și au avut loc transformări majore în toate structurile administrative și de afaceri, multe dintre ele cu o viteză imposibil de imaginat anterior. În România, schimbări importante sunt așteptate și ca urmare a implementării Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR) și a parcursului către aderarea la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE).

În plan economic, o transformare notabilă din perioada actuală, cu impact direct asupra companiilor active în România, este cea legată de digitalizarea administrației fiscale, măsură asumată de multă vreme de autorități, dar cu siguranță accelerată în pandemie. Introducerea sistemului de raportare SAF-T (Standard Audit File for Tax), care permite schimbul de date online între Agenția Națională de Administrare Fiscală (ANAF) și contribuabili, reprezintă o performanță a ultimilor 30 de ani și este, probabil, cea mai amplă reformă derulată de țara noastră de la aderarea la Uniunea Europeană (UE).

De altfel, este bine cunoscut faptul că în România cele mai importante reforme au avut loc în perioade în care au existat factori catalizatori puternici, care au impus atingerea unor indicatori de performanță care să se reflecte, în final, în

bunăstarea întregii societăți. Pentru primele trei decenii de la căderea comunismului, factorul catalizator a fost, fără îndoială, aderarea la UE, iar în prezent această apartenență ne oferă o nouă ancoră pentru reglarea disfuncționalităților din economie – PNRR. Pentru viitor, adoptarea euro și integrarea în OCDE au potentialul de a mobiliza resursele necesare atingerii unor standarde specifice statelor dezvoltate ale lumii.

Toate aceste proiecte conțin și repere fiscale importante. Spre exemplu, în perioada de preaderare la UE s-a publicat prima variantă a Codului fiscal care, chiar dacă a suferit numeroase modificări de-a lungul timpului, rămâne referință de bază pentru orice tratament fiscal aplicabil pe teritoriul României. Anterior, existau mai multe reglementări pentru fiecare taxă, necorelate între ele, iar conformarea fiscală era extrem de dificilă. Prin PNRR, România și-a asumat și un set de reforme fiscale, cu accent pe modernizarea administrației, în special în direcția îmbunătățirii serviciilor digitale (extinderea SPV pentru firme, asocieri, PFA și profesii liberale) și optimizării sistemului informatic al ANAF. Acestea sunt complementare cu sistemul SAF-T și cu facturarea electronică, deja aplicabile în diverse stadii.

De altfel, PNRR este structurat pe cei doi piloni prevăzuți în Next Generation EU (planul european în valoare de 750 de miliarde de euro), respectiv tranziția către economia verde (cu o alocare de 41% din fondurile totale, de aproape 30 de miliarde de euro) și digitalizare (21%), acesta din urmă vizând inclusiv sistemul fiscal. Iar beneficiile acestui program sunt măsurabile - în cazul atragerii întregii sume, impactul ar fi de 5,7 puncte procentuale din PIB în următorii săse ani, conform datelor BNR.

Procesul de integrare în OCDE, deschis la aproape două decenii de la depunerea candidaturii, reia, practic, tema reformelor structurale asumate de România prin PNRR. Invitația de integrare a fost însoțită de un raport privind starea economiei românești, rezultatele din ultimii ani, modul în care a traversat perioada pandemiei, dar și vulnerabilitățile care persistă și posibilele efecte ale acestora pe termen mediu și lung. De asemenea, organizația a emis un set de recomandări care, odată implementate, ar trebui să creeze premisele recuperării decalajelor de dezvoltare față de țările membre ale organizației. În zona fiscală, principalele recomandări vizează stabilirea unui plan credibil de consolidare pe termen mediu și reducerea treptată a deficitului fiscal pentru a menține sustenabilitatea finanțelor publice.

Deși nu există un termen-limită pentru finalizarea procesului, este important ca România să țină pasul cu celelalte țări incluse în actualul val de aderare, respectiv Bulgaria, Croația, Brazilia, Argentina și Peru. În caz contrar, probabil vor mai trece câteva decenii până la următoarea sansă.

În concluzie, România beneficiază în prezent de motivații puternice pentru a accelera reformele structurale, care, în final, nu sunt decât pași necesari către un nivel de dezvoltare similar cu cel din țările occidentale.

ADEVĂRATUL INDICATOR AL CRIZEI

2008	4.621.807
2009	4.081.147
2010	4.348.414
2011	4.050.259
2012	4.058.326
2013	4.076.741
2014	4.025.342
2015	4.124.955
2016	4.2011.12
2017	4.246.817
2018	4.245.502
2019	4.312.828
2020	4.132.438

Evoluția numărului mediu de angajați din economie

O CRIZĂ CARE SE VEDE MAI PUȚIN ÎN CIFRE, DAR SE VEDE ÎN OAMENI

DECLINUL, MAI MIC DECĂT SE ESTIMA

2008	1.082
2009	1.016
2010	1.059
2011	1.166
2012	1.131
2013	1.126
2014	1.170
2015	1.248
2016	1.310
2017	1.434
2018	1.591
2019	1.763
2020	1.716

Evoluția cifrei de afaceri totale din economie (mld. lei)

CEL MAI BUN REZULTAT

2008	60,9
2009	63,1
2010	64
2011	55,7
2012	57,1
2013	63,7
2014	70,7
2015	84,7
2016	96,5
2017	116,1
2018	129,7
2019	147,3
2020	153,1

Evoluția profitului net total din economie (mld. lei)

Încredere, spunem în martie 2022.

La ce ne uităm? La cifre. Ridicăm un pod peste timp. Unde eram acum 20-30 de ani și ce direcții de dezvoltare avem pentru următorii 30 de ani.

PIERDERILE S-AU REDUS

2008	46,7
2009	56
2010	49,1
2011	54,1
2012	53,2
2013	50
2014	54
2015	46,2
2016	40,8
2017	38,9
2018	38,1
2019	45,2
2020	42,5

Evoluția pierderilor totale din economie (mld. lei)

* Soldul câștigului net a fost calculat ca diferență dintre profit și pierderi, iar marja netă de profit a fost calculată la soldul câștigurilor din economie. Datele includ toate entitățile juridice care depun bilanț la Registrul Comerțului.

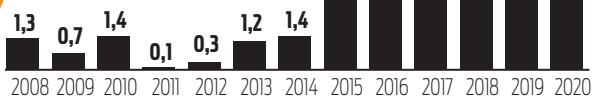
Notă: datele pentru anul 2020 includ un univers de 769 de mii de companii cu bilanț depus până la 5 iulie 2021. Bilanțul final poate fi influențat de firmele care nu au depus încă situația financiară.

RĂMÂN BANI ÎN BUSINESS

2008	14,2
2009	7,1
2010	14,9
2011	1,6
2012	3,9
2013	13,7
2014	16,7
2015	38,5
2016	55,7
2017	77,2
2018	91,6
2019	102,1
2020	110,6

Evoluția soldului câștigurilor din economie (mld. lei)

Evoluția marjei totale nete de profit din economie (%)

indiferent de loviturile primite, businessul rămâne în picioare. În numai o lună contextul s-a schimbat radical, la fel cum s-a întâmplat și în martie 2020. Incertitudinea, teama se aşază iar pe umerii fiecărui dintre noi. Dar poate tocmai capacitatea de adaptare incredibilă din ultimii doi ani devine cheia pentru ce urmează.

Trebuie să repornim businessul, spuneam în martie 2020. Trebuie ca businessul să își vadă de drum, cu

Impactul regulilor fiscale internaționale asupra companiilor active în România

de **DAN BĂDIN și BOGDAN BARBU,**
Parteneri Servicii Fiscale, Deloitte România

Economia României este conectată puternic la cea europeană și mondială, aspect reflectat inclusiv de faptul că cele mai mari companii care activează pe plan local sunt multinaționale. Din acest considerent, reglementările fiscale internaționale trebuie analizate cu atenție atât de autorități, cât și de mediul de afaceri, și aplicate conform tratatelor din care România face parte. Cele mai recente și mai importante inițiative din această sferă aparțin Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) și sunt cuprinse în acordul semnat în 2021 de aproape 140 de țări din întreaga lume, inclusiv România.

Acordul obținut după ani de negocieri va reprezenta cu siguranță un moment de referință în fiscalitatea internațională, o bornă care ar trebui să delimitizeze vechiul sistem fiscal, neuniform la nivel jurisdicțiilor fiscale, de noul sistem, care să asigure un mecanism de impozitare așezat pe principii similare, la nivel mondial.

Reforma OCDE este axată pe doi piloni, respectiv realocarea parțială a drepturilor de impozitare către statele din care sunt obținute veniturile și impunerea unui impozit minim pe profit la nivel mondial de 15%. Pentru implementarea la nivel de jurisdicții, OCDE a publicat un set de norme la finalul anului trecut, însă doar pentru pilonul II (impozitul minim), astfel încât acesta să fie aplicabil din 2023. Pilonul I, care vizează distribuirea impozitelor pe profiturile marilor companii în piețele sursă, se pare că mai are de așteptat, din cauza sprijinului politic scăzut de care se bucură inițiativa în SUA.

Uniunea Europeană a preluat imediat recomandările organizației pentru pilonul II și a publicat un proiect de directivă care stabilește modul în care principiile ratei

DAN BĂDIN,
Partener Servicii Fiscale, Deloitte România

efective de impozitare de 15% vor fi aplicate în țările UE și un set comun de norme privind modul de calcul al acestei rate. Reglementarea vizează grupurile mari (cu cifra de afaceri de peste 750 de milioane de euro anual), atât naționale, cât și internaționale, cu societatea-mamă sau o filială situată într-un stat membru al UE.

Pilonul I, care inițial a fost conceput ca o formă de taxare a economiei digitale, ar urma să se aplice companiilor cu o cifră de afaceri globală de peste 20 de miliarde de euro și o profitabilitate de peste 10%. Mai exact, un sfert din profitul care depășește acest prag se va aloca jurisdicțiilor din care se obțin veniturile (cu excepția țării de rezidență fiscală). Frânarea acestui demers ar putea avea consecințe importante pe piața europeană, dat fiind că forma finală a inițiativei a fost conturată la inițiativa SUA, care a condiționat aplicarea ei de renunțarea la taxa digitală în țările în care aceasta a fost aplicată unilateral (de exemplu, Marea Britanie, Franța, Italia, Spania, Austria). Pe fondul evoluțiilor recente, CE a anunțat că va publica o propunere de directivă cu privire la realocarea drepturilor de impozitare în vara acestui an, iar țările europene care aplică taxa digitală și-au luat măsuri de precauție în cazul unui potențial blocaj.

Totodată, continuarea demersurilor pentru implementarea pilonului I este foarte importantă pentru succesul acordului în sine, dat fiind că cei doi piloni au fost negociați la pachet.

BOGDAN BARBU,
Partener Servicii Fiscale, Deloitte România

Pentru România, cel mai tangibil impact al reglementărilor privind impozitul minim pe profit global ar putea fi restrângerea regimului de impozitare aplicabil microîntreprinderilor, astfel încât mai multe dintre acestea să intre sub incidența impozitului pe profit de 16%. În caz contrar, România ar pierde taxe, deoarece companiile multinaționale taxate în România cu 1% pe venit vor plăti oricum potențiala diferență până la 15% din profit în statul de rezidență a societății mamă. De altfel, ministrul român al Finanțelor a declarat că România pregătește implementarea rapidă, de la 1 ianuarie 2023, a directivei privind impozitul minim pe profit.

Implementarea de către România a inițiativelor OCDE este cu atât mai importantă în contextul deschiderii negocierilor de aderare anunțate recent de organizație. Țara noastră participă deja de câțiva ani în structurile de lucru ale OCDE, iar în 2016 a devenit stat asociat al proiectului BEPS (Base Erosion and Profit Shifting) privind combaterea erodării bazei de impozitare și a transferului profiturilor. Însă, în prezent, țara noastră are doar posibilitatea să implementeze recomandările OCDE, păstrând anumite particularități, dar după aderarea la organizație va putea să participe activ la discuțiile pe baza cărora sunt stabilite politici economice aplicabile în statele membre și chiar să le influențeze.

LIDERII DE ASTĂZI

AUTOMOBILE DACIA a fost în 2020 cea mai mare companie din România după cifra de afaceri. Datele de astăzi arată că Dacia poate pierde după mai mulți ani prima poziție.

DEDEMAN BACĂU, companie antreprenorială, a avut în 2020 cel mai mare profit net dintre firmele din top 1.000. Pavăl Holding, firma care adună investițiile acționarilor Dedeman, a avut cel mai mare profit net din economie. Firma nu este însă în top 1.000.

COMPLEXUL ENERGETIC OLTEȚIA a avut cea mai mare pierdere din economie în 2020, de aproape un miliard de lei.

DEDEMAN (Adrian și Dragoș Pavăl), **ALTEX** (Dan Ostahie) și **FILDAS TRADING** (Anca Vlad) sunt cele mai mari trei companii antreprenoriale, fiecare lider pe piață pe care activează.

150 DE COMANII din top 1.000 au avut o cifră de afaceri de cel puțin 1 miliard de lei. Dintre acestea șapte trec de 10 mld. lei, iar 16 au avut în 2020 venituri de peste 5 mld. lei fiecare.

POD PESTE TIMP. LIDERI DE ATUNCI, LIDERII DE AZI

LA ÎNCEPUTUL ANILOR 2000 în România erau 5 companii care aveau afaceri de peste un miliard de lei vechi, transformați în moneda de acum. În 2020 sunt 150 de firme care au trecut pragul de 1 miliard de lei cifră de afaceri, iar 19 dintre ele sunt firme controlate de antreprenori români.

ÎN ANII 2000, TOPURILE COMPANIIILOR ERAU DOMINATE DE FIRME DE STAT, Renault abia cumpărase Dacia în 1999, Petrom era încă o companie de stat, Sidex era încă de stat.

SE FĂCEA BUSINESS ANTREPRENORIAL LA ÎNCEPUTUL ANILOR 2000? Din 2000 începând au început antreprenorii să clădească încet, dar sigur businessuri mari în România. La începutul anilor 2000 Dedeman, Catena, Altex, branduri care astăzi au devenit cele mai mari companii antreprenoriale din România, erau la început. Astăzi, Dedeman merge spre 2 miliarde euro cifră de afaceri. Anca Vlad a construit cu grupul Fildas - Catena un business de peste un miliard de euro, Altex trece de miliardul de euro. Toate aceste companii la începutul anilor 2000 erau mici, la început de drum.

>800.000 de companii

au depus bilanțul pentru 2020, nivel record, iar 600.000 dintre acestea au o cifră de afaceri mai mare ca zero.

CUM ARATĂ CELE MAI MARI CINCI SECTOARE DIN TOP 1.000

Sector de activitate	Număr companii în top 1.000	Cifra de afaceri a firmelor din top 1.000	Număr de angajați ai firmelor din top 1.000
Comerț	378	337 mld. lei	218.000
Industria prelucrătoare	332	243 mld. lei	347.000
IT&C	42	34 mld. lei	73.000
Transporturi	54	25 mld. lei	117.000
Construcții	56	20 mld. lei	22.000

REȚEAUA DE MAGAZINE PROFI este cel mai mare angajator privat.

19 FIRME ANTREPRENORIALE au trecut în 2020 de pragul de 1 mld. lei cifră de afaceri, față de 10 acum cinci ani, la prima ediție a catalogului top 1.000.

POȘTA ROMÂNĂ și **CFR SA** sunt cei mai mari angajatori din economie și singurele firme din România care mai au peste 20.000 de salariați.

PRAGUL DE INTRARE în top 1.000 este o cifră de afaceri de 179 mil. lei, față de 135 mil. lei acum cinci ani, la prima ediție a Catalogului top 1.000.

248 DE CODURI CAEN diferite (de patru cifre) au firmele din top 1.000. Comerțul cu ridicata al produselor farmaceutice fiind cel mai bine reprezentat, cu 39 de companii. Pe locul doi se află fabricarea de piese și accesori auto cu 28 de companii.

CUM SE REALIZEAZĂ TOPURILE DIN CATALOG ȘI CARE SUNT SURSELE DE INFORMAȚII PENTRU TOP 1.000

Topul celor mai mari 1.000 de companii din România după cifra de afaceri din 2020 a fost furnizat, la solicitarea , de Registrul Comerțului și include doar companiile (persoane juridice) al căror bilanț aferent anului 2020 era depus până la data de 1 ianuarie 2022).

Criteriul de departajare în clasament este cifra de afaceri raportată în 2020, astfel că în top nu sunt incluse nici firme care nu au depus bilanțul până la data realizării acestui clasament.

Clasamentul include doar entitățile fiscale, cu cod unic de înregistrare fiscală, aşa cum sunt ele înregistrate la Registrul Comerțului. Nu sunt incluse grupuri de firme, holdinguri sau raportări consolidate anunțate de companiile listate.

Topul final nu include companiile din codurile CAEN 64, 65 și 66, respectiv instituții financiare, companii de asigurări, societăți de investiții, unde cifra de afaceri este asimilată altor indicatori precum active sau venituri. Topul nu include firmele în faliment, radiate sau în insolvență, dar include companiile în reorganizare.

România continuă să fie o destinație atractivă pentru investitori

de RADU DUMITRESCU,
Partener Coordonator Consultanță
Financiară, Deloitte România,
și FLORIN PĂUNESCU,
Director Consultanță Financiară, Deloitte
România

Piața de fuziuni și achiziții din România a înregistrat un nivel record în anul 2021 din perspectiva numărului de tranzacții. Deși în primăvara lui 2020, odată cu intrarea în carantină, am crezut că piața se va bloca și că numărul de tranzacții va scădea, la fel ca valoarea lor, am asistat la o revenire spectaculoasă, care ne-a arătat că investitorii sunt încă activi și că situația economică în criza sanitară diferă foarte mult de situația economică din criza financiară din anii 2008-2009.

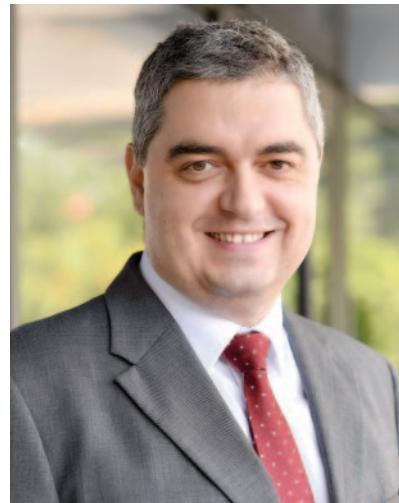
În 2021, am observat o creștere semnificativă a interesului businessurilor locale de a se lista pe piața de capital sau de a atrage finanțare de pe piața locală de capital comparativ cu anii anteriori. Este de așteptat ca acest interes să continue să crească în perioada următoare și să vedem tot mai multe companii care se vor uita către piața de capital ca la o alternativă viabilă de finanțare sau de vânzare a businessului.

Marea majoritate a tranzacțiilor din cursul anului 2021 se referă la transferuri de proprietate care implică fie o majoritate, fie chiar 100% din detinerile în societățile care au fost preluate. Acest aspect arată că România este în continuare o piață în care investitorii caută să dețină controlul asupra activelor achiziționate și mai puțin o piață în care vânzătorii – antreprenori sau nu - își doresc să atragă un partener minoritar.

În ceea ce privește tipurile de investitori, am remarcat faptul că investitorii strategici au fost cei mai activi cumpărători pe piață

RADU DUMITRESCU,
Partener Coordonator Consultanță Financiară,
Deloitte România

FLORIN PĂUNESCU,
Director Consultanță Financiară,
Deloitte România

locală de fuziuni și achiziții, cu peste 60% din numărul total de tranzacții din 2021, urmați de investitorii instituționali și privați (20%) și de firmele de private equity (17%). Se observă un trend de creștere a investitorilor instituționali și privați din piața de capital, care este de așteptat să fie vizibil și în viitor.

În 2021, mai mult de jumătate dintre tranzacții au fost reprezentate de preluări ale unor jucători locali de către alți jucători locali, tendință care poate fi interpretată ca un indicator al maturității pieței de fuziuni și achiziții din România și al nivelului de dezvoltare la care au ajuns unele businessuri locale, care acum au trecut la o nouă etapă – aceea a creșterii prin preluări. Mai mult, merită subliniat că tot mai multe companii locale fac achiziții în afara țării, ca parte din strategiile lor de dezvoltare regională, și că avem deja companii locale de dimensiuni semnificative care pot deveni campioni regionali, nu numai lideri locali. Sperăm să vedem tot mai multe mișcări în această direcție.

La o analiză din perspectiva industriei în care activează jucătorii, este de remarcat

faptul că în energie am asistat la o evoluție pozitivă a numărului tranzacțiilor în ultima perioadă, trend susținut în principal de zona energiei regenerabile, care la rândul său este susținută de politici guvernamentale la nivel european - cum ar fi Green Deal - și la nivel mondial. Sectorul imobiliar a rămas la ponderea sa istorică de o treime din tranzacțiile din piață și a continuat să performeze foarte bine, în ciuda unor așteptări negative în pandemie, înregistrând un număr important de tranzacții. Sănătatea este un sector cu interes crescut, în care sunt câțiva jucători mari care consolidează piața, tendință care va continua. Sectorul de tehnologie înregistrează un trend pozitiv, notabil în mod particular, având în vedere valorile relativ scăzute din anii anteriori, și se remarcă prin interesul crescut din partea investitorilor la nivel mondial, nu numai regional.

Cu siguranță că nivelul și volumul tranzacțiilor va fi influențat în viitor de o multitudine de factori, interni și externi, și rămâne de văzut impactul acestora, însă trebuie subliniat faptul că România continuă să fie o destinație atractivă pentru investitori.

SISTEMUL BANCAR, PRINCIPALUL FINANȚATOR AL ECONOMIEI ÎN PANDEMIE

NOUA CRIZĂ ADUSĂ DE PANDEMIA DE COVID-19 A AFECTAT ÎNTREAGA ECONOMIE ȘI, IMPLICIT, ȘI SECTORUL FINANCIAR, DUCÂND LA ÎNCETINIREA CREDITĂRII, ÎN CONDIȚIILE AMÂNĂRII UNOR

PLANURI DE INVESTIȚII ALE COMPAÑIILOR ȘI ALE DIMINUĂRII ÎNCREDERII CONSUMATORILOR. ÎNSĂ, 2021 A VENIT CU UN REVIRIMENT, PROFITUL NET LA NIVELUL SISTEMULUI BANCAR ROMÂNESC AJUNGÂND LA UN RECORD ISTORIC DE 8,3 MLD. LEI, IAR RITMUL MEDIU DE CREȘTERE AL CREDITULUI PRIVAT A FOST DE 10,7%, CEL MAI MARE DIN ULTIMUL DECENIU, DUBLU FAȚĂ DE AVANSUL CREDITĂRII DIN 2020. ACTIVELE SISTEMULUI BANCAR AU ATINS UN VÂRF DE 639,7 MLD. LEI ÎN 2021, DUPĂ O CREȘTERE CU 14%.

Claudia Medrega

Anul 2020, an marcat puternic de pandemia de COVID-19, a adus o scădere a profitabilității, precum și continuarea consolidării și restructurării băncilor, în timp ce creditarea și activele au crescut, dar cu un ritm încetinit, iar calitatea portofoliilor a rămas bună. Însă, 2021 a venit cu un reviriment, profitul net la nivelul sistemului bancar românesc ajungând la un record istoric de 8,3 mld. lei, în creștere cu 66% față de câștigul raportat pentru 2020, potrivit datelor BNR, iar ritmul mediu de creștere al creditului privat a fost de 10,7% pe ansamblul întregului an 2021, cel mai mare avans al creditării din ultimul deceniu, principalul motor fiind creditarea în lei.

Pe lângă impactul avansului creditării, o influență importantă, excepțională, asupra creșterii câștigurilor băncilor a venit în 2021

din costuri mai mici cu riscul, respectiv din reversarea unor provizioane, adică trezerea acestora pe venituri, după ce în primul an de pandemie, 2020, costurile mari cu riscul, respectiv banii puși de departe pentru acoperirea creditelor neperformante potențiale, presau pe câștigurile băncilor.

În 2020, sistemul bancar românesc, format din 34 de bănci, obținuse profit net de circa 5 mld. lei, cu 1,3 mld. lei, respectiv cu 20,6% sub câștigul din 2019 în principal ca urmare a creșterii cheltuielilor cu ajustările pentru depreciere cu 2,09 mld. lei. Scăderea profitului a venit în condițiile deteriorării mediului macroeconomic, în contextul pandemiei de COVID-19, care a impus constituirea unor provizioane mai mari pentru eventuale dificultăți viitoare ale clientilor băncilor în rambursarea creditelor. În 2018 câștigul băncilor stabilise un record, de aproape 7 mld. lei (6,8 mld. lei), iar în 2019 profitul a fost de 6,3 mld. lei.

În contextul crizei coronavirusului, 2020 a adus în premieră un moratoriu public de amânare a ratelor la credite, iar BNR a flexibilizat regulile prudentiale și a relaxat politica monetară. Totodată, în 2020 au apărut și programe guvernamentale pentru stimularea creditării, de tipul IMM Invest pentru creditarea corporate sau Noua casă pentru creditarea ipotecară.

Creditarea a continuat să avanseze în 2020, însă ritmul mediu de creștere al creditării private totale a încetinit în condițiile efectelor nefavorabile aduse de criza coronavirusului, la 5,1% pentru întregul an, sub viteza medie de creștere a creditării din anul 2019, de 7,6%, iar soldul împrumuturilor a ajuns la finalul anului 2020 la 282,4 mld. lei, potrivit BNR. Creditele în lei au avansat în 2020 cu un ritm mediu anual de 7,66% an/an,

Climate, inflation, energy crisis, budget deficit, pandemic, geopolitical tension and banking

de **DIMITRIOS GORANITIS,**
Banking and Capital Markets leader, Deloitte
Central Europe

As Europe started seeing what we hope is the end of the pandemic, it is confronted with an energy crisis, an inflation crisis and most recently a geopolitical crisis to threaten its very fragile and heavily funded recovery plan targeting climate sustainable economic growth.

Romania has to battle primarily with a very large budget deficit (9.2% in 2020) and the highest inflation in more than a decade (8.35 in January 2022). With a diversified local energy market, Romania has the third lowest dependency on external sources in EU, shielding it to some extent from the external shock. A tightening fiscal strategy, combined with a European war and an EU sanctions package will have an impact on the Romanian economy that was assumed to grow by more than 4% in 2022.

Without a fully developed capital and money market and the threat of reducing foreign direct investment due to geopolitical tensions, Romanian economy will depend more on lending providers to achieve a dual target of fiscal tightening and swift economic recovery. And how does that reflect on the prospects of the banking sector?

The Romanian economy and the Romanian banks have proven to be quite resilient to the pandemic. The economy remained stable and the Romanian banks did not record a significant increase in bad loans and they are now in the process of reversing provisions. However, the long-lasting low interest rate policy has indeed hurt the profitability of the banks and has distorted the market and the banks' ability to lend successfully with a risk-based approach. The recent inflation dynamics have not yet harmed the quality of the lending book, but an increased period will indeed affect the repayment ability of the households and the small/medium enterprises. Moreover, the EU climate risk regulations have to align

with the climate risk agenda of Romanian real economy in order to avoid alienating the banking system from the real economy. Finally, the war between Ukraine and Russia and an aggressive package of sanctions on Russia will exaggerate risks such as inflation, supply chain disruptions, EU GDP growth, which is funding the Romanian recovery plan, and will finally introduce new threats and responsibilities to the banks in dealing with cyber war and in implementing an unprecedented sanction plan such as excluding all Russian transactions from the banking system.

How should Romanian banks prepare to deal with a unique mix of uncertainty? (i) We do not know the future of the pandemic, but the banking system will need to intensify its digital transformation program to remain flexible and cost competitive. (ii) EU banking law is not flexible on climate risk and the banks will be forced to adapt entirely. The banks, if not with the support of the government, will need to educate the borrowers in the real economy on how to transition their own business model in order to stay eligible for banking lending. If the banks evolve their climate risk management faster than the large corporates and SMEs, then the Romanian economy will experience a severe gap in financing. (iii) Banks will need to assess the impact of fiscal policy on

small/medium enterprises and establish stronger early warning indicators. A reduction of state support and an increase in interest rates indeed change the risk profile of borrowers and impair their ability to repay their loans. (iv) ECB has already signaled to the banks the need to build stronger cyber risk management frameworks. Despite effort made in the last years, an escalated cyber war in Europe combined with the digital revolution in banking may be leaving the banking system vulnerable to geopolitical games. (v) Finally, the banks will need to analyze their capacity to assess a large-scale implementation of sanctions from EU such as excluding part or all of Russian transactions from the banking system, including any access to the euro. Banking is still the dominant platform based on which we measure the capacity of local corporations to invest and expand the Romanian economy. The European banking sector has been challenged significantly since the credit crunch of 2009 and now is in a delicate process to transform its own business model to achieve better profitability, attract more funds and deliver more loans to the real economy. Maintaining and protecting the current momentum and the expansion of financial intermediation is of utmost importance to the macro prospects of the Romanian economy.

TOPUL CELOR MAI MARI JUCĂTORI DIN INDUSTRIA BANCARĂ

2020

Cine sunt cei mai mari 20 de jucători din sistemul bancar după valoarea activelor în sold în 2020 și cum a evoluat businessul lor față de 2019

Poz. Companie	Județ	Active final		Dinamică 2020 vs. 2019(%)	Profit net/pierdere 2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)	Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Nr. salariați 2020	2019	Dinamică 2020 vs. 2019 (nr.)	Domeniu principal de activitate (COD CAEN)
		2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)								
1 BANCA TRANSILVANIA	Cluj	103.375,6	87.740,7	17,8	1.197,3	1.620,5	-26,1	8.029	7.772	257	Alte activități de intermedieri monetare (6419)
2 BCR	București	79.538,2	71.450	11,3	780,0	651,9	19,6	5.177	5.370	-193	Alte activități de intermedieri monetare (6419)
3 BRD - SOCGEN	București	61.634,6	55.853,3	10,3	951,5	1.528,5	-37,7	6.490	6.753	-263	Alte activități de intermedieri monetare (6419)
4 ING BANK	București	53.487,0	44.621,5	19,9	519,8	819,5	-36,6	2.147	1.920	227	Alte activități de intermedieri monetare (6419)
5 RAIFFEISEN BANK	București	51.282,9	42.876,3	19,6	644,1	779,4	-17,4	4.894	4.889	5	Alte activități de intermedieri monetare (6419)
6 UNICREDIT BANK	București	45.445,8	44.541,2	2,0	403,7	572,9	-29,5	3.033	2.941	92	Alte activități de intermedieri monetare (6419)
7 CEC BANK	București	41.297,6	32.897,8	25,5	337,7	379,6	-11,0	5.442	5.740	-298	Alte activități de intermedieri monetare (6419)
8 ALPHA BANK	București	17.912,3	17.820,5	0,5	76,0	79,0	-3,8	1.864	1.841	23	Alte activități de intermedieri monetare (6419)
9 OTP BANK	București	14.843,1	13.252,7	12,0	2,4	70,5	-96,6	1.646	1.400	246	Alte activități de intermedieri monetare (6419)
10 EXIMBANK	București	11.795,5	7.750,9	52,2	16,0	28,3	-43,5	386	380	6	Alte activități de intermedieri monetare (6419)
11 CITIBANK	București	11.068,1	10.204,4	8,5	239,0	275,1	-13,1	178	177	1	Alte activități de intermedieri monetare (6419)
12 GARANTI BANK	București	10.685,5	10.870,2	-1,7	75,3	111,1	-32,2	935	958	-23	Alte activități de intermedieri monetare (6419)
13 LIBRA INTERNET BANK	București	7.318,7	6.527	12,1	38,0	115,3	-67,0	933	851	82	Alte activități de intermedieri monetare (6419)
14 FIRST BANK (fosta PIRAEUS)	București	7.315,1	6.417,1	14,0	-70,8	23,1	-	923	826	97	Alte activități de intermedieri monetare (6419)
15 BANCA ROMÂNEASCĂ*	București	6.466,9	6.646,8	-2,7	10,4	-17,1	-	1.044	1.065	-21	Alte activități de intermedieri monetare (6419)
16 INTESA SANPAOLO	București	6.460,1	6.582,9	-1,9	7,9	56,5	-85,9	580	583	-3	Alte activități de intermedieri monetare (6419)
17 CREDIT EUROPE BANK	București	4.154,6	4.031,2	3,0	-17,4	65,2	-	713	810	-97	Alte activități de intermedieri monetare (6419)
18 VISTA BANK (fosta Marfin Bank)		3.448,8	2.580,2	33,7	N.A.	-18,3	-	N.A.	N.A.	N.A.	Alte activități de intermedieri monetare (6419)
19 PATRIA BANK	București	3.430,1	3.193,8	7,4	2,8	5,3	-47,2	592	665	-73	Alte activități de intermedieri monetare (6419)
20 IDEA BANK **	(București)	2.706,9	2.337,3	15,8	14,9	15,0	-0,7	401	381	20	Alte activități de intermedieri monetare (6419)
TOTAL		543.667,4	478.195,8		5.228,6	7.161,3		45.407	45.322		

NOTĂ: clasament realizat de ZF pe baza datelor transmise de Registrul Comerțului. Cifrele privind activele băncilor sunt din rapoartele anuale ale BNR.

* Banca Românească a fost cumpărată de EximBank. ** Idea Bank a fost cumpărată în 2021 de Banca Transilvania.

Sursa: Registrul Comerțului. Topul include companiile al căror bilanț a ajuns la Registrul Comerțului până în 1 ianuarie 2022 în baza unui acord cu Ministerul Finanțelor

în timp ce avansul mediu al împrumuturilor în valută a fost de doar 0,03% an/an, în condițiile în care în a doua parte a anului 2020 creditarea în valută a fost în scădere față de 2019.

În urma creșterii creditării, băncile au ajuns în ultimii ani la active record. La nivelul întregului sistem bancar, activele au depășit 560 mld. lei în 2020, pentru ca

în 2021 să urce la un record de 639,7 mld. lei.

În topul celor mai mari 20 de bănci locale, activele cumulate s-au majorat în 2020 cu 13,7% față de nivelul din 2019, urcând la aproximativ 543,7 mld. lei, adică mai mult de 97% din activele întregului sistem bancar, conform datelor BNR.

Banca Transilvania, BCR și BRD-SocGen au rămas și în 2020 pe podium în topul celor mai mari bănci după active de pe piața românească. Podiumul celor mai mari trei bănci se schimbă în 2018, după ascensiunea Băncii Transilvania pe poziția de lider al bankingului local, în urma achiziției Bancpost.

Successful companies deserve agile partners.

At United Media Services, we're skilled at connecting the dots between technology, information, and people so we can connect our clients with their customers in more meaningful ways.

**united
media services**

ING Bank, care urcase în 2019 până pe locul 4 în top 10 bănci, de pe locul 6 în 2018, și-a menținut și în 2020 această poziție.

În top 10 bănci au fost în anul 2020 două schimbări importante, respectiv ascensiunea pe locul 5 a Raiffeisen Bank, care a făcut rocadă cu UniCredit Bank, și avansul EximBank până pe locul 10, de pe locul 12 ocupat în 2019.

86%

este cota de piață cumulată a celor mai mari 10 bănci de pe piața locală.

La nivel de top 20, cota de piață urcă la 97%

dar instituțiile de credit care au mizat pe cartea achizițiilor au avansat mai rapid.

În ultimii ani, consolidarea sistemului bancar a continuat, uneori într-un ritm mai alert.

EximBank, bancă deținută de statul român prin Ministerul Finanțelor, a finalizat în 23 ianuarie 2020 achiziția unei participații de 99,28% din capitalul social al Băncii Românești de la National Bank o f

Sanjeev Gupta, miliardarul indian cu cetățenie britanică, proprietarul Sidex Galați, a devenit proprietar cu acte în regulă și al Băncii Române de Credite și Investiții (BRCI), pe care a cumpărat-o de la Dorin Umbrărescu, având o participație de 99,5869% din capitalul băncii.

O altă tranzacție a fost cea prin care Banca Comercială Feroviare și-a schimbat acționariatul în 2020 și a fost rebranduită TechVentures Bank. Acționarul majoritar al băncii a devenit Vasile Olimpiu Balaș, cu o participație de 64,6%, urmat de TechVentures Capital AFIA, societate de administrare a fondurilor de investiții alternative, cu 9,5%, în timp ce două firme, respectiv Tristar și Atelierele CFR Grivița, și-au păstrat participațiile de 18,5%, respectiv 7,4%.

În ceea ce privește topul băncilor după active, pe podiumul bancar local, Banca Transilvania, care devenise în 2018 în premieră lider, a ajuns în 2020 la active de circa 103,4 mld. lei și o felie din piață de 18,46%.

BCR, care din 2018 până acum ocupă

Cele mai mari 10 bănci de pe piața locală au ajuns la o cotă de piață cumulată după active de aproape 86% din sistemul bancar local.

Garanti Bank a ieșit din topul celor mai mari 10 bănci, coborând pe locul 12, în timp ce Citi a rămas pe locul 11.

La nivelul topului 20 bănci o altă schimbare a fost ascensiunea Libra Internet Bank până pe poziția 13, de pe locul 15 ocupat în 2019.

Și First Bank a urcat în clasament până pe locul 14, de pe 16 în 2019. Intesa Sanpaolo, care ocupa în 2019 locul 14, a coborât pe 16 în 2020, iar Banca Românească a coborât de pe 13 pe locul 15 în 2020. Pe de altă parte, o ascensiune în top a venit de la Vista Bank (fosta Marfin), care a ajuns pe locul 18, de pe 20 în 2019.

Deși 2020 este ultimul an cu rezultate individuale disponibile pentru întregul sistem bancar, datele preliminare pentru 2021 nu indică schimbări majore în clasament, cel puțin nu la nivelul celor mai mari 10 jucători.

Schimbările de poziții în topul băncilor după active au fost influențate într-o anumită măsură de creșterea organică,

Greece (NBG), după ce contractul de vânzare-cumpărare a fost semnat pe 20 iunie 2019. Această tranzacție este o premieră în istoria bancară din România, fiind prima dată când o bancă de stat a cumpărat o bancă privată cu capital străin, după ce anterior statul a vândut băncile mari deținute.

First Bank, deținută de fondul de

În top 10 bănci au fost în 2020 două schimbări importante, respectiv ascensiunea pe locul 5 a Raiffeisen Bank, care a făcut rocadă cu UniCredit Bank, și avansul EximBank până pe locul 10, de pe locul 12 ocupat în 2019. La nivelul topului 20 bănci o altă schimbare a fost ascensiunea Libra Internet Bank până pe poziția 13, de pe locul 15 din 2019. Și First Bank a urcat în clasament până pe locul 14, de pe 16 în 2019.

investiții american J.C. Flowers & Co, a încheiat în primăvara lui 2020 fuziunea legală și operațională cu Bank Leumi România, subsidiară a Bank Leumi Israel, finalizând astfel tranzacția inițiată în vara lui 2019.

O altă tranzacție inițiată în 2019 și finalizată în 2020 este cea prin care

locul 2 în topul bancar local, după ce anterior a fost timp de două decenii liderul tradițional al sistemului bancar românesc, avea în 2020 active de 79,5 mld. lei și o cotă de piață de 14,2%, în ușoară scădere față de nivelul din 2019.

Iar banca românească cu capital francez BRD-SocGen s-a menținut în 2020 pe locul 3 în clasamentul după

active (61,6 mld. lei), cu o cotă de piață de 11%, tot în scădere față de nivelul din 2019, de 11,28%.

Gradul ridicat de concentrare rămâne o caracteristică a bankingului local. Cele mai mari 10 bănci de pe piața locală au ajuns la o cotă de piață cumulată de 85,8% din sistemul bancar.

Pe de altă parte, mai mult de jumătate, respectiv 18 dintre băncile de pe piața locală, au o cotă de piață de sub 1%, fiind de așteptat continuarea consolidării sistemului bancar.

Cea mai mare parte a sistemului bancar românesc este deținută de capitalul străin, iar cele mai mari deținări sunt înregistrate de grupurile financiare din Austria, Franța, Italia, Olanda și Grecia.

Sistemul bancar, principalul finanțator al economiei României, a rămas și un jucător important pe piața muncii, chiar și după procesul de restructurare din ultimul deceniu, în jur de 52.000 de salariați lucrând în continuare în bănci. Băncile au fost în topul celor mai mari angajatori din economie.

Dincolo de impactul pandemiei de coronavirus, care a mutat în 2020 în mediul online mare parte din activitatea bancară, și nu numai, în ultimii ani ajustarea rețelei teritoriale a băncilor a venit și în urma tăierii costurilor, dar și pe fondul consolidării sectorului bancar, în urma fuziunilor și achizițiilor.

Restructurarea sistemului bancar a continuat, procesul fiind accentuat în contextul pandemiei de COVID-19, astfel că băncile care activează pe piața românească au ajuns să aibă la sfârșitul primelor nouă luni din 2021 un număr de 51.713 angajați, în timp ce numărul sucursalelor a coborât la 3.695. Analizând evoluția, se observă că între 9 luni din 2020 și 9 luni din 2021 un număr de 1.044 de salariați au plecat din sistemul bancar românesc și 184 de sucursale și

agenții bancare au fost închise, potrivit datelor transmise de BNR.

În 2020, an marcat puternic de pandemia de COVID-19, băncile de pe piața românească au ajuns să aibă 52.650 de angajați, iar numărul sucursalelor a coborât la 3.835.

Pe parcursul întregului an 2020, un număr de 183 de sucursale și agenții bancare au fost închise și 456 de salariați au plecat din sistem. Ritmul restruc-

având în vedere și digitalizarea, care câștigă teren în banking, grăbită de efectele pandemiei de COVID-19.

După scăderile din anii de criză, salariile bancherilor au intrat pe un trend ascendent în ultimii ani, salariul mediu din bănci fiind în jurul a 5.700 de lei net/lună.

În ceea ce privește calitatea portofoliilor, băncile au reușit să-și curețe în mare parte și bilanțurile, rata creditelor neperformante (NPL - non-performing loans) oscilând în 2020 și 2021 în jurul a 4% din totalul creditelor și chiar sub acest nivel, după ce în 2019 a coborât sub 5%.

Pe lângă avansul creditării, reducerea costurilor de funcționare ale băncilor, în urma ajustării rețelelor teritoriale și a numărului de angajați, precum și diminuarea costurilor legate de riscul de credit au ajutat sistemul bancar să rămână pe profit.

În 2020, majoritatea băncilor mari au raportat profituri în scădere față de 2019, în contextul efectelor crizei coronavirusului, care a impus constituirea unor provizioane mai mari.

Primele trei bănci în topul după active - Banca Transilvania, BCR și BRD - au rămas în 2020 și în topul celor mai profitabile bănci.

Banca Transilvania, cea mai mare bancă din România, a obținut în 2020 un profit de circa 1,2 mld. lei, mai mic cu 26% față de nivelul din 2019.

BRD-SocGen a raportat pentru 2020 un profit net de 951,5 mil. lei, în scădere cu 37,7% față de 2019.

Podiumul topului băncilor mari profitabile a fost completat de grupul BCR, care include a doua cea mai mare bancă, care a obținut în 2020 un profit net de 814,1 mil. lei, în creștere cu 37% față de câștigul din 2019.

Comparativ, pentru 2021 Banca Transilvania aa raportat profit net de 1,8 mld. lei, cu 49% peste nivelul din 2020, iar câștigul BRD a fost de aproape 1,28 mld. lei, în creștere cu 34,4% față de 2020, în contextul creșterii creditării și al scăderii costului riscului. BCR nu a raportat încă rezultatele financiare pentru tot anul 2021.

Pe ansamblul întregului an 2020, profitul băncilor a fost de 5 mld. lei, în scădere față de câștigul din 2019, de 6,3 mld. lei, conform BNR. Câștigurile băncilor au venit pe fondul unei creșteri moderate a creditării și în contextul declinului economiei din 2020, din cauza blocajului determinat de pandemia de coronavirus. În 2021, câștigul băncilor a urcat la un maxim de 8,3 mld. lei.

10,7 %

a fost ritmul mediu de creștere al creditărilor private totale în 2021, dublu față de cel din 2020, de

5,1 %

și peste nivelul din 2019

7,6 %

PIAȚA LOCALĂ DE ASIGURĂRI A FOST FORȚATĂ SĂ SE ADAPTEZE RAPID ÎNTR-UN NOU CONTEXT AL PANDEMIEI DE COVID-19, DAR A RĂMAS PE CREȘTERE ÎN 2020. ȘOCUL A VENIT ÎN 2021 CÂND LIDERUL PIEȚEI CITY INSURANCE S-A PRĂBUȘIT, IAR ÎN 2022 I-A FOST DISPUSĂ INTRAREA ÎN FALIMEN.

Mircea Nica

87,2 %

este ponderea
celor 15 asigurători
 mari în totalul pieței.

În 9 februarie
2022
Tribunalul
București a dispus
intrarea în
faliment a City
Insurance, compania
urmând a fi dizolvată.

LINIȘTEA DINAÎNTEA FURTUNII

Piața asigurărilor a depășit pragul de 11 miliarde lei la finalul anului 2020, consemnând un avans ușor al volumului de prime brute subscrise de 4,6% față de anul 2019, în ciuda faptului că pandemia de COVID-19 a creat nenumărate blocăje, care au afectat activitățile economice pentru majoritatea industriilor. Cu toate acestea, spre finalul anului 2020 și pe

parcursul anului 2021 piața a prins avânt, recuperând treptat subscrerile încetinite de contextul incertitudinilor.

Primii cinci cei mai mari asigurători din piață în funcție de volumul primelor brute subscrise au rămas aceeași, cu o modificare a poziției în care se regăsesc. Astfel, liderul pieței asigurărilor în 2020 a fost City Insurance, urmat de Omnisig, care a surclasat compania Allianz-Tăriac, ocupând poziția a doua, podiumul fiind completat de

Allianz-Tăriac, urmat de Euroins și Groupama. Cele cinci companii de asigurări care sunt în fruntea întregii piețe au înregistrat subscreri de peste 1 miliard de lei, în timp ce City Insurance a reușit să depășească pragul de 2 mld. lei.

Valoarea cumulată a primelor subscrise de primii cinci jucători din piață în 2020 a atins un nivel de 7,4 mld. lei, însemnând 64,1% din volumul total al subscrerior din

Contextul pandemiei a forțat companiile să își accelereze procesele de digitalizare, implementând soluții noi în câteva săptămâni.

piața asigurărilor. Astfel, se observă că primele cinci cele mai mari companii de asigurări dețin în continuare mai mult de jumătate din întreaga piață din perspectiva subscrierilor, ba chiar ponderea fiind în ușoară creștere cu 0,9 puncte procentuale în 2020, față de 2019.

Din perspectiva clasamentului celor 15 cei mai mari asigurători din piață,

Asigurările de garanții au fost vedeta pieței cu o creștere de

68%
a subscrierilor.

ponderea subscrierilor a ajuns în 2020 la 87,2% din totalul subscrierilor înregistrate de piață la finalul anului 2020. Prin urmare, se poate observa că, deși piața a crescut ca volum al primelor subscrise totale, cele 15 companii de asigurări din clasament au cunoscut o diminuare a volumului cumulat al subscrierilor.

Față de 2019, anul 2020 a mai adus câteva schimbări în clasamentul primelor 15 societăți de asigurări care domină piața asigurărilor. Pe lângă schimbarea din vîrful clasamentului, în care Omnisig a preluat poziția a doua cu un volum al subscrierilor de 1,38 mld. lei, în creștere cu 5,8% față de 2019, în timp ce Allianz-Tiriac a ajuns pe poziția a treia în clasamentul cu un volum al primelor subscrise de 1,31 mld. lei, în ușoară scădere cu 3,7% comparativ cu 2019, se observă că și Asirom a urcat o poziție.

Astfel, Asirom și-a menținut trendul ascendent, consemnând un avans cu 18,2% în 2020 față de 2019, ajungând la un volum al subscrierilor de 633 mil. lei. Între timp, Generali a înregistrat o scădere cu peste 10% a subscrierilor, până la 620 mil. lei în 2020. Prin urmare, compania a terminat anul 2020 pe poziția a opta.

O altă schimbare în top 15 cele mai mari companii din piața asigurărilor în funcție de

TOPUL CELOR MAI MARI JUCĂTORI DIN ASIGURĂRI 2020

Cine sunt cei mai mari 15 jucători din piața asigurărilor după valoarea brute subscrise în 2020, cum a evoluat businessul lor față de 2019

Poz. Companie	Județ	Venituri (PBS)		Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Profit net/ pierdere		Dinamică 2020vs. 2019 (%)	Nr. salariați		Dinamică 2020 vs. 2019 (nr.)
		2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)		2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)		2020	2019	
1 CITY INSURANCE (în procedură de faliment)		2.308	1.903,9	21,2	-23,7	41,9	-	416	404	12
2 OMNISIG	București	1.383	1.306,6	5,8	26,5	-7,9	-	1131	1131	-
3 ALLIANZ-TIRIAC	București	1.314	1.364,8	-3,7	118,8	151,8	-21,7	1067	1151	-84
4 EUROINS	Ilfov	1.309	1.280,3	2,2	-223,2	-75,9	-	523	589	-66
5 GROUPAMA	București	1.060	1.088,1	-2,6	17,3	-60,4	-	1365	1434	-69
6 NN ASIGURĂRI DE VIAȚĂ	București	855	824,6	3,7	82,6	60,4	36,8	345	350	-5
7 ASIROM	București	633	535,7	18,2	-11,7	-36,9	-	663	695	-32
8 GENERALI	București	620	707,1	-10,5	36,4	6,6	451,5	393	445	-52
9 METROPOLITAN LIFE	București	415	363,0	14,3	34,7	26,2	32,4	150	122	5
10 BCR ASIGURĂRI DE VIAȚĂ	București	373	368,9	1,1	29,9	34,7	-13,8	72	76	-4
11 UNIQA ASIGURĂRI	București	369	375,5	-1,7	4,1	-10,1	-	704	730	-26
12 BRD ASIGURĂRI DE VIAȚĂ	București	244	295,0	-17,3	5,6	11,1	-49,5	135	90	45
13 PAID	București	163	159,0	2,5	35,1	31,2	12,5	32	24	8
14 ONIX ASIGURĂRI	București	157	61,0	157,4	36,8	18,3	101,1	17	17	-
15 SIGNAL IDUNA	București	129	102,0	26,5	4,1	0,6	583,3	143	124	19
TOTAL		10.023	10.360	-3,3%	173,3	191,6	-9,6%	7.156	7.382	-226

NOTĂ: ZF a păstrat clasamentul pe 2020 cu City Insurance lider pentru a nu distorsiona realitatea pieței din acel an.

Surse: Registrul Comerțului, ASF, rapoartele companiilor, Ministerul Finanțelor

7,4
mld. lei

a fost valoarea cumulată a primelor subscrise de primii cinci jucători din piață în 2020, ceea ce înseamnă

64,1%
din volumul total al subscrigerilor din piață asigurărilor.

subscrieri este cea în care BCR Asigurări a ajuns pe poziția a 10, în locul companiei Uniqa Asigurări, cu un ritm de creștere de 14,3%, până la 415 mil. lei, în timp ce Uniqa Asigurări și-a încetinit avansul la 1,1% față de anul 2019, ajungând la un volum al subscrigerilor de 373 mil. lei, pe poziția 11.

Ultima schimbare se află la finalul clasamentului, Onix Asigurări, companie întrată recent printre cele mai mari companii din piață în funcție de subscrieri, a reușit să ajungă la un volum al primelor de 157 mil. lei în 2020, mai mult decât dublul valorii din 2019, preluând poziția 14 în top. Astfel, Signal Iduna, care se află pe locul 14 în 2019, a ajuns pe ultima poziție în top

451 mil.
lei

a fost volumul subscrigerilor pe segmentul de asigurări de sănătate în 2020.

15 la finalul anului 2020, cu un volum al subscrigerilor de 129 mil. lei, în creștere cu 26,5%.

În ceea ce privește numărul angajaților celor 15 cele mai mari companii de asigurări din piață, la finalul anului 2020 Groupama se află în continuare cu cel mai mare număr de salariați, respectiv 1.365, chiar dacă comparativ cu 2019, numărul lor este mai mic cu 84.

Dintre toți jucătorii din clasament, doi, respectiv Omnisig și Onix Asigurări, și-au menținut același număr de salariați în 2020

ca în 2019. Mai exact, Omnisig a avut atât în anul 2020, cât și în 2019 un număr de 1.131 de angajați, iar Onix Asigurări a avut 17 angajați.

Per total, se poate observa o scădere a numărului angajaților, mai ales în contextul pandemiei de atunci. Cumulat, cele 15 companii de asigurări au renunțat sau au eliminat 226 de angajați, ajungând în 2020 la un număr cumulat de 7.156 de salariați.

Piața asigurărilor a continuat să fie dominată de asigurările generale, ba chiar acest segment a reprezentat pilonul pe care piața a reușit să își mențină trendul ascendent, chiar și în contextul pandemiei. În timp ce volumul subscrigerilor pe segmentul asigurărilor de viață a scăzut ușor în 2020 cu 1,6%, până la 2,2 mld. lei, zona asigurărilor generale a consemnat un avans de 6,3%, până la 9,28 mld. lei. Astfel, ponderea asigurărilor generale în totalul subscrigerilor pieței în 2020 a fost de 81%, în creștere cu mai bine de 1 punct procentual față de anul 2019.

Desi, din punctul de vedere al segmentului de asigurări de sănătate, volumul subscrigerilor a crescut cu 18,38% în 2020, până

fost înregistrate pe linia asigurărilor de sănătate și a celor de garanții.

Din perspectiva asigurărilor în context pandemic, Virgil Şoncutean, CEO al Allianz-Tiriac, a explicat pentru ZF la vremea aceea că piața asigurărilor a reușit să absoarbă socal generat de pandemie mult mai bine decât se estimă inițial.

Cu toate acestea, anul 2020 a adus pieței asigurărilor mai multe schimbări. Printre acestea a fost și un nou președinte al Autorității de Supraveghere Financiară (ASF), respectiv Nicu Marcu. După numirea sa în noua funcție și după mai bine de 5 luni de incertitudini și context pandemic, au venit și noi propunerile de modificări ale legislației privind RCA. Proiectul prevedea abrogarea procedurilor ce limitează cheltuielile administrative și de vânzare ale poliței de asigurare ce pot fi incluse de asigurători în calculul tarifelor de primă, eliminarea obligației ASF de reglementare a modului de calcul al tarifelor de primă, modificarea sistemului bonus-malus și modul de funcționare a asiguratului cu risc ridicat.

Ulterior au venit și surprizele anului care au constat în două anunțuri de achiziții din piață. Una dintre ele este cea prin care Vienna Insurance Group (VIG), care controlează deja trei companii de asigurări din piață, Omnisig, Asisrom și BCR Asigurări de Viață, a anunțat semnarea unui acord pentru achiziționarea entităților asigurătorului olandez Aegon în Ungaria, Polonia, România și Turcia. A doua surpriză, care a avut loc spre finalul anului 2020, a fost anunțul Allianz-Tiriac de a achiziționa Gothaer România.

În septembrie 2021, Autoritatea de Supraveghere Financiară (ASF) anunță că trimite în faliment compania de asigurări City Insurance, cel mai mare asigurător RCA din Romania cu o cotă de piață de 45%, ca urmare a faptului că nu a venit niciun investitor să o salveze, iar indicatorii de capital nu au fost restabiliți. Concret, ASF a decis retragerea autorizației de funcționare, constatarea insolvenței și promovarea cererii privind deschiderea procedurii de faliment la City Insurance.

Tribunalul București a admis, pe 9 februarie 2022 cererea Autorității de Supraveghere Financiară (ASF) privind deschiderea procedurii de faliment a City Insurance, compania de asigurări urmând să fie dizolvată.

„În temeiul art. 255 raportat la art. 145 alin. 2 din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență dispune dizolvarea societății debitoare și ridică administratorilor societății de asigurare/reasigurare debitoare dreptul de a reprezenta societatea, de a administra bunurile acesteia și de a dispune de ele“, se arată în decizia instanței.

ZUZU

ÎNCEARCĂ
CEL MAI ZUZU
SMOOTHIE!

ANEVOIOSUL, DRUM SPRE

SCUMPIREA FĂRĂ PRECEDENT A ENERGIEI ELECTRICE ȘI A GAZULUI NATURAL I-A FĂCUT PE MULTI SĂ SE ÎNTREBE DACĂ DRUMUL SPRE DECARBONIZARE, CU TOATE COSTURILE PE CARE LE PRESUPUNE ȘI CU TRANSFORMAREA APROAPE ABRUPTĂ A ECONOMIILOR EUROPENE, ESTE DIRECȚIA CORECTĂ. DAR INVADAREA UCRAINEI DE CĂTRE RUSIA, CEL MARE FURNIZOR EXTERN DE GAZE AL UE, A ARĂTAT FĂRĂ ECHIVOC CĂ SENSUL ESTE BUN, ELIBERAREA ECONOMIILOR DE DEPENDENȚĂ ACUTĂ DE UN STAT CARE ARUNCAT STABILITATEA MONDIALĂ ÎN AER, DUPĂ DOI ANI DE PANDEMIE, FIIND DRUMUL DE URMAT. PENTRU STRATEGIA ENERGETICĂ A ROMÂNIEI, SITUAȚIA GENERATĂ DE RĂZBOIUL RUSO-UCRAINEAN NU SCHIMBĂ ÎN ESENȚĂ COORDONATELE PRINCIPALE: GAZUL DIN MAREA NEAGRĂ ȘI CEL DE PE USCAT TREBUIE SCOS, INVESTIȚIILE ÎN ENERGIA VERDE TREBUIE ACCELERATE ȘI DUBLATE DE MECANISME EFICIENTE DE VÂNZARE A ENERGIEI, IAR INVESTITORII CARE SUNT AICI TREBUIE TRATAȚI ÎN MOD CORECT PENTRU CĂ, ÎN REALITATE, DE LA EI ȘI DE LA BUGETELE LOR VA PORNI TOTUL, ÎN CONDIȚIILE UNUI STAT ABSENT ÎN ULTIMII 30 DE ANI.

Roxana Petrescu

DAR OBLIGATORIU VERDE

Sunt câteva aspecte pe care trebuie să le luăm în considerare dacă vrem să ne uităm la cauzele principale care au dus la prețurile record ale energiei“, a spus Eric Stab, președinte și CEO al ENGIE România, cel mai mare distribuitor local de gaze, în cadrul celei de-a 11-a ediții a ZF Power Summit.

În 2021 prețul energiei a crescut de patru ori, iar cel al gazului natural de cinci ori, evoluția dramatică a gazului fiind de altfel principalul factor de destabilizare a întregii piețe a energiei. La acest lucru au contribuit și scumpirea fără precedent a certificatelor de emisii de carbon, consecință directă a planului de decarbonizare asumat la nivelul UE, producția istoric de mică de regenerabile pe fondul unui an foarte slab ca și condiții de vânt și desigur redresarea peste așteptări a economiilor după pandemie, mai ales a celor asiatici.

„În primul rând, am trecut printr-o perioadă de pandemie, nimeni nu s-a așteptat ca redresarea economică post pandemie să fie atât de mare și în felul acesta să contribuie la creșterea cererii de energie. Apoi, nu ne-am așteptat ca revenirea economiei să afecteze în acest fel prețurile pentru energie“, explică Stab. Potrivit acestuia, iarna trecută a fost una lungă și rece, iar una dintre consecințe a fost că nivelul de gaze din depozite a fost neobișnuit de mic.

„Furnizorii, pentru a pregăti următoarea iarnă, a trebuit să reumple depozitele, lucruri care a condus la creșterea cererii. Un alt doilea factor care a influențat oferta limitată de gaze este faptul că gazul natural este o marfă dorită, care poate fi livrată oriunde. Gazul natural lichefiat a fost direcționat, cu precădere, spre Asia, contribuind astfel la un deficit pe piata europeană, unde prețurile de achiziție au crescut. În 30 de ani de carieră, nu am văzut ceva similar“, a mărturisit Eric Stab.

La nivel european, statisticile arată că cele mai puternice economii sunt și profund dependente de importurile de gaz rusesc, astfel că volatilitatea extremă pe preț indușă de creșterea cererii a fost transmisă imediat către orice ramură de activitate.

Germania, Italia, Austria și Franța sunt cele mai mari țări importatoare de gaz rusesc din UE, după cum arată statisticile publicate de Gazprom Export, brațul de livrări externe al colosului Gazprom. Practic, Germania, de una singură, consumă 25% din tot ce exportă Gazprom la nivel european. Raportat la consumul său intern, importul de gaz rusesc acoperă circa 53% din necesar Germaniei.

„Această criză nu este nici prima și nu va fi nici ultima pentru că este strict legată de prețul gazului și de certificatele de

TOTUL, PE PLUS

Evoluția cererii de carburanți, gaze naturale și energie electrică în 2021 față de 2020 și 2019 (%)

Tipul produsului	2021 vs. 2020	2021 vs. 2019
Carburanți	12%	6%
Gaze naturale	2%	8%
Energie electrică	5%	1%

Sursa: OMV Petrom

carbon, care sunt strict legate de acest preț“, a spus Carlo Pignoloni, CEO & country manager al Enel România, în cadrul ZF Power Summit 2022. și deși avertizările privind schimbările tectonice la nivelul tuturor economiilor nu au lipit încă din 2020, cumva ce s-a întâmplat în 2021 a fost dincolo de cel mai negru coșmar. Soluția? Exitul energiei din zona de commodities, din zona de mărfuri tranzacționate la nivel mondial, acolo unde intră în joc și speculațiile traderilor, și construirea unei noi lumi a energiei bazată pe soluții regenerabile cât mai mult posibil. Gazul și energia nucleară rămân în joc și trebuie susținute, această concesie făcută recent de UE, prin

ANUL CARE A ZGUDUIT ENERGIA

Evoluția prețului barilului de petrol Brent

Perioadă	Preț (\$/baril)
T1/2021	61
T2/2021	69
T3/2021	74
T4/2021	80

Evoluția prețului gazului tranzacționat în România

Perioadă	Preț (euro/MWh)
T1/2021	18
T2/2021	24
T3/2021	45
T4/2021	90

Evoluția prețului energiei spot din România

Perioadă	Preț (euro/MWh)
T1/2021	53
T2/2021	66
T3/2021	113
T4/2021	212

Sursa: OMV Petrom

includerea celor două forme de energie în taxonomia europeană, arătând că drumul spre verde trebuie sprijinit cu investiții în surse stabile.

„Aceste schimbări tectonice fac referire la o criză care este dificil de gestionat

Industria energetică nu este un scop în sine. Ea ar trebui să funcționeze cu logica de a furniza cel mai bun preț, în condiții de piață, pentru toate industriile care stau în spate.

**CĂTĂLIN STANCU,
associated senior expert
în cadrul Horvath**

vestea bună este că acest lucru este posibil acum, prin electrificare, prin investiții în regenerabile, vom scăpa de dependența de gaz. Europa este în acest moment principală victimă a acestui trend de dependență de importurile de gaz. Acesta ar fi pe scurt mesajul – ar trebui să realizăm tranziția energetică, trasată de UE, pentru a atinge libertatea și independenta, mizând pe energia regenerabilă, care este prin definiție locală“, a subliniat Pignoloni.

România intră pe drumul tranziției energetice cu un potențial enorm, recunoscut de orice actor din piața de profil, dar cu o tradiție puțin măgulitoare a lipsei ilogice de investiții într-un domeniu strategic. De la mixul energetic unic, la potențialul de energie regenerabile la resursele de gaz neexploatare sau la tradiția nucleară, România are totul pentru a fi bine pregătită pe acest drum transformațional. Cumva însă, mereu ratează startul din cauza indeciziei politice. Cel mai recent exemplu este schema de plafonare și compensare a facturilor la utilități, schemă suportată de marii furnizori de energie. Paradoxal, statul a lovit direct în cei mai importanți investitori ai săi.

„România ar trebui să își joace cărțile cât mai bine în condițiile actuale, să ofere spațiului Uniunii Europene o alternativă a resursei de gaz care să asigure tranziția energetică, implementarea acestor politici extrem de ambițioase detspre care toată lumea vorbește extrem de mult, atât pacchetul Fit for 55, cât și Green Deal-ul cu targetul din 2050“, a spus Oana Ijdelea, managing partner, Ijdelea și Asociații, casă de avocatură care s-a ocupat din punct de vedere legal de primul proiect de gaz offshore din România ultimilor 30 de ani.

Dar, mai important, România nu ar trebui să strice ceea ce deja are.

„Investițiile presupun susținere finanțieră, dar noi ne confruntăm cu o lipsă acută de fonduri. Dacă vrem să instalăm capacitate de producție din energii regenerabile atât de necesare pentru România, este vital ca cei care au demonstrat în trecut capacitatea și dorința de a investi să o poată face și pe viitor. Dacă marii investitori, ca noi, cu 1,4 miliarde de euro investiții, dar și toți ceilalți nu vor mai putea investi pe viitor, bineînteles că acest lucru va genera consecințe“, a avertizat Eric Stab.

Mai departe, zona de resurse clasice, cum este cazul, joacă un rol strategic pentru România, atât pe plan intern, cât și regional, iar companiile par a fi pregătite să lanseze investițiile. Lipsește, din nou, claritatea statului.

Se pune tot timpul problema gazelor din Marea Neagră. Le avem, dar avem gaze pe uscat, unde trebuie să ne focusăm și unde costurile sunt mai mici. Avem tehnologia de a le introduce în sistemul național.

**VASILE CÂRSTEÀ,
directorul general al Depogaz**

Decarbonizarea este o necesitate. Cu toate acestea, da, trebuie să accelerăm procesul de decarbonizare și tranziție verde, dar trebuie să ne gândim și la stabilitate.

**ANTOINE KOHLER,
executive SIMEC Power Solutions
GFG Alliance (Liberty Steel Group)**

TOPUL CELOR MAI MARI COMPANII DIN INDUSTRIA EXTRACTIVĂ, ENERGIE ELECTRICĂ ȘI TERMICĂ

2020

Cine sunt cei mai mari 20 de jucători din industria extractivă, energia electrică și termică după cifra de afaceri din 2020 și cum a evoluat businessul lor față de 2019

Poz. Companie	Județ	Cifră de afaceri		Dinamică		Profit net / pierdere		Dinamică		Nr. salariați	Dinamică	Domeniu principal de activitate (COD CAEN)
		2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)	2020 vs. 2019 (%)	2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)	2020 vs. 2019 (%)	2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)			
1 OMV PETROM	București	14.795,5	19.793,6	-25,3	1.381,6	3.563,6	-61,2	10.949	11.814	-7,3		Extracția petrolierului brut (0610)
2 ROMPETROL RAFINARE	Constanța	8.275,1	14.750,4	-43,9	-645,8	-352,7	83,1	1.097	1.156	-5,1		Fabricarea produselor obținute din prelucrarea țățeiului (1920)
3 ENGIE ROMÂNIA	București	6.547,0	6.989,2	-6,3	498,4	335,7	48,5	753	686	9,8		Comercializarea combustibililor gazoși prin conducte (3523)
4 ELECTRICA FURNIZARE	București	5.116,2	4.916,0	4,1	233,3	115,0	102,9	781	890	-12,2		Comercializarea energiei electrice (3514)
5 E.ON ENERGIE ROMÂNIA	Mureș	4.211,3	4.011,9	5,0	-5,9	29,3	-120,1	172	195	-11,8		Comercializarea combustibililor gazoși prin conducte (3523)
6 ROMGAZ	Sibiu	3.926,0	4.924,9	-20,3	1.278,9	1.046,4	22,2	5.531	5.518	0,2		Extracția gazelor naturale (0620)
7 HIDROELECTRICA	București	3.839,9	4.149,2	-7,5	1.451,6	1.386,5	4,7	3.354	3.368	-0,4		Producția de energie electrică (3511)
8 PETROTEL - LUKOIL	Prahova	3.804,5	5.815,6	-34,6	-441,8	-67,6	553,6	501	525	-4,6		Fabricarea produselor obținute din prelucrarea țățeiului (1920)
9 ENEL ENERGIE SA	București	2.893,5	2.700,8	7,1	137,8	0,7	18462,5	250	234	6,8		Comercializarea energiei electrice (3514)
10 ENEL ENERGIE MUNTENIA	București	2.821,3	2.775,5	1,7	139,3	-0,7	-20001,1	274	254	7,9		Comercializarea energiei electrice (3514)
11 NUCLEARELECTRICA	București	2.448,7	2.379,4	2,9	699,3	535,7	30,6	2.028	2.038	-0,5		Producția de energie electrică (3511)
12 TRANSELECTRICA	București	2.326,8	2.350,9	-1,0	145,0	96,0	50,9	2.021	2.027	-0,3		Transportul energiei electrice (3512)
13 TINMAR ENERGY	București	2.202,5	2.119,9	3,9	112,6	62,6	79,9	90	80	12,5		Comercializarea energiei electrice (3514)
14 COMPLEXUL ENERGETIC OLTEȚIA	Gorj	2.098,3	3.116,2	-32,7	-939,4	-863,3	8,8	12.193	12.858	-5,2		Producția de energie electrică (3511)
15 OSCAR DOWNSTREAM	Ilfov	2.055,8	2.919,2	-29,6	155,1	45,9	238,0	453	467	-3,0		Comerț cu ridicata al combustibililor solizi, lichizi și gazoși și al produselor derivate (4671)
16 CEZ VÂNZARE	Dolj	2.016,7	1.964,4	2,7	47,7	12,0	296,5	242	253	-4,3		Comercializarea energiei electrice (3514)
17 ELECTROCENTRALE BUCUREȘTI	București	1.670,8	1.824,9	-8,4	358,7	-1.331,1	-126,9	1.754	1.802	-2,7		Producția de energie electrică (3511)
18 DELGAZ GRID	Mureș	1.494,8	1.443,8	3,5	-55,1	-41,3	33,4	5.106	4.839	5,5		Distribuția combustibililor gazoși prin conducte (3522)
19 TRANSGAZ	Sibiu	1.474,1	1.850,4	-20,3	175,0	348,3	-49,7	4.153	4.246	-2,2		Transporturi prin conducte (4950)
20 TERMOENERGETICA	București	1.258,4	195	545,3	-134,7	7,8	-1.826,9	3.012	2.990	0,7		Furnizarea de abur și aer condiționat (3530)

Sursa: Registrul Comerțului

„Nevoia de investiții în generarea de energie nu poate fi depășită decât de nevoie de coerentă în guvernanța sectorului“, a spus Cornelius Bodea, CEO al grupului Adrem, un business de servicii și soluții pentru sectorul energetic și industrial cu un rulaj de circa 50-60 de milioane de euro. Bodea este și președintele Centrului Român al Energiei (CRE), o organizație care reprezintă interesele celor mai mari companii energetice active local.

Investitorii sunt însă pregătiți.

„Rolul nostru principal este de a produce și furniza energie. Aceasta este ceea ce facem, aceasta este responsabilitatea noastră. Am lucrat în industria petrolului și gazelor toată cariera mea. În al doilea rând, responsabilitatea care ne mai revine este să ne asigurăm că ajutăm România și compania noastră să se transforme. Este important să investim în ceea ce avem nevoie astăzi și, de asemenea, să facem investiții

INDICATORUL CONFIDEX AL STĂRII DE SPIRIT ÎN ENERGIE ȘI INDUSTRIE

Pe o scară de la zero la zece unde zero este îngrijorat și zece este relaxat, unde vă situați?

Evoluția indicatorului Confidex de la momentul zero al pandemiei de COVID-19

Industria,
energie

Cum a evoluat indicatorul stării de spirit în funcție de dimensiunea companiilor? (S2/2021 vs. T1/2020)

Tip companie	Evoluție (%)
Firme cu afaceri între 100k-1 mil. euro	-1,8
Firme cu afaceri între 1-5 mil. euro	0,7
Firme cu afaceri peste 5 mil. euro	-1,5

Temerile și îngrijorările au început să-și facă loc în rândul companiilor din energie și industrie încă din a doua jumătate a anului 2021, când contextul geopolitic nu era încă tulbură, aşa cum este astăzi. Studiul Confidex arată că nivelul stării de spirit a companiilor de profil era, în semestrul al doilea al anului trecut, în scădere față de lurile anterioare, când pandemia își făcea simțită prezența cu intensitate. Un ușor optimism se vede doar în rândul companiilor din industrie și energie cu businessuri cuprinse între 1 și 5 milioane de euro.

miliarde de normal metri cubi. Acolo este un potențial enorm, cu risc, într-adevăr. Sunt sonde care sunt la adâncime, nu sunt sonde care nu au mai fost săpate, sunt presiuni ridicate, dar avem specialiști, avem tehnologie“, a declarat Vasile Cârstea, directorul general al Depogaz, prezent la rândul său în cadrul ZF Power Summit 2022.

8

**mld. metri cubi
de gaze naturale
pe an**

produce astăzi România față de circa 11 mld. metri cubi de gaze pe an cât producea în anii 2008-2012.

Dacă direcția spre verde este bună, ritmul realizării acestei tranziții trebuie să ia în calcul industria.

„Decarbonizarea este o necesitate. Cu toate acestea, da, trebuie să accelerăm procesul de decarbonizare și tranziție verde, dar trebuie să ne gândim și la stabilitate. Întrebarea pentru autoritățile Uniunii Europene: putem lucra împreună pentru a ne folosi de fondurile disponibile care să susțină industria și decarbonizarea? Vrem să creștem producția, să decarbonizăm producția, iar întrebarea este dacă vom lucra împreună pentru finanțarea tranziției verzi“, a declarat Antoine Kohler, executive SIMEC Power Solutions GFG Alliance (Liberty Steel Group).

Liberty Galați este al doilea mare consumator de energie din România, obiectivul fiind ca pe termen lung unitatea să devină independent din punct de vedere energetic prin proiecte proprii de producere a energiei.

Astfel, acest proces de fine-tuning între decarbonizare și transformare industrială este cea mai complicată ecuație pe care UE și România o au de rezolvat în următorii 10 ani. Explicația este simplă, energia nu este un scop în sine, ci trebuie să fie accesibilă pentru consumatorii ei.

„Industria energetică nu este un scop în sine. Ea ar trebui să funcționeze cu logica de a furniza cel mai bun preț, în condiții de piață, pentru toate industriile care stau în spate“, a conchis Cătălin Stancu, associated senior expert în cadrul Horvath.

O lecție de învățat de aici ar fi că ar trebui să renunțăm la mărfuri (commodities), iar vesteau bună este că acest lucru este posibil acum, prin electrificare, prin investiții în regenerabile, vom scăpa de dependență de gaz. Europa este în acest moment principala victimă a acestui trend de dependență de importurile de gaz. Aceasta ar fi pe scurt mesajul – ar trebui să realizăm tranziția energetică, trasată de UE, pentru a atinge libertatea și independența, mizând pe energia regenerabilă, care este prin definiție locală.

**CARLO PIGNOLONI,
CEO & country manager al Enel România**

vedete de 200 de miliarde de metri cubi de gaze.

Dar nu doar Marea Neagră are potențial.

„Pe partea de producție, investițiile au stagnat. Dacă în anii 2008-2010 România producea circa 11 mld. metri cubi de gaze pe an, astăzi vorbim de 8 mld. metri cubi de gaze pe an. Suntem puși în situația de a depinde de import. Se pune tot timpul problema gazelor din Marea Neagră. Le avem, dar avem gaze pe uscat, unde trebuie să ne focusăm și unde costurile sunt

pentru mâine“, a declarat la rândul ei Christina Verchere, CEO, OMV Petrom, compania care așteaptă de trei ani de zile să lanseze proiectul Neptun Deep din Marea Neagră, zona care are rezerve do-

mai mici. Avem tehnologia de a le introduce în sistemul național. Se puteau face investiții pentru a pune în evidență zăcământul Caragele (Buzău). Potențialul de producție era undeva la 15-20 de

Taxonomia UE – piatra de temelie a revoluției în sustenabilitate

de **SORIN ELISEI**,

Director Consultanță, Deloitte România

și **ANAMARIA STROIA-TILLEY**,

Manager, Consultanță în Managementul

Riscului, Deloitte România

Nu există nicio îndoială: suntem în mijlocul unei revoluții a sustenabilității. În ceea ce privește politica europeană, Taxonomia UE este una dintre inițiative care servesc drept piatră de temelie a acestei revoluții. Pe scurt, Taxonomia UE este un sistem de clasificare care definește ce activități sunt durabile („verzi“) și oferă o metodologie pentru a calcula cât de verde este cifra de afaceri, respectiv CAPEX și OPEX pentru o companie. Companiile care intră sub incidența taxonomiei UE vor trebui să facă un prim exercițiu de raportare a acestor indicatori verzi, începând cu acest an, pentru exercițul finanțiar 2021 și să raporteze indicatori complet „verzi“ începând cu 2023, pentru exercițul finanțiar 2022.

O serie de evenimente și presiuni din partea mai multor părți interesate (stakeholders) au coincis și au condus la publicarea taxonomiei UE. Căutând originile sale, am putea merge până la creșterea emisiilor antropice de gaze cu efect de seră care au dus la schimbări climatice. Originile mai recente ale taxonomiei se regăsesc în Acordul de la Paris din 2015 (tratatul internațional privind schimbările climatice) și în Pactul verde al UE.

Pentru a-și realiza ambițiile, UE a pus în mișcare un plan de acțiune pentru finanțarea creșterii durabile, cu trei obiective clare: reorientarea fluxurilor de capital către investiții durabile, integrarea durabilității în managementul riscurilor și promovarea transparentei și a gândirii pe termen lung în activitățile financiare și economice.

SORIN ELISEI,

Director Consultanță, Deloitte România

Prima măsură întreprinsă ca parte a acestui plan a fost crearea Regulamentului UE privind Taxonomia nr. 852/2020, un sistem uniform, credibil, bazat pe știință, pentru clasificarea activităților care sunt durabile, determinând, printre alte condiții, dacă contribuie în mod substanțial la una sau mai multe din sase obiective specifice de mediu.

TAXONOMIA UE:

- ▶ ajută la identificarea activităților care se califică sau nu drept sustenabile;
- ▶ măsoară cât de sustenabile sunt activitățile companiei, permitând asumarea responsabilității și comparabilitatea;
- ▶ oferă investitorilor vizibilitate asupra activităților durabile;
- ▶ ajută la prevenirea fenomenului „green washing“.

Taxonomia UE și cerințele sale de raportare – adică indicatorii verzi – reprezintă o confruntare cu realitatea cu privire la ambițiile și planul de acțiune privind sustenabilitatea unei organizații și

ANAMARIA STROIA-TILLEY,

Manager, Consultanță în Managementul Riscului, Deloitte România

reprezintă o oportunitate de a arăta pieței care activități se aliniază cu tranzitia la zero emisii de carbon, oferind modalități durabile pentru atingereațintei.

Un obiectiv mai larg al Taxonomiei UE este de a ajuta participanții de pe piața finanțieră și alți actori relevanți să identifice operatorii economici care desfășoară activități durabile și să le faciliteze obținerea finanțării pentru aceste activități. Obiectivele care determină clasificarea unei activități ca fiind durabile sunt atenuarea sau adaptarea la schimbările climatice, utilizarea durabilă și protecția resurselor de apă și marine, tranzitia către o economie circulară, prevenirea și controlul poluării și protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor. Astfel, Taxonomia UE va contribui la decarbonizarea sectoarelor cu emisii mari și la creșterea sectoarelor cu emisii scăzute de carbon și, deci, la atingerea obiectivelor asumate prin Pactul verde al UE.

Taxonomia acoperă în prezent obiective de mediu, care se concentrează pe schimbările climatice și care, prin urmare, pot avea cea mai mare contribuție pozitivă în viitor. Forma actuală se presupune că acoperă sectoare care reprezintă aproximativ 94% din emisiile de CO₂ ale Europei. Multe sectoare și activități nu au fost încă incluse, însă, în timp, vor fi cel mai probabil adăugate.

SUB SEMNUL ÎNTRERĂRII

COMERTUL ESTE INDUSTRIA CARE A DAT LUMII UNELE DINTRE CELE MAI MARI AFACERI ȘI UNELE DINTRE CELE MAI CUNOSCUTE BRANDURI LA NIVEL MONDIAL, ÎN FRUNTE CU AMAZON ȘI WALMART. SITUAȚIA NU ESTE DIFERITĂ NICI PE PLAN LOCAL, UNDE CÂTEVA MII (SAU CHIAR ZECI DE MII) DE MÂRCI AUTOHTONE, DAR MAI ALES INTERNAȚIONALE, DIN SECTOARE PRECUM MODĂ, FARMACII, BENZINĂRII, COMERȚ ALIMENTAR, DE BRICOLAJ ȘI ELECTRO-IT SE LUPTĂ PENTRU O „FELIE“ CÂT MAI GENEROASĂ DIN TORTUL PE CARE-L REPREZINTĂ BUGETUL DE CUMPĂRĂTURI AL ROMÂNIILOR. IAR ASTA, ÎN CONTEXTUL ÎN CARE CONSUMUL PRIVAT A FOST MULTĂ VREME, INCLUSIV ÎN PANDEMIE, MOTORUL PRINCIPAL AL ECONOMIEI ROMÂNEȘTI. CE SE VA ÎNTÂmplA ÎNSĂ ÎN 2022, CÂND NORII NEGRI AI INFLAȚIEI PLANEAZĂ TOT MAI AMENINȚĂTOR DEASUPRA ÎNTREGII LUMI, IAR ALTE VARII CRIZE ECONOMICE ȘI GEOPOLITICE RISCĂ SĂ LOVEASCĂ DIRECT ÎN CONSUM?

Cristina Roșca

Inflația este principala provocare pentru jucătorii din comerț în acest an dat fiind că toate creșterile de prețuri de pe lanțul de producție sunt așteptate să se vadă la raft și în portofolele consumatorilor în 2022. Unii execuțiivi din comerț vorbesc deja despre majorări de prețuri de 5-10% la bunuri de larg consum în primele luni din an, însă adăugă că acestea nu sunt singurele creșteri pe care le vom vedea în 2022.

„Din perspectiva macroeconomică, principala provocare pentru sectorul de retail în acest an va veni de la eventualele șocuri de consum, în urma scăderii resurselor financiare ale clientilor. Ca urmare a creșterii prețurilor, consumatorii vor căuta produse cât mai ieftine din fiecare categorie“, spune Adrian Ariciu, executivul român care conduce operațiunile Metro Cash&Carry în România, unul dintre cei mai puternici jucători din comerțul alimentar, un business cu vânzări

de 6 miliarde de lei anual.

Oamenii, în general, în perioadele bune, se mută către produsele mai scumpe, această schimbare fiind una sănătoasă pentru business dat fiind că apare în condițiile creșterii puterii de cumpărare. La polul opus, în perioadele dificile se întâmplă invers, factorul psihologic jucând un rol hotărâtor în acest proces.

Mai exact, pe fondul creșterilor de prețuri și al incertitudinii generale din piață, consumatorii vor fi mai precauți și mai

TOPUL CELOR MAI MARI COMANII DIN COMERT

2020

Cine sunt cei mai mari 20 de jucători din comerț după cifra de afaceri din 2020 și cum a evoluat businessul lor față de 2019

COMERT

Poz. Companie	Județ	Cifră de afaceri		Dinamică 2020 vs. (mil. lei)	Profit net/ pierdere 2020 (mil. lei)	Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Nr. salariați 2020	Dinamică 2020 vs. 2019 (nr.)	Domeniu principal de activitate (COD CAEN)		
		2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)								
1 OMV PETROM MARKETING SRL	București	14.519,7	19.117,5	-24,0	328,3	442,8	-25,9	186	210	-24	Comerț cu amănuntul al carburanților pentru autovehicule în magazine specializate
2 LIDL DISCOUNT SRL	Prahova	12.863,0	9.765,1	31,7	756,4	491,4	53,9	8.779	7.418	1361	Comerț cu amănuntul al fructelor și legumelor proaspete în magazine specializate
3 KAUFLAND ROMÂNIA SCS	București	12.835,8	11.877,2	8,1	970,4	847,7	14,5	13.108	12.497	611	Comerț cu amăruntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
4 BRITISH AMERICAN TOBACCO (ROMÂNIA) TRADING SRL	București	11.367,8	10.744,3	5,8	138,1	107,9	28,0	813	834	-21	Comerț cu ridicata al produselor din tutun
5 ROMPETROL DOWNSTREAM	București	9.274,6	11.824,2	-21,6	99,1	93,9	5,5	463	450	13	Comerț cu amăruntul al carburanților pentru autovehicule în magazine specializate
6 DEDEMAN SRL	Bacău	9.082,0	8.217,3	10,5	1.454,4	1.282,3	13,4	11.374	10.769	605	Comerț cu amăruntul al articolelor de fierărie, al articolelor din sticlă și al celor pentru vopsit în magazine specializate
7 CARREFOUR ROMÂNIA SA	București	9.019,1	8.160,5	10,5	235,5	196,8	19,7	10.523	10.210	313	Comerț cu amăruntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
8 PROFI ROM FOOD SRL	Timiș	8.837,1	7.264,8	21,6	-124,3	-35,7	N/A	17.979	16.277	1702	Comerț cu amăruntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
9 MEGA IMAGE SRL	București	7.226,9	6.650,4	8,7	159,5	272,6	-41,5	10.964	8.826	2138	Comerț cu amăruntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
10 DANTE INTERNATIONAL SA	București	6.721,6	4.559,4	47,4	107,3	49,5	116,6	3.088	2.478	610	Comerț cu amăruntul al articolelor și aparatelor electrocasnice în magazine specializate
11 LUKOIL ROMÂNIA SRL	București	5.981,5	7.610,2	-21,4	149,7	119,2	25,5	1.608	2.195	-587	Comerț cu amăruntul al carburanților pentru autovehicule în magazine specializate
12 AUCHAN ROMÂNIA SA	București	5.553,3	5.480,4	1,3	101,0	28,2	258,7	8.270	8.673	-403	Comerț cu amăruntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
13 MOL ROMÂNIA PETROLEUM PRODUCTS SRL	Cluj	5.548,1	7.070,5	-21,5	280,7	277,2	1,3	242	245	-3	Comerț cu amăruntul al carburanților pentru autovehicule în magazine specializate
14 ALTEX ROMÂNIA SRL	Ilfov	5.061,1	4.077,3	24,1	123,3	75,4	63,5	4.043	3.546	497	Comerț cu amăruntul al articolelor și aparatelor electrocasnice în magazine specializate
15 SAMSUNG ELECTRONICS ROMÂNIA SRL	București	4.898,7	5.077,9	-3,5	97,8	123,8	-21,0	204	205	-1	Comerț cu ridicata de componente și echipamente electronice și de telecomunicații
16 REWE (ROMÂNIA) SRL	Ilfov	4.731,2	3.961,1	19,4	85,0	55,1	54,2	5.213	4.716	497	Comerț cu amăruntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
17 FILDAS TRADING SRL	Argeș	4.287,2	4.246,6	1,0	160,0	134,1	19,2	1.316	1.145	171	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
18 COFCO INTERNATIONAL ROMÂNIA SRL	București	4.115,9	4.017,7	2,4	59,2	12,8	363,8	103	84	19	Comerț cu ridicata al cerealelor, semințelor, furajelor și tutunului neprelucrat
19 MEDIPLUS EXIM SRL	Ilfov	4.045,3	4.036,8	0,2	120,8	16,6	625,8	1.008	1.027	-19	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
20 SELGROS CASH & CARRY SRL	Brașov	3.869,9	3.831,4	1,0	62,3	82,4	-24,3	4.617	4.458	159	Comerț cu ridicata nespecializat de produse alimentare, băuturi și tutun
TOP 20		149.839,7	147.590,5	1,5	5.364,6	4.674,5	14,8	103.901	96.263	7.638	

NOTĂ: clasament realizat de ZF pe baza datelor transmise de Registrul Comerțului și Confidas.ro. Coduri CAEN 45,46 și 47.

Surse: Registrul Comerțului, Confidas.Ro

TOP 1.000 CELE MAI MARI COMANII DIN ROMÂNIA - 2022

39

10 TENDINȚE

identificate de compania de cercetare
de piață Euromonitor pentru comerț

CONSUMATORII sunt împărțiti când vine vorba de revenirea la viață de dinainte de pandemie. În timp ce unii abia așteaptă să își reia vechile obiceiuri de consum, alții sunt mai temători, mai precauți sau au îmbrățișat noul normal. Astfel, comercianții trebuie să aibă soluții pentru ambele categorii de clienți.

BRANDURILE trebuie să gândească produse pentru toate tipurile de consumatori într-o perioadă în care oamenii vorbesc tot mai mult despre wellness și iubire de sine. Astfel, brandurile de beauty oferă produse profesionale pentru acasă, producătorii de băuturi mizează tot mai mult pe băuturi fără alcool ori cu un conținut redus, la fel și producătorii de alimente vin cu alternative mai sănătoase.

MIGRAȚIA dinspre zonele urbane aglomerate către periferie sau chiar către rural va continua, însă oamenii vor vrea în continuare, indiferent de unde locuiesc, să aibă avantajele pe care le aveau în inima orașelor. Astfel, serviciile de distribuție sau expansiunea dincolo de marile orașe poate fi o soluție.

PRODUSELE SECOND-HAND – fie haine, fie mobilier sau electrocasnice – câștigă tot mai mulți adepti într-o perioadă în care oamenii vor să aibă grija de mediul înconjurător și să renunțe la fast-fashion sau orice alt tip de consum dictat de tenduri care se schimbă mai repede ca oricând în era social media.

COMERCIANȚII trebuie să își pregătească operațiunile pentru un viitor în care metaversul va fi realitate. Cei care vor capitaliza primii această direcție de mers vor putea ieși câștigători.

PANDEMIA a schimbat stilul de viață, prioritățile și vizuirea unora dintre oameni, iar companiile care vor veni în întâmpinarea acestor schimbări cu produse și servicii vor câștiga noi consumatori. Spre exemplu, unii consumatori își doresc un echilibru mai bun între viață personală și cea profesională, astfel că au decis să adopte un animal de companie sau să se apuce de sport ori să se dedice pasiunilor lor. Alții au îmbrățișat mixul de muncă de acasă-muncă de la birou. Pentru aceștia din urmă, brandul de modă Zara a lansat o colecție ce poate fi purtată și acasă, dar și în întâlnirile fizice de business.

MEDIUL DIGITAL atrage, cu timpul, consumatori de vîrstă tot mai înaintată care iau astfel contact cu comerțul online, dar și cu alte servicii virtuale. Comercianții pot gânde servicii și produse speciale pentru acești consumatori.

ALTERNATIVE. Într-o eră în care există tot mai multe rupturi de stoc, fie din cauza problemelor de transport, fie din cauza lipsei materiilor prime, consumatorii sunt tot mai puțin dispuși să aștepte după bunul sau brandul preferat. Astfel, ei se vor orienta către o alternativă viabilă rapid, iar brandurile pot pierde clienți care în mod normal erau fideli.

CONSUMATORII CAUTĂ BRANDURI VERZI, care au grija de mediu. Companiile care sunt atente la impactul pe care îl au asupra planetei vor fi cele care vor atrage această nouă categorie de clienți, tot mai numeroși.

OAMENII SUNT TOT MAI ATENȚI pe ce își cheltuiesc banii, dar sunt totodată tot mai dispuși să folosească diferite tehnologii de plată inovatoare. Astfel, aplicațiile de management al banilor, dar și companiile care democratizează mediul financiar sunt în atenția clientilor.

atenți pe ce își cheltuie banii. Acest lucru înseamnă pe de-o parte că oamenii se vor orienta către produse mai ieftine. Astfel, mărcile private vor avea de câștigat pe o piață unde acest segment de produse și-a găsit loc indiferent de contextul economic, dar mai ales în criză. Pe de altă parte, achizițiile de impuls sau de „răsfăț“ se vor rări.

„Anul 2022 va veni cu siguranță cu propriile sale particularități, iar contextul

economic actual ne va provoca să venim cu soluții folosindu-ne cele mai bune resurse pentru a încetini majorarea prețurilor, de exemplu. Aceasta nu este doar punctul de vedere al Carrefour România, ci chiar o misiune la nivel de grup, de a încerca să stabilizăm costurile și să absorbem cât mai mult din impactul inflației pentru consumatorul final“, spune și Julien Munch, CEO al Carrefour România, al treilea cel

mai mare jucător din comerțul alimentar local.

Francezii sunt totodată retailerul care acoperă cele mai multe formate din piață, de la hipermarketuri și supermarketuri la proximitate, un mix de discount cu cash & carry și online.

„Aș spune că abordarea proactivă și reacțiile în timp real au fost caracteristici majore pentru echipa noastră anul trecut. Când mă gândesc la 2021, mă gândesc la schimbare, agilitate, determinare și perspectivă actualizată constant pentru a servi mai bine clientul și a răspunde mai bine contextului.“

SUB IMPACTUL PANDEMIEI

Executivul francez face referire la faptul că, în ultimii doi ani, orice business din lume a simțit – mai mult sau mai puțin – impactul pandemiei de COVID-19. Restricții, schimbări în comportamentul de consum, angajați bolnavi, probleme de aprovisionare, investiții masive în tehnologie, acestea au fost doar câteva dintre provocările anilor 2020 și 2021 pentru mediul de afaceri. Comerțul nu a făcut excepție, deși chiar și în interiorul industriei există diferențe majore de evoluție și abordare. Comerțul alimentar și retailul farma au fost cele două sectoare care au funcționat cu cele mai puține restricții, magazinele nefiind nevoite să tragă obloanele, chiar și temporar. De asemenea, considerate a vinde produse de strictă necesitate, acestea nu a trebuit să limiteze intrarea doar persoanelor care dețin certificat verde. Excepție fac unitățile amplasate în malluri.

Pandemia de COVID-19 a închis, pentru prima dată în istorie, mallurile din România și din aproape toată lumea, iar asta a reprezentat un soc implicit pentru industria de fashion și cosmetice care, în proporție de 99%, a ales acest canal de vânzare a produselor. Teama oamenilor de a reveni în zone aglomerate și eventualele restricții impuse de autorități – care au afectat centrele comerciale – au făcut ca unele voci să vorbească despre revenirea în prim-plan a stradalui după multă vreme. Însă, după aproape doi ani de pandemie de COVID-19, nu doar că spațiile libere din stradal nu s-au ocupat cu magazine de îmbrăcăminte și încălțăminte, ci chiar se vede o evoluție în sens contrar. Unele dintre puținele unități stradale rămase trag obloanele. Astfel, mallurile au rămas – chiar și cu restricții – principala destinație de shopping a românilor.

Mai mult, criza sanitată, care a ținut prima pagină în ultimii doi ani, pare a fi ajuns la ultimul capitol și astfel se vorbește tot mai mult despre o revenire treptată spre normalitate.

Comerțul viitorului – magazinul fizic revine în variantă digitalizată

de RALUCA BÂLDEA,
Partener Servicii Fiscale, Deloitte România, și
GEORGIANA SINGUREL,
Partener, Reff & Asociații | Deloitte Legal

Pandemia de COVID-19 va rămâne, cu siguranță, un punct de reper important pentru generații în toate domeniile de activitate. În comerț, schimbările din ultimii doi ani au direcționat clienții din ce în mai mult în mediul online și au obligat practic actorii implicați în acest sector să își regândească modelele de business spre alte canale decât cele tradiționale. Cu toate acestea, viitorul comerțului nu poate fi unul exclusiv digital, având în vedere natura umană, nevoia de interacțiune și placerea de a vedea, alege și testa un produs, ceea ce va face ca actorii principali să își reinventeze strategiile și canalele de vânzare. În România, comerțul cu amănuntul continuă să fie dominat de vânzătorii de carburanți și de produse alimentare, domenii tradiționale care în ultimii ani au făcut investiții semnificative în transformarea spațiilor de vânzare. În domeniul alimentar, dincolo de extinderea și reamenajarea spațiilor, comercianții au investit semnificativ în distribuția online, prin platforme proprii sau comune, dar și în sisteme de case fără operator (self service). Investițiile în tehnologie au fost stimulate și de deciziile autorităților în direcția digitalizării administrației fiscale – de la implementarea SAF-T (sistemu de raportare online) la obligativitatea înrolării în spațiu privat virtual (SPV) și introducerea facturării electronice.

NATIVII DIGITALI TRASEAZĂ DIRECȚIA

Comportamentul consumatorilor a modelat, în timp, activitatea comercianților, iar acum această presiune este mai actuală ca oricând. Cu digitalizarea accelerată în pandemie, cu generațiile Millennials și Z (nativi digitali) tot mai pregnante în masa de consumatori,

RALUCA BÂLDEA
Partener Servicii Fiscale, Deloitte România

comercianții nu mai pot rămâne în zona de confort a spațiilor fizice. Să în online cresc provocările, dat fiind că pretențiile cumpărătorilor devin mai complexe, iar conceptul de „customer experience“ este tot mai important în păstrarea clientilor. În aceste condiții, după provocările induse de pandemie, cele mai multe companii plănuiesc investiții în comerțul electronic, marketing digital și case de tipul self service, conform analizelor Deloitte. Pe un orizont de cinci ani, perspectivele de digitalizare sunt și mai clare – comerțul prin comenzi vocale sau asistenți digitali, magazinele fără personal, creșterea vânzărilor de produse sau servicii digitale și chiar utilizarea pe scară largă a monedelor virtuale.

REGLEMENTĂRILE URMEAZĂ EVOLUȚIILE DIN PIATĂ

Toate aceste transformări au, dincolo de implicațiile de business, și consecințe cu privire la protecția consumatorilor. Autoritățile urmăresc evoluțiile din piață și intervin cu reglementări care să asigure o informare corectă a clientilor și o protecție sporită cu privire la datele cu caracter personal, dar și la drepturile consumatorilor în raport cu comercianții, în special în mediul online. În acest scop, Comisia Europeană a adoptat în 2019 un set de directive în materia protecției consumatorilor, printre care și Directiva Omnibus, care vizează modernizarea legislației și adaptarea la evoluțiile din piață, în special în zona comerțului online.

GEORGIANA SINGUREL
Partener, Reff & Asociații | Deloitte Legal

În România, prevederile directivei urmează să intre în vigoare la finalul lunii mai 2022, cu implicații semnificative pentru toți agenții comerciali care intră sub incidența reglementărilor privind protecția consumatorilor. Sunt vizate în principal patru zone de interes, respectiv practicile comerciale abuzive, clauzele abuzive, afișarea prețurilor către consumatori și drepturile consumatorilor în mediul online. În sens mai larg, viitoarea reglementare impune o tendință de centralizare a sancțiunilor la nivel regional și chiar european, în funcție de impactul asupra consumatorilor pe scară largă. Așadar, asistăm la o extindere a teritoriului relevant și la o standardizare a comportamentului comercial pe zone care depășesc granițele naționale.

În concluzie, pentru a rămâne relevante pe piață, companiile din industrie trebuie să își flexibilizeze activitatea din toate punctele de vedere, de la analizarea comportamentului clientilor la urmărirea și adoptarea celor mai performante tehnologii și, nu în ultimul rând, la conformarea la reglementările în domeniu. În acest sens, este necesară o mapare a tuturor proceselor aferente fluxurilor de vânzare (de la momentul prezentării produselor sau serviciilor către consumatori, până la asigurarea de suport post-vânzare sau marketing) și o evaluare a acestora în raport cu provocările impuse intern, la nivel operațional, de resurse umane sau financiar, luând în considerare în același timp nevoile de business, cerințele de reglementare și, mai ales, preocuparea de a oferi o experiență pozitivă consumatorilor.

TOPUL CELOR MAI MARI COMPANII DIN COMERȚUL ALIMENTAR ÎN 2020

Cine sunt cei mai mari 5 jucători din comerțul alimentar după cifra de afaceri din 2020, cum a evoluat businessul lor față de 2019

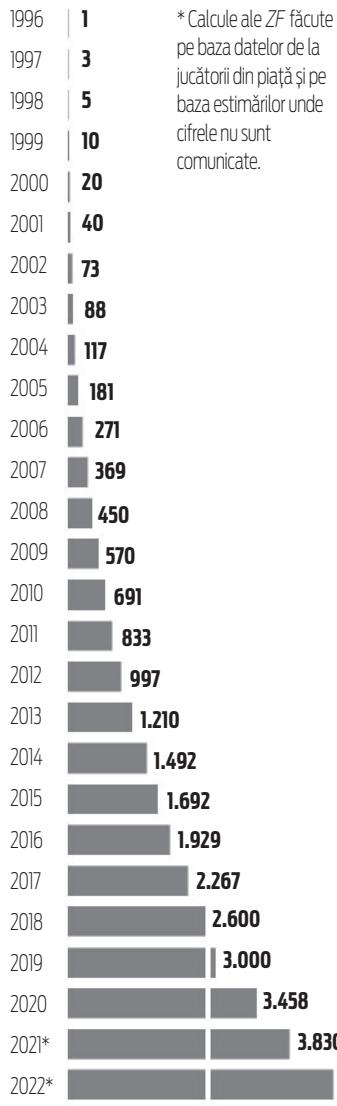
Poz.Companie	Județ	Cifră de afaceri 2020 (mil. lei)	Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Profit net/ pierdere 2020 (mil. lei)	Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Salariați 2020	Dinamică 2020 vs. 2019
1 LIDL DISCOUNT	Prahova	12.863,0	31,7	756,4	53,9	8.779	1.361
2 KAUFLAND ROMÂNIA	București	12.835,8	8,1	970,4	14,5	13.108	611
3 CARREFOUR ROMÂNIA	București	9.019,1	10,5	235,5	19,7	10.523	313
4 PROFI ROM FOOD	Timiș	8.837,1	21,6	-124,3	N/A	17.979	1.702
5 MEGA IMAGE	București	7.226,9	8,7	159,5	-41,5	10.964	2.138
TOTAL		50.781,9	16,2	1.997,5	12,7	61.353	6.125

NOTĂ: clasament realizat de ZF pe baza datelor transmise de Registrul Comerțului și Confidas.ro. Coduri CAEN 45,46 și 47.

Sursa: Registrul Comerțului, Confidas.Ro

MEREU PE PLUS

Evoluția numărului de magazine din comerțul modern

Totuși, efectele acestei pandemii se vor resimți multă vreme de acum înainte.

„După doi ani de incertitudini, ne aşteptăm ca relaxarea restricțiilor generate de pandemie să reprezinte un prim pas spre relansarea economiei. Acest lucru poate fi deja observat în măsurile adoptate de guverne. Provocarea pentru economie va fi creșterea inflației, determinată de majorarea prețurilor la materii prime, combustibil și energie. Cu toate acestea, pentru următorul an ne aşteptăm la o creștere atât în segmentul de B2B, cât și în ceea ce privește consumatorii finali“, spune Robert Hellwagner, CEO al Selgros Cash&Carry

te la start“. Banii pentru investiții merg atât către deschideri de magazine noi și către relocații sau remodelări, cât și către achiziția de terenuri, dezvoltarea logistică sau a portofoliului de produse. Investițiile anuale din comerțul alimentar sunt de regulă mai mari

TOPUL CELOR MAI MARI COMPANII DIN COMERȚUL AUTO ÎN 2020

Cine sunt cei mai mari 5 jucători din comerțul auto după cifra de afaceri din 2020 și cum a evoluat businessul lor față de 2019

Poz.Companie	Județ	Cifră de afaceri 2020 (mil. lei)	Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Profit net/ pierdere 2020 (mil. lei)	Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Salariați 2020	Dinamică 2020 vs. 2019
1 RENAULT COMMERCIAL ROUMANIE	București	3.579,9	-20,0	8,3	-89,0	174	-7
2 PORSCHE ROMÂNIA	Ilfov	3.097,6	-14,7	170,2	-1,0	136	-14
3 TOYOTA ROMÂNIA	Ilfov	1.386,3	-13,8	42,0	21,6	0	-61
4 PORSCHE INTER AUTO ROMÂNIA	Ilfov	1.334,5	-9,9	26,7	58,7	549	13
5 MERCEDES-BENZ ROMÂNIA	Ilfov	1.278,5	-48,7	-7,5	N/A	213	-76
TOP 5		1.0676,8	-22,0	239,7	-21,2	1.072	-145

NOTĂ: nu au fost inclusi comercianții de piese auto și accesorii AD Auto Total și Autonet Import, care din punctul de vedere al cifrei de afaceri realizate în 2020 ar fi intrat în top cinci. Au fost luate în calcul doar companiile cu CAEN-ul 4511 - Comerț cu autoturisme și autovehicule ușoare.

Sursa: Registrul Comerțului, Confidas.Ro

decât cele din producție, existând puține companii din industrie care scot din buzunar 100 mil. euro pe an fiecare. În lipsa unor investiții pe măsura celor din retail în capacitatea de producție noi, în fabrici care să realizeze bunuri de larg consum, dezvoltarea universului de comerț modern poate însemna și creșterea importurilor.

Și jucătorii din electro-IT, mobilă și modă vorbesc despre dezvoltare și despre expansiune în noul an, iar în aceste sectoare produsele vin în cea mai mare parte de pe hotare.

„Industria retailului rămâne pe un trend ascendent și vom continua investițiile pentru a pătrunde pe noi teritori, dar și pentru a ne consolida prezența în piețele pe

gherii, fie unor magazine de producător. Consumatorul român s-a maturizat și el și a devenit mai selectiv și mai educat odată cu creșterea puterii de cumpărare. În acest context, producătorii și distribuitorii de bunuri de larg consum – de la Farmec la Kandia și de la L’Oreal la Heidi - au început să își deschidă și magazine de brand unde pot să vândă portofoliul mai extins și să urmărească îndeaproape preferințele consumatorilor. La fel, au apărut magazine dedicate brandurilor locale sau de nișă, magazine de produse bio sau fără gluten. Ele sunt încă mici în „plăcinta“ pe care o reprezintă comerțul local, însă acestea sunt totodată dovada unei dezvoltări economice în stilul Occidentului.

Bio, fără zahăr, „made in Romania“ și „verde“ sunt cuvintele de ordine când vine vorba de bunuri de larg consum, fie ele alimente, fie produse de îngrijire. Produsele „verzi“ – alternative pe bază de plante la alimente realizate din proteină animală – câștigă încet, dar sigur, tot mai mulți adepti. Acest segment, aflat în plină efervescență, este estimat să ajungă la 10% din piață în Europa până în 2030, iar România, deși poate nu va avea aceeași viteză de adoptie, va urma același trend.

Tot din grija pentru sănătate - într-o perioadă în care termenul de wellness e pe buzele tuturor – alimentele și băuturile fără zahăr își fac tot mai des loc la raft și în coșul de cumpărături. Consumatorii români de sucuri, dulciuri, înghețată sau lăctate se uită mai atent pe etichetă, iar conținutul calorice ori de zaharuri cântărește greu în decizia de cumpărare. În aceste condiții, producătorii de profil au dezvoltat și dezvoltă în continuare produse care să corespundă acestor cerințe.

Iar dacă toate aceste bunuri sunt „made in Romania“, cu atât mai bine, consumatorii fiind mai înclinați să achiziționeze articole locale.

Cumva în contrapondere cu dezvoltarea și nișarea pieței, comerțul tradițional clasic e pe cale de dispariție, cel puțin în urban. În mediul urban din România mai există astăzi doar 18.000 de chioșcuri, magazine alimentare mici și mari, brutări sau patiserii, mai exact acele unități care alcătuiesc comerțul tradițional. Numărul lor a scăzut cu peste 30% în perioada 2017-2021. Totuși, analiștii spun că în România comerțul tradițional nu va dispărea, ci va rămâne undeva la o cotă de piață de 20%. Motivul? În mediul rural din România trăiesc peste 50% din locuitorii țării, cea mai mare pondere din Europa, iar aici comerțul modern e aproape invizibil. În urban însă, rețelele internaționale sunt deja prezente în cele mai bune spații și vor continua dezvoltarea accelerată, mai ales cu magazine mici, care intră în concurență directă cu cele tradiționale. În urban, comerțul modern are 80% cotă de piață sau chiar mai mult în unele localități, cum e cazul Bucureștiului. Tot aici, în urbanul mare, merg tot mai des și farmacii de lanț, magazine de modă internaționale și retaileri electro-IT mari.

În aceste centre urbane importante, dar și în multe orașe din șealonul secund, un alt canal de vânzare devine tot mai important pentru comerț, este vorba de online. Pandemia de COVID-19 a produs o serie de schimbări la nivelul comerțului local, unele tendințe fiind accelerate de acest eveniment, în timp ce altele au fost chiar inițiate. Jucătorii din comerțul cu dominantă alimentară - lanțurile străine de

TOPUL CELOR MARI COMANII DIN COMERȚUL CU AMĂNUNTUL CU CARBURANȚI ÎN 2020

Cine sunt cei mai mari 5 jucători din comerțul cu amănuntul cu carburanți după cifra de afaceri din 2020 și cum a evoluat businessul lor față de 2019

Poz.Companie	Județ	Cifră de afaceri 2020 (mil. lei)	Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Profit net/ pierdere 2020 (mil. lei)	Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Salariați 2020	Dinamică 2020 vs. 2019
1 OMV PETROM MARKETING	București	14.519,7	-24,0	328,3	-25,9	186	-24
2 ROMPETROL DOWNSTREAM	București	9.274,6	-21,6	99,1	5,5	463	13
3 LUKOIL ROMÂNIA	București	5.981,5	-21,4	149,7	25,5	1.608	-587
4 MOL ROMÂNIA PETROLEUM PRODUCTS	Cluj	5.548,1	-21,5	280,7	1,3	242	-3
5 SMART DIESEL	Arad	1.478,5	-3,8	46,7	49,6	133	-2
TOP 5		36.802,4	-22,0	904,5	-6,2	2.632	-603

NOTĂ: au fost selectate companiile cu CAEN-ul 4730 Comerț cu amănuntul al carburanților pentru autovehicule în magazine specializate.

Surse: Registrul Comerțului, Confidas.Ro

CINE A IEȘIT CÂȘTIGĂTOR

Evoluția consumului pe segmente de piață (serie brută)

Segment	Evoluție 2021 vs. 2020
Alimente, băuturi și tutun	5,5%
Produse nealimentare (total)	13,6%
Din care	
produse farmaceutice, parfumerie și cosmetice	9,3%
haine și încălțăminte	33,2%
mobilă și electro-IT	11,1%
carburanți	11,6 %
Online (indiferent de produs)	10,3%
TOTAL	10,1%

Notă: datele sunt în serie brută și reprezintă evoluția față de aceeași perioadă a anului anterior.

Sursă: INS

AGLOMERATIE TOT MAI MARE PE SCENĂ

În ultimii ani, se poate observa faptul că întregul comerț românesc se maturizează și face loc tot mai multor afaceri specializate, fie mici brutării, măcelării sau dro-

TOPUL CELOR MAI MARI COMANII DIN COMERȚUL CU RIDICATA AL CEREALELOR ÎN 2020

Cine sunt cei mai mari 5 jucători din comerțul cu ridicata al cerealelor după cifra de afaceri din 2020 și cum a evoluat businessul lor față de 2019

Poz.Companie	Județ	Cifră de afaceri 2020 (mil. lei)	Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Profit net/ pierdere 2020 (mil. lei)	Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Salariați 2020	Dinamică 2020 vs. 2019
1 COFCO INTERNATIONAL ROMÂNIA	București	4.115,9	2,4	59,2	363,8	103	19
2 AMEROPA GRAINS Constanța	Constanța	3.087,3	-19,3	4,2	-93,2	341	8
3 CARGILL AGRICULTURĂ	București	3.057,1	0,1	31,2	-	129	-9
4 GLENCORE AGRICULTURE ROMÂNIA	București	2.237,3	38,2	0,6	-95,2	54	-3
5 CHS AGRITRADE ROMÂNIA	București	1.729,5	2,7	9,3	-24,8	45	9
TOP 5		14.227,1	0,2	104,5	5,1	672	24

NOTĂ: au fost selectate companiile cu CAEN-ul 4621 Comerț cu ridicata al cerealelor, semințelor, furajelor și tutunului neprelucrat.

Surse: Registrul Comerțului, Confidas.Ro

supermarketuri și hipermarketuri -, spre exemplu, au deschis magazine online acum 6-7 ani pentru a fi pregătiți pentru momentul în care această „revoluție online“ va avea loc. Mai exact, de multă vreme români cumpărău electronice și electrocasnice, călătorii, cărți sau haine online. Alimentele și băuturile rămăseseră un ultim bastion de cucerit pentru acest timp de comerț. Pandemia a făcut să se întâpte și asta. Comerțul online a ajuns anul trecut în România să dețină o cotă de piață de circa 1% din totalul vânzărilor de alimente și alte bunuri de larg consum, după ce limitarea libertății de mișcare și teama de boală i-a determinat pe mulți consumatori să se orienteze către acest canal. Ritmul de creștere a început în 2021 comparativ cu 2020, primul an de pandemie, când panica era mult mai mare în rândul consumatorilor. Cu toate acestea, pentru acest canal nu există decât o singură direcție - în sus. Spre comparație, în alte sectoare din economia locală, online-ul a ajuns deja la 15-20% și tot crește, exemple fiind moda și electro-IT-ul.

În pandemie, online-ul și livrările de bunuri de larg consum au devenit mult mai vizibile și mai căutate, piața a explodat în 2020, iar estimările optimiste pentru următorii ani au atras atenția unor noi nume precum eMAG cu proiectul Freshful, grupul ceh Rohlík - care e activ pe mai multe piețe exclusiv în comerțul alimentar online - și Grovy, o platformă de livrări ultrarapidă, care mizează pe cumpărături făcute în 10-15 minute. Tîntă: vânzări de 1 mld. euro în mediul virtual doar pe bunuri FMCG până în 2025.

„Preconizăm un 2022 cu evoluții în piața de retail, jucători noi și-au anunțat deja prezența, în special pe segmentul de quick

commerce, ceea ce va determina, implicit, o concurență și mai puternică. De asemenea, vom asista la creșteri și extinderi (ale jucătorilor existenți - n. red.), în special pe segmentele de proximitate, online și servicii de livrare expres. Vor exista însă în continuare fluctuații (de pret - n. red.), dat fiind contextul inflaționist, cu impact direct asupra puterii de cumpărare a românilor, care completează criza sanitară în care suntem de doi ani“, confirmă Ionuț Ardeleanu, CEO al Auchan România, unul dintre cei mai puternici jucători din comerțul românesc.

CINE FACE JOCURILE?

Comerțul în ansamblul său este un domeniu ce grupează sub aceeași umbrelă atât lanțurile de hipermarketuri și super-

marketuri, micii comercianți, farmaciile, magazinele de modă, cosmetice, mobilă sau electrocasnice, cât și traderii agricoli, distribuitorii de medicamente sau vânzătorii de mașini. Astfel, este un domeniu care în 2020 – primul an marcat de pandemie – aduna 218.000 de firme cu 800.000 de salariați și cu afaceri cumulate de 640 mld. lei. Numărul de salariați a scăzut cu 50.000 față de 2019, cel mai bun an pentru comerț din istoria capitalistă locală. Si businessul cumulat a scăzut ușor – cu 10 mld. lei, respectiv 1,5% -, dar numărul total de companii a crescut, semn că există încă încredere în acest sector, care este cea mai importantă „industria“ a României dacă ne raportăm la cifra de afaceri totală a jucătorilor care și-au declarat acest obiect de activitate.

Datele pe 2021 nu sunt încă publice, dar conform estimărilor actuale, cifrele de afaceri ale celor mai mulți jucători au fost pe plus. În ceea ce privește numărul de salariați, este greu de estimat încotro a mers piața, tînără cont că a existat o criză de personal în toate domeniile.

„Anul 2021 a fost unul provocator, în care contextul a continuat să se schimbe dramatic peste noapte, testându-ne la maximum capacitatea de a ne adapta. A fost un an în care am făcut totul pentru a menține magazinele deschise pentru toți clientii, indiferent de cât de mari au fost provocările de ordin sanitar și logistic. A fost un an dificil, dar bogat în transformări și evoluții pe toate planurile“, spune Aura Rădulescu, directorul operațional al rețelei de magazine Cora pe plan local.

Pandemia a lovit acest sector după mai mulți ani de creșteri susținute, perioadă în care și economia în ansamblul ei, dar și consumul privat s-au aflat pe un trend ascendent. Si în 2020 și 2021 însă consumul a rămas în teritoriu pozitiv, desigur cifrele au variat puternic de la lună la lună și de la an la an.

TOPUL CELOR MAI MARI COMANII DIN COMERȚUL FARMA CU AMĂNUNTUL ÎN 2020

Cine sunt cei mai mari 5 jucători din comerțul farma cu amănuțul după cifra de afaceri din 2020 și cum a evoluat businessul lor față de 2019

Poz.Companie	Județ	Cifră de afaceri 2020 (mil. lei)	Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Profit net/ pierdere 2020 (mil. lei)	Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Salariați 2020	Dinamică 2020 vs. 2019
5 CATENA*	Argeș	4.752,0	0,4	256,0	20,0	6.320	20
2 SENSIBLU	Ilfov	1.981,9	6,0	-49,5	N/A	3.399	231
3 S.I.E.P.C.O.F.A.R.	București	1.001,0	-2,9	14,5	1,3	1.778	-178
4 HELP NET FARMA	București	978,7	21,6	-10,7	N/A	2.169	762
4 FARMACIA TEI	București	755,2	26,8	28,4	67,8	568	82

* Catena e liderul pieței la nivel de grup.

NOTĂ: au fost selectate companiile cu CAEN-ul 4773 Comerț cu amănuțul al produselor farmaceutice, în magazine specializate.

Surse: Registrul Comerțului, Confidas.Ro

INDICATORUL CONFIDEX AL STĂRII DE SPIRIT ÎN COMERT

Cifra de afaceri din comerțul cu amănuntul, cel mai important indicator pentru consumul privat, a crescut în 2021, în serie brută, cu 10,1% față de anul anterior. Aceasta este a treia cea mai bună evoluție de după 2008, fiind depășită doar de performanța consumului din 2016, de 13,5% și 2017, de 10,7%. În 2020 avansul a fost de circa cinci ori mai mic.

Anul trecut a fost al doilea an consecutiv marcat de pandemia de COVID-19, care a lovit în plin întreaga lume în primăvara lui 2020. Totuși, evoluția pozitivă a consumului privat poate fi explicată printr-o serie de factori. Pe de-o parte, baza de pornire (2020) a fost joasă, mai ales în lunile de lockdown, când oamenii au fost precauți în achiziții. În al doilea rând, unele domenii precum moda, spre exemplu, au fost afectate pe tot parcursul anului anterior de pandemie, așa că 2021 a reprezentat un prim pas către revenire. A contat și faptul că au existat mulți bani în piață care au mers către consum, către achiziții de alimente, electrocasnice și mobilă, apetitul românilor rotunjind conturile retailerilor de aproape orice fel. Nu în ultimul rând, inflația – o problemă tot mai presată în semestrul secund din an – se vede și ea în consumul privat care ia în calcul atât expansiunea retailerilor, cât și creșterile de prețuri.

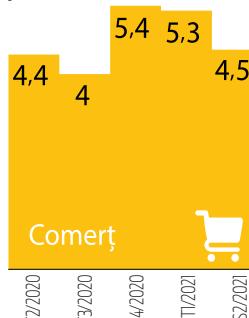
În acest context, comerțul a fost și a rămas cel mai important sector după cifra de afaceri și al doilea cel mai mare angajator din economie - după industria prelucrătoare -, cu 800.000 de oameni pe statele de plată. În termeni de cifră de afaceri, acest domeniu este principală „industria“ a României. Comerțianții au ajuns să contribuie cu 38,5% la cifra de afaceri cumulată a tuturor companiilor din economie în 2020, cota de piață fiind chiar ușor mai mare ca înainte de pandemie (37,8%), arată calculele ZF făcute pe baza datelor de la Registrul Comerțului.

Importanța strategică a comerțului în business se vede și la vârful pieței. Mai exact, între cele mai mari 1.000 de companii din România, mai bine de o treime din jucători sunt comercianți, iar dintre primii zece cei mai mari actori din business, săpte și-au declarat drept CAEN o formă de comerț. Cei mai mulți jucători sunt internaționali, însă între ei, chiar și la vârf, își fac loc și afaceri antreprenoriale precum Dedeman. Numărul acestora din urmă este relativ mic, însă există industrii precum bricolaj, electro-IT și retail farma unde companiile autohtone dețin poziții-cheie.

Comerțul este puternic concentrat la vârf, cu primii 20 de jucători care au afaceri de 150 mld. lei în 2020, adică aproape un sfert din total piață. Pragul de intrare în top este de circa 4 mld. lei, un nivel pe care, în alte industrii majore din economie nu îl ating nici măcar liderii. La vârful pieței sunt

Pe o scară de la zero la zece unde zero este îngrijorat și zece este relaxat, unde vă situați?

Evoluția indicatorului Confidex de la momentul zero al pandemiei de COVID-19

Comerț

Cum a evoluat indicatorul stării de spirit în funcție de dimensiunea companiilor? (S2/2021 vs. T1/2020)

Tip companie	Evoluție (%)
Firme cu afaceri între 100k-1 mil. euro	-1,2
Firme cu afaceri între 1-5 mil. euro	-0,9
Firme cu afaceri peste 5 mil. euro	-1,1

Comerțul este tot în declin când vine vorba de starea de spirit a managerilor din companii, care a atins pragul de 4,5, nu cu mult mai față de perioada de început a pandemiei. De notat este că, la începutul anului 2021, nivelul crescuse la 5,3, deși coronavirusul încă facea numeroase victime, iar finalul pandemiei nu era înțețărit. Toate companiile și-au degradat starea de spirit, însă cea mai pregnantă scădere este în rândul celor cu afaceri până la 1 milion de euro și al celor de peste 5 milioane de euro.

companii în special din comerțul alimentar – opt din 20, dar și patru benzinari, doi jucători din farma și câte un reprezentant al industriei de tutun, bricolaj, comerț online, retail electro-IT, comerț agricol și distribuție de bunuri electro-IT.

CUM ARATĂ VIITORUL?

Atât pentru cei foarte mari, cât și pentru cei mici, 2022 se preconizează a fi un an dificil, cu multe provocări. Ce se va întâmpla în acest an în comerțul local în contextul inflației, al conflictului de la granița României și al tuturor celorlalte probleme?

„Privind în urmă, în ciuda dificultăților întâlnite pe parcurs și a volatilității industriei, ne așteptăm ca economia să urmeze un curs pozitiv“, explică Daniel Gross, CEO al discounterului german Penny în România, o rețea de 300 de magazine.

De aceeași părere este și Călin Costinaș, directorul general adjunct al Profi, cel mai extins comerciant local cu peste 1.500 de magazine offline.

„În ceea ce privește economia, aceasta va trebui să găsească mijloacele prin care să facă față provocărilor generate de inflație și de prețul energiei.“

Astfel, în pofida problemelor, multe companii vor continua să se dezvolte. De ce? Motivele din spatele acestor decizii sunt variate. Pe de-o parte, competiția se întăreste, iar lupta pentru podium e tot mai dură. Nume noi se anunță în majoritatea domeniilor, de la comerț alimentar (Rohlink – Cehia) la modă (Primark) sau comerț nealimentar generalizat (Tedi). Expansiunea și

ocuparea unor poziții cheie în piață reprezintă strategii deja testate. Deschiderile de magazine ajută aceste companii prezente de mai mulți ani în România să fure cotă de piață și să continue să își consolideze prezența. Plus că ele își fac planurile pe termen lung și astfel vor să își asigure poziția pentru o vreme când, speră toată lumea, actualele evenimente vor fi deja istorie. Cum va arăta comerțul atunci? Nimic nu știe exact. Cu siguranță însă, spun jucătorii din domeniu, va fi omnichannel și mult mai digitalizat.

Digitalizarea e cuvântul de ordine în comerț și în această perioadă. Deși acest fenomen a fost accelerat de pandemia de COVID-19, el există de mai mulți ani, jucătorii mari din mediul de business – local și internațional - investind încă de dinainte de 2020 în tot ce presupune adaptarea la noile realități și la noile tipare de consum. Digitalizarea nu înseamnă doar magazine online sau posibilitatea de a realiza plăti pe internet, ci e vorba de un întreg univers de procese ce nu sunt neapărat vizibile cu ochiul liber de client, dar care ajută la fluidizarea operațiunilor și la funcționarea fără sincope. În comerț vorbim de sisteme scan & pay în magazine, de programe de loializare 100% personalizate, de sisteme de monitorizare atentă a stocurilor, astfel încât să nu existe sincope la raft, dar și de digitalizarea facturilor (extrem de numeroase în comerț, mai ales în cel alimentar) ori de alimentarea la pompele de benzină fără a fi nevoie de contact uman, inclusiv la plată.

Indiferent de cum va arăta, un lucru e cert, comerțul a existat dintotdeauna și va continua să o facă.

ONOUĂ REDUTĂ PENTRU IT 10% DIN PIB

SECTORUL TEHNOLOGIEI INFORMAȚIEI ȘI COMUNICAȚIILOR DEVINE OAZA DE SPERANȚĂ PENTRU ECONOMIA ROMÂNEASCĂ, MAI ALES ÎN URMA CONTEXTULUI PANDEMIC CARE A MUTAT APROAPE TOATE INTERACȚIUNILE ÎN MEDIUL ONLINE – DE LA ANGAJĂȚI, LA ELEVI ȘI PROFESORI – ȘI A ACCELERAT PROCESELE DE DIGITALIZARE ÎN RÂNDUL JUCĂTORILOR ACTIVI ÎN DIVERSE SECTOARE DE ACTIVITATE. ASTFEL, SECTORUL DE IT&C A ADUS O CONTRIBUȚIE DE APROAPE 7% LA FORMAREA PIB-ULUI ROMÂNIEI ÎN CEL DE-AL TREILEA TRIMESTRU AL ANULUI 2021, POTRIVIT DATELOR DE LA INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ, CAPACITATEA INDUSTRIEI DE A AJUNGE LA 10% DIN PIB-UL ȚĂRII FIIND LIMITATĂ DOAR DE NUMĂRUL DE SPECIALIȘTI DISPONIBILI PE PIATĂ.

Alexandra Cepăreanu

TOPUL CELOR MAI MARI COMPANII DIN SECTORUL IT&C

Cine sunt cei mai mari 20 de jucători din sectorul IT&C după cifra de afaceri din 2020 și cum a evoluat businessul lor față de 2019

Poz. Companie	Județ	Cifră de afaceri		Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Profit net/ pierdere		Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Nr. salariați 2020	Nr. salariați 2019	Dinamică 2020 vs. 2019 (nr.)	Domeniu principal de activitate (COD CAEN)
		2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)		2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)					
1 ORANGE ROMÂNIA SA	București	5.629	5.826	-3,38	461	384	20,05	2.454	2.472	-18	Activități de telecomunicații prin rețele fără cablu (exclusiv prin satelit)
2 VODAFONE ROMÂNIA SA	București	4.470	3.976	12,42	-214	160	-233,75	3.906	3.021	885	Activități de telecomunicații prin rețele fără cablu (exclusiv prin satelit)
3 RCS & RDS SA	București	3.905	3.866	1,01	243	344	-29,36	13.056	12.916	140	Activități de telecomunicații prin rețele cu cablu
4 TELEKOM ROMÂNIA COMMUNICATIONS SA	București	2.926	2.814	3,98	148	794	-81,36	3.399	3.962	-563	Activități de telecomunicații prin rețele cu cablu
5 TELEKOM ROMÂNIA MOBILE COMMUNICATIONS SA	București	2.133	2.098	1,67	-647	271	-338,75	915	1278	-363	Activități de telecomunicații prin rețele fără cablu (exclusiv prin satelit)
6 IBM ROMÂNIA SRL	București	952	941	1,17	77	91	-15,38	3.291	3.291	0	Activități de consultanță în tehnologia informației
7 BITDEFENDER SRL	București	869	671	29,51	140	6	2233,33	1.354	1.377	-23	Activități de editare a altor produse software
8 ORACLE ROMÂNIA SRL	București	818	955	-14,35	48	55	-12,73	2.325	3.378	-1.053	Activități de realizare a softului la comandă (software orientat client)
9 ERICSSON TELECOMMUNICATIONS ROMÂNIA SRL	București	787	770	2,21	14	14	0,00	2.699	2.577	122	Activități de realizare a softului la comandă (software orientat client)
10 ENDAVA ROMÂNIA SRL	Cluj	764	647	18,08	73	62	17,74	2.965	2.599	366	Activități de realizare a softului la comandă (software orientat client)
11 ATOS IT SOLUTIONS AND SERVICES SRL	București	544	468	16,24	119	74	60,81	2.419	2.242	177	Activități de consultanță în tehnologia informației
12 VODAFONE ROMÂNIA TECHNOLOGIES SRL	București	508	371	36,93	5	9	-44,44	2.298	1.738	560	Activități de editare a altor produse software
13 ACCENTURE SERVICES SRL	București	497	430	15,58	22	27	-18,52	2.811	2.339	472	Alte activități de servicii informaționale n.c.a.
14 MICROSOFT ROMÂNIA SRL	București	467	430	8,60	31	45	-31,11	1.033	771	262	Activități de consultanță în tehnologia informației
15 ORACLE GLOBAL SERVICES ROMÂNIA SRL	București	446	253	76,28	-2	9	-122,22	2.001	2.001	0	Activități de consultanță în tehnologia informației
16 COGNIZANT TECHNOLOGY SOLUTIONS ROMÂNIA SRL	Cluj	444	360	23,33	32	27	18,52	1.876	1.613	263	Activități de realizare a softului la comandă (software orientat client)
17 AMAZON DEVELOPMENT CENTER (ROMÂNIA) SRL	Iași	443	321	38,01	25	14	78,57	3.209	1.956	1.253	Activități de realizare a softului la comandă (software orientat client)
18 NOKIA NETWORKS SRL	Timiș	439	496	-11,49	171	30	470,00	1.899	1.861	38	Activități de telecomunicații prin rețele fără cablu (exclusiv prin satelit)
19 SAP ROMÂNIA SRL	București	431	516	-16,47	110	173	-36,42	642	661	-19	Activități de editare a altor produse software
20 NTT DATA ROMÂNIA SA	Cluj	371	379	-2,11	2	21	-90,48	1.165	1.052	113	Activități de realizare a softului la comandă (software orientat client)

NOTĂ: clasament realizat de ZF pe baza datelor transmise de Registrul Comerțului. Coduri CAEN 6120, 6201, 6202, 5829, 6190, 6399, 6110.

Sursa: Registrul Comerțului. Topul include companiile al căror bilanț a ajuns la Registrul Comerțului până în 1 ianuarie 2022 în baza unui acord cu Ministerul Finanțelor.

Primii 20 de jucători activi pe piața locală de informații și comunicații au înregistrat o creștere de aproape 5% a cifrei de afaceri în 2020 față de anul precedent, ajungând la peste 27,8 miliarde de lei la finalul primului an de pandemie în care companiile active în industria IT&C au avut „misiunea“ de a ține activă întreaga economie, arată calculele făcute de ZF pe baza informațiilor centralizate de la Registrul Comerțului.

Împreună, cei 20 de jucători care formează topul celor mai mari companii din sectorul IT&C din 2020 numără aproximativ 55.717 angajați, cu 2.612 mai mulți – reprezentând o creștere tot de 5% comparativ cu anul precedent, când primele 20 de companii din top înregistrau aproximativ 53.105 de salariați.

În total, industria națională de informații și comunicații înregistrează în prezent aproximativ 212.000 de angajați, potrivit datelor de la Institutul Național de Statistică (INS), numărul angajaților din sector crescând anual cu 10.000 de specialiști. Astfel, cei 20 de jucători din topul celor mai mari companii din sectorul IT&C din 2020 au angajat peste 26% din salariații din industrie.

La vârful clasamentului se află companiile cu un CAEN legat de activități de telecomunicații, capitol reprezentat de primii cinci jucători din top de pe piața locală - Orange, Vodafone, RCS&RDS și două companii din grupul Telekom. De asemenea, cei cinci jucători activi în sectorul de telecomunicații au înregistrat afaceri de peste 19 miliarde de lei în 2020, în creștere cu peste 3% față de anul precedent, când businessul primilor cinci companii din clasament ajungea la puțin peste 18,5 miliarde de lei.

Practic, aceștia reprezintă peste 68% din totalul afacerilor cumulate ale celor 20 de companii aflate în clasament, procentul crescând, de altfel, cu opt puncte procentuale în 2020 față de anul precedent.

În ultimii ani, piața națională a telecomunicațiilor s-a consolidat treptat - UPC a fost achiziționat de Vodafone, Telekom Fix a fost preluat de Orange, iar în 2020 cei cinci jucători din sector care ocupă primele locuri în clasament au avut împreună un număr mediu de 23.790 de angajați, cu 81 mai mulți comparativ cu anul precedent.

În 2020 și companiile active în sectorul de software, servicii de IT și outsourcing au înregistrat creșteri semnificative, spre exemplu, Microsoft, furnizor global de echipamente, aplicații și servicii de IT,

INDICATORUL CONFIDEX AL STĂRII DE SPIRIT ÎN SERVICII

Pe o scară de la zero la zece unde zero este îngrijorat și zece este relaxat, unde vă situați?

Evoluția indicatorului Confidex de la momentul zero al pandemiei de COVID-19

Cum a evoluat indicatorul stării de spirit în funcție de dimensiunea companiilor? (S2/2021 vs. Q1/2020)

Tip companie	Evoluție (%)
Firme cu afaceri între 100k-1 mil. euro	-1,2
Firme cu afaceri între 1-5 mil. euro	-0,8
Firme cu afaceri peste 5 mil. euro	-0,7

În servicii, se observă o scădere importantă a nivelului de optimism al companiilor pe final de 2021 față de primul trimestru al anului. De la 5,6, starea de spirit a coborât brusc la 4,7, cea mai abruptă cădere putând fi remarcată în rândul firmelor de dimensiuni mici, cu afaceri până într-un milion de euro. Totuși, starea de spirit pare să fie ceva mai bună față de cea de la debutul pandemiei de COVID-19.

care ocupă locul 14 în clasamentul din 2020 – după ce a urcat două „trepte“ față de anul 2019 –, și-a crescut businessul cu peste 8% în 2020, ajungând la peste 467 de milioane de lei la finalul anului. Compania a angajat circa 300 de persoane în 2020 și a finalizat anul cu un număr mediu de 1.033 de salariați.

De asemenea, în perioada 2008 – 2020 industria de software și servicii IT a depășit 4% pondere în PIB, cumulând la sfârșitul anului 2020 aproximativ 60% din valoarea adăugată brută generată la nivel macro de sectorul de informații și comunicații, potrivit unui studiu realizat în 2022 de Asociația Patronală a Industriei de Software și Servicii (ANIS).

În 2020, pe fondul pandemiei care a mutat tot mai multă lume în mediul online (ceea ce a crescut nevoia de securitate în spațiul digital), și compania Bitdefender, activă pe piața de soluții de securitate cibernetică, a urcat trei locuri în clasament, ocupând poziția 7 în top în 2020, cu afaceri de 869 de milioane de lei la finalul anului, în creștere cu aproape 30% față de anul precedent.

Astfel, pandemia a adus schimbări în toate sectoarele de activitate, și a avut un impact pozitiv asupra jucătorilor din industria de IT&C, care au ținut activitatea economiei și au contribuit cu aproape 7% la formarea PIB-ului României în cel de-al treilea trimestru al anului 2021, potrivit datelor INS.

Ion Moldoveanu, membru al Consiliului Director al Asociației Patronale a Industriei de Software și Servicii (ANIS), consideră că creșterea industriei de IT&C depinde de disponibilitatea specialiștilor și sprijinul guvernamental.

„Capacitatea industriei de IT&C de a ajunge la 10% din PIB este limitată doar de numărul de specialiști la care jucătorii din piață au acces“, a spus Ion Moldoveanu.

NUMĂRUL DE IT-İŞTİ CREȘTE CU 10.000/AN

Anul	Nr. salariați în IT&C (septembrie)	Contribuția IT&C la formarea PIB
2017	166.000	5,00%
2018	182.900	4,70%
2019	191.400	5,20%
2020	200.100	6,10%
2021	211.800	6,70%

Sursa: INS

Si Accenture, companie de consultanță de management și servicii profesionale, a urcat două locuri în topul din 2020, ajungând de pe locul 15 pe 13, după ce a înregistrat o creștere de peste 15% a cifrei de afaceri la finalul anului 2020, de la 430 de milioane de lei în 2019 la 497 de milioane de lei în 2020.

De la digital customer journey la monetizarea datelor

de ANDREI PARASCHIV,
Senior Manager, Consultanță,
Deloitte România,
și ANDREI IONESCU,
Partener Cordonator Consultanță și
Managementul Riscului, Deloitte România

Una dintre principalele tendințe în domeniul tehnologiei pe care le-am remarcat recent în România este digitalizarea proceselor care țin de interacțiunile clienților cu o companie (customer journey), de la momentul și modul în care devin clienți până la modalitatea în care acceseză produsele și serviciile, fac eventuale achiziții de produse și servicii suplimentare și chiar încheie relația cu acea companie. Beneficiile evidente ale unui customer journey digital sunt accesibilitatea serviciilor de oriunde și oricând, simplitatea și rapiditatea, însă lista este mult mai lungă. Când aproape toate tipurile de interacțiuni ale unei companii cu clienții săi au loc în mediu digital, aceasta poate obține informații prețioase despre comportamentul și preferințele utilizatorilor. Mai departe, rămâne să găsească modalitatea în care poate folosi aceste informații pentru a-și îmbunătăți performanța de business.

Orice companie are nevoie să își cunoască bine clienții, iar acest obiectiv poate fi atins cu ajutorul unei abordări integrate și folosind două surse primare de informație: toate interacțiunile cu clienții (ce fel de interacțiuni au inițiat, ce produse și servicii au solicitat, de pe ce dispozitive, prin ce canale etc.) și datele colectate cu ajutorul modulelor de cookies. Acestea din urmă presupun informarea corectă și completă a utilizatorilor legat de informațiile colectate prin cookies și modul în care sunt folosite, precum și obținerea acordului acestora.

Când vorbim despre folosirea interacțiunilor cu clienții ca sursă de informație, companiile au nevoie de o abordare strategică. De exemplu, procesul de implementare a unui customer journey digital trebuie să includă și implementarea încă de la început a unor instrumente care pot culege și analiza date (analytics). În felul acesta, companiile pot strânge informații precum tipul de conținut care atrage atenția utilizatorilor sau care, dimpotrivă, îi determină să renunțe.

ANDREI PARASCHIV,
Senior Manager, Consultanță,
Deloitte România

Mai departe, pentru a monetiza datele culese, companiile trebuie să stabilească încă de la început procese interne clare. De exemplu, datele culese trebuie să ajungă la un departament specializat – de obicei, de marketing sau de produse, care le prelucrază pentru a identifica eventuale zone ce pot fi optimizate sau pentru a genera noi oportunități de business. Prima categorie de beneficii menționată, optimizarea, poate include arii precum identificarea unor noi moduri de a ajunge la potențiali clienți, descoperirea pașilor ce pot fi îmbunătățiti din diverse fluxuri care susțin interacțiunea cu clienții (de exemplu, fluxul necesar pentru achiziționarea unui produs sau serviciu), identificarea unor modalități de a reduce costuri sau riscuri. A doua categorie de avantaje menționată, legată de noile oportunități de business, poate include, de exemplu, generarea de profiliuri ale clienților, cu ajutorul căroro compănie poate crea noi oferte, personalizate, pentru clienții existenți sau pentru a atrage clienți noi. Lista de beneficii poate continua – câștigarea loialității clienților, simplificarea procesului de conformare la prevederile legislative (Know Your Customer, Anti-Money Laundering, arhivarea documentelor clientului, semnarea digitală a documentelor, validarea datelor personale la distanță), distanțarea de competitori.

În România, vedem deja numeroase companii care au avansat considerabil în această direcție și care încep să monetizeze datele pe care le dețin, în special în domeniile finanță-bancar, telecomunicații, media, chiar și utilități, un sector în care astfel de procese sunt mai

ANDREI IONESCU,
Partener Cordonator Consultanță și
Managementul Riscului, Deloitte România

dificele prin prisma multitudinii de reglementări aplicabile.

Folosirea datelor va rămâne una dintre prioritățile companiilor pentru următoarea perioadă. De altfel, un studiu Deloitte recent despre tendințele tehnologice care vor marca anii următori menționează că unul dintre cele mai importante tendințe este folosirea de sisteme de date deschise. Organizațiile dețin numeroase date, dar încă nu le monetizează, pentru că nu au implementate instrumentele necesare pentru a le partaja atât în interior, cât și în exterior, într-un mod simplu, în siguranță și cu respectarea deplină a regulilor de protecție a datelor personale cu ajutorul noilor tehnici de criptare, care permit procesarea datelor fără a le decripta. Partajarea în exterior ar permite, de exemplu, crearea de parteneriate cu furnizori din alte domenii pentru generarea de oferte personalizate într-un interval de timp foarte scurt.

Toate acestea reprezintă pași din amplul proces de transformare digitală, care poate fi foarte costisitor, nu neapărat din punctul de vedere al nivelului investițiilor financiare, ci din punctul de vedere al schimbărilor necesare în organizație, în modul de lucru și în procesele interne, pentru a putea monetiza datele. De altfel, experții din retea globală Deloitte au creat, în urma unei cercetări ample, o metodologie de evaluare a gradului de maturitate digitală al unei companii în funcție de nu mai puțin de 23 de caracteristici care definesc structura, modul de operare și comportamentul acesteia. Astfel de transformări sunt profunde și necesită întotdeauna sprijin și implicare continuă din partea echipei de management.

MERG PE SÂRMĂ

ANUL 2021 A PUS TOATĂ INDUSTRIA DE CONSTRUCȚII SUB SABIA SCUMPIRILOR MATERIILOR PRIME, CARE AU VENIT CA UN BULGĂRE DE ZĂPADĂ, CONTINUÂND SĂ CREASCĂ ȘI LA ÎNCEPUT DE 2022. ȘOCUL A URMAT UNEI PERIOADE FRUCTUOASE PENTRU FIRMELE DE PROFIL, CARE LUCRASERĂ LA FOC AUTOMAT ÎN 2020,

PENTRU A DUCE LA CAPĂT PROIECTELE ÎNCEPUTE ÎNAINTE DE ERA COVID-19. CREȘTERILE DE PREȚ LA ENERGIE NU AU FĂCUT DECÂT SĂ TOARNE ȘI MAI MULT GAZ PE FOC, ASTFEL CĂ 2022 A ÎNCEPUT CU MULTE TEMERI ȘI PRECAUȚII PENTRU VIITOR, MAI ALES CĂ NICI FACILITĂȚILE ACORDATE FIRMELOR DIN CONSTRUCȚII PRIN OUG 114 NU MAI SUNT UN STÂLP STABIL DE SUSȚINERE, STATUL LUÂND ÎN CALCUL SĂ LE ELIMINE MAI DEVREME DECÂT ERA PREVĂZUT.

de Alina-Elena Vasiliu

Pîrimele 20 de companii din construcții după cifra de afaceri au cumulat în 2020 afaceri de 11,2 miliarde de lei, în creștere cu 51% față de anul precedent. Profitul cumulat al acelorași firme a fost de 693,5 milioane de lei, plus 105% față de 2019. În același timp, numărul total de angajați ai primelor 20 de companii a fost în 2020 de 13.214, în plus cu 1.488 de salariați comparativ cu 2019.

Lider absolut este compania Webuild, care nu este decât o redenumire a fostei Salini Impregilo, constructor italian care a finalizat anul trecut achiziția Astaldi. Astfel, prin preluarea Astaldi, Webuild (anterior Salini Impregilo) s-a poziționat în fruntea clasamentului, cu o cifră de afaceri de 1,181 miliarde de lei.

Creșterile de preț la materialele de construcții au început să se resimtă încă de la sfârșitul anului 2020 și au ajuns la apogeu în 2021, un an care a adus prețuri-record pe piața materialelor de construcții, unele înregistrând chiar dublări sau triplări față de doar un an în urmă. Dincolo de scumpiri, o problemă majoră a fost disponibilitatea materiilor prime, unele companii spunând că ar fi preferat chiar și să cumpere mai scump, doar să găsească materialele necesare la furnizori.

Profesioniștii din domeniu spun că urmează un colaps imobiliar dacă nu se întâmplă ceva astfel încât constructorii să poată prelua această creștere de prețuri împreună cu beneficiarii. Otelul în mod special, materie primă pentru foarte multe companii cu activitate în construcții, a trecut prin majorări de preț considerabile, îngreunând activitatea producătorilor de acoperișuri, hale metalice sau panouri termoizolante.

„A fost un an afectat de pandemia de COVID-19, care a impus o gestionare atență a resursei umane, și de creșteri majore de prețuri ale materialelor, combustibililor și serviciilor, care au solicitat o planificare corespunzătoare a aprovizionării și a activităților de punere în operă“, spune Lucian Irimescu, responsabil de departamentul Legal la Baupartner, unul dintre cei mai mari constructori prezenți pe piața locală, cu afaceri de 264 de milioane de lei în 2021.

Noi creșteri ale prețurilor la materia primă necesară în fabricarea materialelor de construcții sunt asteptate și în 2022, după ce anul 2021 deja a dat peste cap bilanțurile companiilor și, drept consecință, și bugetele prevăzute pentru proiectele imobiliare. Producătorii spun că deja se confruntă cu prețuri și mai mari de la furnizori și, treptat, transpun aceste cheltuieli în costurile finale de vânzare.

TOPUL 2020 CELOR MAI MARI COMPANII DIN CONSTRUCȚII

Cine sunt cei mai mari 20 de jucători din construcții după cifra de afaceri din 2020 și cum a evoluat businessul lor față de 2019

Poz. Companie	Județ	Cifră de afaceri		Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Profit/ pierdere (mil. lei) 2020	Profit/ pierdere (mil. lei) 2019	Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Nr. salariați 2020	Nr. salariați 2019	Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Domeniu principal 2019 (nr.)
		2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)								
1 WEBUILD (fosta Salini Impregilo, care a preluat Astaldi)	București	1.181,1	985,5	1,2	0,0	53,1	-	909	1.058	-149	Lucrări de construcții clădiri rezidențiale și nerezidențiale
2 TEHNOTRADE	Bacău	936,3	458,3	2,0	259,3	116,2	2,2	1.600	1.170	430	Lucrări de construcții drumuri și autostrăzi
3 STRABAG	București	869,9	771,6	1,1	24,1	1,1	21,9	1.072	929	143	Lucrări de construcții clădiri rezidențiale și nerezidențiale
4 Porr Construct	București	845,5	446,2	1,9	23,5	16,7	1,4	813	468	345	Lucrări de construcții clădiri rezidențiale și nerezidențiale
5 FCC CONSTRUCCION	București	807,8	655,4	1,2	0	0	0	311	279	32	Lucrări de construcții drumuri și autostrăzi
6 CONSTRUCȚII ERBAȘU	București	719,2	702,5	1,0	21,6	41,2	0,5	873	595	278	Lucrări de construcții clădiri rezidențiale și nerezidențiale
7 BOG'ART	București	598,3	621,6	1,0	15,9	1,9	8,4	398	564	-166	Lucrări de construcții clădiri rezidențiale și nerezidențiale
8 SA&PE CONSTRUCT	Bacău	556,1	40,9	13,6	7,5	1,1	6,8	12	11	1	Lucrări de construcții drumuri și autostrăzi
9 ARCAD COMPANY	Galați	523,9	256,9	2,0	110,6	41,1	2,7	630	582	48	Construcția de poduri și tuneluri
10 HIDROCONSTRUCȚIA	București	520,5	406,7	1,3	0	0	0	1.758	1.607	151	Construcții hidrotehnice
11 CON-A	Sibiu	493,1	421,5	1,2	1,4	11,1	0,1	38	559	-521	Lucrări de construcții clădiri rezidențiale și nerezidențiale
12 AKTOR	București	454,9	273,5	1,7	0	0	0	483	368	115	Lucrări de construcții clădiri rezidențiale și nerezidențiale
13 TANCRAD	Galați	433,8	296,2	1,5	10,3	6,9	1,5	974	782	192	Lucrări de construcții drumuri și autostrăzi
14 CON-A OPERATIONS	Sibiu	386,9	29,7	13,0	26,3	0,3	87,7	500	143	357	Lucrări de construcții clădiri rezidențiale și nerezidențiale
15 IRIGC ÎNTreprinderea de REPARAȚII și INSTALAȚII GAZE și CONSTRUCȚII IMPEX	București	365,9	34,9	10,5	47,3	1,5	31,5	281	213	68	Lucrări de construcții proiecte utilitare pentru fluide
16 SYNERGY CONSTRUCT	București	328,2	157,8	2,1	58,6	17,4	3,4	194	97	97	Lucrări de construcții clădiri rezidențiale și nerezidențiale
17 ANTREPRIZA DE REPARAȚII și LUCRĂRI ARL	Cluj	302,3	204,4	1,5	28,9	10,4	2,8	283	265	18	Lucrări de construcții a drumurilor și autostrăzilor
18 TIAB	București	292,5	252,4	1,2	30,2	12,8	2,4	766	772	-6	Lucrări de instalații electrice
19 NESS PROIECT EUROPE	Prahova	283,4	144,1	2,0	13,9	4,2	3,3	129	74	55	Lucrări de construcții clădiri rezidențiale și nerezidențiale
20 ELECTROMONTAJ	București	280,1	238,8	2,0	14,1	0,4	3,3	1.190	1.024	55	Lucrări de construcții proiecte utilitare pentru electricitate și telecomunicații
TOP 20		11.179,7	7.398,9	53	693,5	337,4	2	13.214	11.560	1.488	

NOTE: clasament realizat de ZF pe baza datelor transmise de Registrul Comerțului. Coduri CAEN 41, 42 și 43. În clasamentul de la ONRC apărău companiile Dolo Trans Olimp și CTP Invest, însă cum activitatea acestora de bază nu o reprezintă construcții, au fost eliminate din top.

Surse: Registrul Comerțului, Confidas.ro. Topul include companiile al căror bilanț a ajuns la Registrul Comerțului până în 1 ianuarie 2022, în baza unui acord cu Ministerul Finanțelor.

6,6 %
este contribuția
construcților la formarea
PIB.

CĂTRE COLAPS

La aceste probleme se mai adaugă lipsa de predictibilitate și în ceea ce privește mâna de ajutor pe care statul a dat-o companiilor în 2018 prin Ordonanța de urgență 114. După ce majorările salariale din construcții au reușit să revigoreze acest sector și să atragă angajați, guvernul ia acum în calcul eliminarea facilităților fiscale care au dus la aceste rezultate.

Ministerul de Finanțe spune că măsurile de reducere a stimulentelor fiscale excesive, în principal pentru impozitul pe venit, impozitul pe profit, contribuția sociale, se vor implementa etapizat, iar în acest moment se află în analiză. Eliminarea acestor facilități împarte mediul de business în două tabere, una care susține că fără ele domeniul nu s-ar dezvolta la fel de rapid și una care susține că bugetul de stat nu și permite astfel de tratamente preferențiale.

Randamentul bate inflația? Așteptările investitorilor pe piața imobiliară

de ALEXANDRA SMEDOIU,

Partener Servicii Fiscale,

Deloitte România, și

IRINA DIMITRIU,

Partener Reff & Asociații | Deloitte Legal

Marea întrebare a anului – cum va evoluă prețul imobiliarelor și, în paralel cu acesta, sectorul construcțiilor – își caută un răspuns. 2021 a continuat să fie un an bun, chiar dacă, per ansamblu, activitatea a scăzut ușor, dar construcțiile noi au crescut cu 5,9%, iar sectorul de clădiri rezidențiale a avansat cu 28%. Scumpirea materialelor de construcții și dificultățile întâmpinate pe lanțurile de aprovizionare au pus însă presiune pe companiile din domeniu, care caută soluții pentru a se adapta la noile realități din piață și pentru a-și conserva randamentele în actualul climat inflaționist. Tot mai des se pune întrebarea: „cine va suporta creșterea prețurilor?“. O reducere a cotei TVA aplicabilă din 2022 poate să mai reducă din povara majorării costurilor pentru consumatorul final.

Începând cu anul 2022, autoritățile estimau creșteri de aproximativ 10% în construcții în următorii ani, pe baza aportului construcțiilor inginerești, în concordanță cu proiectele din Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR). Multe companii din construcții vor putea licita probabil pentru marile proiecte. Dar există și alte direcții de acțiune, și anume modernizarea proprietăților și reamenajarea spațiilor pentru utilizări alternative, astfel încât să le maximizeze valoarea.

În același timp, s-au înmulțit tranzacțiile cu proprietăți destinate exclusiv reamenajării pentru destinații diferite. Spre exemplu, anumite centre de retail sunt transformate în spații de livrare sau în complexuri rezidențiale. Totodată, multe hoteluri sunt achiziționate pentru a fi reutilizate ca proiecte de locuințe sau ca apartamente de închiriat. Tendința este valabilă și pentru anumite clădiri de birouri, având în vedere noile tendințe pe piața muncii – telemunca sau sistemul hibrid.

ALEXANDRA SMEDOIU,

Partener Servicii Fiscale,

Deloitte România

POTENȚIALUL DE INVESTIȚII PE SECTOARE

În termeni de investiții, 2022 ar putea aduce un record, ajungând chiar la un miliard de euro, potrivit estimărilor din prima lună a anului, dat fiind că în perioade de instabilitate precum cea pe care o traversăm – marcată de inflație accelerată, dobânzile în creștere, incertitudinile legate de pandemie și de situația din Ucraina – activele imobiliare sunt privite ca investiții de refugiu, pentru că oferă protecție împotriva inflației și prezintă flexibilitate la schimbările din economie. Tendința este valabilă pe mai multe segmente, printre care se află și piața rezidențială, unde achizițiile pot oferi randamente confortabile. Deși în urcare, prețurile locuințelor din România sunt printre cele mai scăzute din Europa, potrivit analizelor Deloitte, astfel că mai există perspective de creștere pe termen mediu. Un alt avantaj constă în faptul că prețurile se mențin în general stabile – creștere cumulată de aproximativ 18% în ultimii cinci ani.

Sectorul logistic și industrial oferă, de asemenea, perspective pozitive privind randamentul investițiilor, în contextul menținerii incertitudinilor cu privire la lanțurile de aprovizionare, ceea ce ar putea duce la mutarea unor capacitați de producție sau de stocare mai aproape de piețele de desfacere.

Piața de birouri rămâne deocamdată în expectativă, în contextul evoluțiilor din piața muncii, dar și în această zonă se conturează

IRINA DIMITRIU,

Partener Reff & Asociații | Deloitte Legal

discuții privind tranzacții de portofoliu; randamentele rămân destul de stabile și nedisputate și există potențial de investiții rentabile, în special în zone apropriate de rețelele de transport. Își îndreptă atenția spre orașele mici și mijlocii, datorită stadiului incipient de dezvoltare a parcursilor comerciale, dar și a preferinței consumatorilor pentru cumpărături în spații fizice.

În materie de tranzacții, anul acesta ar fi fost de așteptat ca activitatea să se intensifice suplimentar, după efervescența din 2021, când sectorul imobiliar (inclusiv construcții) a fost cel mai activ din punctul de vedere al valorii tranzacțiilor (29% din total) și printre cele mai intense ca volum, conform analizelor Deloitte. În continuare, se caută terenuri bine plasate pentru proiecte mixte.

Conflictul care se desfășoară la granițele României va schimba nu doar mentalități, ci și tendințe de business. Pe această linie, sunt estimate dezvoltări suplimentare în zona spațiilor logistice, industriale (inclusiv fabrici de producție) și în infrastructură. Deși este prematur să ne pronunțăm, este de așteptat să asistăm la o efervescentă în sectorul agricol, precum și în dezvoltarea hub-urilor de transport și logistică din porturile Mării Negre.

În plus, 2022 ar putea fi un an al plasamentelor destinate protecției împotriva inflației, unde imobiliarele excedează, dar și al flexibilității destinației spațiilor, existând potențial pentru inovație și digitalizare.

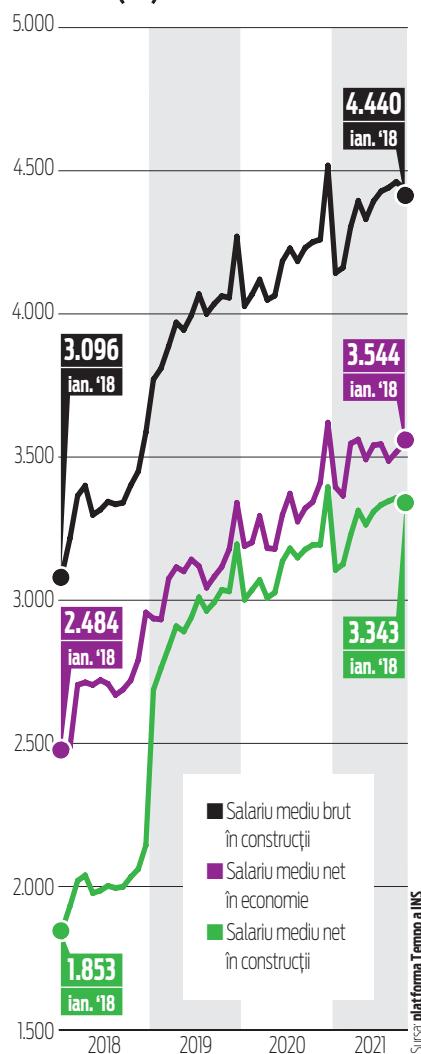
TENDINȚE pe șantier

Ultimul an a adus pe scena construcțiilor un concept nou - **nZEB** (nearly zero-energy buildings), adică **imobile cu consum de energie aproape de zero**, asigurat în mare parte din surse regenerabile de energie, dar și printr-un grad ridicat de eficiență energetică. Noul standard se aplică atât în sectorul clădirilor publice, cât și în rândul celor private, fie ele locuințe individuale, blocuri multifamiliale, clădiri de birouri sau alte tipuri de spații. Astfel, în România, la fel ca în toate celelalte state membre ale Uniunii Europene, clădirile pentru care recepția la terminarea lucrărilor se efectuează în baza unei autorizații de construire emise începând cu 31 decembrie 2020 trebuie să respecte standardul nZEB.

„Când evidențele au demonstrat că aceste facilități au dus la un real progres pentru domeniul construcțiilor, cu o decizie contrară, rezultatele sunt predictibile și nu ne ferim să spunem că ar fi sinonimă cu sinuciderea politică și economică și ar duce un întreg sector în colaps, ar goli șantierele din România, umplându-le pe cele de peste hotare“, este de părere Radu Pîțurlea, vicepreședintele companiei de construcții Concelex, un business de 362 mil. lei în 2021.

CÂT CÂSTIGĂ UN MUNCITOR ÎN CONSTRUCȚII

Evoluția lunară a salariului mediu net în construcții, a celui mediu brut în construcții și a celui mediu net în economie (lei)

DINTR-O PRIVIRE

Numărul de angajați și valoarea cifrei de afaceri pentru companiile ale căror coduri CAEN se regăsesc în secțiunea F - Construcții

An	Număr persoane juridice	Cifră de afaceri (mld. lei)	Număr de angajați
2008	73.582	91,9	557.588
2009	70.507	94,1	447.988
...			
2016	67.991	69,2	349.834
2017	72.621	72,5	341.797
2018	75.295	84,5	342.831
2019	81.431	109,5	385.016
2020	83.350	127,9	416.515

Surse: ONRC, calcule ale ZF

A REVENIT PESTE 400.000

Evoluția numărului de angajați în construcții

An	Număr de angajați în domeniul construcțiilor
2010	473.872
2011	411.742
2012	392.180
2013	358.275
2014	347.775
2015	358.437
2016	354.704
2017	341.797
2018	342.831
2019	385.016
2020	416.515

Principalul vector al atractivității acestei industrii a fost salariul, care, după cum arată datele disponibile pe platforma Tempo a Institutului Național de Statistică, ajunsese în octombrie 2021 la 3.343 de lei, în creștere cu 4% față de octombrie 2020, fiind, de altfel, cel mai „generos” octombrie pentru angajații din această industrie. Spre comparație, salariul mediu net în economie a fost în octombrie 2021 de 3.544 de lei, diferența între acesta și cel din construcții ajungând astfel la 6%. În urmă cu un deceniu, venitul mediu net din construcții era cu 25% mai mic decât cel din economie.

„Cei mai mulți angajați necalificați din construcții câștigă în România circa 700 de euro, pe când în străinătate salariul depășește 1.000 de euro. Dar deja nu mai este vorba doar despre salariai, ci și despre

THEDA MAR
The Power of Stone

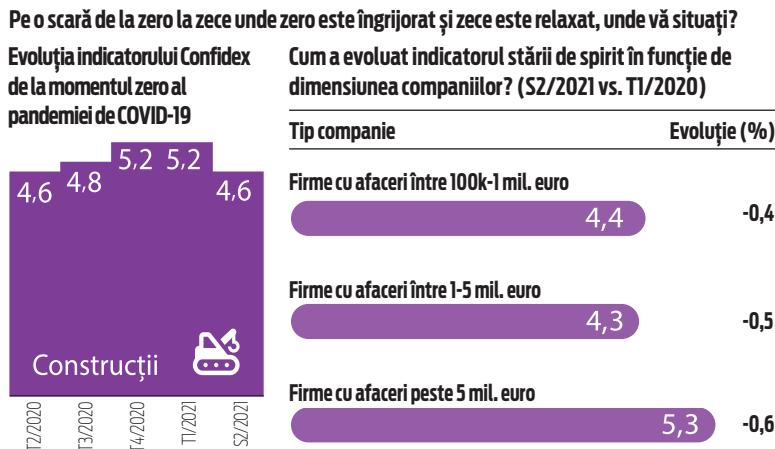

Tablou realizat prin placarea cu piatra naturală a peretelui, creând un echilibru în compoziția cromatică a livingului. Frumusețea și eleganța granitului Azul Bahia sunt accentuate de notele calde de lumină și decoruri din ambient.

Rafinamentul desăvârșit al naturii, cea mai prețioasă lucrare de artă

Piatra naturală se adaptează perfect finisajelor de interior, precum pardoseli, pereti decorativi și elemente decorative sculptate, în același timp fiind utilizată cu succes și în finisajele exterioare. Varietatea impresionantă de dimensiuni, prelucrări și texturi îi conferă nenumărate opțiuni de punere în operă. Reprezintă cea mai bună alegere în definirea unui accent elegant în ambiente conturate prin stil și rafinament.

INDICATORUL CONFIDEX AL STĂRII DE SPIRIT ÎN CONSTRUCȚII

Construcțiile au rămas, în semestrul al doilea din 2021, la același nivel de încredere în economie ca la începutul pandemiei, adică 4,6. În T4/2020 și T1/2021 fusese totuși atins un vârf al ultimilor doi ani, la borna de 5,2, astfel că nivelul actual reprezintă practic o înrăutățire a stării de spirit. O confirmă și datele de la INS, care indică scădere pentru construcții în ultimele luni, deși, pentru o perioadă, acest domeniu se erăjase în barca de salvare a întregii economii.

instabilitatea politică și legislativă de la noi. Nu sunt bătute în cuie niște direcții, nu există o strategie de țară. Un muncitor român poate să-și întoarcă casă, dar știe că regulile se pot schimba de pe o zi pe alta aici“, spune Adriana Iftime, directorul general al Federației Patronatelor Societăților din Construcții (FPSC).

ȘANTIERE MULTICULTURALE

Așa se face că deficitul de forță de muncă rămâne prezent în construcții, iar companiile nu ratează nicio ocazie să-l invoice. În aceste condiții, singura opțiune rămâne angajarea personalului străin, preponderent asiatic. În total, puțin peste 7.000 de străini au venit să lucreze în construcții în România în primele zece luni ale anului 2021, în ușoară scădere față de anul anterior, când, în primele nouă luni, peste 7.300 de muncitori de peste granițe veniseră în România cu același scop. Totuși, în 2019 de pildă, în perioada 1 ianuarie – 31 iulie, fuseseră emise sub 2.000 de astfel de avize de angajare pentru cetățeni străini în construcții.

Turcia, India, Bangladesh, Vietnam, Nepal sunt principalele țări care au furnizat forță de muncă pentru industria construcțiilor din România, în condițiile în care oferta locală este deficitară. Nepal, Sri Lanka, Maroc, Moldova, Pakistan, Ucraina sunt alte țări care se înscriu în top zece, cu câteva sute de cetățeni fiecare ajunși în firmele de construcții din România. Li se adaugă însă și state precum

Egipt, China, Serbia, Sudan, care au trimis, la rândul lor, zeci de oameni pe șantierele și în fabricile de materiale de construcții pe plan local doar în perioada ianuarie-octombrie 2021, potrivit datelor furnizate de Inspectoratul General pentru Imigrări.

„Nu ne-am limitat doar la orașul Brașov, am adus din toată țara și, mai nou,

**RADU PITURLEA,
vicepresedintele Concellex**

avem 100 de asiatici – din diverse țări din Asia – care sunt pregătiți. Sunt oameni care s-au specializat și care sunt la un nivel foarte bun, mult peste așteptări“, spune Horațiu Tepeș, proprietarul producătorului de acoperișuri Bilka din Brașov, care a trecut de 1 miliard de lei cifră de afaceri în 2021.

Zona București-Ilfov a atras aproape 3.000 din cei circa 7.000 de muncitori străini care au ajuns să lucreze în construcții în România în primele zece luni ale anului 2021. Cu un puternic pol de dezvoltare imobiliară conturat în această zonă, regiunea București-Ilfov are și cea mai mare nevoie de personal pe șantiere, în condițiile unui deficit puternic de forță de muncă în domeniu.

În clasamentul județelor României după numărul de străini care ajung să lucreze în construcții se mai înscriv la vârf Constanța (cu peste 900 de muncitori), Prahova (peste 400), Iași (peste 300), Bihor (aproape 300), Mehedinți (peste 200), Cluj, Timiș, Argeș, Brașov, Buzău, Olt (cu peste 100 de muncitori străini fiecare).

Cea mai mare lipsă se resimte pentru posturile de muncitor necalificat la demolare clădirilor, căptușeli zidărie, plăci mozaic, faianță, gresie, pentru care au fost aduși 1.993 de oameni de la începutul anului 2021 până în octombrie inclusiv – cei mai mulți din Turcia, dar și din India, Bangladesh, Republica Moldova și Nepal.

Cererea a fost mare și pentru muncitorii necalificați la spargerea și tăierea materialelor de construcții, fiind angajați 1.020 de cetățeni străini. Zidar rosătenecuitor, fierar betonist, dulgher, lăcătuș mecanic, zugrav sunt alte funcții pentru care au fost aduse câteva sute de persoane din străinătate pentru a acoperi deficitul.

Când evidențele au demonstrat că aceste facilități au dus la un real progres pentru domeniul construcțiilor, cu o decizie contrară, rezultatele sunt predictabile și nu ne ferim să spunem că ar fi sinonimă cu sinuciderea politică și economică și ar duce un întreg sector în colaps, ar goli șantierele din România, umplându-le pe cele de peste hotare.

Astfel, evoluția prețurilor, prelungirea pandemiei, instabilitatea economică și politică sunt cele mai mari temeri care umbresc businessul în anul 2022, în vreme ce Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) aduce cea mai mare speranță pentru companii. Zece dintre antreprenorii și managerii care conduc

companii care și-au găsit locul în topul celor mai mari jucători din economie vorbesc despre cele mai mari temeri pe care le au legat de 2022 și cea mai mare dorință de la acest an. Răspunsurile lor aduc în prim-plan precauția și scepticismul pe de-o parte, dar și încrederea că o schimbare în bine trebuie să urmeze.

„Cea mai mare incertitudine a acestui an este contextul economic dezechilibrat care nu pare că se va stabiliza curând, dezechilibru menținut de prelungirea pandemiei, dar și de unele situații geopolitice. Cea mai mare dorință pentru 2022 este atingerea pe plan local a stabilității politice, acest lucru reprezentând o condiție de bază pentru absorbția corespunzătoare a fondurilor europene și, deci, a realizării proiectelor de investiții publice de care România are nevoie urgentă“, spune Ana-Maria Cojocaru, chief financial officer PORR, constructor cu acționariat austriac, cu afaceri de circa 170 mil. euro în 2021.

Nevoia tot mai mare de personal se manifestă în paralel cu un val de investiții

ADRIANAIFTIME, directorul general al Federației Patronatelor Societăților din Construcții (FPSC)

datelor colectate de la Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară (ANCFPI) și centralizate de ZF.

Pentru București, cea mai bună lună a anului 2021 a fost decembrie, când s-au tranzacționat aproape 5.800 de apartamente, în vreme ce în ianuarie, o lună care, în mod tradițional, vine cu un volum mai

Cei mai mulți angajați necalificați din construcții câștigă în România circa 700 de euro, pe când în străinătate salariul depășește 1.000 de euro. Dar deja nu mai este vorba doar despre salarii, ci și despre instabilitatea politică și legislativă de la noi.

**ANA-MARIA COJOCARU,
chief financial officer, PORR**

Cea mai mare incertitudine a acestui an este contextul economic dezechilibrat care nu pare că se va stabiliza curând, dezechilibru menținut de prelungirea pandemiei, dar și de unele situații geopolitice.

în rezidențial, care se apropie de spargerea unor noi recorduri, dar și cu o serie de proiecte promise prin Planul Național de Redresare și Reziliență, proiecte care însă nu vor putea fi duse la capăt fără suficienți oameni pe șantieră.

În ceea ce privește rezidențialul, acolo apetitul de achiziție este departe de a fi saturat, dacă este să ne luăm după statistici. De pildă, peste 183.000 de apartamente au fost tranzacționate în 2021 în România, cel mai ridicat nivel din ultimii cinci ani, chiar dacă 2021 a fost al doilea an de pandemie, unul în care efectele asupra economiei au început din plin să se resimtă. Din cele 183.032 de apartamente care s-au vândut anul trecut, 52.004, adică mai mult de un sfert, au vizat doar Bucureștiul, potrivit

OMUL ANULUI 2020

Sectorul construcțiilor a ajuns la o valoare de 127,9 miliarde de lei în 2020, după o creștere de circa 17% față de anul precedent, arată calculele ZF făcute pe baza datelor centralizate și furnizate de Oficiul Național al Registrului Comerțului. A fost al doilea

DORINEL UMBRĂRESCU

an în care construcțiile au sărit de 100 de miliarde de lei ca valoare, un lucru important cu atât mai mult cu cât anul 2020 a fost unul intens și dificil pentru economie, din cauza provocărilor aduse de pandemia de COVID-19. Datele aferente anului 2021 urmează să fie raportate.

Lucrările de construcții clădiri rezidențiale și nerezidențiale cântăresc de departe cel mai mult în întreaga piață, generând anul trecut aproape 54 de miliarde de lei cifră de afaceri, echivalentul a circa 42%.

Ca număr de firme, potrivit bilanțurilor, existau în 2020 peste 83.000 de entități juridice indicând coduri CAEN din domeniul construcțiilor. Numărul este cu aproape 2.000 mai mare comparativ cu 2019.

Beneficiind de acest val de creștere, Spedition UMB, una dintre firmele de construcții definite de antreprenorul român Dorinel Umbrărescu, a intrat în liga miliardarilor în lei după ce și-a majorat cifra de afaceri de aproape patru ori în 2020 față de anul precedent, depășind astfel pragul de un miliard de lei, după cum arată datele disponibile pe site-ul Ministerului de Finanțe. Nici Tehnostrade nu s-a lăsat mai prejos, dublându-și afacerile, până la 936 mil. lei în 2020, în vreme ce Sa & Pe Construct a încheiat anul cu afaceri de 556 de milioane de lei – față de 41 milioane de lei în 2019. Rezultatele vin după ce Dorinel

Umbrărescu și-a adjudecat cele mai mari contracte de achiziții publice încheiate de CNAIR (Compania Națională de Administrație a Infrastructurii Rutiere) în 2020. Proiectele au fost câștigate prin intermediul Spedition UMB și Sa & Pe Construct și cumulează o valoare de peste 1,66 miliarde de lei.

MOTORUL ECONOMIEI ROMÂNEȘTI

■ INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE ESTE SECTORUL CU CEL MAI MARE NUMĂR DE ANGAJATI DIN TOP 1.000, DAR SE AFLĂ PE LOCUL DOI DUPĂ CIFRA DE AFACERI ȘI NUMĂRUL DE COMPANII, FIIND DEVANSATĂ DE COMERT.

■ DEPENDENȚA DE INDUSTRIA AUTO, CA PION PRINCIPAL AL INDUSTRIEI PRELUCRĂTOARE, SE ADÂNCEȘTE, CU 13 PRODUCĂTORI AUTO ÎNTR-CELE MAI MARI 20 DE COMPANII DIN SECTOR.

Bogdan Alecu

Cele mai mari 20 de companii din industria prelucrătoare au avut în 2020 o cifră de afaceri cumulată de 93,9 mld. lei, în scădere cu 13% față de 2019, scădere care vine după mai mulți ani de creșteri de două cifre, arată o analiză a ZF realizată pe baza datelor de la Registrul Comerțului. Anul 2020 a fost cel puternic afectat de primele valuri ale pandemiei de coronavirus, valuri care au determinat ca uzinele să nu producă mai multe săptămâni, iar când în sfârșit au repornit, din cauza restricțiilor au funcționat la capacitate mai redusă.

Din primele 20 de fabrici din România, 13 sunt „legate“ de industria auto, de la producția de autovehicule (Dacia și Ford) la componente electrice și electronice (Continental, Hella) și până la fabricarea de anvelope (Continental, Michelin și Pirelli). Pe de altă parte, din top lipsește Continental Automotive România, compania producătoare de componente electronice din Timișoara, cu afaceri anuale de circa un miliard de euro și aproape 7.000 de angajați, aceasta nepublicând până în februarie 2022 datele pe 2020.

Continental are în plan continuarea investițiilor anuale de circa 150 mil. euro și recrutarea în medie a 1.000 de noi salariați în fiecare an însă structura acestora se va schimba pe măsură ce și industria auto se schimbă.

mașini de astăzi vin din componente electronice care vin alături de software. O mașină modernă are 100 de controlere, fiecare cu un sistem de operare. Dar acest lucru nu reprezintă un viitor, trebuie să existe o arhitectură mai eficientă. Dezvoltarea software va fi diferită de acum înainte și va fi separată de hardware. În viitor se vor putea cumpăra noi funcții pentru automobile și întocmai precum la un laptop sau la un smartphone avem aplicații. Când cumpери o aplicație nouă nu cumpări un telefon nou. Ne vom gândi la funcționalități, nu hardware. Astfel, ponderea software va crește tot mai mult. Dar acolo vorbim de o mașină care comunică. Discutăm de software de sistem, cloud computing“, a explicat

JOSEPHINE PAYNE, Craiova site director și președinte Ford România

Investiția de 300 mil. dolari reflectă și parteneriatul cu furnizorii pe care îi avem pe piața locală. Lucrăm cu 40 de furnizori din România și ne vom adapta baza pentru a respecta cererile de producție pentru noul model. Noi colaborăm cu autoritățile locale pentru a atrage noi furnizori. Autoritățile locale susțin atragerea de noi investitori.

va avea un rol important în operațiunile de fabricare și asamblare a țevilor de aer condiționat.

„Noi am luat decizia de a închide Arad și a muta la Carei în condițiile în care la nivel global există o supraproducție de curele și nu are legătură cu planurile Continental în România. Noi vrem să continuăm trendul de creștere. Pe de altă parte, când vorbim de industria auto și electricare, o creștere de la combustia internă la cea electrică înseamnă renunțarea la componente mecanice, la transmisie, la țevi, furtunuri și curele. O mașină electrică nu are atât de multe componente, tot ce înseamnă mecanică, răcire nu mai este necesar. Va exista o transformare într-o altă direcție. Un motor electric este mai ușor de făcut“, a explicat Christian von Albrichsfeld.

Spre exemplu, și cei de la Mercedes-Benz care dețin fabrica de transmisii de la Sebeș au în plan retehnologizarea acesteia în următorii ani pentru a produce componente pentru mașini electrice, iar investiția din România va face parte din planul de

Trecerea la automobilul electric vine cu o revoluție în domeniul producției de componente auto, iar furnizorii, în special de componente electronice, se îndreaptă tot mai mult în a deveni și furnizori de software.

„Acum un automobil nou are mult mai mult software. Aceasta este cea mai mare tendință. Circa 70% din valoarea unei

obiectivul general pentru următorii ani vizează dezvoltarea în continuare a organizației din România prin consolidarea și creșterea activității fabricii din Carei ca locație principală a operațiunilor de cauciuc și asamblare, unde sunt fabricate furtunuri auto care ajută la reducerea emisiilor și susțin managementul soluțiilor termice pentru mașinile de pasageri și comerciale. În același timp, fabrica ContiTech din Timișoara

TOPUL 2020 CELOR MAI MARI COMANII DIN INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE

Cine sunt cei mai mari 20 de jucători din industria prelucrătoare după cifra de afaceri din 2020 și cum a evoluat businessul lor față de 2019

Poz. Companie	Județ	Cifră de afaceri		Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Profit net/ pierdere 2020 (mil. lei)	Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Nr. salariați 2020	Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Domeniu principal de activitate (COD CAEN)		
		2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)								
1 AUTOMOBILE-DACIA	Argeș	18.299,0	24.671,0	-25,8	298,2	662,7	-55,0	13.685	14.761	-7,3	Fabricarea autovehiculelor de transport rutier
2 FORD ROMÂNIA	Dolj	12.377,9	10.306,0	20,1	77,3	159,1	-51,4	6.181	5.289	16,9	Fabricarea autovehiculelor de transport rutier
3 ROMPETROL RAFINARE	Constanța	8.275,1	14.750,4	-43,9	-645,8	-352,7	83,1	1.097	1.156	-5,1	Fabricarea produselor obținute din prelucrarea țățeului
4 STAR ASSEMBLY	Alba	7.365,3	7.204,8	2,2	242,6	232,3	4,4	1.746	1.737	0,5	Fabricarea lagărelor, anghinajelor, cutiilor de viteze și a elementelor mecanice de transmisie
5 LIBERTY GALAȚI	Galați	4.661,9	5.077,8	-8,2	-51,3	28,8	-278,1	5.026	5.081	-1,1	Producția de metale feroase sub forme primare și de feroalaje
6 ROBERT BOSCH	București	3.922,4	3.708,5	5,8	58,3	117,9	-50,6	3.954	3.608	9,6	Fabricarea de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
7 PETROTEL - LUKOIL	Prahova	3.804,5	5.815,6	-34,6	-441,8	-67,7	553,0	501	525	-4,6	Fabricarea produselor obținute din prelucrarea țățeului
8 CONTINENTAL AUTOMOTIVE SYSTEMS	Sibiu	3.549,9	4.097,9	-13,4	225,9	134,2	68,4	3.718	3.890	-4,4	Fabricarea de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
9 AUTOLIV ROMÂNIA	Brașov	3.411,3	3.899,4	-12,5	-48,9	4,1	-1.298,5	7.910	8.581	-7,8	Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
10 MICHELIN ROMÂNIA	Ilfov	3.182,9	3.510,7	-9,3	64,6	112,4	-42,5	3.924	4.250	-7,7	Fabricarea anvelopelor și a camerelor de aer; reșaparea și refacerea anvelopelor
11 HELLA ROMÂNIA	Timiș	3.002,6	3.264,9	-8,0	126,8	160,2	-20,9	4.363	4.076	7,0	Fabricarea de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
12 ARCTIC	Dâmbovița	2.719,4	2.502,1	8,7	104,3	43,6	139,3	3.604	3.505	2,8	Fabricarea de apărate electrocasnice
13 CONTINENTAL AUTOMOTIVE PRODUCTS	Timiș	2.716,0	2.874,3	-5,5	465,4	321,3	44,9	2.445	2.607	-6,2	Fabricarea anvelopelor și a camerelor de aer; reșaparea și refacerea anvelopelor
14 SCHAEFFLER ROMÂNIA	Brașov	2.601,6	2.558,9	1,7	59,5	-28,1	-311,9	4.314	4.707	-8,3	Fabricarea lagărelor, anghinajelor, cutiilor de viteze și a elementelor mecanice de transmisie
15 PIRELLI TYRES ROMÂNIA	Olt	2.534,0	2.795,8	-9,4	70,7	67,6	4,5	3.794	3.753	1,1	Fabricarea anvelopelor și a camerelor de aer; reșaparea și refacerea anvelopelor
16 COCA-COLA HBC ROMÂNIA	Ilfov	2.438,0	2.760,4	-11,7	335,7	392,2	-14,4	1.470	1.463	0,5	Producția de băuturi răcoritoare nealcoolice; producția de ape minerale și alte ape îmbuteliate
17 BOSCH AUTOMOTIVE	Alba	2.384,5	2.642,5	-9,8	5,5	104,7	-94,7	3.006	3.269	-8,0	Fabricarea lagărelor, anghinajelor, cutiilor de viteze și a elementelor mecanice de transmisie
18 ALRO	Olt	2.333,3	2.551,3	-8,5	295,2	-152,9	-293,1	2.427	2.514	-3,5	Metalurgia aluminiului
19 MAKITA EU	Ilfov	2.172,5	1.555,2	39,7	159,0	94,2	68,8	2.371	1.533	54,7	Fabricarea mașinilor-uneițe portabile acționate electric
20 PUREM ORADEA	Bihor	2.150,5	1.096,6	96,1	48,6	14,0	246,5	650	427	52,2	Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule

NOTĂ: clasament realizat de ZF pe baza datelor transmise de Registrul Comerțului și Confidas.ro. Coduri CAEN 10-33.

Surse: Registrul Comerțului, Confidas.Ro

Experții în teoria haosului – managerii momentului în industria prelucrătoare

de CIPRIAN GAVRILIU

Partener Servicii Fiscale, Deloitte România

Industria prelucrătoare din România nu mai poate fi privită de multă vreme în afara contextului global, având în vedere structura companiilor din domeniu, proveniența materiilor prime și piețele de desfacere. Totodată, industria trebuie privită prin prisma interconectării din multiple perspective – geografică, tehnologică sau cu alte domenii de activitate. Astfel, provocările cu care se confruntă trebuie analizate și tratate în consecință. La o privire de ansamblu, acestea pot fi grupate în două mari categorii – provocările legate de protecția mediului și cele de pe piața forței de muncă.

Protecția mediului preocupa tot mai mult comunitatea de afaceri internațională, având în vedere estimările sumbre cu privire la calitatea vieții pe planetă în lipsa unor măsuri drastice de reducere a poluării. În acest context și odată cu pătrunderea tinerelor generații în rândul antreprenorilor/managerilor, la nivel mondial prinde contur modelul de business circular.

Este vorba despre o schimbare de paradigmă în antreprenoriat și nu numai, de la accentul pe maximizarea profitului la cel pe protecția mediului și implicarea socială. Acest model presupune găsirea unor soluții prin care produsul fabricat (dacă este poluant) să fie transformat după ce expiră într-un nou, poate cu calități similare, care, la rândul său, să fie reciclat, refolosit sau utilizat ca materie primă pentru alte produse. Mai mult, compania urmărește reciclarea pe tot lanțul (nu doar să plătească pentru colectarea deșeurilor), pentru a se asigura că este eficientă.

La prima vedere, compromisul legat de profit poate părea o utopie, însă doar pentru antreprenorii ajunși la maturitate. Pentru noile generații, protecția mediului,

schimbările climatice, implicarea în comunitate/societate capătă tot mai multă importanță.

Și în piața muncii perspectivele sunt revoluționare. Populația activă scade în statele dezvoltate, iar cele emergente, precum România, se confruntă cu migrația către aceste piețe, în căutarea confortului social pe care țara de origine nu a reușit să îl asigure. Astfel, este nevoie de politici sociale, de educație, pentru atragerea și menținerea forței de muncă, dar și de stimularea pe toate planurile a cercetării și dezvoltării, care ar putea să limiteze migrația creierelor.

„ORICE PROFESOR CARE POATE FI ÎNLOCUIT DE UN CALCULATOR AR TREBUI ÎNLOCUIT DE UN CALCULATOR“ – ISAAC ASIMOV

În paralel, pentru a suplini deficitul de forță de muncă, multe companii din România iau în calcul implementarea robotilor, care, dincolo de performanțele tehnice, oferă și avantaje fiscale – tratamentul contabil și fiscal diferă pentru un mijloc fix, care este amortizat și poate funcționa continuu (în anumite cazuri), în comparație cu un angajat

care poate munci 40 de ore pe săptămână și pentru care statul percep taxe de peste 40% din salariul brut.

O astfel de abordare, favorabilă maximizării profitului, poate însă genera schimbări profunde în structura societății și a meserilor viitorului. În 5-10 ani, multe activități ar putea fi preluate de roboți. În prezent, acestea sunt folosite pentru operațiuni de rutină, dar încep să fie utilizate din ce în ce mai mult în operațiuni pe care oamenii nu pot să le facă sau pe care roboții le fac mult mai bine. Sunt tot mai multe cazuri în care roboții sunt implicați în operațiuni complexe și începem să întâlnim companii unde majoritatea operațiunilor, aproape de 100%, sunt efectuate de roboți.

Iar acesta este doar începutul. Revoluția robotilor presupune transformări mult mai complexe, pe mai multe direcții, cele mai importante fiind realitatea augmentată (în care roboții ajung să imite foarte bine realitatea umană), realitatea virtuală (omul intră într-un mediu virtual, care imită realitatea de zi cu zi) și Internet of Things – IoT (care presupune interconectarea tuturor dispozitivelor care ne înconjoară – de la telefon la mașină, aparatura electrocasnică, sistemul de siguranță al casei etc.). Iar acestea sunt deja parte din viața noastră. Așadar, perspectivele pentru industria prelucrătoare sunt foarte complexe, iar la acestea se adaugă dificultățile curente, cum ar fi criza sanitară, cea legată de semiconductoare (materii prime), creșterea prețurilor la energie, inflația și, mai nou, războiul din Ucraina.

În aceste condiții, un bun manager sau antreprenor, din România sau de oriunde, trebuie să fie un bun cunoșător al teoriei haosului, în care o mică schimbare dintr-un sistem, în cazul nostru sistemul în care operează respectiva întreprindere, poate genera efecte majore într-o fază ulterioară (așa-numitul „efect fluture“ – butterfly effect). Cu alte cuvinte, un astfel de manager trebuie să învețe să anticipateze efectele pe termen mediu și lung ale deciziilor sale de business.

40 mld. euro care vizează transformarea fabricilor la nivel mondial.

De partea cealaltă, planul Continental este de a continua recrutările pentru România.

„În 2020 am investit circa 150 mil. euro în România. Dacă adunăm cei 20 de ani, am investit în total peste 2 mld. euro în această perioadă și mergem mai departe pe acest drum. Anul trecut am ajuns la 20.000 de angajați față de 8.000 în urmă cu 12 ani, iar mai departe ritmul este de 1.000 de noi angajați în fiecare an“, a explicat directorul de țară.

Dincolo de transformarea industriei auto, furnizorii se confruntă cu problema creșterii costurilor materiilor prime, ale altor componente dar și ale energiei, iar acest lucru înseamnă că pe viitor mașinile s-ar putea scumpi în urma renegocierii unumitor contracte.

„Orice produs reprezintă o sumă de costuri din mai multe surse. Noi analizăm cum putem optimiza costurile astfel încât scumpirea energiei să nu afecteze prețul final. În plus, pentru produsele noi avem un business case nou. Unde avem produse în derulare analizăm situația actuală. Dar nu vorbim doar de scumpirea energiei, ci și a altor componente și materiale. Cu unii furnizori vom putea negocia, cu alții nu. Trebuie să vedem cum mergem mai departe. Ce vedem acum nu va dura prea mult, cel mai probabil. Aceeași scumpire pe care o vedem acum pentru noi ca cetăteni la energie se vede ca recuperare după criză, ca transformare a pietei energetice în direcția energiei regenerabile. Scumpirea energiei electrice vine acum după o perioadă în care nu au existat actualizări ale contractelor, iar

industria a revenit pe plus și în plus vine și iarna“, a subliniat directorul de țară.

În premieră, Dacia și Ford sunt în top companii prelucrătoare după ce americani au urcat pe poziția secundă, depășind Rompetrol Rafinare.

În cele 20 de companii din industria prelucrătoare lucrau în 2020 aproape 76.200 de oameni. Extinderea fabricilor de componente auto și a celor care produc echipamente pentru sectorul auto se vede cel mai bine în evoluția numărului de salariați în ultimii cinci ani.

În top 20 cea mai mare pierdere a fost înregistrată de Rompetrol Rafinare, de aproape 646 mil. lei, iar cel mai mare câștig este al Continental Automotive Products – fabrica de anvelope de la Timișoara, de 465 mil. lei, urmat de cel al Coca-Cola HBC, de aproape 336 mil. lei.

Grupul german Continental este prezent cu două companii între cele mai mari 20 din industria prelucrătoare, în condițiile în care la nivel de grup germanii au afaceri de circa 3 mld. euro și 20.000 de angajați.

Trecerea la standardul de măsurare a consumului de carburant WLTP în 2018 și la noile norme Euro 6d la 1 septembrie 2019 și impunerea normelor de 95g CO2/km medie per grup auto de la 1 Ianuarie 2021 în Europa au pus sub presiune industria auto. Astfel, când pandemia a lovิต economia mondială la început de 2020, producătorii auto deja aveau probleme. Peste acestea au venit aproape două luni în care uzinele au stat închise, iar abia pe final de an acestea au revenit la capacitatea de producție din 2019. Chiar și așa, la scurt timp a lovit criza componen-

telor electronice. Dacă în 2020 uzinele nu au produs din cauza pandemiei, în 2021 acestea au fost opriate tot timp de săptămâni din cauza componentelor lipsă.

Peste toate schimbările costisoatoare a venit pandemia în 2020 care a „ras“ aproape 30% din volume, iar constructorii auto au înregistrat pierderi consistente. Astfel, anul 2019 a fost ultimul înainte de „furtuna perfectă“ din 2020 și 2021 care a lovit industria din toate direcțiile.

Automobile Dacia, cea mai mare companie din România după cifra de afaceri, a înregistrat o scădere de 27% a businessului în 2020 față de 2019, la 3,783 miliarde de euro.

Dacă în 2018 ajungea la un maxim istoric de 5,3 miliarde de euro, iar în 2019 cobora la 5,2 miliarde de euro, anul trecut, din cauza opririlor de producție pe fondul pandemiei, a pierdut un sfert din business, ajungând la un nivel între valorile dintre anii 2012 și 2013.

Profitul net al companiei a fost de asemenea puternic afectat și a scăzut cu 56% în 2020, la 62 mil. euro din cauza măsurilor impuse de pandemie, iar numărul angajaților s-a redus cu 7,2% față de 2019, la 13.685, revenind după patru ani sub pragul de 14.000.

La Mioveni au fost produse în 2020 260.000 de autoturisme, în scădere cu 26% față de anul anterior, pauza de producție din cauza lockdownului din primăvară punându-și amprenta puternic asupra rezultatelor Dacia. Cel mai lovit model a fost Logan MCV, cu un declin de 50%, în condițiile în care acesta a și fost scos din producție în octombrie, odată cu trecerea la cea de-a treia generație a modelelor Logan și Sandero. Ponderea Duster a scăzut de la 75 la 70% în 2020, cu 183.300 de unități, volum cu 30% mai mic decât cel din 2019.

Cifra de afaceri a Ford România a crescut cu 17% în 2020 față de 2019, la 2,55 miliarde de euro, potrivit datelor Ministerului Finanțelor. Creșterea are loc într-un an extrem de dificil pentru piata auto europeană, care a scăzut cu mai bine de 20 de procente în 2020 din cauza pandemiei și a restricțiilor impuse de aceasta.

Creșterea businessului are loc în condițiile în care producția a crescut cu 27% în 2020 datorită intrării în producție a noului SUV Puma, alături de EcoSport, iar Puma a devenit cel mai bine vândut model Ford în Europa, iar Craiova a intrat în pole-positionul uzinelor europene, chiar și pe fondul problemelor cauzate de pandemie.

Investițiile în infrastructura rutieră și feroviară alături de dialogul cu autoritățile reprezentă cele mai importante elemente pentru Ford atunci când vine

În 2020 am investit circa 150 de milioane de euro în România. Dacă adunăm cei 20 de ani, am investit în total peste 2 mld. euro în această perioadă și mergem mai departe pe acest drum. Anul trecut am ajuns la 20.000 de angajați față de 8.000 în urmă cu 12 ani, iar mai departe ritmul este de 1.000 de noi angajați în fiecare an.

CHRISTIAN VON ALBRICHSFELD,
head of country Continental,
pentru România

vorba de atragerea unor noi furnizori. Aceștia vin în contextul în care Ford va produce un nou vehicul utilitar la Craiova începând cu anul 2023, iar în cadrul uzinei vor investi 300 mil. dolari.

„Investiția de 300 mil. dolari reflectă și parteneriatul cu furnizorii pe care îi avem pe piața locală. Lucrăm cu 40 de furnizori din România și ne vom adapta baza pentru a respecta cererile de producție pentru noul model. Noi colaborăm cu autoritățile locale pentru a atrage noi furnizori. Autoritățile locale susțin atragerea de noi investitori“, a spus Josephine Payne, Craiova site director și președinte al Ford România, al doilea cel mai mare constructor de pe piața locală și al doilea cel mai mare exportator după Dacia.

Ford Craiova devine cea de-a treia uzină a americanilor din Europa care va produce autovehicule electrice începând cu anul 2024. Viitoarea mașină electrică va fi o utilitară ușoară, de clasă mică ce va fi inițial lansată în producție în 2023 cu motorizări convenționale pentru ca în 2024 să primească o motorizare electrică. Pentru viitorul model americanii au anunțat o nouă investiție de 300 mil. dolari, iar valoarea totală a investițiilor va urca astfel la 2 mld. dolari.

„Este important să ne asigurăm că mediu este unul potrivit pentru furnizorii aici în România și continuăm să lucrăm atât cu autoritățile locale, cât și cu cele centrale pentru a ne asigura că avem un mediu care susține atragerea de noi afaceri aici“, a spus Josephine Payne.

Cifra de afaceri a industriei auto locale a scăzut cu 15% în 2020, de la peste 30 de miliarde de euro în 2019 la circa 25 mld. euro anul acesta, potrivit datelor Asociației Constructorilor de Automobile din România (ACAROM).

Scăderea vine în condițiile în care în primăvară atât uzina Dacia, cât și cea a Ford au oprit producția timp de circa săptămâni, iar aceasta a fost ulterior reluată în trepte. Producătorii de componente au fost și mai puternic loviți, în condițiile în care cei mai mulți livreză cea mai mare parte a produselor la export. În Vest cele mai multe uzine au fost mai puternic afectate de pandemie, în condițiile în care piețele auto occidentale au scăzut din cauza închiderii showroomurilor ca parte a măsurilor adoptate pentru a reduce riscul extinderii pandemiei.

De partea cealaltă, producătorii de componente, precum Continental, Bosch și alții, au fost influențați de scăderea cererii din Vest, în condițiile în care piața europeană a scăzut cu aproape 30% în 2020.

Pe lângă sectorul auto și fabricarea produselor obținute din prelucrarea țăruie-

13 din primele
20 de fabrici din
România,
sunt „legate“ de
industria auto.

Dincolo de transformarea industriei auto, furnizorii se confruntă cu problema creșterii costurilor materiilor prime, ale altor componente dar și ale energiei, iar acest lucru înseamnă că pe viitor mașinile s-ar putea scumpi în urma renegociierii anumitor contracte.

93,9
mld. lei

a fost cifra de afaceri cumulată celor mai mari 20 de companii din industria prelucrătoare în anul 2020.

În cele 20 de companii din industria prelucrătoare lucrau în 2020 aproape

76.200
de oameni.

lui (Rompetrol Rafinare și Petrotel Lukoil), în top zece mai intră combinatul siderurgic Liberty Galați, cel mai mare din țară. Raportat la business, metalurgia generează circa 1% din cifra de afaceri totală a companiilor din România și între companiile din industrie se află o parte dintre cei mai mari jucători din economia locală precum Liberty Galați și Alro.

Coca-Cola HBC este lider în industria alimentară și a băuturilor, iar Arctic rămâne cel mai mare jucător din producția de electrocasnice, un sector extrem de dinamic, cu mai multe investiții de la zero.

Pandemia a făcut ca piața de electro-IT să fie favorizată, oamenii petrecând mai mult timp în propria locuință și investind în ea. Astfel, banii care în mod normal ar fi mers către călătorii sau ieșirile în oraș au fost redirecționați. Nici în 2021 situația nu arată încă diferit pentru vânzările de electronice și electrocasnice, care rămân pe plus.

Arctic a obținut în 2020 afaceri de peste 2,7 mld. lei, în urcare de la 2,5 mld. lei în 2019, 2020 fiind și primul an complet de funcționare al fabricii de la Ulmi.

Profitul s-a mai mult decât dublat, la 104 mil. lei în 2020. Cifrele se referă atât la businessul de producție, cât și de import și distribuție (produse electrocasnice aduse în România din alte fabrici ale grupului).

În ceea ce privește producția, ea este destinată atât României, cât și altor piețe. În 2020, 62% din producția totală realizată în cele două fabrici a fost destinată exportului. Mașinile de spălat rufe fabricate la

Ulmi și frigiderele pe care Arctic le produce la Găești ajung în casele consumatorilor din 74 de țări din întreaga lume.

Pozitia strategică a României, la intersecția mai multor piețe, este un atu pentru țară, alături de forța de muncă specializată și competitivă, spune Murat Büyükerk, chief executive officer, Arctic, cel mai mare producător local de electrocasnice.

În 2021, an cu probleme pentru industria de electro-IT din cauza componentelor electronice lipsă, vânzările Arctic în România au crescut cu circa 5%, după un T4 dificil, pe minus. De altfel, rezultatele din ultimele luni din an, luni care în mod tradițional sunt cele mai bune pentru sectorul electro-IT, au tras în jos cifrele la nivelul lui 2021.

Coca-Cola HBC România, cu trei fabrici pe plan local, a avut venituri de 2,4 miliarde de lei în 2020.

Oficialii Coca-Cola HBC România spun că instabilitatea sectorului HoReCa a fost una dintre cele mai mari provocări cu care s-au confruntat anul trecut, pe care o simt și acum, pentru că „zeci de mii de clienți încă sunt puternic afectați de restricțiile impuse pentru siguranța tuturor“.

Industria prelucrătoare include firmele din industria auto, fabricarea produselor din țăruie, industria alimentară, fabricarea băuturilor, fabricarea produselor din tutun, textile și îmbrăcăminte, prelucrarea lemnului, mobilă, industrie chimică, fabricarea produselor farmaceutice (companii cu cod CAEN între 10 și 33).

TREI ANI DE ZBUCIUМ

ANUL 2020 PENTRU
SECTORUL AGROALIMENTAR ȘI
AL BĂUTURILOR A VENIT, MAI ÎNȚÂI,
CU CRIZA SANITARĂ PROVOCATĂ DE
PANDEMIA DE COVID-19, IAR APOI CU O
SECETĂ NEMAIVĂZUTĂ ÎN ULTIMA JUMĂTATE DE
SECOL. ÎNSĂ, ÎN POFIDA PROVOCĂRILOR,
COMPANIIILE CARE AU ȘTIUT SĂ SE ADAPTEZE ȘI SĂ
ȘI SCHIMBE STRATEGIILE REPEDE, AU ÎNCHIS
BALANTUL CU VENITURI MAI MARI DECÂT ÎN ANUL
PRECEDENT ȘI CHIAR CU UN PROFIT DUBLU SAU
TRIPLU. APOI, 2021 A VENIT CU CREȘTERI DE PREȚ
IMPORTANTĂ LA UTILITĂȚI ȘI LA MATERII PRIME, IAR
2022 A ÎNCEPUT PLIN DE INCERTITUDINI. CUM VA
EVOLUA PIATA ȘI BUSINESSUL ÎN ACEST CONTEXT?

Florentina Nițu

ntr-un domeniu în care sintagma „securitate alimentară“ a devenit tot mai des folosită din primăvara anului 2020 începând cu momentul în care a izbucnit pandemia de COVID-19 –, întrebarea de pe buzele multora este: cine sunt marii jucători din agricultură și industria alimentară pe care România se bazează.

Cu o cifră de afaceri de circa 850 mil. lei în 2020, cel mai mare jucător din agricultură este Promat Comimpex, distribuitor de semințe, pesticide, îngărsămintă, dar și utilaje, controlat de Ameropa Transylvania Holding (70%) - parte a grupului evetjan Ameropa - și Cristian Moldovan (30%). Acesta este urmat de Transavia, cu afaceri de 650 mil. lei, companie deținută de antreprenorul Ioan Popa. Transavia este cel mai mare jucător de pe piața cărnii de pasăre, iar la nivel de grup în 2020 a avut o cifră de afaceri de 822 mil. lei, iar pentru 2021 estimările sunt că va sări de 1 mld. lei, conform informațiilor oferite de reprezentanții companiei.

ZF nu a inclus în top grupurile de firme, ci doar companiile aşa cum sunt ele la Registrul Comerțului. Însă, mai sunt grupuri importante în piața cărnii, cum este Agricola din Bacău ori Cris-Tim, care în 2020 au avut rezultate consolidate la nivel de grup de 735 mil. lei, respectiv 686 mil. lei, conform informațiilor oferite de oficialii businessurilor. Comparativ cu Transavia, care a înregistrat o creștere în anul pandemic, grupurile Agricola și Cris-Tim au înregistrat o ușoară scădere, atât la nivel de venituri, cât și de profit, pentru că, susține Grigore Horoi, costurile cu protecția angajaților împotriva coronavirusului și investițiile în curs de derulare au avut impact direct în business. Mai mult, el spune că și 2021 a venit cu provocări, iar optimizarea costurilor a devenit o prioritate în contextul scumpirii materiei prime și a utilităților, precum gazul și energia electrică.

Creșterea prețurilor materiilor prime, de la cereale până la îngărsămintă, a avut loc după un an secetos, ca 2020, în care producția de cereale s-a diminuat cu 40%, fiind de circa 19 milioane de tone, dar și după ce s-au tipărit mai mulți bani în economie pentru a face față crizei sanitare, iar pe burse a existat multă volatilitate. Astfel, prețurile cerealelor au început să crească spre finalul anului 2020 și au ajuns la maxime istorice în 2021, an în care și România a avut o producție record. Situația poate fi comparată cu o monedă cu două fețe, care, pe de-o parte a umplut conturile fermierilor - însă nu trebuie să uităm de efectele secetei – și pe de altă parte a golit conturile procesatorilor, care au

TOPUL CELOR MAI MARI COMPANII DIN AGRICULTURĂ

Cine sunt cei mai mari 20 de jucători din agricultură după cifra de afaceri din 2020 și cum a evoluat businessul lor față de 2019

Poz. Companie	Județ	Cifră de afaceri		Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Profit net/ pierdere 2020 (mil. lei)	Profit net/ pierdere 2019 (mil. lei)	Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Nr. salariați 2020	Nr. salariați 2019	Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Domeniu principal 2019 (%)
		2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)								
1 PROMAT COMIMPEX	Satu Mare	849,9	775,4	9,6	33	32,1	2,8	114	105	8,5	Activități auxiliare pentru producția vegetală
2 TRANSAVIA	Alba	650,6	636,3	2,2	67	91,7	-26,9	1.623	1.621	0,1	Creșterea păsărilor
3 AGRO-CHIRNOGI	Călărași	456,5	662	31	9,4	43,3	-78,2	489	486	0,6	Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase
4 PLANTAGRO-COM	Vaslui	414	506,6	18,2	6,3	8,1	-22,2	155	152	1,9	Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase
5 AGRICOST S.A.	Brăila	410,8	381,6	7,6	87,3	91,5	-4,6	793	780	1,6	Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase
6 AVICARVIL	Vâlcea	349,9	281,7	24,2	2,9	3,7	-22,2	929	897	3,5	Creșterea păsărilor
7 VITALL	Dolj	306,5	303,9	0,8	3,3	6,6	A intrat pe pierdere	439	498	-11,8	Creșterea păsărilor
8 AVICOLA BUZAU	Buzău	287,1	298,9	3,9	0,3	6,6	A revenit pe profit	669	670	-0,1	Creșterea păsărilor
9 AGRISOL INTERNATIONAL	Prahova	286,7	313,9	8,6	1,4	5,3	-73,1	1.004	1.116	-10,0	Creșterea păsărilor
10 SCHWAB AGRO PROD	Satu Mare	282,7	220,9	27,9	2,6	1,4	82,2	46	47	-2,1	Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase
11 CARCO GRUP AGRITRADE	Constanța	278,6	203,1	37,1	4,3	4,1	5,2	59	34	73,5	Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase
12 MEDEEA AGRO PROD	Satu Mare	267,4	205,5	30,1	0,05	0,03	55,5	8	10	-20,0	Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase
13 MAHMUD-IMPEX	Constanța	267,1	98,9	169,8	4,9	0,003	0,01	36	44	-18,1	Activități în ferme mixte (cultură vegetală combinată cu creșterea animalelor)
14 AGRICULTORUL	Bacău	239,8	215,9	11,0	18,8	12,6	48,7	74	68	8,8	Activități auxiliare pentru producția vegetală
15 CORTEVA AGRISCIENCE ROMÂNIA	Ilfov	231,3	256,6	9,8	13,1	18,2	-27,5	105	100	5,5	Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase
16 INTERAGROALIMENT	Bacău	222,6	219,3	1,4	19,7	19,3	1,9	92	98	6,1	Activități în ferme mixte (cultură vegetală combinată cu creșterea animalelor)
17 LTA MONDIAL	Constanța	213,6	220,6	3,1	7,8	8,1	-3,5	100	103	-2,9	Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase
18 PAJO AGRICULTURE	Vâlcea	210,9	169,6	24,3	6,7	5,6	20,2	98	89	10,1	Activități în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creșterea animalelor)
19 DEGARO	Vrancea	176,2	160,6	9,7	8,8	16,2	-45,3	123	113	8,8	Creșterea porcinelor
20 AGROPEC DIONIS	Alba	173,6	149,1	16,3	2,8	2,3	21,9	38	36	5,5	Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase

NOTĂ: clasament realizat de ZF pe baza datelor transmise de Registrul Comerțului și Confidas.ro. Codul CAEN 01.

Surse: Registrul Comerțului, Confidas.ro

fost nevoiți să plătească dublu pentru același kilogram de grâu sau porumb. Cu toate acestea, în perioada de lockdown companiile din industria alimentară au turat motoarele utilajelor din fabrici, căci cererea în retail a fost mare și a crescut și vânzarea în mediu online, trend păstrat până în prezent.

În anul 2020, cea mai mare companie din industria alimentară a fost producătorul de ulei Bunge, controlat de acționari americanii, care are două fabrici pe plan local, la Buzău și la Lehliu-Gără (județul Călărași), unde produce brandurile Floriol, Unisol și Raza Soarelui. Compania a realizat o cifră de afaceri de 1,94 mld. lei, în creștere cu 4,6% față de anul 2019 și pentru 2021 așteaptă rezultate pe măsură și pentru 2021, un an bun pentru toate segmentele de activitate: uleiuri comestibile, biodiesel și șroturi proteice, potrivit reprezentanților companiei.

Cel mai mare producător de băuturi din același an a fost Coca-Cola HBC România, cu venituri de 2,4 mld. lei, în scădere cu 11% față de anul trecut. Compania are în România trei fabrici, la Timișoara, Ploiești și Poiana Negri și 25 de depozite, iar Jovan Radosavljevic, director general al Coca-Cola HBC România, spunea anul trecut pentru ZF că în timpul stării de urgență cererile pentru apă au fost foarte mari, pentru că lumea încerca să își facă provizii, iar cererea pentru sucuri a scăzut, pentru că majoritatea consumatorilor veneau din HoReCa, care a fost o perioadă închisă, astfel se explică o parte din scăderea businessului. Însă, el a adăugat că în 2021 numărul de consumatori de băuturi răcoritoare pe care România i-a avut în sezonul estival a fost cel mai mare din istorie și, totodată, a explodat consumul de gin și de băuturi slab calorice sau cu conținut scăzut ori fără zahăr.

„Anul 2022 vine cu incertitudini legate de evoluția prețurilor, inflație și va continua să scoată în evidență fragilitatea lanțurilor logistice. Piața pare să evolueze pozitiv și să

INDICATORUL CONFIDEX AL STĂRII DE SPIRIT ÎN AGRICULTURĂ

Pe o scară de la zero la zece unde zero este îngrijorat și zece este relaxat, unde vă situați?

Evoluția indicatorului Confidex de la momentul zero al pandemiei de COVID-19

Agricultură

Cum a evoluat indicatorul stării de spirit în funcție de dimensiunea companiilor? (S2/2021 vs. T1/2020)

Tip companie	Evoluție (%)
Firme cu afaceri între 100k-1 mil. euro	4,4 0,7
Firme cu afaceri între 1-5 mil. euro	7,2 -0,5
Firme cu afaceri peste 5 mil. euro	4,9 -0,3

Companiile din agricultură își mențin ridicat nivelul de optimism față de economie, cu o scădere minimală în semestrul al doilea din 2021 față de începutul aceluiași an, însă cu un avans remarcabil față de perioada de început a pandemiei. Starea de spirit a crescut în rândul firmelor cu afaceri între 100.000 și 1 milion de euro în S2/2021 față de T1/2020 și a scăzut ușor pentru celelalte. De altfel, managerii din agricultură erau cel mai optimiști din întreaga economie la finalul anului 2021, înainte totuși ca mediul geopolitic să fie zdruncinat de criza din Ucraina.

continuă trendurile anilor anteriori: polarizarea categoriilor, creșterea produselor sănătoase și proaspete, creșterea vânzărilor online. Spre deosebire de anii anteriori, acum s-au reluat conversațiile cu cumpărătorii din Vest și se prezintă perspective interesante pentru export“, spune Adrian Cocan, manager al companiei Agroserv Măriuța, care deține brandul de lactate Lăptăria cu Caimac. Aceasta a crescut rapid din 2018, când a fost pusă în funcționare fabrica, iar anul trecut s-a listat la bursa de la București, cu scopul de a face o nouă fabrică și de a ajunge rapid în primii jucători din industria alimentară.

Pentru agricultură, anul 2022 ar putea fi cel mai interesant din istorie, căci în con-

textul conflictului dintre Rusia și Ucraina, apar noi oportunități pentru comerțul cu cereale pentru România, căci Ucraina nu se știe dacă va mai putea însământa porumb sau floarea-soarelui în această primăvară, iar ea este un pion foarte important mondial. În plus, prețurile pe burse sunt încă foarte mari, iar managerii care își asumă riscuri în această perioadă se pot îmbogăti, potrivit specialiștilor din domeniu.

Ce direcții de investiții sunt necesare în următoarele decenii în sectorul agroalimentar?

„Este nevoie de investiții, ca să putem să ne batem cu colosii internaționali. Trebuie să se găsească soluții ca și firmele mari să aibă acces în condiții similare cu cele mici la fonduri europene, ca să ne dezvoltăm mai repede și chiar să exportăm. Noi exportăm 10% din producție, nu știu dacă este mult sau puțin, dar investițiile ar trebui să fie o prioritate în următorii ani. O altă prioritate a României ar trebui să fie îmbunătățirea infrastructurii“, spune Grigore Horoi, președinte al grupului Agricola din Bacău.

Pe de altă parte, Adrian Cocan afirmă că prima direcție de investiții a României în acest sector ar trebui să fie în omnichannel, vânzarea în online și offline și crearea unor modele foarte variate de fulfillment – afaceri care să cuprindă procesul complet, de la achiziționarea produsului până la livrarea către client. O altă direcție, spune antreprenorul, va în sustenabilitate, „fără de care cele mai multe companii nu vor mai fi în funcțiune peste 15 ani“.

TOPURILE REALIZATE DE ZF

Iau în calcul entități fiscale așa cum apar ele la Registrul Comerțului, nu grupuri de firme. Industria alimentară, în zona companiilor antreprenoriale, include multe grupuri de firme puternice - Cris-Tim (industria cărnii), Boromiz (industria de morărît și panificație), Transavia și Agricola în zona creșterii păsărilor și industria cărnii de pasăre. Dacă toate aceste businessuri ar fi consolidate pe o singură entitate fiscală, atunci zona de producție din industria alimentară ar putea avea câteva companii care să arduce spre vânzări de un milliard de lei. În realizarea unui clasament

în funcție de domeniul de activitate și de codul CAEN rezultatele acestor firme iau în calcul entități fiscale și obiectul principal de activitate declarat. Altfel, de exemplu Transavia în 2020 a avut o cifră de afaceri de 822 de milioane de lei, iar pentru 2021 estimările sunt că va sări de 1 miliard de lei, conform informațiilor oferite de reprezentanții companiei. De asemenea, grupul Agricola din Bacău a avut rezultate consolidate la nivel de grup de 735 mil. lei în 2020, iar grupul Cris-Tim de 686 mil. lei, conform informațiilor oferite de oficialii businessurilor.

TOPUL CELOR MAI MARI COMPANII DE TRADING DE MATERII PRIME AGRICOLE ȘI ANIMALE VII

Cine sunt cei mai mari 20 de jucători din tradingul cu materii prime agricole și animale VII după cifra de afaceri din 2020 cum a evoluat businessul lor față de 2019

Poz. Companie	Județ	Cifră de afaceri		Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Profit net/ pierdere 2020	Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Nr. salariați 2020	Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Domeniu principal de activitate (COD CAEN)	
		2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)		2020	2019				
1 COFCO INTERNATIONAL ROMÂNIA	București	4.115,9	4.017,6	2,4	59,2	12,7	363,7	103	84	22,6
2 AMEROPA GRAINS	Constanța	3.087,3	3.823,7	-19,2	4,2	62,4	-93,2	341	333	2,4
3 CARGILL AGRICULTURA	București	3.057,1	3.053,4	0,1	31,1	-0,8	A revenit pe profit	129	138	-6,5
4 VITERRA ROMÂNIA	București	2.237,2	1.619,1	38,1	0,6	12,6	-95,1	54	57	-5,2
5 CHS AGRITRADE ROMÂNIA	București	1.729,4	1.684,7	2,6	9,3	12,3	-24,7	45	36	25,0
6 CEREALCOM DOLJ	Dolj	775,3	679,1	14,1	3,0	19,0	-83,8	334	350	-4,5
7 AL DAHRA AGRICULTURE - ROMÂNIA	București	567,5	0	Primul an în care a înregistrat CA > 0	4,0	-0,4	A intrat pe profit	6	2	200,0
8 CAMBELA PROD	Tulcea	504,1	354,3	42,2	8,0	7,6	5,2	90	85	5,8
9 MONNTO ROMÂNIA	București	480,6	560,0	-14,1	60,1	48,3	24,5	100	118	-15,2
10 AGROIND CAUACEU	Bihor	464,8	436,2	6,5	1,5	4,0	-61,2	119	134	-11,1
11 PIONEER HI-BRED ROMÂNIA	Ilfov	455,5	487,1	-6,4	14,3	7,3	95,7	23	24	-4,1
12 AL KASTAL CHARTERING	Constanța	445,1	353,1	26,0	-9,1	9,6	-100,0	27	27	0,0
13 CEREALE COLECT DISTRIB.	Tulcea	431,9	419,2	3,0	28,8	28,1	2,5	139	126	10,3
14 RODBUN GRUP	București	409,8	497,6	-17,6	22,6	19,9	13,6	182	243	-25,1
15 MARIA TRADING	Constanța	271,3	273,4	-0,7	8,1	79,5	-89,7	422	483	-12,6
16 ARDEALUL TRADING	Satu Mare	253,2	212,8	18,9	0,6	0,6	3,5	107	107	0,0
17 UBM AGRI TRADE	București	223,4	163,1	36,9	2,0	0,4	346,1	8	7	14,2
18 RWA RAIFFEISEN AGRO ROMÂNIA	Timiș	222,3	239,0	-6,9	2,1	1,4	52,0	67	63	6,3
19 SOUFFLET AGRO ROMÂNIA	Buzău	217,9	362,0	-39,7	-2,9	1,1	-100,0	47	62	-24,1
20 SURVCONTROL AGRO	Brăila	203,1	256,6	-20,8	2,1	4,6	-54,4	16	16	0,0

NOTĂ: clasament realizat de ZF pe baza datelor transmise de Registrul Comerțului și Confidas.ro. Codul CAEN 462.

Surse: Registrul Comerțului, Confidas.ro

TOPUL CELOR MAI MARI COMPANII DIN INDUSTRIA ALIMENTARĂ

Cine sunt cei mai mari 20 de jucători din industria alimentară după cifra de afaceri din 2020 și cum a evoluat businessul lor față de 2019

Poz. Companie	Județ	Cifră de afaceri		Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Profit net/ pierdere		Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Nr. salariați 2020	Nr. salariați 2019	Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Domeniu principal de activitate (COD CAEN)
		2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)		2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)					
1 BUNGE ROMÂNIA	Buzău	1.940,8	1.854,6	4,6	-71,0	-47,4	A rămas pe pierdere	549	357	53,7	Fabricarea uleiurilor și grăsimilor
2 SMITHFIELD ROMÂNIA	Timiș	1.303,7	1.246,7	4,5	-72,2	53,6	A intrat pe pierdere	2.399	2.336	2,6	Prelucrarea și conservarea cărnii
3 EXPUR	Ialomița	1.156,3	1.208,9	-4,3	16,3	23,7	-31,2	443	440	0,6	Fabricarea uleiurilor și grăsimilor
4 ALBALACT	Alba	762,9	672,8	13,4	22,0	20,5	7,4	459	487	-5,7	Fabricarea produselor lactate și a brânzeturilor
5 AGRANA ROMÂNIA	București	760,0	599,2	26,8	-15,9	9,7	A intrat pe pierdere	342	396	-13,6	Fabricarea zăhărului
6 STAR FOODS E.M.	București	699,9	677,4	3,3	-26,4	0,0	A rămas pe pierdere	831	848	-2,0	Prelucrarea și conservarea cartofilor
7 UNICARM	Satu Mare	671,3	667,3	0,6	25,5	12,6	102,0	3.026	2.900	4,3	Fabricarea produselor din carne (inclusiv din carne de pașare)
8 PRUTUL	Galați	648,2	682,5	-5,0	15,9	5,3	200,6	418	419	-0,2	Fabricarea uleiurilor și grăsimilor
9 DANONE	București	633,4	612,4	3,4	21,1	28,8	-26,4	376	379	-0,2	Fabricarea produselor lactate și a brânzeturilor
10 ELIT	Alba	619,0	495,1	25,0	55,1	25,6	114,5	1.848	1.482	24,6	Prelucrarea și conservarea cărnii
11 VEL PITAR	Vâlcea	556,3	509,1	9,2	77,2	43,9	75,7	2.148	2.269	-5,3	Intermediari în comerțul cu produse alimentare, băuturi și tutun
12 AAYLEX PROD	Buzău	538,4	575,8	-6,4	-52,4	-21,8	A rămas pe pierdere	872	921	-5,3	Prelucrarea și conservarea cărnii de pasare
13 FABRICA DE LAPTE BRAȘOV	Covasna	537,4	509,4	5,4	12,6	5,5	128,5	436	404	7,9	Fabricarea produselor lactate și a brânzeturilor
14 INTERSNACK ROMÂNIA	București	509,7	455,4	11,9	20,1	5,8	243,3	661	669	-1,1	Prelucrarea și conservarea cartofilor
15 CAROLI FOODS GROUP	Argeș	500,8	488,9	2,4	39,9	34,7	15,1	950	1.010	-5,9	Fabricarea produselor din carne (inclusiv din carne de pasare)
16 CHIPITA ROMÂNIA	Ilfov	500,6	500,9	-0,05	46,5	49,5	-6,0	1.028	966	6,4	Fabricarea biscuiților și pișcăturiilor; fabricarea prăjiturilor și a produselor conservate de patiserie
17 OLTINA IMPEX PROD COM	Prahova	499,4	426,9	16,9	16,6	15,9	4,6	523	466	12,2	Fabricarea produselor de morărit
18 HOCHLAND ROMÂNIA	Mureș	495,3	441,7	12,1	31,5	29,6	6,4	409	403	1,4	Fabricarea produselor lactate și a brânzeturilor
19 FRIESLANDCAMPINA ROMÂNIA	București	469,5	451,7	3,9	29,7	16,4	80,8	574	539	6,4	Fabricarea produselor lactate și a brânzeturilor
20 RECONOSTINTA PRODCOM IMPEX	Prahova	464,6	479,0	-3,0	6,8	7,9	-13,5	907	982	-7,6	Fabricarea produselor din carne (inclusiv din carne de pasare)

NOTĂ: clasament realizat de ZF pe baza datelor transmise de Registrul Comerțului și Confidas.ro. Codul CAEN 10.

Surse: Registrul Comerțului, Confidas.Ro

TOPUL CELOR MAI MARI COMPANII DIN INDUSTRIA BĂUTURIILOR

Cine sunt cei mai mari 5 jucători din industria băuturilor după cifra de afaceri din 2020 și cum a evoluat businessul lor față de 2019

Poz. Companie	Județ	Cifră de afaceri		Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Profit net/ pierdere		Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Nr. salariați 2020	Nr. salariați 2019	Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Domeniu principal de activitate (COD CAEN)
		2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)		2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)					
1 COCA-COLA HBC ROMÂNIA	Ilfov	2.438,0	2.760,4	-11,6	3.35,7	392,1	-14,3	1.470	1.463	0,4	Producția de băuturi răcoritoare nealcoolice; producția de ape minerale și alte ape îmbuteliate
2 URSUS BREWERIES	București	2.028,9	1.996,6	1,6	244,7	259,2	-5,6	1.646	1.587	3,7	Fabricarea berii
3 HEINEKEN ROMÂNIA	București	1.261,3	1.232,4	2,3	137,5	117,5	17,0	1.106	1.172	-5,6	Fabricarea berii
4 QUADRANT - AMROQ BEVERAGES	București	947,0	1.066,0	-11,1	5,4	70,0	-92,2	813	782	3,9	Producția de băuturi răcoritoare nealcoolice; producția de ape minerale și alte ape îmbuteliate
5 ROMAQUA GROUP	Harghita	841,5	843,8	-0,2	84,4	86,9	-2,8	2.201	2.143	2,7	Producția de băuturi răcoritoare nealcoolice; producția de ape minerale și alte ape îmbuteliate

NOTĂ: clasament realizat de ZF pe baza datelor transmise de Registrul Comerțului și Confidas.ro. Codul CAEN 11.

Surse: Registrul Comerțului, Confidas.Ro

Decarbonizarea sistemului alimentar, mai mult decât o urgență

de ZENO CĂPRARIU,
Partener Audit, Deloitte România

Recenta conferință COP26 a readus decarbonizarea în sistemul alimentar în fruntea agendei. Guvernele și publicul larg cer schimbarea. Dioxidul de carbon și alte emisii, cum ar fi metanul și azotul, trebuie reduse pentru atingerea obiectivelor de sustenabilitate asumate de state, iar sistemul alimentar reprezintă o mare parte din această schemă. Dacă dorim să avem emisii nete zero de carbon sau chiar negative, trebuie să regândim modul în care producем, procesăm și consumăm alimente.

PRODUCȚIA DE ALIMENTE ESTE RESPONSABILĂ PENTRU UN SFERT DIN EMISIILE DE GAZE CU EFEKT DE SERĂ ALE LUMII

Sistemul alimentar produce nu mai puțin de 27% din emisiile globale de gaze cu efect de seră (GES). Două treimi din totalul emisiilor de GES legate de alimente vin din agricultură, silvicultură și utilizarea terenurilor, iar restul provine din prelucrare, transport și ambalare. Producția animalieră generează 45% din totalul emisiilor de metan din lume, iar îngrășările și produsele de protecție a culturilor, 80% din totalul emisiilor de protoxid de azot. Așadar, atingerea obiectivelor de sustenabilitate discutate la COP26 va depinde în mare măsură de transformarea sectorului alimentar dintr-o sursă de carbon, într-un absorbant de carbon. Cea mai mare parte a impactului asupra sustenabilității are loc în primele etape ale lanțului de aprovizionare cu alimente. Consumatorii, mărcile și comercianții cu amănuntul au adesea puțină vizibilitate directă sau control asupra acestui aspect. În timp ce doar unii comercianți cu amănuntul pot exercita acest control, pentru fermieri și alți furnizori este dificil să facă investițiile necesare pentru a-și reduce amprenta de carbon, ca urmare a impactului negativ asupra marjelor de exploatare, deja foarte mici.

CUM POATE DEVENI AGRICULTURA UN ABSORBANT DE CARBON?

Modul actual de a produce alimente nu este nici sustenabil și, în cele mai multe cazuri, nici sănătos.

Ar trebui să ne îndepărтăm de sistemul nostru agricol conventional, care este tradițional, liniar, degenerant și are un impact negativ asupra mediului, și să ne îndreptăm către un sistem agricol regenerativ, care va avea un impact net pozitiv asupra ecosistemului. Un astfel de sistem sustenabil presupune investiții în tehnologii noi, fiind axat pe creșterea și restabilirea sănătății solului, a rezilienței acestuia și a biodiversității, prin aplicarea diferitelor practici regenerative, cum ar fi diversificarea, rotațiile culturilor, acoperirea permanentă a solului, reducerea îngrășămintelor artificiale, îmbunătățirea gestionării apei și a irigațiilor și utilizarea sistemelor integrate de creștere a animalelor și de păsunat. Dacă avem un sol sănătos, putem reduce carbonul din aer, ceea ce va influența pozitiv schimbările climatice. În plus, ar ajuta fermierii să restabilească biodiversitatea, să mențină productivitatea culturilor, să reducă costurile, să sporească profiturile și va crea oportunități de dezvoltare a unor noi modele de venituri pentru toți actorii din cadrul lanțului valoric alimentar, de la fermier la comercianții cu amănuntul.

ASIGURAREA CERERII VIITOARE DE ALIMENTE FĂRĂ EXTINDEREA TERENURIILOR AGRICOLE

Acumularea de carbon în atmosferă este exacerbată prin defrișările la nivel mondial pentru extinderea terenurilor agricole, deoarece pădurile sunt absorbanți importanți de carbon. Transformarea acestora în terenuri agricole are un efect triplu: pădurea nu mai captează carbonul, care este eliberat prin ardere pentru a curăța pădurile, iar practicile agricole ulterioare adaugă noi emisii de GES. Trebuie să hrănim o populație în creștere, dar nu ne putem permite să facem acest lucru extinzând terenurile agricole prin defrișări.

Pentru folosirea eficientă a terenurilor au fost dezvoltate sisteme de avertizare timpurie bazate

pe inteligență artificială pentru a prezice riscul viitor de defrișare, folosind o gamă largă de date geospațiale și imagini din satelit, ce permit luarea de măsuri în timp util.

LANSAREA DE PRODUSE DE CONSUM CARE SE AFLĂ ÎN LIMITELE BUGETULUI NOSTRU DE CARBON

Trebuie să începem să trăim în limitele bugetului nostru de carbon pentru alimente. Dar această tranziție a emisiilor de dioxid de carbon trebuie să fie atractivă și accesibilă pentru consumatorul mediu, nu doar pentru segmente exclusiviste. Companiile ar putea crea produse alimentare cu o amprentă cu cel puțin 25% mai mică în comparație cu media pieței. Prin lansarea acestor produse, respectivele companii ar putea urca în lanțul valoric, în comparație cu pozițiile lor tradiționale, și influența tutu partenerii de-a lungul lanțului pentru a face schimbări. Aceste produse nu ar crește semnificativ costurile pentru fermieri și consumatori, întrucăt prețurile de consum pentru ele ar trebui să crească cu mai puțin de 5% pentru a compensa agricultorii. Si toate acestea fără a afecta marjele niciunui dintre ceilalți jucători din lanțul valoric.

SUNT ESENȚIALE INTEGRAREA ȘI COLABORAREA PE VERTICALĂ ÎN CADRUL LANȚULUI DE APROVIZIONARE

Există multe oportunități de decarbonizare pentru producători de alimente, procesatori și consumatori, care nu ar trebui să conducă la creșterea costurilor pentru consumatorii sau să reducă drastic marjele pentru producători. Dar este nevoie de o colaborare intensă în cadrul lanțului de aprovizionare și de o distribuție echitabilă a beneficiilor și sarcinilor între actorii din lanțul valoric. În următorii doi ani, ne așteptăm să vedem o creștere rapidă a nivelului de integrare verticală în lanțul valoric alimentar, determinată de sustenabilitate. Integrarea verticală ar putea lua multe forme și nu trebuie să se refere doar la comercianții cu amănuntul și la mărcile de produse alimentare care preiau mai mult control asupra lanțului valoric din amonte. Ar putea fi vorba și de organizarea fermierilor pentru a merge mai departe în josul lanțului de aprovizionare prin introducerea pe piață a propriilor mărci și concepte alimentare durabile, asigurând în același timp o compensație adecvată.

PIAȚA CARE MERGE DIN INERTIE

DOMENIUL SĂNĂTĂȚII A CONTINUAT SĂ FIE ÎN PRIM-PLAN ȘI ÎN 2021, IAR BUSINESSURILE PRIVATE, DE LA PROducțIA DE MEDICAMENTE PÂNă LA PACIENTUL FINAL, ÎN SPITALE, AU ÎNREGISTRAT CREȘTERI, ÎN CIUDA CRIZEI SANITARE. DUPĂ CE ANUL 2020 A DETERMINAT INDUSTRIILE MEDICALĂ ȘI FARMACEUTICĂ SĂ SE ADAPTEZE RAPID ȘI SĂ IMPLEMENTEZE SCHIMBĂRÎ ÎN ORGANIZARE, 2021 A FOST O PERIOADĂ DE AŞEZARE, IAR MARII JUCĂTORI, ÎN SPECIAL DIN PIÂTA SĂNĂTĂȚII PRIVATE, AU RELUAT INVESTIȚIILE. CHEIA ÎN AFACERILE CARE SUNT LEGATE DE INDUSTRIA SĂNĂTĂȚII ESTE CHIAR PACIENTUL, CARE ARE NEVOIE ÎN PERMANENȚă DE SERVICII SANITARE, INDIFERENT DE CUM EVOLUEAZă SITUaȚIA ECONOMICă SAU MEDICALĂ.

Georgiana Mihalache

Anul 2020 a adus cele mai mari creșteri din domeniul sanitar în curtea industriei private de sănătate – clinicele și spitalele. Primii cinci operatori au cumulat afaceri cu 16% mai mari față de anul anterior. În total, cele mai mari cinci rețele de clinici și spitale au generat un business de 3,1 mld. lei, ceea ce înseamnă aproape o treime din totalul pieței.

În perioada 2009 – 2020, cifra de afaceri realizată de companiile din domeniul sănătății private a crescut de cinci ori, de la 2,3 miliarde de lei în 2009 la 11 miliarde de lei anul trecut. Sunt 14.500 de firme care realizează această cifră de afaceri și circa 55.000 de oameni care lucrează în domeniul.

Într-o piatâ a sănătății private extrem de dinamică, niselle medicale au început să prindă din ce în ce mai mult teren în ultimii doi ani. După ce s-au dezvoltat laboratoare medicale și teste din ce în ce mai diverse de depistare a infectării cu noul

virus sau a anticorpilor, anul 2021 a fost cel al pariuului pe zona de diagnostic imagistic – RMN sau CT, tranzacțiile și investițiile marilor jucători urmărind această direcție. Iar ca trend în 2022 se poate vedea o încercare mult mai puternică de consolidare prin tranzacții și noi investiții în zona medicală.

De exemplu, MedLife a anunțat planuri de achiziții și dezvoltare de 120 mil. euro, potrivit raportului companiei publicat pe site-ul bursei. Investițiile din 2021 au ajuns la 30 mil. euro, grupul consolidându-și prezența în mai multe arii medcale, precum radioterapia și oncologia.

„Anul 2022 va fi un an de transformare, de reașezare, de construcție. Se va miza mult pe colaborarea de tip inter și multidisciplinar, pe investițiile în cercetare, iar zona de fuziuni și achiziții va rămâne intensă. Adițional, în ceea ce ne privește, vom merge către proiecte de dimensiuni mari – spitale regionale, rețea de radioterapie sau unități medicale mobile“, a spus Mihai Marcu, CEO și președintele MedLife.

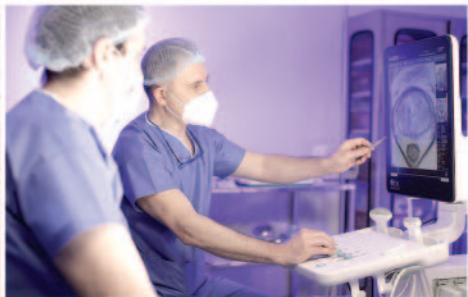
Digitalizarea este cuvântul cheie care domină tendințele din mai multe industrii, iar cea a sănătății private nu face

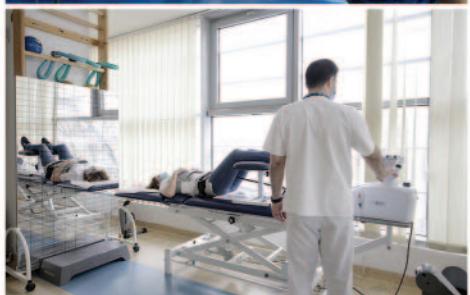
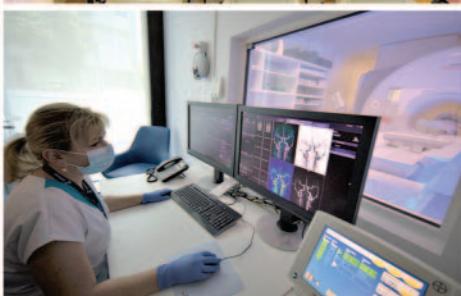
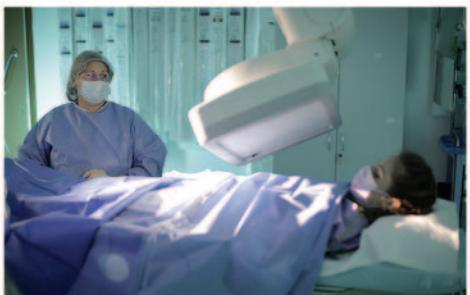

SANADOR

Sănătatea ca stil de viață!

SĂNĂTATEA CA STIL DE VIAȚĂ

0219699
www.sanador.ro

TOPUL CELOR MAI MARI COMPANII DIN PROducțIA DE MEDICAMENTE

Cine sunt cei mai mari 10 jucători din producția de medicamente după cifra de afaceri din 2020 și cum a evoluat businessul lor față de 2019

Poz. Companie	Județ	Cifră de afaceri		Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Profit net / pierdere 2020 (mil. lei)	Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Nr. salariați 2020	Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Domeniu principal 2019 (nr.)	
		2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)							
1 TERAPIA SA	Cluj	791,0	736,2	7,4	191,8	149,1	28,6	849	851	-2
2 ZENTIVA SA	București	557,9	541,4	3,0	65,6	43,7	50,1	722	620	102
3 SANDOZ SRL	Mureș	427,1	412,2	3,6	10,5	10,8	-2,8	487	249	238
4 ANTIBIOTICE SA	Iași	341,0	390,6	-12,7	26,3	30,8	-14,6	1.415	1.415	0
5 BIOFARM SA	București	216,4	195,3	10,8	54,2	50,8	6,7	331	356	-25
6 GEDEON RICHTER ROMANIA SA	Mureș	192,8	185	4,2	9,6	8,1	18,5	600	586	14
7 FITERMAN PHARMA SRL	Iași	189,6	139,3	36,1	21,4	13,5	58,5	151	193	-42
8 ROMPHARM COMPANY SRL	Ilfov	180,1	220,5	-18,3	29,4	54,5	-46,1	424	396	28
9 LABORMED-PHARMA SA	București	179,4	177,7	1,0	17,9	25,6	-30,1	296	309	-13
10 SINDAN - PHARMA SRL	București	152,0	159,8	-4,9	11,2	6,7	67,2	223	211	12
TOP10		3227,3	3158	2,2	437,9	393,6	11,3	5498	5186	312

NOTĂ: clasament realizat de ZF pe baza datelor transmise de Registrul Comerțului și Confidas.ro. Coduri CAEN 2120, 2110.

Surse: Registrul Comerțului, Confidas.ro

>3,2 mld. lei
au generat în total în 2020 primii 10 producători de medicamente, o creștere de 2% față de anul anterior.

excepție. De la medicamente fără rețetă sau suplimente comandate online până la consultațiile prin intermediul platformelor digitale în cazul afecțiunilor minore, pandemia de COVID-19 a schimbat total modul în care operatorii medicali privați se raportează la pacienți și încearcă să îi atragă. Deși la un ritm mai scăzut în 2021, consultațiile online au continuat să fie o parte din businessul marilor clinici private, după ce înainte de 2020 piața era aproape inexistență.

„Digitalizarea este unul dintre pilonii strategici în care investim constant de câțiva ani și care a fost accelerat în contextul pandemiei. Din punctul de vedere al businessului, extinderea rețelei, dezvoltarea infrastructurii medicale și a infrastructurii sunt prioritățile anului 2022“, spunea recent și Fady Chreih, CEO al rețelei de sănătate Regina Maria.

Iar apetitul pentru tranzacții s-a văzut încă de la începutul lui 2022, când suedeziile de la Medicover au anunțat în decurs de câteva zile două achiziții - Spitalul Polaris din Cluj-Napoca și o clinică nisăță din București. La finalul anului 2022, suedeziile plănuiesc o nouă deschidere a unui spital în Capitală, după o investiție de 20 mil. euro, transformând o clădire de birouri în unitate spitalicească. Tot anul acesta, operatorul privat investește 5 mil. euro în deschiderea unor centre de imagistică în cadrul clinicilor pe care le deține în București, Iași, Constanța și Craiova.

CU TOATE MOTOARELE SPRE CREȘTERE

■ Bătălia pentru personal calificat va fi una dură în următorii ani, atât pentru producția de medicamente, cât și pentru retail sau spital. Angajașii reprezintă cea mai importantă resursă pentru o companie din domeniul medical și farmaceutic, cu atât de multă influență încât determină dacă o investiție va fi sau nu făcută într-o anumită zonă.

■ Partea de nișă medicală va prinde din ce în ce mai mult contur în preferințele pacienților și, implicit, în investițiile antreprenorilor. Pandemia de COVID-19 a lăsat în urmă probleme de sănătate noi sau le-a accentuat

pe cele deja prezente, astfel că nevoia de o unitate medicală specializată va crește.

■ Serviciile online și digitalizarea în sănătate vor capta din ce în ce mai mult din bugetul de investiții ale comunității și vor atrage noi modele de business.

■ „Producătorii de medicamente trebuie să fabrice în continuare medicamente, pacienții să și le permită, iar autoritățile să intervină pentru ca acest flux să nu fie perturbat. Este vorba de sănătate, este vital.“ - Simona Cocoș, director general al Zentiva București.

CEVA NOU PE FRONTUL PROducțIEI DE MEDICAMENTE

Piața locală a producției de medicamente a fost în prim-plan la debutul pandemiei, în condițiile în care granițele s-au

închis, însă în continuare importurile de medicamente domină industria, cota de piață a fabricilor locale fiind de circa 10% în valoare.

„Mă aștept ca piață să crească pentru că sperăm ca accesul pacienților la medicamente, la medici să fie mai ușor. Am observat o creștere susținută a pieței de spitale, în 2021 a fost o creștere pentru că s-au tratat mai mulți pacienți în spital“, a explicat Dragoș Damian, CEO al Terapia Cluj.

Numărul fabricilor de medicamente s-a contractat în 2020 față de anii anterioiri, lucru care a avut impact și în cifra de afaceri generată de industrie dar și în numărul de angajați. Astfel, dacă în 2019 funcționau 173 de companii în producția

de medicamente, anul 2020 a dus la dispariția a 11 astfel de firme, iar industria a pierdut 160 de angajați.

„Renunțarea la starea de alertă și revenirea la un stil de viață normal vor încuraja consumul de servicii medicale, implicit de medicamente și în acest trend piața farmaceutică va crește între 10 și 12% din punct de vedere valoric“, a spus Ioan Nani, președintele Antibiotice Iași, cel mai mare producător de medicamente cu capital românesc.

Anul 2021 a adus totuși și investiții în producția de medicamente, printre care și inaugurarea de către Biofarm, al cincilea jucător din producția locală, a unei noi fabrici în Capitală. Noua fabrică inaugurată anul trecut are o suprafață de

>20,5

mld. lei

a fost cifra de afaceri cumulată pentru primii 15 distribuitori de medicamente în 2021, cu 2,6% mai mult față de anul anterior.

TOPUL CELOR MAI MARI COMPANII DIN DISTRIBUȚIA DE MEDICAMENTE

Cine sunt cei mai mari 15 jucători din producția de medicamente după cifra de afaceri din 2020 și cum a evoluat businessul lor față de 2019

Poz. Companie	Județ	Cifră de afaceri		Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Profit net/ pierdere 2020 (mil. lei)	Profit net/ pierdere 2019 (mil. lei)	Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Nr. salariați 2020	Nr. salariați 2019	Dinamică 2020 vs. 2019 (nr.)	Domeniu principal de activitate (COD CAEN)
		2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)								
1 FILDAS TRADING SRL	Argeș	4.287,1	4.246,5	1,0	159,9	134,1	19,2	1.316	1.145	171	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
2 MEDIPLUS EXIM SRL	Ilfov	4.045,2	4.036,7	0,2	120,7	16,6	627,1	1.008	1.027	-19	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
3 ALLIANCE HEALTHCARE ROMÂNIA SRL	București	3.803,7	3.784,8	0,5	78,4	77,0	1,8	876	916	-40	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
4 FARMEXIM SA	București	2.510,2	2.313,8	8,5	13,7	6,0	128,3	784	749	35	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
5 PHARMAFARM SA	Mureș	1.228,0	1.196,1	2,7	-3,1	-7,5	-58,7	469	502	-33	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
6 DONA LOGISTICĂ SA	Ilfov	1.101,5	938,0	17,4	7,4	3,0	146,7	175	166	9	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
7 ROMASTRU TRADING SRL	București	731,5	857,6	-14,7	0,3	1,0	-70,0	167	172	-5	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
8 EUROPHARM HOLDING SA	Brașov	692,5	829,1	-16,5	2,5	0,3	733,3	379	414	-35	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
9 ROPHARMA LOGISTIC SA	Brașov	561,0	527,9	6,3	2,2	2,3	-4,3	272	272	0	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
10 FARMACEUTICA REMEDIA DISTRIB. & LOGISTICS SRL	Hunedoara	412,6	415,6	-0,7	2,3	1,7	35,3	214	227	-13	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
11 CN UNIFARM SA	București	399,2	140,4	184,3	-299,0	-9,3	3.115,1	61	46	15	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
12 PHARMNET PLUS SRL	București	222,4	282,3	-21,2	4,8	13,3	-63,9	40	47	-7	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
13 PERFECT CARE DISTRIB. SRL	București	196,2	155,6	26,1	5,8	4,9	18,4	44	28	16	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
14 DUCFARM LOGISTIC SRL	Cluj	183,8	162,6	13,0	3,1	2,0	55,0	29	28	1	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
15 NOVOLINE PHARM SRL	Tulcea	159,6	122,5	30,3	3,5	1,7	105,9	44	42	2	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
TOTAL TOP 15		20.534,5	20.009,5	2,6	102,5	247,1	-58,5	5.878	5.781	97	

NOTĂ: clasament realizat de ZF pe baza datelor transmise de Registrul Comerțului și Confidas.ro. Cod CAEN 46.

Surse: Registrul Comerțului, Confidas.Ro

TOPUL CELOR MAI MARI COMPANII DIN RETAILUL DE MEDICAMENTE

Cine sunt cei mai mari 10 jucători din retailul de medicamente după cifra de afaceri din 2020 și cum a evoluat businessul lor față de 2019

Poz. Companie	Județ	Cifră de afaceri		Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Profit net/ pierdere 2020 (mil. lei)	Profit net/ pierdere 2019 (mil. lei)	Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Nr. salariați 2020	Nr. salariați 2019	Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Domeniu principal de activitate (COD CAEN) 2019 (nr.)
		2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)								
1 CATENA*	Argeș	4.752,0	4.735,0	0,4	256,0	191,0	34,0	6.320	6.300	20	Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice în magazine specializate
2 SENSIBLU SRL	Ialomița	1.981,8	1.869,8	-49,5	-49,5	-16,0	209,4	3.399	3.168	231	Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice în magazine specializate
3 S.I.E.P.C.O.F.A.R. SA	București	1.001,0	1.031,2	14,5	14,5	14,3	1,4	1.778	1.956	-178	Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice în magazine specializate
4 HELP NET FARMA SA	București	978,7	804,9	21,6	-10,7	18,7	-157,2	2.169	1.407	762	Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice în magazine specializate
5 FARMACIA TEI SRL	București	755,1	595,3	26,8	28,4	16,9	68,0	568	486	82	Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice în magazine specializate
6 ROPHARMA SA	Brăila	448,6	500,9	-10,4	6,1	5,8	5,2	727	747	-20	Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice în magazine specializate
7 DUCFARM SRL	Cluj	255,0	221,5	15,1	6,1	3,8	60,5	202	195	7	Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice în magazine specializate
8 MYOSOTIS SRL	Galați	223,6	180,3	24,0	7,2	6,3	14,3	420	461	-41	Comerț cu amăruntul al produselor farmaceutice în magazine specializate
9 MINI-FARM SRL	Tulcea	219,7	172,5	27,4	3,2	1,4	128,6	437	391	46	Comerț cu amăruntul al produselor farmaceutice în magazine specializate
10 GEDEON RICHTER FARMACIA SA	Mureș	199,9	169,8	17,7	-6,7	-2,3	191,3	390	410	-20	Comerț cu amăruntul al produselor farmaceutice în magazine specializate
TOTAL TOP 10		10.815,4	10.281,2	5,2	254,6	239,9	6,1	16.410	15.521	889	

* Date cumulate pe mai multe companii din retailul farmaceutic ale aceluiași grup Catena.

NOTĂ: clasament realizat de ZF pe baza datelor transmise de Registrul Comerțului și Confidas.ro. Cod CAEN 4773.

Surse: Registrul Comerțului, Confidas.Ro

Primii cinci operatori privați de sănătate au cumulat afaceri cu 16% mai mari în 2020 față de anul anterior, adică peste

3,1
mld. lei.

producție de 3.600 mp și un flux total de trei ori mai mare decât prima fabrică de sub umbrela Biofarm. Totodată, investiția de circa 35 mil. euro în noua fabrică marchează printre puținele astfel de proiecte din industria producătoare de medicamente din ultimii ani.

Iar anul 2022 a venit cu două știri la extremă referitoare la producția locală de medicamente. Pe de-o parte, fabrica de medicamente Ferrosan din Cluj a fost cumpărată de compania Hexagon Retail Properties, controlată indirect de antreprenorii Raul Ciurtin, Florin Mariș și de familia Dobra, în urma unei tranzacții de peste 3 milioane de euro. În acest caz, urmează o reconversie a unității de producție, care va deveni un spațiu pentru retaileri.

La polul opus, Stada România, unul dintre cele mai mari grupuri germane din industria farma, cu afaceri anuale de 3 mld. euro, au decis să investească 48,3 milioane de euro într-o fabrică de medicamente în România, în orașul Turda, județul Cluj. Este prima investiție străină în piața farmaceutică din ultimii zeci de ani, iar în total sunt estimate să se creeze 375 de noi locuri de muncă. Fabrica va fi construită în parcul industrial Arieș din Turda până în toamna lui 2024.

SUB AMENINȚAREA PREȚURILOR

Creșterile de prețuri nu au ocolit nici piața farmaceutică. Criza materiei prime din 2020, în contextul în care cele mai mari

producătoare – China și India – au luat măsuri de restricții dure, au crescut prețurile la materialele de bază din care se produc medicamentele, în unele cazuri prețul chiar triplându-se. Iar la finalul lui 2021, creșterea de prețuri la energie electrică și gaze a adus o nouă provocare industriei, care va rămâne ca o sabie a lui Damocles și în 2022, atât pentru producători, cât și pentru farmacii, până la pacient.

„Am privit cu optimism 2022 ca anul de relaxare din punctul de vedere al pandemiei, însă acest optimism este contracrat de schimbările îngrijorătoare cu privire la disponibilitatea și prețurile unor materii prime, de creșterile înregistrate la prețurile pentru transport, gaze naturale și curent electric. Sunt foarte mulți factori care crează dificultăți majore pentru toți producătorii de medicamente. Efectele se vor simți pe tot lanțul, de la producător la beneficiarul final“, a spus Simona Cocoș, directorul general al Zentiva București, cel mai mare producător local de medicamente.

Trendul spre care s-au îndreptat producătorii în ultimii ani, care va continua și în 2022, este reprezentat de exporturi, procentele aduse de export în cazul celor mai mari situri locale de producție fiind între 25 și 50%.

CREȘTERE UȘOARĂ

După un an 2020 în care produse ca măști, gel dezinfecțant, combinezoane au

Primii zece jucători din retailul farma au cumulat afaceri de aproape

11
mld. lei

în 2020, în creștere cu 5% față de anul anterior.

Primele cinci rețele de farmaci au ajuns la o cotă de piață de aproape

30%
din totalul unităților din țară.

ÎN ZODIA CONSOLIDĂRII

ocupat cel mai mare spațiu din depozitele distribuitorilor, anul 2021 a continuat să fie unul bun pentru distribuția de produse farmaceutice. Primii 15 jucători au cumulat afaceri de peste 20,5 mld. lei în 2021, cu 2,6% mai mult față de anul anterior.

La nivel top cinci cele mai mari farmacii, toate rețelele au în spate și un distribuitor de medicamente. Astfel, Catena face parte din grupul Fildas, Sensiblu (Dr.Max) are distribuitorul Mediplus, Help Net este în același grup cu Farmexim, Dona a mizat pe distribuție din 2014 și are depozitele Dona Logistică, iar Ropharma are propria divizie de distribuție, cu același nume. și fostul Farmexpert, rebranduit sub numele de Alliance Healthcare, a pus pe piață un program pentru farmaciile independente prin care acestea pot primi sprijin privind businessul și zona de marketing. Aproape 800 de farmacii independente au intrat în acest proiect.

Deși criza sanitară nu a afectat profund piața retailului farmaceutic, în continuare unitățile independente, care nu fac parte dintr-un lanț cu extindere națională, se străduiesc să mențină un ritm de creștere similar cu cel din anii trecuți. Cu toate că nu au mai fost tranzacții care să miște piața la nivelul marilor lanțuri de farmacii, primii cinci jucători și-au mărit, încet, dar sigur, cota de piață, până la 30% din totalul unităților din țară. La polul opus, antreprenorii cu una-două farmacii în orașele mici încearcă să mențină un echilibru la prețurile la medicamente, în contextul creșterii acestora și al unui pacient cu o putere de cumpărare mai redusă.

Primii zece jucători din retailul farma au cumulat afaceri de aproape 11 mld. lei în 2020, în creștere cu 5% față de anul anterior.

TOPUL CELOR MAI MARI COMPANII DIN PIAȚA SERVICIILOR MEDICALE PRIVATE

Cine sunt cei mai mari 5 jucători din piața serviciilor medicale private după cifra de afaceri din 2020 și cum a evoluat businessul lor față de 2019

Poz. Companie	Județ	Cifră de afaceri		Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Profit net/ pierdere		Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Nr. salariați	Dinamică Domeniu principal 2020 vs. 2019 (nr.)	
		2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)		2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)			2020	2019
1 REGINA MARIA	București	1.146,0	892,0	28,47	N/A	N/A		6.500	6.000	500
2 MEDLIFE	București	1.078,0	967,0	11,48	63,7	16,7		7.000	6.700	300
3 MEDICOVER (INCL. SYNEVO)	București	619,2	565,1	9,57	N/A	N/A		4.198	4.101	97
4 SANADOR SRL	București	409,6	357,5	14,57	23,4	8,4		1.299	1.275	24
5 DIAVERUM ROMÂNIA SRL	București	338,5	309,5	9,3	69,0	-26,5	-19,2	1.068	1.064	2
TOTAL TOP 5		3.591,3	3.091,1	16,18	19.417			20.065	19.140	925

NOTĂ: în cazul Regina Maria, MedLife și Medicover au fost luate în calcul informații financiare la nivel de grup, nu pe entități financiare. Clasament realizat de ZF pe baza datelor transmise de companii, Registrul Comerțului și Confidas.ro. Cod CAEN 8622, Activitate de asistență medicală specializată.

Surse: [companiile](#), [Registrul Comerțului](#), [Confidas.Ro](#)

NOI MILIARDARI

OPERATORII DE PE PIAȚA DE TRANSPORTURI ȘI LOGISTICĂ S-AU ADAPTAT LA SCHIMBĂRILE DE PE PIAȚĂ, AU LIVRAT ACOLO UNDE A EXISTAT CERERE ȘI AU VENIT CU SOLUȚII LOGISTICE PENTRU TRANSPORTURILE DE MĂRFURI GENERALE. CELE MAI MARI 20 DE FIRME DIN TRANSPORT ȘI LOGISTICĂ ÎNREGISTRARU AFACERI CUMULATE DE 15 MILIARDE DE LEI ÎN 2020 ȘI ADUNAU 94.000 DE ANGAJATI, POTRIVIT CALCULELOR ZF.

Mirabela Tiron

In continuare sectorul de transporturi rămâne unul dintre sectoarele cu potențial de creștere, dar trebuie impulsionat prin dezvoltarea infrastructurii și investiții în implementarea de soluții eficiente logistice și de transport și chiar digitalizare. Comerțul online a cunoscut o creștere impresionantă în pandemie, fiind practic principalul motor de creștere din spatele pieței de curierat, unde s-au văzut printre cele mai mari creșteri. Dacă în curierat toți marii jucători au crescut în pandemie, pe piața transporturilor rutiere de mărfuri doar câțiva jucători au reușit să își mențină businessul în zona de creștere. Volumele au fost în scădere, iar cei care transportă pe piața europeană s-au confruntat cu închiderile de fabrici și curse anulate.

DOUĂ COMANII AU REUȘIT SĂ DEPĂȘEASCĂ AFACERI DЕ PESTE 1 MILIARD DE LEI ÎN 2020

Aquila Part Prod Com, cea mai mare companie din grupul Aquila, controlat de Cătălin Vasile și Alin Dociu, a avut un avans al afacerilor de 57%, rezultat ce a dus compania în clubul miliardarilor în lei. Astfel, compania a raportat venituri de peste 1,4 miliarde lei în 2020, față de 938 milioane lei în 2019. Compania rămâne liderul pieței de distribuție de bunuri de larg consum în ultimul deceniu, businessul companiei a crescut cu aproape 250%, iar Aquila Part Prod Com a ajuns cea mai mare afacere românească din sectorul transporturilor rutiere, o piață unde luptă cu jucători străini precum Carrion Expedition și Vos Logistics Cargo. Aquila are unul dintre cele mai mari parcuri auto, format din aproximativ 2.000 de autovehicule, conform celor mai recente date. Printre cei mai mari clienți ai grupului Aquila se numără Coca-Cola HBC, liderul pieței de băuturi, și Unilever, unul dintre cei mai mari jucători de pe piața bunurilor de larg consum, potrivit ultimelor date.

PIAȚA DE CURIERAT VA CONTINUA SĂ CREASCĂ

Și compania de curierat FAN Courier a depășit pragul de afaceri de 1 miliard de lei în 2020, față de 792 de milioane de lei anul anterior, arată datele publice.

Compania a investit anul trecut aproximativ 25 milioane de euro în dezvoltare, mai mult de o treime din fonduri fiind folosite pentru finalizarea hub-ului din Cluj și extinderea celui din Brașov, ambele dotate cu sisteme automate de sortare. Investiții semnificative au fost direcționate către achiziția de PDA-uri (echipamente) destinate curierilor aflați în teren, către modernizarea și deschiderea de sedii noi în mai multe județe ale țării, dar și achiziția de tehnologii și clădiri pentru dezvoltări viitoare.

Pentru 2022, bugetul de investiții este estimat la 30 milioane de euro, direcțiile principale de dezvoltare includ, pe lângă finalizarea hub-urilor de la Cluj și Brașov, demararea lucrărilor pentru construcția noului centru logistic de la Ștefănești de Jos, spații de birouri și extinderea rețelei de lockere la nivel național. FAN Courier are peste 55.000 de clienți la nivel național, majoritatea persoane juridice, și operează un parc auto de 4.400 de mașini.

Pentru anul acesta compania și-a bugetat un avans al afacerilor cu 15%, pe fondul creșterii comerțului online, al apariției de noi retaileri, dar și ca urmare a expansiunii la nivel regional pe care compania a demarat-o anul trecut.

Sectorul de curierat este unul dinamic și cu potențial de creștere, dar este nevoie de dezvoltarea infrastructurii, de implementarea de soluții eficiente logistice și de transport și chiar digitalizare. Cele mai mari companii din curierat au investit în 2021 în construcția de noi depozite sau extinderea celor existente și vor continua investițiile și în 2022, pentru a îmbunătăți rata de livrare.

Cele mai mari 20 de firme din transport și logistică înregistrau afaceri cumulate de 15 miliarde de lei în 2020 și adunau 94.000 de angajați, potrivit calculelor ZF.

COMPANIILE DE STAT DIN TRANSPORTURI RĂMÂN PE PIERDERI

CFR Marfă, companie deținută integral de statul român, a bifat în 2020 afaceri de 1,8 mld. lei, dar o pierdere de 335 mil. lei, acesta fiind al 13-lea an consecutiv de pierderi, timp în care gaura totală este de peste 3 mld. lei, arată datele publice. De la 18.200 de locuri de muncă pe care le susținea în 2008, compania a ajuns la 4.800 în 2020.

Povestea restrukturării CFR Marfă a început în 1998, odată cu reorganizarea și „spargerea” CFR în mai multe entități, printre care CFR Marfă, CFR Călători. O altă companie de stat, Poșta Română, este cel mai mare angajator din economie, cu circa 23.000 de angajați în 2020, conform informațiilor de la Ministerul de Finanțe. În 2020, compania a avut venituri de 1,2 miliarde lei, iar anul trecut afacerile Poștei

15,5 mld. lei

este cifra de afaceri cumulată în 2020 de cele mai mari 20 de companii din transport și logistică.

5-6 mld. euro

valoarea pieței de transport mărfuri pe cale rutieră.

95.000 de angajați

adunau cele mai mari 20 de firme din transport și logistică în 2020.

TOPUL CELOR MAI MARI COMPANII DIN TRANSPORTURI ȘI LOGISTICĂ

Cum au evoluat afacerile celor mai mari 20 de companii din transporturi și logistică

Poz. Companie	Județ	Cifră de afaceri		Dinamică 2020 vs. 2019 (%)	Profit net / pierdere 2020 (mil. lei)	Profit net / pierdere 2019 (mil. lei)	Nr. salariați		Dinamică 2020 vs. 2019 (nr.)	Domeniu principal de activitate (COD CAEN)
		2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)				2020	2019		
1 CFR - CĂLĂTORI	București	1.820,8	2.100	-13	-354,9	-161,2	12.084	12.656	-572	Transporturi interurbane de călători pe calea ferată
2 AQUILA PART PROD COM	Prahova	1.479,1	939	58	55,7	3,2	2.462	2.007	455	Transporturi rutiere de mărfuri
3 Poșta Română	București	1.287,3	1.274	1	29,3	24,3	23.045	23.191	-146	Activități poștale desfășurate sub obligativitatea serviciului universal
4 STB	București	1.202,0	1.149	5	26,2	4,9	11.025	10.877	148	Transporturi urbane, suburbane și metropolitane de călători
5 FAN COURIER EXPRESS	București	1.013,6	792	28	172,4	82,7	3.330	2.978	352	Alte activități poștale și de curier
6 CFR	București	936,2	1.008	-7	-281,6	-25,2	22.356	22.844	-488	Activități de servicii anexe pentru transporturi terestre
7 ROMATSA RA	București	879,1	989	-11	-22,2	36,8	1.631	1.566	65	Activități de servicii anexe transporturilor aeriene
8 METROREX	București	855,9	757	13	-210,5	0,0	5.034	4.445	589	Transporturi urbane, suburbane și metropolitane de călători
9 GRUP FEROVIAR ROMÂN	București	692,2	733	-6	31,9	33,0	2.180	2.235	-55	Transporturi de marfă pe calea ferată
10 SCHENKER LOGISTICS ROMÂNIA	București	552,9	612	-10	13,4	19,4	961	1.050	-89	Alte activități anexe transporturilor
11 CFR - MARFA	București	516,9	675	-23	-335,0	-237,4	4.808	5.373	-565	Transporturi de marfă pe calea ferată
12 CARGUS	Ilfov	493,7	453	9	-43,3	-20,1	964	1.118	-154	Alte activități poștale și de curier
13 TIM RAIL CARGO	Timiș	490,3	332	48	4,0	0,0	134	111	23	Transporturi de marfă pe calea ferată
14 CARRION EXPEDITION	Cluj	467,8	724	-35	-19,5	-72,7	1.378	2.005	-627	Transporturi rutiere de mărfuri
15 VOS LOGISTICS CARGO	Cluj	433,9	556	-22	-5,2	-16,8	247	280	-33	Transporturi rutiere de mărfuri
16 INTERNATIONAL ALEXANDER	Arad	432,0	402	7	28,7	18,9	975	946	29	Transporturi rutiere de mărfuri
17 DELIVERY SOLUTIONS (SAMEDAY COURIER)	București	399,8	165	142	-11,0	-51,0	935	546	389	Alte activități poștale și de curier
18 E-PRAIL	București	393,3	360	9	1,1	1,5	26	25	1	Transporturi de marfă pe calea ferată
19 DOLO TRANS OLIMP	Argeș	378,3	291	30	3,0	3,0	474	484	-10	Transporturi rutiere de mărfuri
20 TTS (TRANSPORT TRADE SERVICES)	București	371,6	383	-3	29,7	28,3	45	54	-9	Alte activități anexe transporturilor

NOTĂ: companiile incluse în top au coduri CAEN situate între 49 și 53.

Sursa: Registrul Comerțului

7,6
mld. euro

sunt prevăzute în PNRR
pentru proiecte de
infrastructură, o sumă
importantă va merge
pentru proiectele de
autostrăzi A7 și A8 din
zona Moldovei.

Române s-au ridicat la 1,4 miliarde lei, conform informațiilor transmise de oficialii companiei. Toți șefii care s-au perindat la conducerea Poștei Române au promis că vor moderniza compania de stat, inclusiv că vor moderniza sistemul tehnologic al companiei, vechi încă din anii '90.

MARI TRANSPORTATORI SPERĂ LA UN VOLUM MAI MARE DE MĂRFURI, DAR SITUAȚIA DIN PIAȚĂ ESTE INCERTĂ

Unii dintre cei mai mari jucători de pe piața de transport mărfuri și-au crescut afacerile în 2020 și estimau creștere și pentru 2021. Piața de transport mărfuri pe cale

rutieră este estimată la 5-6 miliarde de euro, potrivit ultimelor date. Extinderea marilor lanțuri de magazine impulsionează businessul transportatorilor care activează pe rute interne. Provocările principale au fost creșterea prețului combustibilului, lipsa șoferilor și întârzierile cu care au fost livrate camioanele din cauza crizei ciprilor.

Grupul de logistică și transport marfă International Alexander din Arad, cu capital românesc, fondat în 2003 de antreprenorul Simion Ioan Apreutesei, care a bifat anul trecut două tranzacții, estimează afaceri în creștere cu 15% anul acesta și va continua investițiile în extindere, potrivit oficialilor companiei. Compania a preluat anul trecut compania Vio Transgrup din Dâmbovița, business controlat de Viorel

Angelescu, specializată pe nișa transporturilor internaționale de mare valoare și a transporturilor frigorifice. De asemenea, în 2021 a făcut o a doua achiziție în zona de producție, a preluat subsidiarele din România și Cehia ale firmei Brandl Industries, fondată în anul 1970, pentru a putea oferi clienților din industria automotive întregul pachet de servicii. Valoarea tranzacțiilor nu a fost făcută publică.

Compania a investit în depozite proprii, anul trecut a finalizat 10.000 mp depozit în Arad și 10.000 mp în Giarmata, Timișoara, unde a început construcția pentru cel de-al doilea modul. International Alexander și-a crescut semnificativ afacerile, în 2016 raportând o cifră de afaceri de 207,1 milioane de lei, arată datele de la Ministerul de Finanțe. În 2020, firma International Alexander a finalizat cu o cifră de afaceri de 432 mil. lei și un profit net de 28,8 mil. lei, la 975 de angajați, potrivit mfinante.ro.

Și DB Schenker, divizia de logistică a gigantului german Deutsche Bahn, a mizat în România pe extinderea capacitatei de depozitare, dar și pe automatizare în condițiile în care creșterea comertului online a solicitat infrastructura logistică. În 2020, compania a avut afaceri de 552 mil. lei, față de 612 mil. lei anul anterior, potrivit datelor publice.

Carrion Expedition, compania de transport marfă din Cluj-Napoca cu acționariat spaniol, a raportat pentru 2020 o cifră de afaceri de 467,7 mil. lei (97 mil. euro), în scădere cu 35% față de anul anterior, când transportatorul a avut afaceri totale de aproximativ 724,4 mil. lei (152,8 mil. euro), potrivit datelor de la Ministerul Finanțelor Publice. Carrion Expedition, companie controlată de Miguel Carrion Caceres, specializată în transportul frigorific al produselor horticole, funcționează atât ca transportator, cât și ca agenție de transport.

Pe calea ferată, E.P Rail și-a majorat cifra de afaceri cu 10% în 2020, până la 394 milioane de lei, potrivit mfinante.ro. Oficialii companiei estimață anul trecut creșterea volumului de mărfuri de la 4 milioane de tone la 4,5 milioane de tone și estimau o cifră de afaceri de 120 de milioane de euro. Transportatorul plănuia să dezvolte și să implementeze aplicații interne, dar să echipeze și toate vagoanele cu GPS.

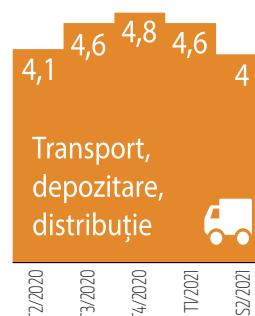
TRAFCUL AERIAN ÎȘI REVINE UȘOR

Compania aeriană de stat Tarom a încheiat anul 2020 cu o cifră de afaceri de 355 mil. lei, în scădere cu aproape 74% față de anul anterior, însă pierderile s-au majorat de peste două ori mai mult, raportând pierderi de 439 mil. lei anul trecut,

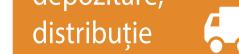
INDICATORUL CONFIDEX AL STĂRII DE SPIRIT ÎN TRANSPORT, DEPOZITARE, DISTRIBUȚIE

Pe o scară de la zero la zece unde zero este îngrijorat și zece este relaxat, unde vă situați?

Evoluția indicatorului Confidex de la momentul zero al pandemiei de COVID-19

Transport,
depozitare,
distribuție

Cum a evoluat indicatorul stării de spirit în funcție de dimensiunea companiilor? (S2/2021 vs. T1/2020)

Tip companie	Evoluție (%)
Firme cu afaceri între 100k-1 mil. euro	-2,8
Firme cu afaceri între 1-5 mil. euro	1,7
Firme cu afaceri peste 5 mil. euro	-1,2

Managerii din transporturi, depozitare și distribuție au o stare de spirit chiar mai îngrijorată decât la începutul pandemiei, când temerile erau la cote ridicate pentru toată economia. Cu un nivel situat la 4, încrederea acestor companii în revenirea economiei a coborât puternic în semestrul al doilea din 2021 față de ultimul trimestru din 2020. Firmele cu afaceri între 100.000 de euro și 1 milion de euro au adunat cele mai multe îngrijorări, în vreme ce aceleia cu businessuri cuprinse între 1 și 5 milioane de euro au căptătat încredere.

compania a înregistrat un număr total de 1,5 milioane de pasageri. Tarom a încheiat anul 2021 cu venituri de 130 mil. euro, circa 630 mil. lei, o dublare față de anul anterior.

Aeroportul Henri Coandă (Otopeni), cel mai mare aeroport din țară, cu un trafic estimat la 6,5 milioane de pasageri în 2021 va continua să își mărească numărul de pasageri anul viitor pe fondul rutelor noi anunțate de companiile aeriene.

La nivel național traficul aerian ar trebui să crească pe fondul reluării frecvențelor de zbor, dar și al destinațiilor noi anunțate. Cursele charter lansate de agenții de turism către Turcia, Grecia, Egipt, dar și către destinații exotice au avut o contribuție importantă în creșterea traficului de pasageri, 2021 fiind primul an în care marile agenții au pariat pe vacanțe cu zbor charter în destinații îndepărtate.

Și pe transportul rutier de pasageri a fost o scădere pe fondul restricțiilor impuse de pandemia COVID-19. Cererea pentru transportul cu autocarul a scăzut foarte mult, traficul de pasageri s-a înjumătățit în cazul unor jucători din piață. Companiile de stat operează pe pierderi în continuare.

TRANSPORTUL PE DUNĂRE, PRIMA LISTARE LA BURSA

De altfel un alt culoar ce ar putea să devină sector strategic este chiar Dunărea, „autostrada verde“, pe care s-ar putea transporta mai multe mărfuri. România ar

putea să facă din Dunăre principala cale de acces spre Europa, în condițiile în care detine 47% din totalul sectorului navigabil al fluviului și mai multe porturi fluviale și maritime. România are 1.085 kilometri de Dunăre, ce asigură legătura directă cu nouă state europene, 20 de porturi fluviale (din care în Brăila, Galați, Tulcea și Sulina pot opera și nave maritime) și două canale navigabile, Dunăre - Marea Neagră și Poarta Albă - Midia, care fac legătura cu Marea Neagră și cu portul Constanța.

În 2020, pe transportul de mărfuri pe Dunăre s-a înregistrat o scădere, însă în acest sector a avut loc prima listare a celui mai mare jucător.

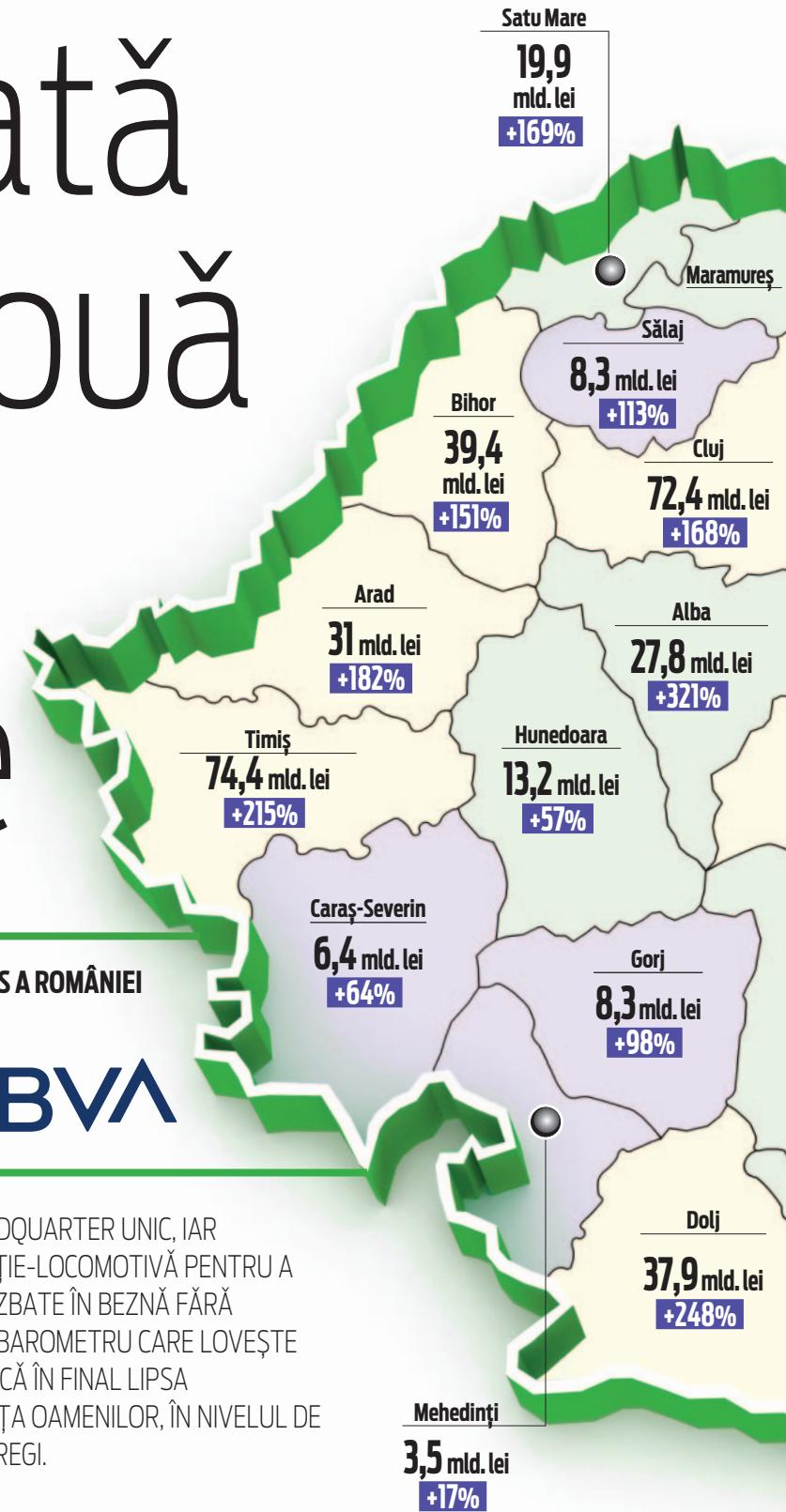
Compania TTS (Transport Trade Services), cel mai mare transportator integrat de mărfuri pe Dunăre, cu afaceri de 371 mil. lei în 2020, s-a listat pe Bursa de Valori București în a doua parte a lunii iunie din 2021 în urma unui IPO.

PNRR ARE 7,6 MILIARDE DE EURO PENTRU INFRASTRUCTURĂ

În România principala problemă rămâne infrastructura deficitară, fie că este vorba de cea rutieră sau feroviară. Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) are prevăzute 7,6 miliarde de euro pentru proiecte de infrastructură, o sumă importantă care merge pentru proiectele de autostrăzi A7 și A8 din zona Moldovei. Autostrada Moldovei (A7) este cel mai mare proiect propus pentru finanțare prin PNRR.

HARTA DE BUSIN

desenată între două crize majore

PROIECTUL ZF SPECIAL HARTA DE BUSINESS A ROMÂNIEI
ESTE SUSȚINUT DE

■ BUCUREȘTIUL ȘI-A PIERDUT ROLUL DE HEADQUARTER UNIC, IAR JUMĂTATE DIN ȚARĂ S-A LEGAT DE O INVESTIȚIE-LOCOMOTIVĂ PENTRU A PRINDE TRACȚIUNE. CEALALTĂ JUMĂTATE SE ZBATE ÎN BEZNĂ FĂRĂ INVESTIȚII ■ DINCOLO DE CIFRE, CEL MAI DUR BAROMETRU CARE LOVEȘTE ROMÂNIA ESTE CEL AL DEPOPULĂRII, PENTRU CĂ ÎN FINAL LIPSA INVESTIȚIILOR ȘI SALARIILE MICI SE VĂD ÎN VIAȚA OAMENILOA, ÎN NIVELUL DE TRAI, ÎN DEPOPULAREA UNOR LOCALITĂȚI ÎNTREGI.

Dana Ciriperu

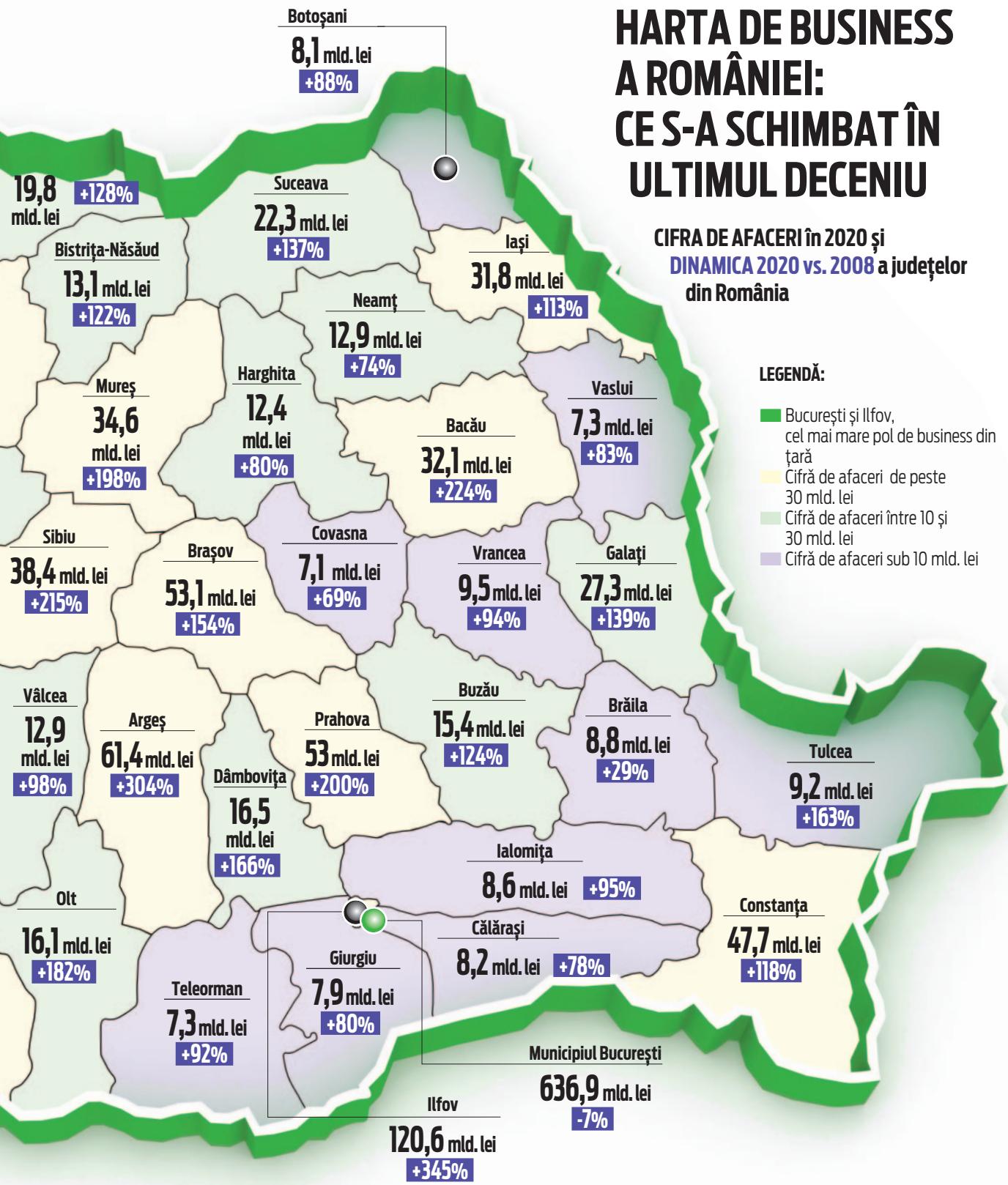
ESSA ROMÂNIEI

HARTA DE BUSINESS A ROMÂNIEI: CE S-A SCHIMBAT ÎN ULTIMUL DECIENIU

CIFRA DE AFACERI în 2020 și
DINAMICA 2020 vs. 2008 a județelor
din România

LEGENDĂ:

- București și Ilfov, cel mai mare pol de business din țară
- Cifră de afaceri de peste 30 mld. lei
- Cifră de afaceri între 10 și 30 mld. lei
- Cifră de afaceri sub 10 mld. lei

TOPUL JUDEȚELOR

În funcție de cifra de afaceri raportată de companii în 2020, evoluția businessurilor față de 2019, 2016 și 2008, evoluția numărului de salariați și ponderea liderului în economiile județene

Județ	Total cifră de afaceri				Dinamică 2020 vs. 2008 (%)	Număr mediu de salariați		Număr persoane juridice care au depus situațiile financiare	Companie lider din județ după cifra de afaceri din 2020
	2020 (mld. lei)	2019 (mld. lei)	2016 (mld. lei)	2008 (mld. lei)		2020	2019		
Municipiul București	636,9	652,1	487,6	687,5	-7	1.133.007	1.179.957	157.018	154.087
Ilfov	120,6	120,4	87,3	27,1	345	187.011	188.177	36.858	34.270
Timiș	74,4	79,3	58,5	23,6	215	198.914	217.842	35.213	34.367
Cluj	72,4	74,7	52,8	27	168	202.031	208.012	48.788	47.194
Arges	61,4	69,8	52,1	15,2	304	134.542	141.564	22.941	22.568
Prahova	59,7	59,2	41,5	19,9	200	142.238	149.290	27.339	26.418
Brașov	53,1	57,2	41,2	20,9	154	146.464	160.013	29.037	28.360
Constanța	47,7	56,1	42,4	21,9	118	127.727	132.256	32.670	31.892
Bihor	39,4	38,1	26,3	15,7	151	120.133	127.936	29.290	28.716
Sibiu	38,4	40,9	28,3	12,2	215	108.640	116.762	17.087	16.609
Dolj	37,9	35,5	22,3	10,9	248	93.892	95.254	21.032	20.907
Mureș	34,6	35,1	28,3	11,6	198	93.398	95.550	19.696	19.152
Bacău	32,1	29,2	19,6	9,9	224	82.652	82.769	16.981	16.265
Iași	31,8	32,1	21,7	14,9	113	111.854	114.876	26.024	25.099
Arad	31	36,7	28,8	11	182	84.333	97.616	17.422	17.310
Alba	27,8	27,2	16,7	6,6	321	63.096	65.211	12.534	12.100
Galati	27,3	27,1	20,9	11,4	139	75.648	79.128	17.037	16.833
Suceava	22,3	22,1	16,3	9,4	137	70.075	74.316	17.664	17.140
Satu Mare	19,9	19,3	15,5	7,4	169	58.431	62.343	10.849	10.595
Maramureș	19,8	20,1	15,3	8,7	128	78.102	78.305	15.142	14.944
Buzău	19,3	18,7	14,1	8,6	124	54.207	55.729	13.413	13.140
Dâmbovița	16,5	15,8	11	6,2	166	51.288	52.214	11.921	11.481
Olt	16,1	16,9	12	5,7	182	43.636	44.317	10.514	10.303
Hunedoara	13,2	13,6	9,6	8,4	57	60.445	64.060	12.603	12.383
Bistrița-Năsăud	13,1	13,1	10,6	5,9	122	47.658	47.881	10.984	10.455
Vâlcea	12,9	13,7	10,9	6,5	98	49.730	52.078	12.072	11.821
Neamț	12,9	12,8	10,2	7,4	74	48.101	51.937	12.378	12.417
Harghita	12,4	12,4	9,4	6,9	80	48.305	51.531	9.558	9.505
Vrancea	9,5	9,1	7,1	4,9	94	37.243	37.402	10.564	10.280
Tulcea	9,2	8,9	6,4	3,5	163	29.314	29.365	7.257	7.021
Brăila	8,8	9,7	7,7	6,8	29	37.073	39.542	8.872	8.558
Ialomița	8,6	9	7,3	4,4	95	25.197	25.493	6.297	6.115
Gorj	8,3	9,2	7,2	4,2	98	45.277	45.574	10.254	9.792
Sălaj	8,3	9,2	6	3,9	113	28.752	30.231	7.876	7.711
Călărași	8,2	9,3	8,3	4,6	78	25.386	26.197	6.830	6.674
Botoșani	8,1	7,9	6,2	4,3	88	30.327	31.576	6.115	5.833
Giurgiu	7,9	7,9	5,7	4,4	80	26.657	23.470	7.417	7.012
Vaslui	7,3	7,3	5,8	4	83	30.490	31.562	7.808	7.461
Teleorman	7,3	7,1	5,6	3,8	92	27.523	28.088	7.217	6.981
Covasna	7,1	7,2	5,7	4,2	69	26.677	28.806	5.502	5.465
Caraș-Severin	6,4	6,9	5,2	3,9	64	30.097	31.130	6.192	6.177
Mehedinți	3,5	3,4	2,6	3	17	16.867	17.468	4.505	4.510

NOTĂ: datele statistice se referă la companiile care au sediul social declarat în fiecare județ, și nu la cele care au operațiuni de producție sau vânzare în fiecare județ în parte.

În cazul companiilor din retail, cifra de afaceri totală este contabilizată în județul în care este înscrisă firma, dar operațiunile retailerilor sunt de cele mai multe ori la nivel național.

Cifra de afaceri a liderului în 2020 (mld. lei)	Tipul capitalului	Ponderea CA a liderului în total CA județ în 2020 (%)
14,8	străin	2,3
5,0	privat, românesc	4,2
8,8	străin	11,8
5,5	străin	7,6
18,2	străin	29,6
12,8	străin	21,4
3,8	străin	7,2
8,2	străin	17,2
2,1	străin	5,3
3,9	stat	10,2
12,3	străin	32,5
4,2	străin	12,1
9,0	privat românesc	28,1
1,7	străin	5,3
1,4	străin	4,5
7,3	străin	26,3
4,6	străin	16,8
1,4	străin	6,1
1,3	străin	6,5
1,1	privat românesc	5,6
1,9	străin	9,8
2,7	străin	16,4
2,5	străin	15,5
1,1	străin	8,3
1,2	străin	9,2
0,5	străin	3,9
0,3	mixt	2,6
0,8	privat românesc	6,5
0,2	privat românesc	2,1
1,2	străin	13,0
0,4	străin	4,4
1,1	străin	12,9
2,0	stat	24,1
1,6	străin	19,3
0,5	străin	6,1
0,2	privat românesc	2,5
0,3	străin	3,8
0,4	privat românesc	5,2
0,3	străin	4,5
0,5	străin	7,0
0,8	străin	12,5
0,1	privat românesc	2,9

Sursă: analiză realizată de ZF pe baza datelor de la Registrul Comerțului

In 2008, România de business respira din Capitală și cam atât. Firmele înregistrate în București erau responsabile de 63% din cifra de afaceri totală din România. Era chiar înaintea unei crize financiare care a zdruncinat din temelii întreaga economie. Un deceniu și ceva mai târziu, în 2020, un alt an greu de uitat, Bucureștiul mai însemna 37% din business. Cifra de afaceri totală a firmelor care și-au stabilit sediile centrale în București a rămas cam aceeași - 640 de miliarde de lei (130 de miliarde de euro) în 2020. Amprenta în economie s-a redus semnificativ. Au apărut noi sedii centrale pentru business. Au apărut noi investiții care au ridicat regiuni, au creat locuri de muncă și acolo unde e vorba de locuri de muncă bine plătite au contribuit la oprirea depopulației masive care a pus stăpânire pe România.

Județele de la granița de vest – Timiș, Arad și chiar Bihorul – s-au dezvoltat pe baza producției de componente auto, un model care a funcționat după criza din 2008, dar care acum este regândit și reașezat cu zona de cercetare-dezvoltare, un pariu care poate fi câștigător și în următoarele decenii pentru economia României.

Clujul și-a păstrat tradiția în industria farmaceutică prin prezența și angajamentul Terapiei – printre puținele branduri industriale ale Transilvaniei care au rămas în picioare și la nivel de producție, dar a adăugat dezvoltării sale investițiile în parcuri industriale și, cel mai mult, o zonă permanentă de inovație și spirit antreprenorial.

Dacă eliminăm Capitala din ecuația de business, Clujul se află pe locul trei ca cifră de afaceri în 2020, după Ilfov și Timiș, dar este pe primul loc după numărul de locuri de muncă din companii și tot pe primul loc raportat la numărul de firme active.

Și Iașiul începe să joace puternic pe zona de IT, iar dezvoltarea orașului din Moldova poate atrage după sine și creșterea nivelului de trai pentru unele dintre cele mai sărăce zone din țară, care nu duc însă lipsă de talente care pot intra rapid în ecosistemele create de companii. Și

cum autostrada Moldovei rămâne un vis, autostrada traficului de date, a internetului de mare viteză poate transforma Iașiul și județele din jur în puncte tari ale businessului românesc, probabil una dintre cele mai așteptate transformări ale deceniilor care vin.

INGER ȘI DEMON

Dacia, Ford și Star Assembly, cei mai mari trei exportatori ai României în 2020, sunt adevărate locomotive pentru businessul din județele unde și-au stabilit sediile centrale: Argeș, Dolj și Alba. Au generat business în jur, au atras investiții în malluri, magazine, hoteluri, au creat mii de locuri de muncă direct și indirect, unele dintre ele cu salariai peste media pe economie.

Dependența economiilor locale față de aceste investiții este însă uriașă. Dacia înseamnă astăzi 30% din cifra de afaceri totală din Argeș, Ford urcă și mai sus, la 32% în Dolj, iar Star Assembly este la 27% în Alba. Orice decizie a acționarilor celor trei fabrici zdruncină din temelii economiile din regiune și interesul autorităților este să păstreze fabricile în România, să-i convingă pe acționari că pot dezvolta în continuare noi modele la noi și pot juca pe cartea competitivității fără să piardă. Pentru că în termeni de investiții mari, România a trăit doar plecarea Nokia de la Cluj când abia începuse să prindă contur fabrica nordicilor. Din fericire pentru Cluj, în locul Nokiei au venit rapid De'Longhi și Emerson și șocul nu a mai fost atât de puternic. Nimici nu vrea însă să imagineze un scenariu cu o reducere masivă a producției Dacia la Mioveni sau a Ford la Craiova.

Dezvoltarea celor doi producători auto pare a fi în continuare un angajament asumat de Ford și Renault, iar ideea celui de-al treilea producător auto care să transforme România în sediu central rămâne în prim-plan.

CÂT CÂȘTIGĂ JUDEȚUL DINTR-UN SEDIU CENTRAL

Adrian și Dragoș Pavăl din Bacău au pornit acum 30 de ani cu un magazin de 16 metri pătrați, iar în

**DRAGOŞ PAVĂL,
unul dintre proprietarii magazinului de bricolaj
Dedeman:**

Între 1994 și 2000 am cumpărat aproximativ 12 spații comerciale în Bacău și alte orașe învecinate. Am preferat să luăm credite de la bancă decât să plătim chirie, pentru că la acea vreme inflația era chiar și peste rata dobânzii“, povestea Dragoș Pavăl într-un interviu pentru ZF.

Prezent dețin cel mai mare retailer român de bricolaj, Dedeman, cu vânzări de peste 9 mld. lei în 2020.

„Între 1994 și 2000 am cumpărat aproximativ 12 spații comerciale în Bacău și alte orașe învecinate. Am preferat să luăm credite de la bancă decât să plătim chirie, pentru că la acea vreme inflația era chiar și peste rata dobânzii“, povestea Dragoș Pavăl într-un interviu pentru ZF.

Primele achiziții au fost realizate prin participarea la licitații, iar primul credit a fost luat de la stat, odată cu preluarea unui magazin de mobilă de 300 de metri pătrați din Bacău. „În Austria am văzut primul magazin mare de bricolaj în anul 1995 și mi-am spus că într-o zi vom ajunge și noi acolo“. și au ajuns. Dedeman este, după 30 de ani, cea mai mare companie antreprenorială din România după cifra de afaceri, iar sediul ei central a rămas la Bacău, acolo unde a și pornit povestea.

Cu Dedeman ca port-drapel, Bacăul este peste Iași după cifra de afaceri totală, însă statistică rece a cifrelor nu ține cont de faptul că miliardele din dreptul Dedeman nu revin județului pentru că rețeaua de magazine a fraților Pavăl are acoperire națională, iar rulajele s-ar vedea cel mai bine pe fiecare punct de lucru în parte.

Situată din Bacău se repetă și în Prahova, acolo unde este înregistrată compania Lidl Discount sau în Timiș unde e „casa“ magazinelor Profi. Toate aceste rețele au însă prezență

nățională, iar contribuțiile lor pe harta de business a României nu trebuie limitate la un singur județ, cel de reședință. Prahova însă, la fel ca Timișul, are încă zona industrială activă și astă se vede și la numărul de locuri de muncă din companiile din județ.

Modelul de dezvoltare din județul Alba ar putea fi replicat în orice județ al României dacă atragerea de investitori ar fi o prioritate pentru administrațiile locale.

CE FACEM CU JUMĂTATE DIN ȚARĂ

Județul Alba, „capitala“ marii Uniri de la 1918, era în urmă cu zece ani un județ de pluton pe harta de business a României, undeva mai jos de mijlocul clasamentului, însă o

investiție de 300 mil. euro a grupului german Daimler într-o fabrică la Sebeș (compania Star Assembly) și ambiția unor antreprenori din industria alimentară, dar și din zona de producție de materiale de construcții au transformat Alba într-un lider al industriei prelucrătoare din România.

Modelul de dezvoltare din Alba ar putea fi replicat în orice județ al României dacă atragerea de investitori ar fi o prioritate pentru administrațiile locale.

Alba nu este un județ al multinaționalelor, este un exemplu că investițiile locale, în special cele din industria alimentară, cântăresc decisiv în economia unui județ. Chiar dacă nici Albalact, nici Elit Cugir, ambele în top zece fabrici, nu mai sunt companii antreprenoriale, dezvoltarea lor se vede astăzi în balanță investițională din județul Alba.

Distanțele dintre județe pot fi atenuate prin politici investiționale pentru că doar companiile pot fi cele care să aducă pe termen scurt o inversare a trendului. Mai mult, fiecare județ ar putea să își identifice un potențial economic, susținut cu investiții publice orientate economic și nu social.

Harta de business a României arată că de mult cântăresc investițiile în economia locală, cum schimbă orice proiect de producție dezvoltarea unei zone. Sunt multe județe în România – Mehedinți, Caraș-Severin, Covasna, Teleorman, Giurgiu, Vaslui – unde numărul de angajați din companii nu trece de 30.000.

Mehedințiul avea în 2011, la ultimul recensământ, peste 250.000 de locuitori. În 2020, Registrul Comerțului număra doar 16.000 de locuri de muncă în dreptul firmelor înregistrate în județ. Doar 6% din populație pe aceste date. Cu siguranță că județul vecin cu Dunărea nu mai are populația de acum un deceniu, la fel cum și România intră pentru prima dată într-un recensământ pornind de la premisa că un milion de oameni cel puțin nu mai sunt în țară între cei doi ani reper de analiză a populației.

Iar aici este de fapt marea dramă a României. Pentru că lipsa investițiilor și salariile mici se văd în viața oamenilor, în nivelul de trai, în depopularea unor localități întregi din România.

TREI DECENII DE CAPITALISM ROMÂNESC. Cine sunt câștigătorii

ÎN 2020, PRIMUL AN MARCAT DE PANDEMIA DE COVID-19, 19 FIRME CU CAPITAL PRIVAT ROMÂNESC AU REUȘIT SĂ SPARGĂ PRAGUL DE VÂNZĂRI DE 1 MILIARD DE LEI, UN RECORD ABSOLUT PENTRU MEDIUL ANTREPRENORIAL.

Dana Ciriperu

Certificatele de naștere ale celor mai mari businessuri antreprenoriale românești de astăzi sunt „eliberate” în perioada 1991-1995, acei ani în care antreprenorii de azi ai României au pornit la drum cu importuri de televizoare, cu traduceri sau joburi sezoniere, cu magazine de câțiva metri pătrați, cu vânzarea locuințelor pentru a dobândi capital de lucru, riscând totul într-o perioadă ghidată mai degrabă de fler și intuiție decât de planuri de afaceri bine puse la punct.

Treizeci de ani mai târziu îi revedem în topul celor mai mari companii antreprenoriale, lideri de piață în sectoarele pe care au pariat, cu mii de locuri de muncă create și cu aceeași încăpătânare de a scrie pe etichetele produselor „made in România“.

Încep să se uite peste granițe, construiesc planuri de expansiune, dezvoltă noi proiecte, dar focusul lor este România.

Dedeman, cel mai mare business antreprenorial românesc după cifra de afaceri, împlineste 30 de ani în acest an, iar perioada care vine este plină de aniversări de trei decenii pentru brandurile antreprenoriale românești.

Datele statistice arată că 90.000 de companii active în prezent în România sunt create acum mai bine de 25 de ani, față de peste 640.000 în ultimii zece ani. Businessul mare românesc se află încă la prima sa generație de capitaliști. Cine a atins miliardul de lei?

SITUATIA HOLDINGURILOR ROMANESEsti SI A DATELOR CONSOLIDATE

Businessul mare românesc mai are grupuri de firme ale căror afaceri consolidate merg spre 1 miliard de lei, iar topul companiilor antreprenoriale, dar și Top 1.000 ar putea arăta altfel dacă aceste grupuri ar raporta la Ministerul Finanțelor cifrele consolidate.

ZF a strâns câteva exemple pentru a prezenta această situație, iar cel mai „util” instrument în privința datelor consolidate este Bursa, acolo unde grupuri precum MedLife, Digi sau One United anunță cifre consolidate, la nivel de grup.

Reprezentarea firavă a grupurilor antreprenoriale pe Bursă face însă greu de realizat astfel de consolidări în afara raportărilor oficiale, deși în multe situații antreprenorii spun că businessul pe care ei îl detin în România este mult mai mare decât cel care apare în cifrele pe entități fiscale de la Ministerul Finanțelor/Registrul Comerțului.

Când o companie este listată, ea publică pe Bursă rapoarte consolidate, care includ toate firmele în care entitatea listată deține acțiuni. Sunt rapoarte auditate, realizate de firme care fac acest lucru de zeci de ani. O transparență cerută de listarea la Bursă.

Ce se întâmplă însă, la nivelul unei analize de piață, cu competitorii acestor firme? Companii nelistate? Cum se face consolidarea și ce cifre ar putea să fie folosite în topurile pe sector?

În top 1.000, ZF utilizează datele pe entități fiscale, așa cum raportează firmele la Ministerul Finanțelor/Registrul Comerțului pentru că un astfel de clasament este singurul care vede bilanțurile celor 800.000 de companii din România folosind un criteriu unitar pentru toate firmele și o ierarhie bazată pe același criteriu în cazul tuturor: cifra de afaceri raportată oficial în 2020 pe fiecare firmă în parte.

Din cele 800.000 de companii, 4.000 au afaceri de peste 10 milioane de euro anual, potrivit raportărilor la Ministerul de Finanțe.

Câte sunt la Bursă și raportează consolidat? În jur de 400 de companii (și 3 bănci), 90 pe segmentul principal. Multe dintre cele 400 de companii, care au raportări consolidate la Bursă, sunt prezente și în top 1.000, pe entități fiscale, uneori cu mai multe firme din grup în top. Câteva exemple: OMV Petrom, Electrica, Romgaz, MedLife, Digi. Altele nu intră în Top 1.000 pentru că nici cea mai mare firmă din grup nu trece singură pragul de 180 mil. lei, cel care asigură prezența în catalog în acest an.

ZF prezintă situația câtorva grupuri/holdinguri cu cifre de afaceri mari la nivel de grup care ar putea intra în Top 1.000 sau ar putea urca în clasament dacă raportarea de la Ministerul de Finanțe/Registrul Comerțului ar fi cea de pe Bursa de Valori sau cea anunțată public de antreprenori. **Dana Ciriperu**

GRUPUL MOBEXPERT

„Ca om de afaceri vezi în fiecare zi mile de șosele care se desfac în față, însă este treaba ta și să identifici care este bulevard și care este doar o uliță”, spunea Dan Șucu pentru ZF, în 2009, într-un supliment special dedicat celor mai mari capitaliști din România.

Grupul construit de Dan Șucu și-a găsit drumul pornit în 1993 cu 55.000 de dolari, bani obținuți din vânzarea unei case a familiei, un magazin într-un spațiu închiriat în Complexul Unirea și 4 angajați. În 1993 punea bazele Mobexpert, în 1996

cumpără primele fabrici, în 1999 începea construcția primului magazin de mobilă și decorării de pe piața locală, iar în 2022 se află între cei mai puternici antreprenori români.

În acest moment, Mobexpert este un business integrat, cu opt fabrici amplasate în patru centre de producție, cu trei platforme logistice și cu o rețea de 27 de magazine. Acesta din urmă măsoară 1.000-2.000 mp. Grupul integrează activități de creație, design, proiectare, producție, logistică și, bineînteleș, retail. Mobexpert, estimează pe finalul anului trecut o creștere a cifrei de afaceri de 10-12% față de 2019.

DAN ȘUCU,
fondator Mobexpert

2.400 de angajați.
200 mil. euro
cifră de afaceri.

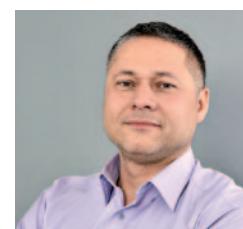
ANDREI DIACONESCU și VICTOR CĂPITĂNU,
fondatori ai grupului One

1,1 mld. lei
cifră de afaceri
consolidată în 2021.
0,5 mld. lei
cifră de afaceri
consolidată în 2020.

GRUPUL ONE, compania One United Properties SA listată la Bursă

One United Properties, dezvoltator imobiliar listat la BVB, anunță pentru 2021 venituri de consolidate, la nivel de grup de 1,1 miliarde de lei, în creștere cu 105% față de rezultatul din 2020, un prag istoric pentru companie. One United Properties, listată pe Piața Principală a Bursei de Valori București, a publicat rezultatele financiare preliminare consolidate pentru anul 2021 în data de 28 februarie.

La Ministerul de Finanțe, compania One United Properties SA (CUI 22767862) a raportat în 2020, ultimul an pentru care există date publice disponibile pe site-ul mfinante.ro, o cifră de afaceri de 33 mil. lei, venituri de 113 mil. lei și un profit net de 96 mil. lei. Compania va livra în 2022 patru dezvoltări rezidențiale: One Verdi Park, One Modrogan, One Timpuri Noi și One Floreasca Vista.

MIHAI MARCU,
CEO și președinte, MedLife

1,4 mld. lei
cifră de afaceri consolidată
în 2021.

1,07 mil. lei
cifră de afaceri consolidată
în 2020.

GRUPUL MEDLIFE, compania MedLife SA listată la BVB

Operatorul privat de sănătate MedLife a raportat o cifră de afaceri consolidată de 1,4 mld. lei în 2021, în creștere cu 33% față de anul anterior, potrivit raportului companiei de pe Bursă.

Profitul net a depășit 117 mil. lei, după un avans de 84%.

Compania a anunțat și o cifră de afaceri pro forma de 332 mil. euro anul trecut, în creștere cu 51% față de anul 2020.

La Ministerul de Finanțe, compania Med Life SA (CUI 8422035) a raportat în 2020, ultimul an pentru care există date publice disponibile pe site-ul

mfinante.ro, o cifră de afaceri de 509 mil. lei, venituri de 517 mil. lei și un profit net de 42 mil. lei.

În raportul companiei publicat pe site-ul Bursei de Valori București se precizează că nucleul operațiunilor grupului MedLife este rețeaua de clinici ambulatorii, care cuprinde 75 de unități. În ultimii ani, MedLife a apăsat puternic pedala achizițiilor și a cumpărat de la jucători mai mari, până la clinici de mici dimensiuni pentru a-și consolida prezența în piață.

Anul acesta compania a anunțat un buget de investiții de 120 mil. euro pentru perioada următoare.

PAVĂL HOLDING, portofoliu de acțiuni la zece companii listate la Bursă

9 mld. lei
cifră de afaceri
în 2020
pentru Dedeman
Bacău.

11.300
de angajați.

Frații Adrian și Dragoș Pavăl, proprietari Dedeman Bacău, cea mai mare companie antreprenorială românească au creat în 2018 entitatea Pavăl Holding, o structură care, așa cum spunea atunci Dragoș Pavăl le oferă flexibilitate în dezvoltarea de noi investiții, dar permite și o organizare și o structurare mai adecvate pe linii de business pentru o eficiență

îmbunătățită. Frații Pavăl nu au listat Dedeman, brandul creat de ei în 1992 la Bacău, dar se numără printre cei mai mari investitori de la Bursă. Prin intermediul Pavăl Holding, frații Adrian și Dragoș Pavăl sunt investitorii la companii precum Alro Slatina, Transelectrica, Cemacon, Electrica, Cemacon Cluj Napoca, Purcari, Tts, Compet, Vrancart sau Antibiotice.

TOPUL CELOR MAI MARI COMPANII ANTREPRENORIALE DUPĂ CIFRA DE AFACERI

2020

Poz. Companie 2020	Aționari majoritari	Județ	Cifră de afaceri		Profit/pierdere		Număr mediu de salariați		Domeniu principal de activitate
			2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)	2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)	2020 2019	2020 2019	
1 DEDEMAN	Adrian și Dragoș Pavăl	Bacău	9.082	8.217	1.454	1.282,3	11.374	10.769	Comerț cu amănuntul al articolelor de fierărie, al articolelor din sticlă
2 ALTEX ROMÂNIA	Dan Ostahie	Ilfov	5.061	4.077	123	75,4	4.043	3.546	Comerț cu amănuntul al articolelor și aparatelor electrocasnice
3 FILDAS TRADING	Anca Vlad	Argeș	4.287	4.247	160	134,1	1.316	1.145	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
4 RCS & RDS	Zoltan Teszari	București	3.905	3.867	243	344,7	13.056	12.916	Activități de telecomunicații prin rețele cu cablu
5 TINMAR ENERGY	Augustin Oancea	București	2.202	2.120	113	62,6	90	80	Comercializarea energiei electrice
6 ARABESQUE	Cezar Rapotan	Galați	2.090	1.921	73	34,4	2.845	2.981	Comerț cu ridicata al materialului lemnos și al materialelor de construcții
7 OSCAR DOWNSTREAM	Alin Niculae	Ilfov	2.056	2.919	155	45,9	453	467	Comerț cu ridicata al combustibililor solizi, lichizi și gazoși
8 NETWORK ONE DISTRIBUTION	Iulian Stanciu	București	1.760	1.349	48	13,6	400	391	Comerț cu ridicata al calculatoarelor
9 AQUILA PART PROD COM	Alin Dociu, Cătălin Vasile	Prahova	1.479	939	56	3,2	2.462	2.007	Transporturi rutiere de mărfuri
10 MAIRON GALAȚI	familia Miron	Galați	1.199	1.127	46	18,8	423	428	Comerț cu ridicata al metalelor
11 ARAMIS INVEST	Vladimir Iacob, Marius Șelescu	Maramureș	1.184	1.144	57	51,0	4.640	4.368	Fabricarea de mobilă
12 ȚIRIAC AUTO	Ion Țiriac	București	1.184	1.319	8	1,9	818	985	Comerț cu autoturisme
13 CHIMCOMPLEX BORZEȘTI	Ştefan Vuza	Bacău	1.172	1.278	95	-44,1	1.926	2.039	Fabricarea altor produse chimice organice
14 DONA LOGISTICĂ	Eugen Banciu	Ilfov	1.102	938	8	3,0	175	166	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
15 FLANCO RETAIL	Iulian Stanciu	Ilfov	1.079	1.210	22	39,9	1.540	1.629	Comerț cu amănuntul al articolelor și aparatelor electrocasnice
16 SPEDITION UMB	Dorinel Umbrărescu	Bacău	1.025	280	41	0,4	48	44	Lucrări de construcții la drumuri și autostrăzi
17 FAN COURIER	Adrian și Neculai Mihai, Felix Pătrășcanu	București	1.014	792	172	83,0	3.330	2.978	Alte activități poștale și de curierat
18 S.I.E.P.C.O.F.A.R. (farmaciile Dona)	Eugen Banciu	București	1.001	1.031	15	14,3	1.778	1.956	Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice
19 INTERTRANSOM IMPEX	Ioan Teslaru	Bacău	961	738	43	26,0	301	274	Comerț cu ridicata de materiale de construcții
20 TEHNOTRADE	Dorinel Umbrărescu	Bacău	936	458	259	116,0	1.600	1.170	Lucrări de construcții la drumuri și autostrăzi

NOTĂ: în clasament sunt incluse doar firmele în funcțiune, așa cum apare starea lor la Registrul Comerțului, și nu sunt luate în calcul firme în insolvență. Clasamentul ia în calcul doar entități fiscale, așa cum sunt ele înregistrate la Registrul Comerțului, nu analizează rezultate la nivel de grup, consolidate sau raportări ale grupurilor de firme.

Surse: Registrul Comerțului, confidas.ro, date ale ZF

90.000 de companii

active în prezent în România sunt create acum mai bine de 25 de ani.

ZECE PIĘȚE MARI CU LIDERI ROMÂNI

Domeniu de activitate	Companie	ACTIONAR
Bricolaj	Dedeman	Adrian și Dragoș Pavăl
Retail electro-IT	Altex/Media Galaxy	Dan Ostahie
Retail și distribuție farma	Fildas/Catena	Anca Vlad
Distribuție de bunuri de larg consum	Aquila Part Prod Com	Alin Dociu, Cătălin Vasile
Curierat	Fan Courier	Adrian și Neculai Mihai și Felix Pătrășcanu
Transporturi rutiere	International Alexander	Ioan Simion Apreutesei
Retail și producție de mobilă	Mobexpert	Dan Şuțu
Industria hotelieră	grupul Ana Hotels	George Copos
Producția de ape îmbuteliate	Romaqua/Borsec	Octavian Crețu, Nicolae Palfi
Industria cărnii de pasăre	grupul Transavia	Ioan Popa

Sursa: date ale ZF

27 de companii antreprenoriale

printre care unele la prima interacțiune cu bursa, precum Teilor, Ocean Credit, Bit Soft, ZebraPay, Nemo Express Logistic, s-au finanțat în 2021 de la investitorii prin intermediul emisiunilor de obligațiuni, în timp ce alte

CINE SUNT LIDERII

În 2020, primul an marcat de pandemia de coronavirus, 19 firme cu capital privat românesc au reușit să spargă pragul de vânzări de 1 mld. lei, un record absolut pentru mediul antreprenorial.

de lei. Față de 2018, capitalismul „mare“ românesc a mai câștigat o firmă, iar față de 2017 erau patru companii în plus.

Dedeman Bacău (bricolaj) este lider detașat, iar pe locul doi urcă Altex, compania electro-IT creată de Dan Ostahie, care face schimb de locuri cu Fildas Trading, compania de distribuție din grupul Fildas-Catena dezvoltat de Anca Vlad.

Clasamentul ia în calcul doar entitățile fiscale aşa cum apar la Registrul Comerțului, și nu grupuri de firme sau rezultate consolidate anunțate de companiile listate.

Dincolo de firmele incluse în acest clasament, prima generație de antreprenori români a dezvoltat grupuri de firme a căror prezență acoperă astăzi piețe mari din economia românească.

În ultimii ani se văd și companii de tip holding în jurul brandurilor antreprenoriale. Frații Pavăl, fondatorii Dedeman, au creat Pavăl Holding, firmă care în 2020 a raportat cel mai mare profit net din România, de 3 miliarde de lei, dar a fost și compania cu cel mai mare profit din sud-estul Europei.

Drumul deschis de fondatorii Dedeman a fost însă urmat și de alți antreprenori, din prima sau chiar din cea mai nouă generație de capitaliști ai României.

Victor Căpitanu și Andrei Diaconescu, fondatorii ai dezvoltatorului imobiliar One United, familia Enache, care deține lanțul de bijuterii Teilor și Dan Ostahie, fondatorul retailerului electro-IT Altex, sunt printre investitorii care și-au creat în 2021 firme cu activități de tip holding, în care au pus capital de sute de milioane de lei.

Dar grupurile de firme din businessul antreprenorial au o viață mult mai lungă decât ceea ce vedem azi în firmele de tip holding.

În cazul Ancăi Vlad, cea care a creat firma cu numărul 800 în România după 1989, distribuitorul de medicamente Fildas cu care de altfel se află pe podiumul companiilor antreprenoriale este afacerea mai puțin vizibilă, mai puțin cunoscută.

23

de companii
au adus acțiuni la București.

Schimbarea de mentalitate, episodul 3: lectiile liderilor

de **GEORGE MUCIBABICI,**
Președinte, Deloitte România

Poveștile de business ale antreprenorilor români care au ajuns să concureze cu multinaționale și să preia poziția de lider ori să se extindă în afara țării reprezentă, din punctul meu de vedere, nu doar o temă de reflecție foarte interesantă și o sursă de inspirație, ci și un motiv de mândrie pentru noi, români. Suntem martorii unei schimbări de mentalitate a antreprenorului român.

Dar cine sunt acești antreprenori de succes și care este povestea lor? Din topul celor mai mari antreprenori locali, voi da întăietate doamnelor, să că voi împărtăși din lectiile pe care le-am învățat din parcursul grupului de firme Fildas Catena, deținut și condus de Anca Vlad.

Relația noastră profesională a început în 2001, când activam în Banca Tiriac. Grupul Fildas avea o cifră de afaceri agregată de circa 30 de milioane de euro anual, cea mai mare parte generată de rulaje prin spitale și Casa de Asigurări de Sănătate – clienți care aveau mari întârzieri la plată. Fildas avea nevoie de linii mari și prelungite de capital de lucru. Așă că am apelat la orice soluție corectă pentru a crește afacerea - finanțăm creație vechi chiar și de peste un an, achiziții pe stoc de medicamente pentru bonusuri de la producători. Si afacerea a crescut. De la cele 30 de milioane, 60 de farmacii și 233 de salariați în 2000, la circa 1,8 miliarde de euro (valori agregate), 867 de farmacii și aproape 7.000 de angajați azi. Ce traseu! Ce performanță! Fildas nu a fost singurul grup farma din România. În anii '90, odată cu renunțarea monopolului statului la import, au apărut mulți importatori privați, însă foarte mulți au dispărut pe drum - au falimentat ori au vândut afacerea. Fildas, nu. Încet și sigur, a urcat pe locul întâi, înaintea unor concurenți finanțați de mari fonduri internaționale. Care e secretul? Iată câteva dintre ingredientele rețetei de succes, aşa cum le-am văzut eu de-a lungul a peste douăzeci de ani.

LECTIA 1: VIZIUNE ASUPRA VIITORULUI BUSINESSULUI TAU

Anca Vlad a văzut oportunitatea retailului, a realizat că acolo e viitorul. Îmi aduc aminte discuțiile noastre: „George, trebuie să intru în retail, să merg în downstream. Așa pot face businessul profitabil”. Zis și făcut. Prima achiziție importantă, un lanț de farmacii județean.

LECTIA 2: PUNE TOTUL LA BĂTAIE

La momentul finanțării achiziției, doamna Vlad trecea prin niște momente dificile, cu implicații în business. Îmi amintesc dezbatările lungi din echipa de management a băncii privind riscurile și garanțiile unei astfel de finanțări. Soluția a fost că Anca Vlad a garantat creditul cu lucrări de artă apartinând unor artiști români consacrați, din colecția ei impresionantă de tablouri și sculpturi.

LECTIA 3: INVESTEȘTE CU CURAJ ÎN VIZIUNEA TA

În 2006, în plină efervescentă de preaderare la UE, eram deja la Deloitte și doamna Vlad

m-a consultat cu privire la o ofertă primită din partea unei prestigioase instituții financiare internaționale, care dorea să intre în acționariatul Fildas și să finanțeze expansiunea grupului cu credite. Interacționasem în trecut cu acționari similari și observasem și apetitul extraordinar de finanțare al băncilor, așa că i-am recomandat să mergem pe o finanțare bancară pe piață locală. A fost de acord și am plecat la drum să obținem 60 de milioane de euro pentru achiziționarea de farmacii. În mai puțin de un an, am semnat o sindicalizare mult mai consistentă decât ce ne propuseseam, de 80 de milioane de euro. Scopul principal, extinderea în retail.

LECTIA 4: LUTĂ CU DÂRZENIE PENTRU AFACEREA TA

La scurtă vreme după utilizarea banilor obținuți prin sindicalizare, a venit criza din 2008. Indicii de îndatorare față de EBITDA au fost ajustați peste noapte, iar băncile au fost nevoie să ceară returnarea banilor. Din nou pe baricade. De data aceasta, a trebuit să căutăm soluții cât mai creative, precum vânzarea unor expunerii către alte bănci, cu apetit mai mare de risc, rescadentarea graficului de rambursare, refacerea tuturor proiectilor financiare, schimbarea aranjorului și.a. Au fost momente grele, cu ședințe interminabile, unele în ajunul sărbătorilor, parcă menite să ne descurajeze, cu decizii calculate la fiecare pas.

„Ce nu te ucide te face mai puternic”. În 2010, grupul Fildas ajungea la 400 de milioane de euro cifră de afaceri agregată, 1.800 de salariați și 238 de farmacii.

La lectiile de mai sus aș adăuga generozitatea în artă și în opere de caritate, păstrarea concentrării pe business și evitarea ispitelor care apar pe drum.

Astăzi se vorbește mult despre Anca Vlad. Eu am avut privilegiul să o cunosc la începutul drumului ei și să observ cu încântare perseverența, hotărârea, ambiția și forța cu care s-a impus ca lider de piață în domeniul farma. Si toate acestea, cu eleganță, modestia și seninătatea unei mari doamne. Bravo, Anca, bravo, Fildas-Catena!

În 2020, primul an marcat de pandemia de coronavirus,

19
firme

cu capital privat românesc au reușit să spargă pragul de vânzări de

1
mld. lei

Pandemia de COVID-19 a răsturnat toate planurile croite de antreprenori, dar le-a creat și oportunități celor care au fost deschiși să le caute.

Brandul fanion al grupului Fildas-Catena este rețeaua de farmacii Catena, care însă este alcătuită din zeci de companii mai mici, astfel că la nivel de entități fiscale Catena are o prezență izolată în *Top 1,000 cele mai mari companii din România*.

Un alt antreprenor, același model de business. Ion Tîriac are o singură companie în topul firmelor antreprenoriale, deși prezența sa în business este mult mai puternică, cu implicații din sectorul auto până în real-estate.

Grupurile Mobexpert (Dan Șucu), Ana Hotels (George Copos),

Transavia (Ioan Popa), International Alexander (Simion Ioan Apreutesei), Chimcomplex (Ştefan Vuza), Cris-Tim (Radu și Cristina Timiș), Agricola Bacău (management și salariați) și Boromir (Constantin Boromiz) rulează anual sute de milioane de euro, dar la nivel de entități fiscale afacerile proprietarilor sunt mai mici pentru că mulți dintre ei au construit treptat grupuri pornite cu o unitate de producție și s-au extins apoi chiar și pe alte segmente de piață. Au construit companii lider de piață, au trecut prin toate crizele din ultimele trei decenii, dar și-au păstrat businessurile deși oferte de achiziții au fost pe masa multora dintre ei.

De altfel, achizițiile unor lideri de piață creați de antreprenori români au făcut ca astăzi numărul firmelor mari antreprenoriale să fie încă destul de redus.

Cel mai recent exemplu vine chiar din 2020. Afacerea românească de 1,5 miliarde de lei Smart Diesel din Arad - o prezență constantă în topul marilor companii antreprenoriale din ultimii cinci ani - a făcut obiectul uneia dintre cele mai mari tranzacții semnate într-un an marcat de pandemia de COVID-19 și a ajuns în portofoliul grupului german Dkw.

Smart Diesel, prin acordul cu grupul german DKV, a ieșit din tabăra afacerilor antreprenoriale și s-a mutat către capital străin, la fel cum s-a întâmplat în ultimii ani cu farmaciile Help Net (Ovidiu Buluc), cu Agricost (Constantin Duluțe), cu Albalact (Raul Ciurtin), Elit Cugir (Dorin Mateiu), Adeplast (familia Bărbut), Duraziv (Daniel Guzu) sau Te Rox Prod (Doina Cepalis).

Mulți dintre antreprenorii care au vândut au și revenit în business, cu noi proiecte, noi branduri, noi dezvoltări, semn că pofta de business nu dispare odată cu umplerea conturilor cu zeci de milioane de euro. Proiecte actuale sunt finanțate de bani din tranzacții cu branduri create în prima parte a anilor 1990.

Dar dincolo de banii din tranzacții, antreprenorii români au învățat în ultimii ani și lecția bursei.

Anul 2021 a fost cel mai dinamic an postdecembрист în ceea ce privește numărul de listări la Bursa de Valori București. 27 de companii antreprenoriale, printre care unele la prima interacțiune cu bursa, precum Teilor, Ocean Credit, Bit Soft, ZebraPay, Nemo Expres Logistic, s-au finanțat în 2021 de la investitorii prin intermediul emisiunilor de obligațiuni, în timp ce alte 23 de companii au adus acțiuni la București, potrivit datelor agregate de ZF. Cea mai mare listare din 2021 a fost cea a Aquila, de 75 mil. euro pentru 33% din companie. Din rândul celor 23 de listări cu acțiuni, trei companii – TTS, ONE și Aquila – au venit pe segmentul principal, ceea ce a dat ocazia fondurilor de pensii să le adauge în portofoliu.

CE URMEAZĂ? CAMPIONII REGIONALI

Dacă ar fi să creionăm o singură direcție de dezvoltare pentru businessul antreprenorial aceea ar fi extinderea peste granițe. Listarea UiPath din 2021 la New York a demonstrat valoarea unui business din tehnologie pornit din România, dintr-un apartament din Delea Veche. Anul 2022 poate aduce un nou unicorn prin listarea BitDefender, unul dintre cele mai importante branduri de tehnologie din Europa, dar poate crește și numărul companiilor care merg peste graniță, al antreprenorilor care devin cumpărători în marile tranzacții și nu doar vânzători.

Pandemia de COVID-19 a răsturnat toate planurile croite de antreprenori, dar le-a creat și oportunități celor care au fost deschiși să le caute. Astăzi, conflictul armat de la granițele României adâncește însă nesiguranța din business și poate dărâma ambițiile de extindere regională ale firmelor românești. Dar pot să apară și oportunități. Să urmărim cine va profita de ele.

Antreprenoriatul românesc: testul „furtunii perfecte”

de ANDREI BURZ-PÎNZARU,
Partener la Reff & Asociații | Deloitte Legal,
Liderul programului Deloitte Private

Antreprenoriatul local a intrat în anul 2022 „călit“ de impactul dur al perioadei 2020-2021, în care pandemia de COVID-19 a adus schimbări masive și fără precedent în societate, schimbări la care mediul de afaceri nu avea cum să fie imun.

În ciuda dificultăților pandemiei, finalul anului 2021 a găsit un mediu antreprenorial local cât se poate de dinamic pe toate palierile sale, de la ecosistemul extrem de activ al start-up-urilor locale, care au reușit să atragă finanțări semnificative chiar și în perioada plină de incertitudini a pandemiei, până la topul celor mai mari firme românești, cu cifre de afaceri de ordinul sutelor de milioane de euro și în unele cazuri, încă puține, depășind miliardul de euro anual.

Abilitatea de a lua decizii rapide, specifică firmelor antreprenoriale, alături de ceea ce s-a dovedit a fi fost în cele mai multe cazuri o gestionare atentă în anii precedenți a resurselor financiare și o bună cunoaștere a afacerii proprii, a ajutat antreprenorii români nu doar să traverseze cu bine această perioadă dificilă, ci chiar, în unele cazuri, să își păstreze poziția de top față de concurenți sau chiar să avanzeze pe nișă specifică de piată.

Accesul la lichiditate și încrederea generală în perspectivele de creștere a economiei românești, în ciuda dificultăților pandemiei, au avut un rol semnificativ în acest sens. Băncile, bine capitalizate și dispunând de lichidități semnificative, s-au dovedit foarte interesante să finanțeze societățile românești, fie că vorbim de capital de lucru, investiții sau chiar creșteri inorganice prin achiziții. De asemenea, Bursa de Valori București, chiar dacă nu

și-a atins încă maximum de potențial raportat la dimensiunea economiei românești, a furnizat într-o măsură mult mai mare decât în trecut o opțiune substanțială și credibilă de diversificare a sursei de finanțare, fie că vorbim despre emisiuni de acțiuni sau de obligațiuni.

Suplimentar și extrem de relevant, ultimii doi ani au produs schimbări și în peisajul fondurilor de investiții, în care, pe lângă fondurile regionale, și-au făcut din ce în ce mai mult simțită prezența și fondurile de investiții locale de tip private equity, un actor nou, dar cu mult potențial în piața de M&A locală și o sursă suplimentară de amplificare a efectului de creștere pe care îl poate aduce capitalul românesc în economia și societatea noastră.

După ce, în ultimii doi ani, antreprenorii locali au fost nevoiți să gestioneze și, în cea mai mare parte, au și reușit să navigheze cu succes în cea mai gravă criză mondială de după cel de-al doilea război mondial până în prezent, iar în anul 2021 începuseră să tureze motoarele în sensul creșterii businessurilor, iată că, în continuarea crizei de sănătate și a incertitudinilor socioeconomice aferente, anul 2022 pare să reunească toate elementele unei „furtuni perfecte“: într-un ecosistem economic care abia depășește fragilizarea adusă de blocajele economice din pandemie, cu semnale din ce în ce mai preocupante cu privire la tendințe inflaționiste, intervine războiul

din Ucraina, cu toată cohorta de efecte conexe, ale căror implicații la nivel macro-economic nu pot fi prognosticate azi în toată amploarea și complexitatea lor.

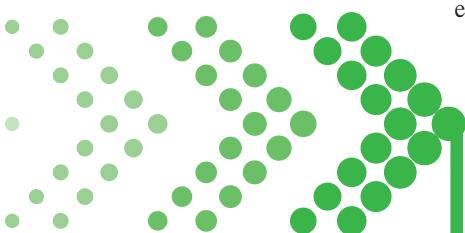
Anul 2021 a continuat și chiar a accelerat maturizarea modului în care businessurile locale sunt organizate, prin alinierarea din ce în ce mai semnificativă la bunele practici internaționale în materie de guvernanță corporativă, gestionare a riscurilor și planificare a afacerii. E de așteptat ca acest trend să continue, atât din perspectiva faptului că o serie dintre jucătorii de la vârful clasamentului se află într-o perioadă în care va fi nevoie mai devreme sau mai târziu să decidă între opțiunea de a vinde afacerea sau de a asigura o tranziție a conducerii acesteia în cadrul familiei sau prin cooptarea în poziții de conducere a căt mai multor profesioniști capabili să asigure continuitatea în linie cu viziunea fondatorilor, căt și dat fiind că buna guvernanță a afacerii se impune oricum cu necesitate în perioade de criză.

Chiar dacă întrăm într-o perioadă cu volatilitate crescută, în care numărul necunoscutelor e probabil mai mare ca oricând, România are șansa unui mediu antreprenorial local în care se combină, aş spune mai semnificativ decât oricând în istoria noastră, experiența și capitalul cu intuiția și inovația. Avem atât antreprenori care au construit afaceri solide în ultimii 30 de ani, cu experiența trecerii prin momente de maximă dificultate, cum a fost criza financiară mondială începătă în 2008 prin falimentul Lehman Brothers, căt și tineri antreprenori care înovează și creează noi modele de business bazate pe tehnologie și care urmăresc modele de creștere accelerată, vizând încă de la început o perspectivă globală facilitată de avansul tehnologic și noile modele economice. Capacitatea de a înfrunta dificultățile (reziliența) și spiritul inovator al mediului nostru de afaceri rămân elemente esențiale pentru societatea românească, furnizori de încredere într-o perioadă în care e de așteptat ca acestea să fie unele dintre ingrediente esențiale de care vom avea nevoie.

EXTREMELE PIETEI MUNCII

ANGAJAȚII DIN ENERGIE ȘI DIN IT CÂȘTIGĂ CEL MAI BINE, IAR CEI DIN HOTELURI ȘI RESTAURANTE AU CELE MAI MICI SALARII. SALARIILE ANGAȚIILOR ROMÂNI AU SCĂZUT, ÎN TERMENI REALI, ANUL TRECUT, DIN CAUZA INFLAȚIEI. TOP PERFORMERII DIN COMPANII AR PUTEA FI SINGURII CARE AR BENEFIAZĂ DE CREȘTERILE DE SALARII REALE ANUL ACESTA

Adelina Mihai

TOP 1.000 CELE MAI MARI COMPANII DIN ROMÂNIA - 2022

92

Angajații din rafinării, din petrol și gaze și din servicii IT au avut salarii de peste 9.000 de lei net pe lună în decembrie 2021, pe când în domeniul hotelurilor și restaurante salarizările medie a fost sub 2.000 de lei net, arată datele Institutului Național de Statistică. Salariile angajaților români au scăzut, în termeni reali, anul trecut, din cauza inflației de 8,2%, pentru prima dată în ultimii opt ani. Pentru 2022, companiile și-au bugetat majorări de salarii de 5-7%, însă cel mai probabil acestea vor fi depășite de inflația estimată la peste 10% anul acesta.

„În spatele statisticilor observăm schimbări de mentalitate ale companiilor, într-o direcție sănătoasă, astfel că se vede o tendință de a diferenția substanțial creșterile salariale ale angajaților cu performanțe extraordinare față de cele ale angajaților cu performanță normală. Astfel, aproape jumătate dintre angajatorii care au răspuns în studiu Korn Ferry derulat în decembrie 2021 - ianuarie 2022 au în plan creșteri salariale duble pentru angajații cu performanță extraordinară față de restul angajaților“, spune Mihaela Lupu, asociată director în regiunea Europa Centrală și de Est în cadrul firmei de consultanță în management și executive search Korn Ferry.

PREMIERĂ ÎN ULTIMII OPT ANI: A SCĂZUT SALARIUL MEDIU ÎN TERMENI REALI

Salariul mediu pe economie a ajuns la aproape 3.900 de lei în luna decembrie a anului trecut, în creștere cu 7,2% față de perioada similară a anului anterior, arată datele Institutului Național de Statistică. Cu toate acestea, inflația de 8,2% din luna decembrie a anului trecut a făcut ca, pentru prima dată în ultimii opt ani, angajații români să aibă parte de o scădere, în termeni reali, a salariilor.

Ultimii doi ani – 2020 și 2021 – au cunoscut o întetinere a creșterilor salariale, care nu mai sunt de două cifre, cum erau în perioada 2017-2019. Impactul pandemiei asupra

pietei muncii, cu precădere în sectoarele HoReCa și în industrie, dar și comportamentul mai precaut al angajatorilor au făcut ca salariile să nu mai aibă o dinamică la fel de mare ca în anii precedenți. Totuși, munca remote și noile angajări făcute tot în acest regim au adus și beneficii angajatorilor, iar mulți vor să continue doar în acest regim de lucru. Astfel, cu costuri mai reduse cu angajații ca urmare a muncii de acasă, unele companii vor să-și recompenseze mai bine angajații, în contextul unei inflații care va depăși 10% anul acesta, conform estimărilor analiștilor.

UN ANGAJAT DINTR-O RAFINĂRIE CÂȘTIGĂ PESTE 10.000 DE LEI NET PE LUNĂ

Angajații din rafinării, cei din extracția petrolului și a gazelor naturale, precum și angajații din sectorul serviciilor IT au fost cel mai bine remunerati angajați la finalul anului 2021, arată datele Institutului Național de Statistică.

Bonusurile acordate la final de an în sectorul energiei au „săltat” semnificativ veniturile angajaților din acest sector în luna decembrie, deși, la nivelul întregului an, pe medie, angajații din servicii IT sunt cel mai bine plătiți din economie. Totuși, inflația de 8,2% din luna decembrie 2021 a „mușcat” foarte mult din beneficiul creșterilor salariale, chiar dacă angajații din topul sectoarelor cu cele mai mari salarii medii au avut parte de majorări salariale semnificative față de 2020, primul an de pandemie.

Angajații din rafinării au ajuns în luna decembrie la un salarid mediu de peste 10.500 de lei net, în creștere reală (fără inflație) de 18%, în timp ce angajații din petrol și gaze au avut o medie de aproape 9.400 de lei net (+25%). În sectorul serviciilor informatici, salaridul mediu a depășit valoarea de 9.000 de lei net în

BONUSURILE DIN ENERGIE AU MĂRIT VENITURILE ANGAJĂȚILOR ÎN DECEMBRIE

Top 10 sectoare cu cele mai mari salarii medii nete în decembrie 2021 și evoluția față de perioada similară din 2020

Loc	Sector 2020	Salarid mediu net (lei / decembrie)		Evoluție 2021 vs. 2020	Creștere salarială reală 2021 vs. 2020
		2021	2020		
1	Rafinării	8.350	10.534	26%	18%
2	Petrol și gaze	7.074	9.388	33%	25%
3	Servicii IT	8.311	9.094	9%	1%
4	Bănci	7278	7.674	5%	-3%
5	Asigurări și fonduri de pensii private	5.971	6.719	13%	4%
6	Editare (software)	6.206	6.692	8%	0%
7	Fabricarea produselor din tutun	6.228	6.471	4%	-4%
8	Producția și furnizarea de energie electrică, termică, gaze	5.681	6.290	11%	3%
9	Transporturi aeriene	4.139	6.110	48%	39%
10	Cercetare-dezvoltare	5.478	5.775	5%	-3%

NOTĂ: creșterea salarială reală este calculată ca diferență între rata inflației și evoluția procentuală a salariului mediu din fiecare sector.

Surse: Institutul Național de Statistică, ZF

decembrie, în creștere reală cu doar 1% față de decembrie 2020 dacă se ia în calcul inflația.

Salariații din transporturi aeriene, puternic afectați de pandemie în

2020, au avut parte de reveniri ale salariilor în 2021: salarid mediu în acest sector a ajuns în luna decembrie la peste 6.100 de lei net, cu o creștere reală de aproape 40% față de 2020.

INFLAȚIA A „MÂNCAT“ BENEFICIUL CREȘTERILOR SALARIALE

Evoluția salariului mediu net la nivel național și a ratei inflației în ultimii cinci ani (luna decembrie)

An	Salariu mediu net pe economie (lei net/lună)	Evoluție față de anul anterior	Rata inflației	Creștere salarială reală
2017	2.629	11,7%	3,3%	8,4%
2018	2.957	12,5%	3,3%	9,2%
2019	3.340	13,0%	4,0%	8,9%
2020	3.620	8,4%	2,1%	6,3%
2021	3.879	7,2%	8,2%	-1,0%

NOTĂ: salaridul mediu net este la nivelul lunii decembrie, iar evoluția este prin comparație cu luna decembrie a anului anterior; rata inflației este cea raportată în luna decembrie a fiecărui an. Creșterea salarială reală este calculată ca diferență între rata inflației și evoluția procentuală a salariului mediu.

Surse: Institutul Național de Statistică, ZF

UN SINGUR SECTOR A RĂMAS CU SALARII NETE SUB 2.000 DE LEI

Angajații din hoteluri, restaurante și catering sunt singurii care au rămas cu un salariu mediu net sub valoarea de 2.000 de lei în decembrie anul trecut, arată datele Institutului Național de Statistică. Politica de acordare a salariului minim și a compensării veniturilor sub formă de bacșis din acest sector – puternic afectat de pandemie – a făcut ca, în mod tradițional, să fie mereu primul în topul sectoarelor cu cele mai mici salarii.

Domeniile „labor intensive”, care folosesc multă forță de muncă, sunt, de asemenea, cu salarii mici.

Industria textilă, fabricarea încălțăminte, fabricarea mobilei și industria alimentară sunt sectoare în care salariile nu depășesc, în medie, 2.700 de lei net pe lună.

Veniturile angajaților din sectoarele cu cele mai mici salarii sunt puternic influențate de evoluția salariului minim, care a ajuns la 1.524 de lei net în 2022, după o creștere de 10% față de anul anterior. Deși creșterea salariului minim va antrena creșteri salariale cu precădere în rândul salariaților din aceste sectoare, beneficiile majorării vor fi anulate de inflația care este prognozată la peste 10% anul acesta.

HORECA A RĂMAS SECTORUL CU CEL MAI PROST PLĂȚIȚI SALARIATI

Top 10 sectoare cu cele mai mici salarii medii nete în decembrie 2021 și evoluția față de perioada similară din 2020

Loc 2020	Sector 2020	Salariu mediu net (lei / decembrie)		Evoluție 2021 vs. 2020	Crestere salarială reală 2021 vs. 2020
		2021	2020		
1	Hoteluri și restaurante	1.685	1.922	14%	6%
2	Articole de îmbrăcăminte	1.972	2.138	8%	0%
3	Fabricarea încălțămintei	2.213	2.473	12%	4%
4	Fabricarea de mobilă	2.336	2.567	10%	2%
5	Industria alimentară	2.395	2.606	9%	1%
6	Prelucrarea lemnului	2.604	2.646	2%	-7%
7	Agricultură	2.537	2.692	6%	-2%
8	Fabricarea produselor textile	2.568	2.754	7%	-1%
9	Colectarea, tratarea și eliminarea deșeurilor	2.568	2.768	8%	0%
10	Activități de poștă și de curier	2.589	2.823	9%	1%

NOTĂ: creșterea salarială reală este calculată ca diferență între rata inflației și evoluția procentuală a salariului mediu din fiecare sector.

Surse: Institutul Național de Statistică, ZF

MIHAELA LUPU,
associate director CEE, Korn Ferry

Munca sub impactul economiei digitale

de RALUCA BONTAŞ,
Partener, Global Employer Services,
Deloitte România,
și FLORENTINA MUNTEANU,
Partener Reff & Asociații | Deloitte Legal

În urmă cu patru-cinci ani, începea să se vorbească mai apăsat despre a patra revoluție industrială și felul în care economia digitală urma să transforme societatea în ansamblu, contribuind la egalizarea socială și economică. Se întrevedea deja potențialul de influențare a pieței muncii și a locurilor de muncă. Iată-ne cinci ani mai târziu, trecând prin frământări globale inimaginabile precum pandemia și războiul, timp în care transformările revoluției industriale au avut loc aproape fără să ne dăm seama.

Dacă ne referim la muncă, este deja general acceptat faptul că nu mai există bariere - platformele digitale de lucru au cuprins cam toate industriile și toată lumea. Deopotrivă angajatorii și persoane fizice caută să se întâlnescă pe o piață gestionată algoritmic. Aparent mai incluzivă, dar mai intruzivă decât modul tradițional de organizare a muncii, platforma digitală de lucru a dat naștere unei forme hibride de muncă, nedefinită încă distinct și deci nereglementată corespunzător. Cadrul actual din România și din străinătate distinge doar între activități dependente și independente, desfășurarea unor activități ca angajat sau pe cont propriu - o separare corectă în logica economiei tradiționale. Dar în logica economiei digitale, situația nu mai e la fel de simplă, motiv pentru care platformele de lucru vor fi reglementate în Uniunea Europeană (UE), pentru a asigura cadrul optim de desfășurare a activităților pe cont propriu, cu respectarea principiilor de concurență și cu o protecție socială adecvată pentru persoanele care obțin venituri din astfel de activități. Nu pune nimeni în discuție faptul că platformele digitale de lucru (atât cele on-line, unde activitățile sunt desfășurate de la distanță de către lucrători, cât și cele bazate pe localizare geografică, unde activitățile sunt desfășurate într-un punct fizic specificat de platformă, precum cele de transport sau livrare) au ajuns să

RALUCA BONTAŞ,
Partener, Global Employer Services,
Deloitte România

reprезintă norma pentru ceea ce înseamnă eficientizare. Pe de altă parte, pentru persoanele care lucrează în acest sistem, în aşa-numita economie la cerere (gig economy), clasificarea corectă a statutului profesional devine tot mai dificilă, ceea ce duce, în unele cazuri, la pierderea unor drepturi sau la protecție socială inadecvată.

Conform unei analize realizate de Comisia Europeană (CE), peste 28 de milioane de persoane lucrează prin intermediul platformelor digitale de muncă în UE, iar în 2025 se preconizează că numărul acestora va ajunge la 43 de milioane. Majoritatea desfășoară activități independente, însă comisia estimează că 5,5 milioane sunt clasificate incorect în această categorie.

În consecință, comisia a publicat la finalul anului trecut un set de măsuri, printre care și un proiect de directivă pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă în ceea ce privește lucrul pe platforme și pentru sprijinirea creșterii durabile a acestora în UE. Astfel, persoanele care lucrează prin intermediul platformelor digitale vor avea un statut de angajare determinat corect, în funcție de relația lor reală cu platforma. În plus, proiectul de directivă propune criterii de control pentru a stabili dacă platforma este un „angajator“ și, în caz afirmativ, stabilește că persoanele care lucrează prin intermediul respectivei platforme trebuie să beneficieze de drepturile sociale și de muncă ce decurg din statutul de „lucrător“. Ca urmare a aplicării prevederilor directivei, comisia estimează că între 1,72 milioane și

FLORENTINA MUNTEANU,
Partener Reff & Asociații | Deloitte Legal

4,1 milioane de persoane (din cele 5,5 milioane clasificate incorect) vor fi reclasificate ca lucrători, cu drepturile și obligațiile aferente.

CE propune și un set de clarificări pe legislația UE în domeniul concurenței în cazul contractelor colective de muncă ale persoanelor care desfășoară activități independente fără a fi angajați și care doresc să își îmbunătățească, în mod colectiv, condițiile de muncă, inclusiv remunerația, când se află într-o poziție de negociere relativ slabă față de platforma căreia îi prestează servicii.

În concluzie, autoritățile europene au preluat inițiativa, au publicat pași necesari pentru adoptarea reglementărilor, astfel că țările membre, inclusiv România, vor avea de adoptat, în viitorul apropiat, o legislație în baza căreia să trateze funcționarea platformelor de muncă, statutul colaboratorilor, dar și veniturile obținute de aceștia. Rămâne de văzut care vor fi metodele concrete de implementare a reglementărilor europene și cum acest set de măsuri va influența calificarea statutului de „salariat“ din perspectiva dreptului muncii, precum și cea de „dependent“ din punct de vedere fiscal. Sau poate, aşa cum spuneam mai sus, ne vom îndrepta spre conceptualizarea oficială a acestei noi categorii de lucrători care va trebui tratată distinct, fără a încerca să o încadrăm într-o din cele două categorii existente, doar pentru că ne-am obișnuit să operăm în această logică binară.

TOP 1.000 CELE MAI MARI COMPANII DIN ROMÂNIA

Care sunt firmele responsabile de aproape jumătate din cifra de afaceri din economie

Poz. 2020	Companie	Județ	Cifră de afaceri		Profit net/pierdere		Nr. mediu de angajați 2020	COD CAEN bilanț 2020	Domeniu principal de activitate
			2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)	2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)			
1	AUTOMOBILE-DACIA	Argeș	18.299,0	24.671,0	298,2	662,7	13.685	14.761	Fabricarea autovehiculelor de transport rutier
2	OMV PETROM	București	14.795,5	19.793,6	1.381,6	3.563,6	10.949	11.814	0610 Extrația petrolului brut
3	OMV PETROM MARKETING	București	14.519,7	19.117,5	328,3	442,8	186	210	4730 Comerț cu amănuntul al carburanților pentru autovehicule în magazine specializate
4	LIDL DISCOUNT	Prahova	12.863,0	9.765,1	756,4	491,4	8.779	7.418	4721 Comerț cu amăruntul al fructelor și legumelor proaspete în magazine specializate
5	KAUFLAND ROMÂNIA	București	12.835,8	11.877,2	970,4	847,7	13.108	12.497	4711 Comerț cu amăruntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
6	FORD ROMÂNIA	Dolj	12.377,9	10.306,0	77,3	159,1	6.181	5.289	2910 Fabricarea autovehiculelor de transport rutier
7	BRITISH AMERICAN TOBACCO (ROMÂNIA) TRADING	București	11.367,8	10.744,3	138,1	107,9	813	834	4635 Comerț cu ridicata al produselor din tutun
8	ROMPETROL DOWNSTREAM	București	9.274,6	11.824,2	99,1	93,9	463	450	4730 Comerț cu amăruntul al carburanților pentru autovehicule în magazine specializate
9	DEDEMAN	Bacău	9.082,0	8.217,3	1.454,4	1.282,3	11.374	10.769	4752 Comerț cu amăruntul al articolelor de fierărie, al articolelor din sticlă și al celor pentru vopsit în magazine specializate
10	CARREFOUR ROMÂNIA	București	9.019,1	8.160,5	235,5	196,8	10.523	10.210	4711 Comerț cu amăruntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
11	PROFI ROM FOOD	Timiș	8.837,1	7.264,8	-124,3	-35,7	17.979	16.277	4711 Comerț cu amăruntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
12	ROMPETROL RAFINARE	Constanța	8.275,1	14.750,4	-645,8	-352,7	1.097	1.156	1920 Fabricarea produselor obținute din prelucrarea țățelui
13	STAR ASSEMBLY	Alba	7.365,3	7.204,8	242,6	232,3	1.746	1.737	2815 Fabricarea lagărelor, angrenajelor, cutiilor de viteză și a elementelor mecanice de transmisie
14	MEGA IMAGE	București	7.226,9	6.650,4	159,5	272,6	10.964	8.826	4711 Comerț cu amăruntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
15	DANTE INTERNATIONAL (eMag)	București	6.721,6	4.559,4	107,3	49,5	3.088	2.478	4754 Comerț cu amăruntul al articolelor și aparatelor electrocasnice în magazine specializate
16	ENGIE ROMÂNIA	București	6.547,0	6.989,2	498,4	335,7	753	686	3523 Comercializarea combustibililor gazoși prin conducte
17	METRO CASH & CARRY ROMÂNIA	București	6.120,2	5.824,1	77,4	93,3	3.523	3.408	4110 Dezvoltare (promovare) imobiliară
18	LUKOIL ROMÂNIA	București	5.981,5	7.610,2	149,7	119,2	1.608	2.195	4730 Comerț cu amăruntul al carburanților pentru autovehicule în magazine specializate
19	ORANGE ROMÂNIA	București	5.629,4	5.826,4	461,2	384,7	2.454	2.472	6120 Activități de telecomunicații prin rețele fără cablu (exclusiv prin satelit)
20	AUCHAN ROMÂNIA	București	5.553,3	5.480,4	101,0	28,2	8.270	8.673	4711 Comerț cu amăruntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
21	MOL ROMÂNIA PETROLEUM PRODUCTS	Cluj	5.548,1	7.070,5	280,7	277,2	242	245	4730 Comerț cu amăruntul al carburanților pentru autovehicule în magazine specializate
22	ELECTRICA FURNIZARE	București	5.116,2	4.916,0	233,3	115,0	781	890	3514 Comercializarea energiei electrice
23	ALTEX ROMÂNIA	Ilfov	5.061,1	4.077,3	123,3	75,4	4.043	3.546	4754 Comerț cu amăruntul al articolelor și aparatelor electrocasnice în magazine specializate
24	SAMSUNG ELECTRONICS ROMÂNIA	București	4.898,7	5.077,9	97,8	123,8	204	205	4652 Comerț cu ridicata de componente și echipamente electronice și de telecomunicații
25	REWE (ROMÂNIA)	Ilfov	4.731,2	3.961,1	85,0	55,1	5.213	4.716	4711 Comerț cu amăruntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
26	LIBERTY GALAȚI	Galați	4.661,9	5.077,8	-51,3	28,8	5.026	5.081	2410 Producția de metale feroase sub forme primare și de feroalaje
27	VODAFONE ROMÂNIA	București	4.470,4	3.976,8	-214,1	160,8	3.906	3.021	6120 Activități de telecomunicații prin rețele fără cablu (exclusiv prin satelit)
28	FILDAS TRADING	Argeș	4.287,2	4.246,6	160,0	134,1	1.316	1.145	4646 Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
29	E.ON ENERGIE ROMÂNIA	Mureș	4.211,3	4.011,9	-5,9	29,3	172	195	3523 Comercializarea combustibililor gazoși prin conducte
30	COFCO INTERNATIONAL ROMÂNIA	București	4.115,9	4.017,7	59,2	12,8	103	84	4621 Comerț cu ridicata al cerealelor, semințelor, furajelor și tutunului nepreclarat
31	MEDIPLUS EXIM	Ilfov	4.045,3	4.036,8	120,8	16,6	1.008	1.027	4646 Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
32	ROMGAZ	Sibiu	3.926,0	4.924,9	1.278,9	1.046,4	5.531	5.518	0620 Extrația gazelor naturale
33	ROBERT BOSCH	București	3.922,4	3.708,5	58,3	117,9	3.954	3.608	2931 Fabricarea de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
34	RCS & RDS	București	3.905,1	3.866,7	243,3	344,7	13.056	12.916	6110 Activități de telecomunicații prin rețele cu cablu
35	SELGROS CASH & CARRY	Brașov	3.869,9	3.831,4	62,3	82,4	4.617	4.458	4639 Comerț cu ridicata nespecializat de produse alimentare, băuturi și tutun
36	HIDROELECTRICA	București	3.839,9	4.149,2	1.451,6	1.386,5	3.354	3.368	3511 Producția de energie electrică
37	PETROTEL - LUKOIL	Prahova	3.804,5	5.815,6	-441,8	-67,7	501	525	1920 Fabricarea produselor obținute din prelucrarea țățelui
38	ALLIANCE HEALTHCARE ROMÂNIA	București	3.803,7	3.784,8	78,5	77,1	876	916	4646 Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
39	RENAULT COMMERCIAL ROUMANIE	București	3.579,9	4.473,1	8,3	75,5	174	181	4511 Comerț cu autoturisme și autovehicule ușoare (sub 3,5 tone)
40	CONTINENTAL AUTOMOTIVE SYSTEMS	Sibiu	3.549,9	4.097,9	225,9	134,2	3.718	3.890	2931 Fabricarea de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
41	AUTOLIV ROMÂNIA	Brașov	3.411,3	3.899,4	-48,9	4,1	7.910	8.581	2932 Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule

Poz.	Companie	Județ	Cifră de afaceri		Profit net/ pierdere		Nr. mediu de angajați	COD CAEN	Domeniu principal de activitate
			2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)	2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)			
42	MICHELIN ROMÂNIA	Ilfov	3.182,9	3.510,7	64,6	112,4	3.924	4.250	2211 Fabricarea anvelopelor și a camerelor de aer; reșaparea și refacerea anvelopelor
43	PORSCHE ROMÂNIA	Ilfov	3.097,6	3.632,1	170,2	172,0	136	150	4511 Comerț cu autoturisme și autovehicule usoare (sub 3,5 tone)
44	AMEROPA GRAINS	Constanța	3.087,3	3.823,8	4,2	62,5	341	333	4621 Comerț cu ridicata al cerealelor, semințelor, furajelor și tutunului neprерулрат
45	CARGILL AGRICULTURĂ	București	3.057,1	3.053,4	31,2	-0,8	129	138	4621 Comerț cu ridicata al cerealelor, semințelor, furajelor și tutunului neprerulrat
46	HELLA ROMÂNIA	Timiș	3.002,6	3.264,9	126,8	160,2	4.363	4.076	2931 Fabricarea de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
47	TELEKOM ROMÂNIA COMMUNICATIONS	București	2.926,8	2.814,3	148,9	-794,8	3.399	3.962	6110 Activități de telecomunicații prin rețele cu cablu
48	ENEL ENERGIE	București	2.893,5	2.700,8	137,8	0,7	250	234	3514 Comercializarea energiei electrice
49	PHILIP MORRIS TRADING	Ilfov	2.825,9	2.805,5	237,6	236,4	253	249	4635 Comerț cu ridicata al produselor din tutun
50	ENEL ENERGIE MUNTENIA	București	2.821,3	2.775,5	139,3	-51,4	274	254	3514 Comercializarea energiei electrice
51	ARCTIC	Dâmbovița	2.719,4	2.502,1	104,3	43,6	3.604	3.505	2751 Fabricarea de apări electrocasnice
52	CONTINENTAL AUTOMOTIVE PRODUCTS	Timiș	2.716,0	2.874,3	465,4	321,3	2.445	2.607	2211 Fabricarea anvelopelor și a camerelor de aer; reșaparea și refacerea anvelopelor
53	SCHAFFLER ROMÂNIA	Brasov	2.601,6	2.558,9	59,5	-28,1	4.314	4.707	2815 Fabricarea lagărelor, anghinajelor, cutiilor de viteze și a elementelor mecanice de transmisie
54	PIRELLI TYRES ROMÂNIA	Olt	2.534,0	2.795,8	70,7	67,6	3.794	3.753	2211 Fabricarea anvelopelor și a camerelor de aer; reșaparea și refacerea anvelopelor
55	FARMEXIM	București	2.510,2	2.313,9	13,7	6,1	784	749	4646 Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
56	NUCLEARELECTRICA	București	2.448,7	2.379,4	699,3	535,7	2.028	2.038	3511 Producția de energie electrică
57	COCA-COLA HBC ROMÂNIA	Ilfov	2.438,0	2.760,4	335,7	392,2	1.470	1.463	1107 Producția de băuturi răcoritoare nealcoolice; producția de ape minerale și alte ape îmbuteliate
58	HS TIMBER PRODUCTIONS	București	2.432,4	1.872,5	339,0	78,2	2.137	1.913	1610 Tâiera și rindeluirea lemnului
59	BOSCH AUTOMOTIVE	Alba	2.384,5	2.642,5	5,5	104,7	3.006	3.269	2815 Fabricarea lagărelor, anghinajelor, cutiilor de viteze și a elementelor mecanice de transmisie
60	ALRO	Olt	2.333,3	2.551,3	295,2	-152,9	2.427	2.514	2442 Metalurgia aluminiului
61	TRANSELECTRICĂ	București	2.326,8	2.350,9	145,0	96,0	2.021	2.027	3512 Transportul energiei electrice
62	VITERRA ROMÂNIA	București	2.237,3	1.619,1	0,6	12,6	54	57	4621 Comerț cu ridicata al cerealelor, semințelor, furajelor și tutunului neprerulrat
63	TINMAR ENERGY	București	2.202,5	2.119,9	112,6	62,6	90	80	3514 Comercializarea energiei electrice
64	MAKITA EU	Ilfov	2.172,5	1.555,2	159,0	94,2	2.371	1.533	2824 Fabricarea mașinilor-unelte portabile acționate electric
65	LEROY MERLIN ROMÂNIA	București	2.161,0	1.903,1	176,8	167,2	2.404	2.258	4752 Comerț cu amânatul al articolelor de fierărie, al articolelor din sticlă și al celor pentru vopsit în magazine specializate
66	PUREM ORADEA	Bihor	2.150,5	1.096,6	48,6	14,0	650	427	2932 Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
67	TELEKOM ROMÂNIA MOBILE COMMUNICATIONS	București	2.133,3	2.099,0	-647,2	-271,2	915	1.278	6120 Activități de telecomunicații prin rețele fără cablu (exclusiv prin sateliți)
68	COMPLEXUL ENERGETIC OLȚENIA	Gorj	2.098,3	3.116,2	-939,4	-863,4	12.193	12.858	3511 Producția de energie electrică
69	ARABESQUE	Galati	2.090,2	1.921,6	73,2	34,4	2.845	2.981	4673 Comerț cu ridicata al materialului lemnos și al materialelor de construcții și echipamentelor sanitare
70	OSCAR DOWNSTREAM	Ilfov	2.055,8	2.919,2	155,1	45,9	453	467	4671 Comerț cu ridicata al combustibililor solizi, lichizi și gazoși și al produselor derivate
71	URSUS BREWERIES	București	2.029,0	1.996,6	244,7	259,3	1.646	1.587	1105 Fabricarea berei
72	CEZ VÂNZARE	Dolj	2.016,7	1.964,4	47,7	12,0	242	253	3514 Comercializarea energiei electrice
73	ARTIMA	Ilfov	1.998,8	1.945,5	-19,8	-37,6	3.781	3.756	4711 Comerț cu amânatul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
74	SENSIBLU	Ilfov	1.981,9	1.869,9	-49,5	-16,1	3.399	3.168	4773 Comerț cu amânatul al produselor farmaceutice în magazine specializate
75	BUNGE ROMÂNIA	Buzău	1.940,9	1.854,6	-71,1	-47,4	549	357	1041 Fabricarea uleiurilor și grăsimilor
76	HUAWEI TECHNOLOGIES	București	1.918,2	1.800,1	32,6	57,2	920	930	4652 Comerț cu ridicata de componente și echipamente electronice și de telecomunicații
77	AZOMUREȘ	Mureș	1.836,5	1.633,3	-28,0	-96,2	1.054	1.120	2015 Fabricarea ingărmăntelor și produselor azotoase
78	ROMSILVA	București	1.835,3	2.036,2	7,3	76,2	15.248	16.484	0210 Silvicultură și alte activități forestiere
79	CFR - CĂLĂTORI	București	1.820,8	2.100,5	-354,9	-161,2	12.084	12.656	4910 Transporturi interurbane de călători pe calea ferată
80	PROCTER & GAMBLE DISTRIB.	București	1.767,4	1.676,0	30,6	28,3	59	58	4649 Comerț cu ridicata al altor bunuri de uz gospodăresc
81	BORGWARNER ROMÂNIA	Iași	1.762,1	2.233,7	8,4	69,2	2.228	2.612	2932 Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
82	NETWORK ONE DISTRIBUTION	București	1.760,4	1.348,9	48,5	13,6	400	391	4651 Comerț cu ridicata al calculatoarelor, echipamentelor periferice și software-ului
83	CHS AGRITRADE ROMÂNIA	București	1.729,5	1.684,8	9,3	12,4	45	36	4621 Comerț cu ridicata al cerealelor, semințelor, furajelor și tutunului neprerulrat
84	J.T. INTERNATIONAL (ROMÂNIA)	București	1.709,7	1.442,1	690,5	500,1	741	730	4635 Comerț cu ridicata al produselor din tutun
85	ELECTROCENTRALE BUCUREȘTI	București	1.670,8	1.824,9	358,7	-1.331,1	1.754	1.802	3511 Producția de energie electrică
86	SILCOTUB	Sălaj	1.652,8	2.394,9	128,4	240,1	1.479	1.739	2420 Producția de tuburi, țevi, profiluri tubulare și accesorii pentru acesteia din oțel
87	ROMÂNIA HYPERMARCHÉ	București	1.626,0	1.723,5	4,8	-1,1	2.904	3.490	4711 Comerț cu amânatul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
88	HOLCIM	București	1.604,1	1.490,7	279,7	190,4	790	798	2351 Fabricarea cimentului
89	DE'LONGHI ROMÂNIA	Cluj	1.600,8	1.201,6	89,6	65,9	2.979	1.943	2751 Fabricarea de apări electrocasnice
90	KRONOSPAN TRADING	Alba	1.589,2	1.546,1	-36,6	-66,9	600	578	1621 Fabricarea de furnire și a panourilor de lemn
91	TRW AUTOMOTIVEFETY SYSTEMS	Timiș	1.555,1	1.652,3	26,3	-76,0	3.212	2.828	2932 Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule

Poz. Companie 2020	Județ	Cifră de afaceri		Profit net/pierdere		Nr. mediu de angajați		COD CAEN bilanț, 2020	Domeniu principal de activitate
		2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)	2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)	2020	2019		
92 CNAIR	București	1.528,7	1.524,0	6,6	24,4	6.507	6.668	8413	Reglementarea și eficientizarea activităților economice
93 DELGAZ GRID	Mureș	1.494,8	1.443,8	-55,2	-41,4	5.106	4.839	3522	Distribuția combustibililor gazoi prin conducte
94 AQUILA PART PROD COM	Prahova	1.479,1	938,6	55,7	3,2	2.462	2.007	4941	Transporturi rutiere de mărfuri
95 SMART DIESEL	Arad	1.478,5	1.536,2	46,7	31,2	133	135	4730	Comerț cu amănuntul al carburanților pentru autovehicule în magazine specializate
96 TRANSGAZ	Sibiu	1.474,1	1.850,4	175,0	348,3	4.153	4.246	4950	Transporturi prin conducte
97 EGGER ROMÂNIA	Suceava	1.457,0	1.589,3	65,0	48,3	781	778	1621	Fabricarea de furniră și panourilor de lemn
98 APTIV TECHNOLOGY SERVICES & SOLUTIONS	Timiș	1.449,8	1.666,7	2,4	67,2	3.285	3.882	2931	Fabricarea de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
99 SUN GARDEN MANAGEMENT	Dâmbovița	1.436,1	658,2	20,8	23,2	1.303	1.213	1392	Fabricarea de articole confectionate din textile (cu excepția îmbrăcăminte și lenjeriei de corp)
100 INTERBRANDS MARKETING & DISTRIBUTION	București	1.403,3	965,0	21,4	19,8	1.437	1.557	4645	Comerț cu ridicata al produselor cosmetice și de parfumerie
101 AD AUTO TOTAL	București	1.386,3	1.338,0	67,5	54,8	1.725	1.714	4531	Comerț cu ridicata de piese și accesorii pentru autovehicule
102 TOYOTA ROMÂNIA	Ialomița	1.386,3	1.607,7	42,0	34,5		61	4511	Comerț cu autoturisme și autovehicule ușoare (sub 3.5 tone)
103 PEPCO RETAIL	București	1.380,5	1.348,5	134,6	127,3	3.116	2.764	4771	Comerț cu amănuntul al îmbrăcăminte în magazine specializate
104 AUTONET IMPORT	Satu Mare	1.346,2	1.521,2	33,1	52,2	1.150	1.343	4531	Comerț cu ridicata de piese și accesorii pentru autovehicule
105 CELESTICA (ROMÂNIA)	Bihor	1.345,3	1.716,4	-3,6	-41,5	1.405	1.924	2620	Fabricarea calculatoarelor și a echipamentelor periferice
106 BRICOSTORE ROMÂNIA	București	1.341,7	842,2	-259,5	-49,4	2.277	1.212	4778	Comerț cu amăruntul al altor bunuri noi în magazine specializate
107 PORSCHE INTER AUTO ROMÂNIA	Ialomița	1.334,5	1.481,1	26,7	16,8	549	536	4511	Comerț cu autoturisme și autovehicule ușoare (sub 3.5 tone)
108 HEIDELBERGCEMENT ROMÂNIA	București	1.330,4	1.194,6	444,8	245,3	1.107	986	2351	Fabricarea cimentului
109 ROMCIM	București	1.308,5	1.119,8	177,4	100,3	717	723	2351	Fabricarea cimentului
110 SMITHFIELD ROMÂNIA	Timiș	1.303,7	1.246,8	-72,2	53,6	2.399	2.336	1011	Prelucrarea și conservarea cărnii
111 MARQUARDT SCHALTSYSTEME	Sibiu	1.290,4	1.398,5	86,5	36,7	2.306	2.375	2790	Fabricarea altor echipamente electrice
112 CN POȘTA ROMÂNĂ	București	1.287,3	1.274,0	29,4	24,4	23.045	23.191	5310	Activitate poștală desfășurată sub obligativitatea serviciului universal
113 ADIENT AUTOMOTIVE ROMÂNIA	Argeș	1.280,4	1.062,8	5,0	-13,7	3.895	4.234	2932	Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
114 MERCEDES-BENZ ROMÂNIA	Ialomița	1.278,5	2.490,7	-7,5	5,2	213	289	4511	Comerț cu autoturisme și autovehicule ușoare (sub 3.5 tone)
115 VARD TULCEA	Tulcea	1.273,0	1.038,9	35,1	-2,8	3.291	3.369	3011	Construcția de nave și structuri plutoitoare
116 HEINEKEN ROMÂNIA	București	1.261,3	1.232,5	137,5	117,5	1.106	1.172	1105	Fabricarea berii
117 SANOFI ROMÂNIA	București	1.260,8	1.059,9	116,9	55,5	224	208	4646	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
118 TERMOENERGETICA BUCUREȘTI	București	1.258,5	195,0	-134,8	7,9	3.012	2.990	3530	Furnizarea de aburi și aer condiționat
119 DISTRIGAZ SUD REȚELE	București	1.256,7	1.322,7	47,7	64,0	2.654	2.537	3522	Distribuția combustibililor gazosi prin conducte
120 PHARMAFARM	Mureș	1.228,1	1.196,1	-3,2	-7,5	469	502	4646	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
121 LEONI WIRING SYSTEMS RO	Bistrița-Năsăud	1.213,0	1.248,5	-28,2	14,1	5.172	5.531	2931	Fabricarea de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
122 STB	București	1.202,0	1.148,9	26,3	5,0	11.025	10.877	4931	Transporturi urbane, suburbane și metropolitane de călători
123 MAIRON GALAȚI	Galați	1.198,9	1.126,8	44,6	18,8	423	428	4672	Comerț cu ridicata al metalelor și mineralelor metalice
124 ARAMIS INVEST	Maramureș	1.183,8	1.144,3	56,8	51,0	4.640	4.368	3109	Fabricarea de mobilă n.c.a.
125 TIRIAC AUTO	București	1.183,6	1.318,6	8,3	1,9	818	985	4511	Comerț cu autoturisme și autovehicule ușoare (sub 3.5 tone)
126 WEBUILD SPA MILANO	București	1.181,1	985,5	-87,0	53,1	909	1.058	4120	Lucrări de construcții clădiri rezidențiale și nerezidențiale
127 ZES ZOLLNER ELECTRONIC	Satu Mare	1.180,0	1.107,4	83,7	66,9	2.297	2.246	2790	Fabricarea altor echipamente electrice
128 CHIMCOMPLEX BORZEȘTI	Bacău	1.171,5	1.277,8	95,1	-44,2	1.926	2.039	2013	Fabricarea altor produse chimice anorganice de bază
129 CAMERON ROMÂNIA	Prahova	1.170,0	1.305,9	85,9	226,0	1.425	1.393	2892	Fabricarea utilajelor pentru extracție și construcții
130 AGRICOVER	Ialomița	1.165,5	1.406,0	27,1	27,2	241	284	4675	Comerț cu ridicata al produselor chimice
131LEAR CORPORATION ROMÂNIA	Argeș	1.156,9	1.362,1	15,7	64,3	4.851	5.248	2931	Fabricarea de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
132 EXPUR	Ialomița	1.156,3	1.209,0	16,3	23,7	443	440	1041	Fabricarea uleiurilor și grăsimilor
133 PREH ROMÂNIA	Brașov	1.136,9	1.265,9	-66,7	-31,1	2.004	1.833	2931	Fabricarea de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
134 PHILIPS ORĂȘTEIE	Hunedoara	1.117,6	905,5	42,6	31,4	1.445	1.329	2751	Fabricarea de aparete electrocasnice
135 EATON ELECTRO PROducțIE	Maramureș	1.117,5	1.129,7	57,0	58,7	2.092	2.143	2712	Fabricarea aparatelor de distribuție și control al electricității
136 COLUMBUS OPERATIONAL	București	1.108,2	1.263,1	-5,5	5,9	1.905	2.267	4711	Comerț cu amăruntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
137 DONA. LOGISTICĂ	Ialomița	1.101,5	938,1	7,5	3,1	175	166	4646	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
138 BAYER	București	1.089,1	1.062,5	69,0	21,5	228	201	4675	Comerț cu ridicata al produselor chimice
139 PFIZER ROMÂNIA	București	1.086,5	1.033,6	56,3	27,0	210	205	4646	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
140 FLANCO RETAIL	Ialomița	1.078,8	1.210,0	22,4	39,9	1.540	1.629	4754	Comerț cu amăruntul al articolelor și a aparatelor electrocasnice în magazine specializate
141 HORNBACH CENTRALA	Ialomița	1.075,2	874,8	47,3	29,5	842	723	4719	Comerț cu amăruntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse nealimentare
142 PRYSMIAN CABLURI ȘI SISTEME	Olt	1.073,0	1.207,2	-18,7	-56,3	1.100	1.050	2732	Fabricarea altor firuri și cabluri electrice și electronice
143 UNILEVER SOUTH CENTRAL EUROPE	Prahova	1.072,2	1.005,9	13,0	17,7	210	208	4649	Comerț cu ridicata al altor bunuri de uz gospodăresc
144 FAURECIA ROMÂNIA	Sibiu	1.049,3	1.222,1	-18,2	9,0	2.423	2.602	2932	Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
145 ROCHE ROMÂNIA	București	1.042,1	906,7	32,1	12,9	205	209	4646	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
146 SPEDITION UMB	Bacău	1.024,8	280,3	31,1	0,5	48	44	4211	Lucrări de construcții drumuri și autostrăzi
147 YAZAKI ROMÂNIA	Prahova	1.023,7	1.263,6	31,6	-46,1	6.300	6.962	2931	Fabricarea de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule

Poz.	Companie	Județ	Cifră de afaceri		Profit net/ pierdere		Nr. mediu de angajați	COD CAEN	Domeniu principal de activitate
			2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)	2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)			
148	FAN COURIER EXPRESS	București	1.013,6	791,8	172,5	82,7	3.330	2.978	5320 Alte activități poștale și de curier
149	TMK-ARTROM	Olt	1.010,7	1.196,9	-79,6	-7,7	1.444	1.498	2420 Producția de tuburi, țevi, profiluri tubulare și accesorii pentru acestea din oțel
150	S.I.E.P.C.O.F.A.R (FARMACILE DONA)	București	1.001,0	1.031,3	14,5	14,3	1.778	1.956	4773 Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice în magazine specializate
151	HELP NET FARMA	București	978,7	805,0	-10,7	18,8	2.169	1.407	4773 Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice în magazine specializate
152	JT INTERNATIONAL MANUFACTURING	București	974,0	908,4	41,0	43,0	445	426	1200 Fabricarea produselor din tutun
153	EMERSON	Cluj	961,8	955,9	56,0	56,1	2.685	2.615	2651 Fabricarea de instrumente și dispozitive pentru măsură, verificare, control, navigație
154	INTERTRANSOM IMPEX	Bacău	961,3	737,7	43,0	26,3	301	274	4673 Comerț cu indicata al materialului lemnos și al materialelor de construcții și echipamentelor sanitare
155	INTER CARS ROMÂNIA	Cluj	958,3	876,6	19,0	15,8	372	363	4531 Comerț cu ridicata de piese și accesorii pentru autovehicule
156	MET ROMÂNIA ENERGY	București	953,4	1.539,8	-82,6	7,6	56	53	3514 Comercializarea energiei electrice
157	IBM ROMÂNIA	București	952,4	941,8	77,1	91,0	3.291	3.291	6202 Activități de consultanță în tehnologia informației
158	IKEA ROMÂNIA	București	951,5	864,9	11,0	3,4	1.190	1.130	4759 Comerț cu amănuntul al mobilier, al articolelor de iluminat și al articolelor de uz casnic în magazine specializate
159	JOHNSON & JOHNSON ROMÂNIA	București	950,2	876,3	16,8	5,3	168	165	4646 Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
160	ROUMASPORT	București	948,0	968,8	50,4	55,8	1.177	1.369	4771 Comerț cu amănuntul al îmbrăcăminte în magazine specializate
161	QUADRANT - AMROQ BEVERAGES	București	947,1	1.066,0	5,4	70,0	813	782	1107 Fabricarea de băuturi răcoritoare nealcoolice; producția de ape minerale și alte ape îmbăotate
162	HENKEL ROMÂNIA	București	945,0	891,6	66,6	66,8	200	189	4673 Comerț cu ridicata al materialului lemnos și al materialelor de construcții și echipamentelor sanitare
163	TEHNO TRADE	Bacău	936,3	458,3	259,3	116,2	1.600	1.170	4211 Lucrări de construcții drumuri și autostrăzi
164	CFR	București	936,2	1.008,5	-281,7	-25,3	22.356	22.844	5221 Activități de servicii anexe pentru transporturi terestre
165	NESTLE ROMÂNIA	București	933,0	929,8	71,2	61,7	483	649	4639 Comerț cu amănuntul al nespecializat de produse alimentare, băuturi și tutun
166	PLEXUS SERVICES RO	Bihor	928,7	857,2	-13,0	-32,9	1.849	1.553	2611 Fabricarea subansamblurilor electronice (module)
167	WEBASTO ROMÂNIA	Arad	925,0	1.092,6	26,9	30,4	1.086	1.207	2932 Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
168	VALEO LIGHTING INJECTION	Timiș	903,4	1.047,7	-86,6	-95,8	1.357	1.485	2229 Fabricarea altor produse din material plastic
169	DISTRIBUȚIE ENERGIE OLТЕNIA	Dolj	897,6	820,5	12,0	-11,3	1.278	1.258	3513 Distribuția energiei electrice
170	COFICAB EASTERN EUROPE	Arad	897,4	1.413,5	31,7	29,8	377	341	2732 Fabricarea altor fir și cabluri electrice și electronice
171	RENAULT TECHNOLOGIE ROMANIE	București	889,5	1.161,8	37,1	44,3	2.139	2.225	7112 Activități de inginerie și consultanță tehnică legată de acestea
172	MERCEDES-BENZ TRUCKS & BUSES ROMÂNIA	Ifav	888,0	0,0	-9,7	0,0	113	2	4519 Comerț cu alte autovehicule
173	FERRERO ROMÂNIA	București	879,8	782,2	39,8	4,8	57	51	4636 Comerț cu ridicata al zahărului, ciocălate și produselor zaharoase
174	ROMATSA	București	879,1	988,8	-22,3	36,8	1.631	1.566	5223 Activități de servicii anexe transporturilor aeriene
175	ROMCAB	Mureș	878,3	462,8	-70,9	-140,5	476	301	2731 Fabricarea de cabluri cu fibră optică
176	LUZAN LOGISTIC	București	874,8	732,7	16,9	13,4	134	125	4635 Comerț cu ridicata al produselor din tutun
177	STRABAG	București	869,9	771,6	24,1	1,0	1.072	929	4120 Lucrări de construcții clădiri rezidențiale și nerezidențiale
178	YAZAKI COMPONENT TECHNOLOGY	Arad	869,8	1.053,2	17,0	-6,9	1.231	1.347	2931 Fabricarea de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
179	BITDEFENDER	București	869,1	671,3	140,4	6,8	1.354	1.377	5829 Activități de editare a altor produse software
180	PREMIER RESTAURANTS ROMÂNIA	București	869,0	926,9	87,6	123,0	3.812	3.859	5610 Restaurante
181	SE BORDNETZE	Caraș-Severin	862,8	1.106,4	-8,7	86,2	7.166	6.914	2931 Fabricarea de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
182	E-DISTRIBUȚIE MUNTENIA	București	858,5	814,5	111,8	96,7	986	947	3513 Distribuția energiei electrice
183	METROREX	București	855,9	756,9	-210,6	-331,3	5.034	4.445	4931 Transporturi urbane, suburbane și metropolitane de călători
184	PROMAT COMIMPEX	Satu Mare	850,0	775,4	33,1	32,2	114	105	0161 Activități auxiliare pentru producția vegetală
185	PORR CONSTRUCT	București	845,5	446,2	23,5	16,7	813	468	4120 Lucrări de construcții clădiri rezidențiale și nerezidențiale
186	ROMAQUA GROUP	Harghita	841,5	843,9	84,4	86,9	2.201	2.143	1107 Fabricarea de băuturi răcoritoare nealcoolice; producția de ape minerale și alte ape îmbăotate
187	ELECTROLUX ROMÂNIA	Satu Mare	834,4	747,1	19,9	14,7	922	930	2751 Fabricarea de aparele electrocasnice
188	APA NOVA BUCUREȘTI	București	829,0	816,1	98,7	92,2	1.867	1.794	3600 Captarea, tratarea și distribuția apei
189	NOVARTIS PHARMA SERVICES ROMÂNIA	București	828,8	682,9	6,3	21,1	191	176	4646 Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
190	ROMSTAL IMEX	București	828,0	780,8	54,5	55,0	1.014	1.011	4674 Comerț cu ridicata al echipamentelor și furniturilor de fierarie pentru instalații sanitare și de încălzire
191	SOCAR PETROLEUM	București	827,1	869,2	6,8	0,3	669	566	4730 Comerț cu amănuntul al carburanților pentru autovehicule în magazine specializate
192	JUMBO EC.R	București	826,8	721,5	201,5	170,2	1.282	1.307	4765 Comerț cu amănuntul al jocurilor și jucărilor în magazine specializate
193	BMW ROMÂNIA	București	819,5	888,4	8,4	20,8	23	30	4511 Comerț cu autoturisme și autovehicule ușoare (sub 3,5 tone)
194	ORACLE ROMÂNIA	București	819,0	955,9	48,0	55,0	2.325	3.378	6201 Activități de realizare a softului la comandă (software orientat client)
195	PRO TV	București	813,9	794,0	249,1	262,4	889	881	5911 Activități de producție cinematografică, video și de programe de televiziune
196	FCC CONSTRUCCION BARCELONA	București	807,8	655,4	-124,8	-102,5	311	279	4211 Lucrări de construcții drumuri și autostrăzi
197	ŞANTIERUL NAVAL DAMEN GALAȚI	Galati	806,7	480,3	22,6	40,4	2.194	2.492	3011 Construcția de nave și structuri plutitoare
198	BILKA STEEL	Brașov	795,3	655,6	101,8	64,1	490	476	2550 Fabricarea produselor metalice obținute prin deformare plastică; metallurgia pulberilor

Poz. Companie 2020	Județ	Cifră de afaceri		Profit net/pierdere		Nr. mediu de angajați		COD CAEN bilanț, 2020	Domeniu principal de activitate
		2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)	2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)	2020	2019		
199 GERSIM IMPEX	București	791,8	866,8	36,7	33,4	30	30	4652	Comerț cu ridicata de componente și echipamente electronice și de telecomunicații
200 TERAPIA	Cluj	791,1	736,3	191,9	149,1	849	851	2120	Fabricarea preparatelor farmaceutice
201 ERICSSON TELECOMMUNICATIONS ROMÂNIA	București	787,9	770,8	14,9	14,8	2.699	2.577	6201	Activități de realizare a softului la comandă (software orientat client)
202 ICME ECAB	București	784,8	739,5	-6,7	-9,5	510	450	2732	Fabricarea altor fir și cabluri electrice și electronice
203 ZOPPAS INDUSTRIES ROMÂNIA	Timiș	776,3	792,6	14,4	1,9	2.677	2.761	2751	Fabricarea de apări electrocasnice
204 CEREALCOM DOLJ	Dolj	775,4	679,2	3,1	19,0	334	350	4621	Comerț cu ridicata al cerealelor, semințelor, furajelor și tutunului neprelucrat
205 IPSO	Ialomița	773,3	902,7	37,3	48,3	487	505	4669	Comerț cu ridicata al altor mașini și echipamente
206 ENDAVA ROMÂNIA	Cluj	764,1	647,7	73,7	62,1	2.965	2.599	6201	Activități de realizare a softului la comandă (software orientat client)
207 ALBALACT	Alba	763,0	672,8	22,1	20,5	459	487	1051	Fabricarea produselor lactate și a brânzeturilor
208 AGRANA ROMÂNIA	București	760,1	599,3	-16,0	9,8	342	396	1081	Fabricarea zăhărului
209 SEWS ROMÂNIA	Hunedoara	756,2	876,4	1,3	38,4	5.204	5.513	2593	Fabricarea articolelor din fier metalice; fabricarea de lanțuri și arcuți
210 FARMACIA TEI	București	755,2	595,3	28,4	16,9	568	486	4773	Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice în magazine specializate
211 CUMMINS GENERATOR TECHNOLOGIES ROMÂNIA	Dolj	751,1	989,1	73,7	53,0	726	806	2711	Fabricarea motoarelor, generatorelor și transformatorelor electrice
212 ENERGY DISTRIBUTION SERVICES	București	749,4	444,8	50,2	48,7	18	18	3514	Comercializarea energiei electrice
213 CENTRUL MEDICAL UNIREA	București	733,5	564,8	-74,0	-96,7	2.660	3.191	8622	Activități de asistență medicală specializată
214 PUNCTUAL COMIMPEX	Cluj	731,6	641,3	10,3	8,6	123	123	4635	Comerț cu ridicata al produselor din tutun
215 ROMASTRU TRADING	București	731,6	857,7	0,4	1,0	167	172	4646	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
216 ADIENT	Timiș	730,7	885,3	-85,5	-92,8	1.276	1.203	2932	Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
217 GSP OFFSHORE	Constanța	720,1	771,9	22,9	24,9	628	241	0910	Activități de servicii anexe extrăcției petrolierului brut și gazelor naturale
218 CONSTRUCTII ERBAȘU	București	719,2	702,5	21,6	41,2	873	595	4120	Lucrări de construcții clădiri rezidențiale și nerezidențiale
219 DISTRIBUȚIE ENERGIE ELECTRICĂ ROMÂNIA	Cluj	709,9	681,6	55,9	63,6	6.358	2.198	3513	Distribuția energiei electrice
220 FLEXTRONICS ROMÂNIA	Timiș	709,3	760,5	26,9	26,3	3.281	3.455	2611	Fabricarea subansamblurilor electronice (module)
221 STABILUS ROMÂNIA	Brașov	707,0	783,4	111,4	101,0	1.123	1.176	2813	Fabricarea de pompe și compresoare
222 CATENA HYGEIA	Argeș	703,7	722,8	25,7	25,2	837	808	4773	Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice în magazine specializate
223 STAR FOODS E.M.	București	699,9	677,4	-26,4	-16,2	831	848	1031	Prelucrarea și conservarea cartofilor
224 PREMIER ENERGY	București	697,1	804,8	-35,3	33,3	382	332	3522	Distribuția combustibililor gazoi prin conducte
225 AUTOMOBILE BAVARIA	București	696,1	732,8	7,7	1,0	484	538	4511	Comerț cu autoturisme și autovehicule ușoare (sub 3,5 tone)
226 EUROPHARM HOLDING	Brașov	692,6	829,2	2,5	0,3	379	414	4646	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
227 GRUP FEROVIAR ROMÂN	București	692,2	733,0	31,9	33,1	2.180	2.235	4920	Transporturi de marfă pe calea ferată
228 AUTOKLASS CENTER	București	686,7	832,0	14,2	22,8	423	431	4511	Comerț cu autoturisme și autovehicule ușoare (sub 3,5 tone)
229 MASPEX ROMÂNIA	Prahova	685,3	635,3	90,2	72,9	1.286	1.380	1107	Producția de băuturi răcoritoare nealcoolice; producția de ape minerale și alte ape îmbuteliate
230 H&M HENNES & MAURITZ	București	679,2	1.005,7	-22,0	66,8	886	1.215	4771	Comerț cu amănuntul al îmbrăcămintei în magazine specializate
231 CRIS-TIM COMANIE DE FAMILIE	Prahova	677,1	751,3	18,2	42,7	1.023	1.179	4632	Comerț cu ridicata al cărnii și produselor din carne
232 ASTRA RAIL INDUSTRIES	Arad	675,7	730,2	-11,0	-31,6	2.135	2.474	3020	Fabricarea materialului rulant
233 JYSK ROMÂNIA	București	675,6	621,0	73,2	48,2	801	736	4779	Comerț cu amăruntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse nealimentare
234 RENAULT MECANIQUE ROUMANIE	Argeș	674,5	893,1	1,5	15,9	676	708	2892	Fabricarea utilajelor pentru extracție și construcții
235 HTS HONGTA SERVICES	București	674,4	357,3	17,4	6,2	34	35	4635	Comerț cu ridicata al produselor din tutun
236 ALUM	Tulcea	672,7	784,4	57,6	76,3	786	791	2442	Metalurgia aluminiului
237 UNICARM	Satu Mare	671,3	667,3	25,5	12,6	3.026	2.900	1013	Fabricarea produselor din carne (inclusiv din carne de pasăre)
238 AIK ENERGY ROMÂNIA	București	671,2	1.390,3	-122,9	35,9	58	5	3523	Comercializarea combustibililor gazoi prin conducte
239 BASF	București	670,5	649,8	56,9	16,6	79	106	4575	Comerț cu ridicata al produselor chimice
240 LOTERIA ROMÂNĂ	București	669,2	1.099,0	23,4	111,3	2.491	2.535	9200	Activități de jocuri de noroc și pariuri
241 LINDE GAZ ROMÂNIA	Timiș	660,9	683,0	163,9	151,0	458	539	2011	Fabricarea gazelor industriale
242 KASTAMONU ROMÂNIA	Mureș	658,7	605,0	-31,2	-60,5	837	863	1610	Tâierea și rîndeluirea lemnului
243 BERGENBIER	Ialomița	653,0	651,2	20,6	-0,3	673	629	1105	Fabricarea berii
244 TRANSAVIA	Alba	650,7	636,3	67,0	91,7	1.623	1.621	0147	Creșterea păsărilor
245 PRUTUL	Galați	648,3	682,6	16,0	5,3	418	419	1041	Fabricarea uleiurilor și grăsimilor
246 LAGARDERE TRAVEL RETAIL	București	644,2	777,2	0,3	32,8		198	4771	Comerț cu amăruntul în magazine nespecializate, băuturi și tutun predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
247 INDITEX ROMÂNIA	București	643,5	944,6	43,1	139,5	622	953	4771	Comerț cu amăruntul al îmbrăcămintei în magazine specializate
248 LEONI WIRING SYSTEMS ARAD	Arad	642,0	837,6	3,5	14,5	3.626	3.311	2931	Fabricarea de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
249 DANONE	București	633,5	612,4	21,2	28,8	376	379	1051	Fabricarea produselor lactate și a brânzeturilor
250 ROMINSERV	București	632,3	372,2	14,7	9,6	619	620	3320	Instalația mașinilor și echipamentelor industriale
251 ELIT	Alba	619,1	495,1	55,1	25,7	1.848	1.482	1011	Prelucrarea și conservarea cărnii
252 PHILIPS ROMÂNIA	București	619,0	531,1	11,1	8,4	137	138	4643	Comerț cu ridicata al aparatelor electrice de uz gospodăresc, al aparatelor de radio și televizoarelor
253 ALCEDO	București	617,8	742,9	15,7	22,8	318	319	4675	Comerț cu ridicata al produselor chimice
254 ROMPETROL GAS	București	612,6	805,4	15,5	13,0	98	97	4671	Comerț cu ridicata al combustibililor solzi, lichizi și gazezi și al produselor derivate

Poz. Companie	Județ	Cifră de afaceri		Profit net/ pierdere		Nr. mediu de angajați	COD CAEN	Domeniu principal de activitate
		2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)	2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)			
255 DUCATI ENERGIA ROMÂNIA	Prahova	607,0	767,8	8,3	9,9	598	594	2790 Fabricarea altor echipamente electrice
256 PHILIP MORRIS ROMÂNIA	Ialomița	605,3	528,3	109,7	108,7	869	845	1200 Fabricarea produselor din tutun
257 SERMEDIC	București	604,9	587,3	33,3	24,6	13	13	4646 Comerț cu indicata al produselor farmaceutice
258 CONTITECH ROMÂNIA	Timiș	604,2	626,1	36,7	43,1	1.433	1.522	2932 Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
259 BOG'ART	București	598,3	621,6	15,9	2,0	398	564	4120 Lucrări de construcții clădiri rezidențiale și nerezidențiale
260 MACROMEX	București	593,1	726,9	6,8	9,2	443	475	4632 Comerț cu indicata al căilor și produselor din carne
261 MADIROM PROD	Timiș	589,3	584,0	19,8	11,0	45	48	3092 Fabricarea de biciclete și de vehicule pentru invalizi
262 TRUST MOTORS	București	581,8	602,6	21,7	23,8	105	99	4511 Comerț cu autoturisme și autovehicule ușoare (sub 3,5 tone)
263 HAVI LOGISTICS	București	581,8	664,4	3,2	1,8	369	416	4639 Comerț cu indicata nespecializat de produse alimentare, băuturi și tutun
264 IMPERIAL TOBACCO DISTRIBUTION ROMÂNIA	București	577,5	535,0	17,9	18,5	79	75	4635 Comerț cu indicata al produselor din tutun
265 HAMMERER ALUMINUM INDUSTRIES SÂNTANA	Arad	572,7	574,8	2,9	17,0	117	122	3832 Recuperarea materialelor reciclabile sortate
266 NORTH CHEMICAL COMPLEX	București	572,1	92,1	14,6	2,2	3	4	4675 Comerț cu indicata al produselor chimice
267 SUPECO INVESTMENT	București	568,7	416,7	-15,7	-8,3	665	479	4711 Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
268 MARS ROMÂNIA	București	568,5	588,3	14,3	25,0	223	217	4638 Comerț cu indicata specializat al altor alimente, inclusiv pește, crustacee și moluște
269 AL DAHRA AGRICULTURE - ROMÂNIA	București	567,6	0,0	4,0	-0,4	6	2	4621 Comerț cu indicata al cerealelor, semințelor, furajelor și tutunului nepreracuit
270 AUGSBURG INTERNATIONAL IMPEX	București	566,8	647,1	7,9	10,7	473	563	4531 Comerț cu indicata de piese și accesorii pentru autovehicule
271 CAN-PACK ROMÂNIA	București	563,0	553,1	38,1	27,9	261	260	2592 Fabricarea ambalajelor ușoare din metal
272 OMV PETROM GLOBAL SOLUTIONS	București	561,8	627,6	21,4	27,3	943	1.075	0910 Activități de servicii anexe extracției petrolierului brut și gazelor naturale
273 ROPHARMA LOGISTIC	Brașov	561,0	527,9	2,2	2,3	272	272	4646 Comerț cu indicata al produselor farmaceutice
274 MAHLE COMONENTE DE MOTOR	Timiș	560,3	495,8	-42,6	-31,0	921	1.033	2932 Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
275 ZENTIVA	București	558,0	541,4	65,6	43,8	722	620	2120 Fabricarea preparaților farmaceutice
276 VEL PITAR	Vâlcea	556,4	509,2	77,2	43,9	2.148	2.269	1071 Fabricarea pâinii; fabricarea prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie
277 SA & PE CONSTRUCT	Bacău	556,0	41,0	7,5	1,1	12	11	4211 Lucrări de construcții drumuri și autostrăzi
278 SCHENKER LOGISTICS ROMÂNIA	București	552,9	612,2	13,4	19,4	961	1.050	5229 Alte activități anexe transporturilor
279 COFICAB PLOIEȘTI	Prahova	552,6	669,9	21,7	25,3	293	264	2732 Fabricarea altor fir și cabluri electrice și electronice
280 BRISTOL-MYERS SQUIBB ROMÂNIA	București	550,1	439,6	13,1	9,0	3	3	4646 Comerț cu indicata al produselor farmaceutice
281 AGROTEX	Satu Mare	548,2	485,1	25,7	27,0	122	109	4675 Comerț cu indicata al produselor chimice
282 COMPA	Sibiu	547,1	746,7	13,9	32,7	1.495	2.190	2932 Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
283 PEHART TEC GRUP	Alba	545,7	538,0	79,4	26,0	532	512	1712 Fabricarea hârtiei și cartonului
284 ATOS IT SOLUTIONS AND SERVICES	București	544,6	468,1	119,7	74,6	2.419	2.242	6202 Activități de consultanță în tehnologia informației
285 SYNGENTA AGRO	București	543,3	514,4	7,1	2,9	144	107	4675 Comerț cu indicata al produselor chimice
286 SOCIETE GENERALE GLOBAL SOLUTION CENTRE	București	543,2	422,2	73,2	42,0	2.165	1.822	8299 Alte activități de servicii suport pentru întreprinderi n.c.a.
287 LACTALIS ROMÂNIA	Alba	537,7	491,8	45,1	34,1	288		4633 Comerț cu indicata al produselor lactate, ouălor, uleiurilor și grăsimilor comestibile
288 FABRICA DE LAPTE BRAȘOV	Covasna	537,4	509,5	12,6	5,5	436	404	1051 Fabricarea produselor lactate și a brânzeturilor
289 THYSSENKRUPP BILSTEIN	Sibiu	536,5	508,5	33,3	36,5	1.018	872	2932 Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
290 LG ELECTRONICS MAGYAR	București	532,9	525,4	11,1	9,1	33	34	4643 Comerț cu indicata al aparatelor electrice de uz gospodăresc, al aparatelor de radio și televiziunilor
291 CARLSROM BEVERAGE CO	București	529,9	572,0	5,7	19,9	449	452	4634 Comerț cu indicata al băuturilor
292 L'OREAL ROMÂNIA	București	526,2	518,0	53,4	50,9	339	303	4645 Comerț cu indicata al produselor cosmetice și de parfumerie
293 US FOOD NETWORK	București	525,0	674,3	36,3	85,2	3.553	3.106	5610 Restaurante
294 ARCADIA COMPANY	Galați	524,0	256,9	110,6	41,1	630	582	4213 Construcția de poduri și tuneluri
295 HIDROCONSTRUCȚIA	București	520,5	406,7	-29,9	-59,2	1.758	1.607	4291 Construcții hidrotehnice
296 E-DISTRIBUȚIE BANAT	Timiș	516,9	503,8	38,6	167,7	758	758	3513 Distribuția energiei electrice
297 CFR - MARFĂ	București	516,9	674,8	-335,1	-237,4	4.808	5.373	4920 Transporturi de marfă pe calea ferată
298 JOYSONQUIN AUTOMOTIVE SYSTEMS ROMÂNIA	Brașov	514,5	580,6	9,2	27,9	896	1.231	2932 Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
299 BLACK SEA SUPPLIERS	Constanța	513,0	483,2	21,2	16,6	600	580	4690 Comerț cu indicata nespecializat
300 HYUNDAI AUTO ROMÂNIA	București	512,7	588,5	20,7	24,1	48	46	4511 Comerț cu autoturisme și autovehicule ușoare (sub 3,5 tone)
301 LPP ROMÂNIA FASHION	București	511,9	415,8	12,3	14,5	488	594	4771 Comerț cu amănuntul al îmbrăcămintei în magazine specializate
302 ADEPLAST	Prahova	509,9	495,6	21,0	26,7	458	456	2364 Fabricarea mortarului
303 INTERSNACK ROMÂNIA	București	509,7	455,4	20,2	5,9	661	669	1031 Prelucrare și conservare cartofilor
304 MED LIFE	București	508,8	456,2	41,8	5,6	1.551	2.200	8622 Activități de asistență medicală specializată
305 AIK ENERGY LTD LONDRA SUCURSALA BUCUREȘTI	București	508,2	1.221,9	-67,5	14,5	19	21	3523 Comercializarea combustibililor gazoși prin conducte
306 VODAFONE ROMÂNIA TECHNOLOGIES	București	508,1	371,0	5,8	-9,5	2.298	1.738	5829 Activități de editare a altor produse software
307 CTP INVEST BUCHAREST	Ialomița	505,0	283,4	156,9	-9,1	61	60	4110 Dezvoltare (promovare) imobiliară
308 CAMBELA PROD	Tulcea	504,1	354,3	8,0	7,6	90	85	4621 Comerț cu indicata al cerealelor, semințelor, furajelor și tutunului nepreracuit
309 EFT FURNIZARE	București	503,0	467,9	15,5	24,2	5	4	3514 Comercializarea energiei electrice

Poz. Companie 2020	Județ	Cifră de afaceri		Profit net/pierdere		Nr. mediu de angajați		COD CAEN bilanț, 2020	Domeniu principal de activitate
		2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)	2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)	2020	2019		
310 CAROLI FOODS GROUP	Argeș	500,8	488,9	40,0	34,7	950	1.010	1013	Fabricarea produselor din carne (inclusiv din carne de pasăre)
311 CHIPITA ROMÂNIA	Ilfov	500,7	501,0	46,6	49,6	1.028	966	1072	Fabricarea biscuitorilor și pișcătorilor; fabricarea prăjiturilor și a produselor conservate de patiserie
312 GRUPO ANTOLIN SIBIU	Sibiu	500,3	125,3	-26,6	-19,1	1.060	1.088	2740	Fabricarea de echipamente electrice de iluminat
313 VOTROM	Bihor	499,8	514,4	15,9	11,0	41	36	4671	Comerț cu ridicata al combustibililor solizi, lichizi și gazoși și al produselor derivate
314 OLTINA IMPEX PROD COM	Prahova	499,4	427,0	16,6	15,9	523	466	1061	Fabricarea produselor de morărăit
315 RENOVATIO TRADING	București	499,2	447,0	7,5	40,6	20	17	3514	Comercializarea energiei electrice
316 FRIGOGLASS ROMÂNIA	Timiș	498,9	767,5	4,3	28,0	1.042	1.373	2825	Fabricarea echipamentelor de ventilație și frigorifice, exclusiv a echipamentelor de uz casnic
317 MARATHON DISTRIBUTION GROUP	București	498,2	519,6	19,2	13,2	709	688	4690	Comerț cu ridicata nespecializat
318 ACCENTURE SERVICES	București	497,7	430,9	22,7	27,6	2.811	2.339	6399	Alte activități de servicii informaționale n.c.a.
319 SIMBA INVEST	Bacău	495,9	451,3	17,1	10,6	436	480	4634	Comerț cu ridicata al băuturilor
320 HOCHLAND ROMÂNIA	Mureș	495,3	441,8	31,5	29,6	409	403	1051	Fabricarea produselor lactate și a brânzeturilor
321 CARGUS	Ilfov	493,7	453,2	-43,4	-20,2	964	1.118	5320	Alte activități postale și de curier
322 CON-A	Sibiu	493,0	421,5	1,4	11,1	38	559	4120	Lucrări de construcții clădiri rezidențiale și nerezidențiale
323 TIMKEN ROMÂNIA	Prahova	492,6	442,1	70,2	70,6	894	893	2815	Fabricarea lagărelor, angrenajelor, cutiilor de viteze și a elementelor mecanice de transmisie
324 ENEL GREEN POWER ROMÂNIA	București	492,5	382,3	259,7	399,1	53	44	3511	Producția de energie electrică
325 TIM RAIL CARGO	Timiș	490,3	331,8	4,4	0,3	134	111	4920	Transporturi de marfă pe calea ferată
326 MONSSON TRADING	Constanța	489,0	508,5	17,1	20,3	41	36	3514	Comercializarea energiei electrice
327 E-DISTRIBUȚIE DOBROGEA	Constanța	488,4	451,3	53,7	87,6	644	646	3513	Distribuția energiei electrice
328 M. TABAC	Harghita	488,4	411,0	9,4	4,0	93	90	4635	Comerț cu ridicata al produselor din tutun
329 ARTOIL	Timiș	486,7	609,4	9,1	5,1	26	26	4671	Comerț cu ridicata al combustibililor solizi, lichizi și gazoși și al produselor derivate
330 AUTO ITALIA IMPEX	București	485,5	530,4	-24,3	-10,8	144	152	4511	Comerț cu autoturisme și autovehicule ușoare (sub 3,5 tone)
331 GENPACT ROMÂNIA	București	483,0	529,7	14,1	49,0	2.741	2.814	8299	Alte activități de servicii suport pentru întreprinderi n.c.a.
332 MONSANTO ROMÂNIA	București	480,7	560,0	60,2	48,3	100	118	4621	Comerț cu ridicata al cerealelor, semințelor, furajelor și tutunului neprelucrat
333 ANTENA TV GROUP	București	480,6	436,1	168,8	103,1	777	593	6020	Activități de difuzare a programelor de televiziune
334 COMPLET ELECTRO SERV	Ilfov	480,3	435,2	11,0	6,1	31	44	4643	Comerț cu ridicata al aparatelor electrice de uz gospodăresc, al aparatelor de radio și televizoarelor
335 BIO EEL	Mureș	476,9	444,8	13,0	6,7	178	195	4646	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
336 ERICSSON ANTENNA TECHNOLOGY ROMÂNIA	Timiș	474,2	19,7	27,2	-14,1	1.302	1.703	2630	Fabricarea echipamentelor de comunicații
337 MARTUR AUTOMOTIVE SEATING AND INTERIORS	București	472,1	589,7	73,5	92,3	319	239	4618	Intermediere în comerțul specializat în vânzarea produselor cu caracter specific, n.c.a.
338 UNIVERSAL ALLOY CORP. EUROPE	Maramureș	471,5	607,9	-84,4	56,8	1.964	1.971	3030	Fabricarea de aeronave și nave spațiale
339 FRIESLANDCAMPINA ROMÂNIA	București	469,5	451,8	29,7	16,4	574	539	1051	Fabricarea produselor lactate și a brânzeturilor
340 CARRION EXPEDITION	Cluj	467,8	724,5	-19,6	-72,7	1.378	2.005	4941	Transporturi rutiere de mărfuri
341 MICROSOFT ROMÂNIA	București	467,4	430,1	31,3	45,8	1.033	771	6202	Activități de consultanță în tehnologia informației
342 CONTITECH FLUID AUTOMOTIVE ROMÂNIA	Satu Mare	465,2	534,6	17,0	32,7	1.222	1.480	2219	Fabricarea altor produse din cauciuc
343 CENTRAL MORENI	Dâmbovița	465,1	421,2	7,0	5,3	216	208	4639	Comerț cu ridicata nespecializat de produse alimentare, băuturi și tutun
344 AGROIND CAUACEU	Bihor	464,9	436,3	1,6	4,1	119	134	4621	Comerț cu ridicata al cerealelor, semințelor, furajelor și tutunului neprelucrat
345 RECONOȘINTĂ PRODCOM IMPEX	Prahova	464,7	479,0	6,9	7,9	907	982	1013	Fabricarea produselor din carne (inclusiv din carne de pasăre)
346 FARMACEUTICA ARGEŞFARM	Argeș	462,5	433,4	21,2	15,0	560	543	4773	Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice în magazine专賣
347 AGRICOLA INTERNATIONAL	Bacău	461,3	501,4	7,6	25,4	1.987	2.012	1012	Prelucrarea și conservarea cărnii de pasăre
348 MARAL TRADE COMPANY	București	458,8	13,9	152,6	1,2	269	15	4690	Comerț cu ridicata nespecializat
349 AGRO-CHIRNOGI	Călărași	456,6	662,0	9,4	43,3	489	486	0111	Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase
350 PIONEER HI-BRED ROMÂNIA	Ilfov	455,6	487,2	14,4	7,3	23	24	4621	Comerț cu ridicata al cerealelor, semințelor, furajelor și tutunului neprelucrat
351 AKTOR	București	455,0	273,5	-166,5	-165,3	483	368	4120	Lucrări de construcții clădiri rezidențiale și nerezidențiale
352 DM DROGERIE MARKT	Timiș	454,4	462,1	-3,0	1,4	863	841	4775	Comerț cu amănuntul al produselor cosmetice și de parfumerie în magazine专賣
353 TOTALENERGIES MARKETING ROMÂNIA	Brașov	451,3	471,5	30,8	25,3	157	145	1920	Fabricarea produselor obținute din prelucrarea țăierului
354 ELECTRIFICARE C.F.R.	București	450,9	426,6	-17,9	-10,4	2.275	2.270	3513	Distribuția energiei electrice
355 ROPHARMA	Brașov	448,6	501,0	6,2	5,8	727	747	4773	Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice în magazine专賣
356 ORACLE GLOBAL SERVICES ROMÂNIA	București	446,2	253,3	-2,2	9,4	2.001	2.001	6202	Activități de consultanță în tehnologia informației
357 INGRAM MICRO DISTRIBUTION	București	446,1	381,9	8,0	-2,2	42	42	4651	Comerț cu ridicata al calculatoarelor, echipamentelor periferice și software-ului
358 AL KASTAL CHARTERING	Constanța	445,1	353,1	-9,2	9,7	27	27	4623	Comerț cu ridicata al anumelor vîi
359 COGNIZANT TECHNOLOGY SOLUTIONS ROMÂNIA	Cluj	444,4	360,9	32,5	27,0	1.876	1.613	6201	Activități de realizare a softului la comandă (software orientat client)
360 BRITISH AMERICAN SHARED SERVICES (EUROPE)	București	443,5	411,4	29,4	14,6	1.123	952	6920	Activități de contabilitate și audit financiar; consultanță în domeniul fiscal
361 AMAZON DEVELOPMENT CENTER (ROMÂNIA)	Iași	443,0	321,3	25,5	14,3	3.209	1.956	6201	Activități de realizare a softului la comandă (software orientat client)
362 JACOBS DOUWE EGBERTS RO	București	442,0	396,6	1,5	-1,6	94	99	4637	Comerț cu ridicata cu cafea, ceai, cacao și condimente

Poz.	Companie	Județ	Cifră de afaceri		Profit net/ pierdere		Nr. mediu de angajați	COD CAEN	Domeniu principal de activitate	
			2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)	2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)				
363	UNITED ROMÂNIAN BREWERIES BEREPROD	București	441,3	465,5	-9,6	-15,9	362	371	1105	Fabricarea berii
364	CLAAS REGIONAL CENTER SOUTH EAST EUROPE	Ialomița	440,3	537,6	12,7	17,7	31	33	4661	Comerț cu ridicata al mașinilor agricole, echipamentelor și furniturilor
365	RECKITT BENCKISER (ROMÂNIA)	București	440,1	591,9	20,5	22,9	163	202	4649	Comerț cu ridicata al altor bunuri de uz gospodăresc
366	NOKIA NETWORKS	Timiș	439,4	497,0	17,1	30,2	1.899	1.861	6120	Activități de telecomunicații prin rețele fără cablu (exclusiv prin satelit)
367	MATEROM	Mureș	437,8	396,5	2,8	8,1	547	488	4531	Comerț cu ridicata de piese și accesorii pentru autovehicule
368	TRANSILVANIA GENERAL IMPORT-EXPORT	Bihor	437,5	482,5	-17,3	-11,4	1.620	1.743	4639	Comerț cu ridicata nespecializat de produse alimentare, băuturi și tutun
369	SIEMENS	București	434,7	551,0	14,3	27,2	650	775	4614	Intermediari în comerțul cu mașini, echipamente industriale, nave și avioane
370	DALLI PRODUCTION ROMÂNIA	Timiș	434,4	388,8	7,5	7,2	320	290	2041	Fabricarea săpunurilor, detergențiilor și a produselor de întreținere
371	VOS LOGISTICS CARGO	Cluj	433,9	556,1	-5,2	-16,8	247	280	4941	Transporturi rutiere de mărfuri
372	TANCRAD	Galați	433,8	296,2	10,3	7,0	974	782	4211	Lucrări de construcții drumuri și autostrăzi
373	YAZAKI SYSTEMS AUTOMOTIVE	București	432,6	360,8	-10,7	28,2	11	9	2931	Fabricarea de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
374	INTERNATIONAL ALEXANDER	Arad	432,0	402,2	28,8	19,0	975	946	4941	Transporturi rutiere de mărfuri
375	CEREALE COLECT DISTRIBUTION	Tulcea	432,0	419,3	28,8	28,1	139	126	4621	Comerț cu ridicata al cerealelor, semințelor, furajelor și tutunului neprelucrat
376	SAP ROMÂNIA	București	431,8	516,7	110,6	173,9	642	661	5829	Activități de editare a altor produse software
377	SANDOZ	Mureș	427,1	412,2	10,5	10,8	487	349	2110	Fabricarea produselor farmaceutice de bază
378	GASPECOL & D	București	427,0	475,4	30,8	31,3	313	305	4612	Intermediari în comerțul cu combustibili, minereuri, metale și produse chimice pentru industrie
379	AVIVA	Maramureș	424,9	455,2	-15,1	21,2	1.919	2.008	3102	Fabricarea de mobilă pentru bucătării
380	MHS TRUCK & BUS	București	424,7	425,5	3,7	13,4	90	92	4519	Comerț cu alte autovehicule
381	GLAXOSMITHKLINE CONSUMER HEALTHCARE	București	424,4	374,3	40,3	25,7	109	112	4646	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
382	BEKAERT SLATINA	Olt	420,7	464,7	-4,5	-25,4	919	886	2593	Fabricarea articolelor din fier metalice; fabricarea de lanțuri și arcuri
383	TERAPLAST	Bistrița-Năsăud	418,1	372,8	33,1	9,7	507	478	2221	Fabricarea plădirilor, folilor, tuburilor și profilurilor din material plastic
384	LICURICI IMPLEX	Bacău	418,0	350,7	3,8	3,7	199	241	4639	Comerț cu ridicata nespecializat de produse alimentare, băuturi și tutun
385	NEXT ENERGY PARTNERS	Galați	417,3	182,5	52,8	13,7	11	10	3514	Comercializarea energiei electrice
386	BUNGE BIOCOMBUSTIBIL	București	415,6	383,7	20,4	12,8	40	35	2059	Fabricarea altor produse chimice n.c.a.
387	DALLI DC OST	Timiș	415,3	313,8	7,2	4,2	9	10	4645	Comerț cu ridicata al produselor cosmetice și de parfumerie
388	PLANTAGRO-COM	Vaslui	414,1	506,7	6,3	8,1	155	152	0111	Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase
389	FARMACEUTICA REMEDIA DISTRIBUTION & LOGISTICS	Hunedoara	412,6	415,7	2,4	1,8	214	227	4646	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
390	BERGERAT MONNOYEUR	Ialomița	412,5	358,4	33,7	30,7	156	153	4663	Comerț cu ridicata al mașinilor pentru industria minieră și construcții
391	UNICOM HOLDING	Ialomița	411,6	466,9	1,0	1,0	68	63	4671	Comerț cu ridicata al combustibililor solizi, lichizi și gazoși și al produselor derivate
392	AGRICOST	Brăila	410,8	381,6	87,3	91,6	793	780	0111	Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase
393	RODBUN GRUP	București	409,8	497,6	22,7	19,9	182	243	4621	Comerț cu ridicata al cerealelor, semințelor, furajelor și tutunului neprelucrat
394	SANADOR	București	409,7	357,5	23,5	8,5	1.299	1.275	8622	Activități de asistență medicală specializată
395	DRIM DANIEL DISTRIBUȚIE FMCG	Argeș	408,9	394,7	5,6	2,6	628	591	4639	Comerț cu ridicata nespecializat de produse alimentare, băuturi și tutun
396	REGISTRUL AUTO ROMÂN	București	408,9	418,6	128,4	135,4	1.669	1.669	7120	Activități de testări și analize tehnice
397	AGRII ROMÂNIA	Timiș	408,1	396,7	31,7	16,2	254	229	2020	Fabricarea pesticidelor și a altor produse agrochimice
398	RONDOCARTON	Cluj	407,3	450,6	43,2	51,1	453	455	1721	Fabricarea hârtiei și cartonului ondulat și a ambalajelor din hârtie și carton
399	BARDI AUTO	Ialomița	407,2	365,7	24,3	15,6	786	791	4531	Comerț cu ridicata de piese și accesorii pentru autovehicule
400	VARTA MICROBATTERY	Ialomița	407,0	276,2	19,3	3,6	447	386	2611	Fabricarea subansamblurilor electronice (module)
401	CONPET	Prahova	406,9	407,8	60,8	58,9	1.540	1.587	4950	Transporturi prin conducte
402	MEWI IMPORT EXPORT AGRAR	Timiș	406,5	392,9	26,2	27,8	203	199	4661	Comerț cu ridicata al mașinilor agricole, echipamentelor și furniturilor
403	VISUAL FAN	Brașov	405,5	86,5	23,4	1,8	79	80	4643	Comerț cu ridicata al aparatelor electrice de uz gospodăresc, al aparatelor de radio și televizoarelor
404	BRITISH - AMERICAN TOBACCO ROMÂNIA INVESTMENT	Prahova	402,6	359,6	23,9	2,8	848	813	1200	Fabricarea produselor din tutun
405	DELACO DISTRIBUTION	Brașov	401,3	417,1	10,8	8,8	398	410	4633	Comerț cu ridicata al produselor lactate, ouălor, uleiurilor și grăsimilor comestibile
406	DELIVERY SOLUTIONS	București	399,8	165,2	-11,1	-51,0	935	546	5320	Alte activități poștale și de curier
407	UNIFARM	București	399,2	140,4	-299,6	-9,3	61	46	4646	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
408	HUTCHINSON	Brașov	398,9	527,4	3,7	28,6	1.138	1.152	2219	Fabricarea altor produse din cauciuc
409	IVECO ROMÂNIA	Ialomița	398,5	455,2	3,1	-4,2	26	24	4519	Comerț cu alte autovehicule
410	KÖBER	Neamț	398,2	354,3	50,9	31,7	805	785	2030	Fabricarea vopselelor, lacurilor, cernelii tipografice și masticurilor
411	VOLVO ROMÂNIA	Giurgiu	397,6	366,6	19,8	13,3	254	260	4519	Comerț cu alte autovehicule
412	BAMESA OTEL	Argeș	397,2	523,3	34,5	43,4	102	119	2562	Operații de mecanică generală
413	ROMBAT	Bistrița-Năsăud	395,2	400,7	22,6	17,3	733	743	2720	Fabricarea de acumulatori și baterii

Poz. Companie	Județ	Cifră de afaceri	Profit net/pierdere	Nr. mediu de angajați	COD CAEN	Domeniu principal de activitate
2020		2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)	2020	2019	bilanț, 2020
414 E-P RAIL	București	393,3	359,5	2,0	1,5	26
415 FEDEX EXPRESS ROMÂNIA TRANSP.	București	392,6	350,6	30,2	8,1	437
416 AMIGO & INTERCOST	Harghita	388,8	414,4	8,4	9,8	654
417 AXPO ENERGY ROMÂNIA	București	387,7	280,9	8,8	-8,2	7
418 CON-A OPERATIONS	Sibiu	387,0	29,7	26,3	0,4	500
419 PROCERA RWP	București	385,0	288,6	21,8	18,5	151
420 BEBETEI INVESTMENTS GROUP	București	382,4	356,5	17,1	12,2	354
421 PC GARAGE	București	379,5	288,5	16,7	5,9	87
422 DOLO TRANS OLIMP	Argeș	378,3	291,2	2,9	3,3	474
423 AVICARVIL FOOD & DISTRIBUTION	București	378,1	229,8	0,4	0,3	62
424 HONEYWELL LIFESEY ROMÂNIA	Timiș	374,1	391,5	10,1	9,6	859
425 SCANDIA FOOD	Sibiu	373,9	273,0	8,5	6,0	682
426 CER CLEANING EQUIPMENT	Argeș	373,8	293,1	17,1	11,0	337
427 AVON COSMETICS (ROMÂNIA)	București	373,1	466,9	11,5	13,8	257
428 GOODYEAR ROMÂNIA	București	372,7	406,8	-3,7	8,2	57
429 AEROPORTURI BUCUREȘTI	Ialomița	372,7	1.041,1	-146,4	359,6	1.415
430 STEINEL ELECTRONIC	Argeș	372,4	412,2	-2,1	6,5	563
431 TTS (TRANSPORT TRADE SERV.)	București	371,6	383,0	29,8	28,4	45
432 NTT DATA ROMÂNIA	Cluj	371,3	379,8	2,0	21,2	1.165
433 LUXOFT PROFESSIONAL ROMÂNIA	București	370,7	359,1	27,6	33,7	1.774
434 AKWEL TIMISOARA ROMÂNIA	Timiș	369,5	416,2	36,6	26,0	715
435 HAULOTTE ARGEŞ	Argeș	367,9	542,1	21,6	34,9	208
436 TABAC XPRESS	București	367,8	266,8	14,7	8,6	25
437 HIRSCHMANN AUTOMOTIVE TM	Mureș	367,1	378,5	5,9	4,4	1.189
438 PAYPOINT SERVICES	București	367,0	357,1	33,5	30,0	165
439 MARELVI IMPEX	Suceava	366,7	328,3	7,8	5,7	179
440 HP INC ROMÂNIA	București	366,3	356,4	17,2	13,2	1.217
441 IRIG	București	366,0	35,0	47,3	1,5	281
442 TRANSMEC RO	Bihor	365,9	437,5	3,6	6,1	408
443 VALVIS HOLDING DISTRIBUTION	Suceava	365,7	359,4	5,8	1,8	97
444 BOS AUTOMOTIVE PRODUCTS ROMÂNIA	Arad	365,4	389,6	18,0	13,8	756
445 C&A MODA RETAIL	București	365,0	513,6	6,6	46,8	334
446 DHL INTERNATIONAL ROMÂNIA	București	364,5	341,3	8,3	11,2	545
447 HONEYWELL ROMÂNIA	București	364,1	327,2	22,4	22,1	1.260
448 ARCELORMITTAL HUNEDOARA	Hunedoara	363,9	486,7	-41,7	-77,8	568
449 IPSOS INTERACTIVE SERVICES	București	362,0	323,9	89,5	70,8	798
450 SARANTIS ROMÂNIA	București	359,2	352,8	30,6	28,6	223
451 COINDU ROMÂNIA	Arad	359,1	503,2	-0,8	7,3	1.079
452 EAST GRAIN	Cluj	359,0	302,6	4,5	4,3	19
453 NIMET	Dâmbovița	358,7	414,0	24,9	50,5	619
454 FOX COM SERV DISTRIBUTION	București	358,3	334,2	26,8	25,6	440
455 SCHNEIDER ELECTRIC ROMÂNIA	București	357,8	370,1	3,6	18,1	282
456 BGP PRODUCTS	București	357,1	305,8	11,4	12,4	139
457 BERLIN-CHEMIE/A. MENARINI DISTRIBUTION ROMÂNIA	București	355,4	0,0	9,3	-1,0	16
458 TAROM	Ialomița	355,3	1.354,5	-439,8	-169,6	1.115
459 DR. OETKER RO	Argeș	354,3	288,0	25,7	19,5	545
460 YILDIZ ENTEGRE ROMÂNIA	Argeș	354,1	229,6	-60,0	-43,7	217
461 RAJA	Constanța	353,9	349,3	9,7	18,0	2.361
462 LEONI WIRING SYSTEMS PITEȘTI	Argeș	353,0	637,7	9,2	15,2	2.467
463 ALSO TECHNOLOGY	București	352,0	266,6	3,0	0,1	28
464 BOROMIR IND	Vâlcea	351,6	314,0	9,1	10,2	1.117
465 MED-SERV UNITED	București	351,4	427,6	64,0	38,0	411
466 IMPRIMERIA NAȚIONALĂ	București	351,2	507,7	192,6	302,9	445
467 AVICARVIL	Vâlcea	350,0	281,7	2,9	3,8	929

Poz. Companie	Județ	Cifră de afaceri		Profit net/ pierdere		Nr. mediu de angajați	COD CAEN	Domeniu principal de activitate
		2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)	2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)			
468 XELLA RO	București	348,3	204,2	73,4	29,8	445	277	2361 Fabricarea produselor din beton pentru construcții
469 ALSTOM TRANSPORT	București	348,3	246,7	28,2	6,4	504	449	3020 Fabricarea materialului rulant
470 ELKOTECH ROMÂNIA	București	348,2	238,9	0,4	-1,2	57	52	4651 Comerț cu ridicata al calculatoarelor, echipamentelelor periferice și softwareului
471 ANNABELLA	Vrancea	346,4	317,5	14,9	13,5	979	956	4711 Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
472 ADM. PORTURILOR MARITIME	Constanța	345,2	349,9	130,3	108,2	855	872	5222 Activități de servicii anexe transportului pe apă
473 SIDEROM STEEL	București	342,7	390,5	6,7	5,0	30	38	4690 Comerț cu ridicata nespecializat
474 AUTOCORA	Teleorman	342,6	323,4	13,2	6,0	41	36	4612 Intermediari în comerț cu combustibili, minereuri, metale și produse chimice pentru industrie
475 VIBRACOUSTIC ROMÂNIA	Cluj	341,1	375,8	30,0	35,6		472	2932 Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
476 CONEX DISTRIBUTION	Iași	341,1	320,5	14,3	14,0	577	583	4531 Comerț cu ridicata de piese și accesorii pentru autovehicule
477 ANTIBIOTICE	Iași	341,0	390,6	26,4	30,8	1.415	1.415	2110 Fabricarea produselor farmaceutice de bază
478 ARCELORMITTAL TUBULAR PRODUCTS IAȘI	Iași	340,0	416,1	-2,8	-14,9	226	240	2420 Producția de tuburi, țevi, profiluri tubulare și accesorii pentru acesteia din otel
479 GLAXOSMITHKLINE (GSK)	București	339,8	460,1	3,0	15,8	97	114	4646 Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
480 NURVIL	Vâlcea	339,4	315,0	11,9	11,4	166	158	4511 Comerț cu autoturisme și autovehicule ușoare (sub 3,5 tone)
481 BSH ELECTROCASE	București	339,3	284,8	6,9	3,8	44	44	4643 Comerț cu ridicata al aparatelor electrice de uz gospodăresc, al aparatelor de radio și televizoarelor
482 DIAVERUM ROMÂNIA	București	338,6	309,6	-26,6	-19,2	1.068	1.064	8622 Activități de asistență medicală specializată
483 SKIPTRANS	Cluj	337,5	334,0	29,8	16,2	757	842	4941 Transporturi rutiere de mărfuri
484 CD-MEDIA SOCIETAS	București	335,4	251,3	22,8	14,2	39	31	4651 Comerț cu ridicata al calculatoarelor, echipamentelelor periferice și softwareului
485 KIMBALL ELECTRONICS ROMÂNIA	Timiș	334,8	307,1	6,5	5,9	471	503	2611 Fabricarea subansamblurilor electronice (module)
486 EUROSPORT DHS	Hunedoara	334,8	372,8	6,0	15,1	319	324	3092 Fabricarea de bițiclete și de vehicule pentru învălizi
487 BAUMIT ROMÂNIA COM	București	334,5	299,1	21,4	15,8	264	220	2364 Fabricarea monturăului
488 FRESENIUS NEPHROCARE ROMÂNIA	București	334,3	309,6	19,3	11,7	1.014		8622 Activități de asistență medicală specializată
489 SNGN ROMGAZ-FILIALA DE ÎNMAGAZINARE DEPOGAZ	Prahova	333,9	355,7	59,1	47,6	502	500	0910 Activități de servicii anexe extracției petrolierului brut și gazelor naturale
490 BOEHRINGER INGELHEIM	București	333,4	319,3	5,0	2,8	61	62	4646 Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
491 CERTINVEST	Bihor	332,8	155,3	44,9	27,4	4	3	4619 Intermediari în comerțul cu produse diverse
492 NIS PETROL	București	332,7	367,7	-30,1	-32,5	65	28	4730 Comerț cu amăruntul al carburanților pentru autovehicule în magazine specializate
493 DCN EU RETAIL	Ilfov	332,6	300,1	19,1	19,6	261	257	4644 Comerț cu ridicata al produselor din ceramică, sticlă și produse de întreținere
494 EURO AUTO PLASTIC SYSTEMS	Argeș	332,5	489,0	25,7	52,1	523	585	2932 Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
495 UNIX AUTO	Cluj	332,1	387,1	12,5	-7,6	630	850	4531 Comerț cu ridicata de pieșe și accesorii pentru autovehicule
496 GEBRUDER WEISS	Giurgiu	329,9	319,6	15,1	7,9	606	620	5229 Alte activități anexe transporturilor
497 ING BUSINESS SHARED SERVICES	București	329,9	249,1	19,7	12,9	865	715	6201 Activități de realizare a softului la comandă (software orientat client)
498 TRW AIRBAG SYSTEMS	Neamț	329,3	375,7	-3,7	18,9	1.858	1.524	2932 Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
499 ABATORUL PERIS	Ilfov	329,0	333,9	5,4	-11,0	512	493	1011 Prelucrare și conservare cărnii
500 SYNERGY CONSTRUCT	București	328,2	157,8	58,6	17,4	194	97	4120 Lucrări de construcții clădiri rezidențiale și nerezidențiale
501 IBS CONSULT	București	327,5	0,5	51,3	0,0	2	1	4690 Comerț cu ridicata nespecializat
502 ROECLING AUTOMOTIVE PITEȘTI	Argeș	327,3	399,6	49,4	44,2	140	138	2229 Fabricarea altor produse din material plastic
503 JOLI GAMES ORIGINAL	Argeș	327,1	496,0	7,5	8,5	78	72	9200 Activități de jocuri de noroc și pariuri
504 DUVENBECK LOGISTIK	Brașov	326,2	406,0	4,5	0,7	636	829	4941 Transporturi rutiere de mărfuri
505 MIELE TEHNICA	Brașov	324,3	291,8	17,6	16,3	319	277	2611 Fabricarea subansamblurilor electronice (module)
506 VALROM INDUSTRIE	București	324,1	275,6	18,6	6,4	408	426	2221 Fabricarea plăcilor, foliilor, tuburilor și profilurilor din material plastic
507 B & B COLLECTION	București	324,0	408,0	27,9	40,6	1.082	1.108	4777 Comerț cu amăruntul al ceasurilor și bijuteriilor în magazine specializate
508 DSV SOLUTIONS	Ilfov	323,4	305,8	11,3	11,0	440	487	5229 Alte activități anexe transporturilor
509 MMS COMMUNICATIONS ROMÂNIA	București	323,4	304,0	7,8	6,5	72	79	7311 Activități ale agenților de publicitate
510 RENAISSANCE PUBLIC SERVICE	Ilfov	323,2	430,8	10,3	8,1	54	46	2640 Fabricarea produselor electronice de larg consum
511 AMBRO	Suceava	322,0	352,6	22,0	26,6	606	601	1712 Fabricarea hârtiei și cartonului
512 DEICHMANN	București	321,7	420,1	2,0	51,3	535	607	4772 Comerț cu amăruntul al încălțămintei și articolelor din piele în magazine specializate
513 SYNEVO ROMÂNIA	București	321,7	293,5	36,8	29,4	1.063	1.160	8690 Alte activități referitoare la sănătatea umană
514 VIMETCO EXTRUSION	Olt	321,3	289,8	10,5	0,5	254	249	2442 Metalurgia aluminiului
515 SUPERMARKET LA COCOŞ	Prahova	319,6	253,3	8,8	8,1	287	218	4690 Comerț cu ridicata nespecializat
516 CASA NOASTRĂ	Dolj	319,4	297,9	38,3	16,4	1.227	1.324	2223 Fabricarea articolelor din material plastic pentru construcții
517 LIDL ROMÂNIA	Ilfov	316,2	253,6	90,0	30,1			6820 Închirierea și subînchirierea bunurilor imobiliare proprii/inchiriate
518 AVIA MOTORS	București	315,4	351,2	5,2	5,5	204	246	4511 Comerț cu autoturisme și autovehicule ușoare (sub 3,5 tone)
519 REMATHOLDING CO.	București	315,1	328,6	3,8	0,5	237	263	3832 Recuperarea materialelor reciclabile sortate
520 COMPUTER GENERATED SOLUTIONS ROMÂNIA	București	314,5	279,2	34,5	35,9	3.027	2.758	8220 Activități ale centrelor de intermediere telefonică (call center)
521 COOPER INDUSTRIES ROMÂNIA	Arad	313,7	335,1	17,5	10,4	310	296	2790 Fabricarea altor echipamente electrice
522 GREENFIBER INTERNATIONAL	Buzău	312,2	421,5	-19,1	26,2	641	767	2060 Fabricarea fibrelor sintetice și artificiale
523 COMPANIA ROMPREST SERVICE	București	311,4	241,1	16,4	23,7	2.710	2.599	3811 Colectarea deșeurilor nepericuloase
524 SUPERBET BETTING & GAMING	București	309,9	441,6	8,0	53,2	2.931	2.948	9200 Activități de jocuri de noroc și pariuri

Poz. Companie	Județ	Cifră de afaceri	Profit net/pierdere	Nr. mediu de angajați	COD CAEN	Domeniu principal de activitate		
2020		2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)	2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)	2020	2019	bilanț, 2020
525 AZOCHIM	Giurgiu	309,7	264,3	4,8	1,7	102	105	4675
526 ELIT ROMÂNIA PIESE AUTO ORIGINALE	Ilfov	308,4	330,6	2,7	-3,6	583	646	4531
527 MILLENIUM PRO DESIGN	Ilfov	308,3	434,9	-5,2	21,1	589	529	4775
528 SUTECH	Sibiu	308,2	20,5	38,5	4,2	24	19	3320
529 DECO FRUCHT	Ilfov	308,0	270,7	7,5	8,4	88	89	4631
530 LAVIRA TRANSPORT	București	307,9	253,3	20,2	16,2	408	362	4773
531 DIANA	Vâlcea	307,8	378,3	22,6	11,8	509	559	1013
532 COLGATE-PALMOLIVE (ROMÂNIA)	București	307,6	268,6	6,3	9,3	42	43	4645
533 GROUPE SEB ROMÂNIA	București	307,1	247,7	16,5	14,6	46	45	4643
534 VITALL	Dolj	306,6	304,0	-3,3	-6,7	439	498	0147
535 ECOLOR	Cluj	306,3	320,5	12,4	11,3	686	635	3109
536 AGROCONCEPT IMPEX	Ilfov	306,0	376,1	-1,1	11,1	235	232	4661
537 BENCHMARK ELECTRONICS ROMÂNIA	Brasov	305,7	308,0	2,6	4,4	674	674	2620
538 DS SMITH PAPER ZĂRNEȘTI	Brasov	305,2	416,2	-99,6	-82,8	234	274	1712
539 WETTERBEST	Prahova	302,9	270,4	16,3	5,3	341	299	2550
540 ANTREPRIZA DE REPARAȚII ȘI LUCRĂRI A R L CLUJ	Cluj	302,4	204,4	28,9	10,4	283	265	4211
541 DAMILA	Vâlcea	301,9	283,1	5,3	2,5	298	296	4673
542 FRANCISC FRA	Prahova	301,8	277,7	1,6	1,1	58	49	4639
543 KUEHNE + NAGEL	București	301,6	304,0	8,4	12,8	792	814	5229
544 PEEK & CLOPPENBURG	București	301,6	372,9	29,5	64,3	417	395	4771
545 UBISOFT	București	301,3	266,5	20,8	17,7	1.796	1.623	6201
546 NBHX ROLEM	Brașov	299,4	293,1	10,0	-4,9	631	780	2932
547 AUTOWORLD	Cluj	298,3	309,6	5,1	3,9	180	183	4511
548 ARVAL SERVICE LEASE ROMÂNIA	București	298,1	252,9	-4,2	4,1	65	58	7711
549 NOVA POWER & GAS	Cluj	297,9	200,4	5,9	9,3	53	46	3523
550 GIC NOSAG METAL	Argeș	297,5	382,5	1,5	4,1	540	541	2550
551 ARISTON THERMO ROMÂNIA	București	295,6	249,0	5,0	6,6	92	92	4690
552 VIVRE DECO	București	295,2	196,8	7,5	3,0	262	128	4791
553 AEROSTAR	Bacău	294,8	399,2	38,4	66,0	1.731	1.735	3030
554 WIENERBERGER	București	293,9	279,0	62,7	47,7	320	312	2332
555 TIAB	București	292,5	252,5	30,2	12,8	766	772	4321
556 DONALAM	Călărași	292,1	367,3	-33,2	-22,3	268	257	2410
557 STEELCORP DISTRIBUTION	Maramureș	291,5	200,6	8,0	4,2	35	40	4673
558 MARELLI PLOIEȘTI ROMÂNIA	Prahova	291,1	292,2	-27,8	-15,0	545	595	2932
559 STAR TRANSMISSION	Alba	290,9	352,2	7,0	16,9	1.110	1.209	2932
560 SIGNIFY ROMÂNIA	București	290,7	321,6	1,5	4,3	40	40	4647
561 DB GLOBAL TECHNOLOGY	București	290,4	272,1	23,4	23,2	709	688	6202
562 NY'ER ROMÂNIA	Cluj	289,8	345,6	61,9	80,7	458	437	4771
563 SIMEA SIBIU	Sibiu	289,6	305,8	0,5	13,7	1.133	1.150	2611
564 HOLVER	Brașov	288,2	279,6	-1,1	-2,5	365	353	4673
565 FARMEC	Cluj	287,9	262,4	23,8	14,2	739	720	2042
566 ELIS PAVAJE	Alba	287,3	217,7	24,1	9,5	594	513	2361
567 IVECO TRUCK SERVICES	Ilfov	287,2	325,0	0,0	2,2	173	176	4519
568 C.E.T. GOVORA	Vâlcea	286,8	414,6	-90,1	-54,4	1.357	1.591	3530
569 AGRISOL INTERNATIONAL R.O.	Prahova	286,8	313,9	1,4	5,4	1.004	1.116	0147
570 ABIROAS (OIL)	București	286,5	29,3	2,4	0,4		0	4671
571 DINAMIC 92 DISTRIBUTION	Neamț	286,5	285,6	11,5	8,7	227	243	4531
572 VRANCART	Vrancea	286,5	300,8	18,5	22,9	1.104	1.180	1721
573 SCHLUMBERGER OILFIELD EUROPE SUPORT	București	286,3	296,9	17,5	-7,6	437	372	7022
574 NESS PROJECT EUROPE	Prahova	283,4	144,0	13,9	4,2	129	74	4120
575 ELECTROMAGNETICA	București	283,2	256,2	2,3	4,5	387	454	2651
576 PUROLITE	Brașov	282,9	249,8	33,6	11,7	285	272	2016

Poz.	Companie	Județ	Cifră de afaceri		Profit net/ pierdere		Nr. mediu de angajați	COD CAEN	Domeniu principal de activitate	
			2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)	2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)				
577	SCHWAB AGRO PROD	Satu Mare	282,8	221,0	2,7	1,5	46	47	0111	Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase
578	VOESTALPINE STEEL SERVICE CENTER ROMÂNIA	Giurgiu	282,6	352,3	19,2	18,5	67	75	2562	Operații de mecanică generală
579	GLS GENERAL LOGISTICS SYSTEMS ROMÂNIA	Sibiu	282,5	221,2	56,5	41,2	220	204	5320	Alte activități postale și de curier
580	NOVO NORDISK FARMA	București	282,4	100,1	6,9	0,6	56	54	4646	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
581	LABORMED PHARMA TRADING	București	282,4	290,6	0,6	1,8	113	202	4646	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
582	SUPERCOM	București	281,9	219,9	9,7	8,6	1.955	1.907	3811	Colectarea deșeurilor nepericuloase
583	WORLD COMM TRADING GFZ	București	281,5	213,5	12,7	6,9	27	24	4652	Comerț cu ridicata de componente și echipamente electronice și de telecomunicații
584	TURIST SERVICE	Giurgiu	281,4	296,9	6,0	5,8	164	160	4730	Comerț cu armăntul al carburanților pentru autovehicule în magazine specializate
585	PGS SOFA & CO	Bihor	281,0	344,0	10,6	3,9	1.072	1.089	3109	Fabricarea de mobilă n.c.a.
586	VIMERCATI EAST EUROPE	Bacău	280,9	338,8	36,8	49,1	666	738	2932	Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
587	ELECTROMONTAJ	București	280,0	238,8	14,1	0,4	1.190	1.024	4222	Lucrări de construcții proiecte utilitare pentru electricitate și telecomunicații
588	J. CHRISTOF E&P SERVICES	Prahova	279,8	259,0	4,0	-8,9	1.465	1.147	4671	Comerț cu ridicata al combustibililor solizi, lichizi și gazosi și al produselor derivate
589	ELGEKA - FERFELIS ROMÂNIA	București	279,5	261,6	7,3	3,7	318	356	4639	Comerț cu ridicata nespecializat de produse alimentare, băuturi și tutun
590	YUSEN LOGISTICS (ROMÂNIA)	Ialomița	279,4	259,9	2,8	8,3	1.579	1.723	5229	Alte activități anexe transporturilor
591	CARPATHIAN SPRINGS	Suceava	279,3	285,3	47,7	56,8	284	270	1107	Producția de băuturi răcoritoare nealcoolice; producția de ape minerale și alte ape imbutellate
592	CARCO GRUP AGRITRADE	Constanța	278,6	203,1	4,4	4,2	59	34	0111	Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase
593	VLG RO	Cluj	278,5	339,1	8,4	6,6	78	75	4690	Comerț cu ridicata nespecializat
594	ADECCO RESURSE UMANE	București	278,5	278,3	2,0	2,7	3.289	3.935	7820	Activități de contractare, pe baze temporare, a personalului
595	SYSTRONICS	Arad	278,5	356,8	9,5	13,7	533	644	2612	Fabricarea altor componente electronice
596	LUGERA & MAKLER	București	277,9	310,3	2,3	2,9	4.081	4.975	7820	Activități de contractare, pe baze temporare, a personalului
597	SOMACO GRUP PREFABRICATE	București	277,6	294,2	28,1	20,5	833	830	2361	Fabricarea produselor din beton pentru construcții
598	GOODMILLS ROMÂNIA	Ialomița	276,4	255,2	-11,5	-2,0	192	184	1061	Fabricarea produselor de morări
599	FOX COM SERV	București	276,2	250,8	29,6	10,4	432	441	1013	Fabricarea produselor din carne (inclusiv din carne de pasăre)
600	FABRYO CORPORATION	Ialomița	275,7	229,0	30,1	13,4	373	386	2030	Fabricarea vopselelor, lacurilor, cernelii tipografice și masticurilor
601	EGGER TECHNOLOGIA	Suceava	275,1	298,6	13,0	13,6	48	49	2014	Fabricarea altor produse chimice organice de bază
602	HS BACO PANELS	Bacău	275,0	296,1	28,2	33,4	670	681	1621	Fabricarea de furnire și a panourilor de lemn
603	SOFIDEL ROMÂNIA	Călărași	274,5	272,3	5,0	-2,0	248	259	1712	Fabricarea hârtiei și cartonului
604	DOLY-COM DISTRIBUȚIE	Botoșani	274,3	260,4	18,2	3,6	393	395	1011	Prelucrare și conserverare cǎrnii
605	MECHROM INDUSTRY	Argeș	273,8	258,4	4,6	2,6	500	539	3092	Fabricarea de biciclete și de vehicule pentru invalzi
606	BEIERSDORF ROMÂNIA	București	273,1	292,1	16,2	20,8	61	64	4645	Comerț cu ridicata al produselor cosmetice și de parfumerie
607	IMSAT	București	273,0	257,3	0,4	10,3	906	948	4321	Lucrări de instalări electrice
608	ALISON HAYES (ROMÂNIA)	Ialomița	272,4	381,3	3,2	0,7	482	604	1413	Fabricarea altor articole de îmbrăcăminte (exclusiv lenjerie de corp)
609	MARIA TRADING	Constanța	271,4	273,5	8,2	79,6	422	483	4623	Comerț cu ridicata al animalelor vii
610	RIFIL	Neamț	271,1	308,8	2,1	1,4	536	620	1310	Pregătirea fibrelor și filarea fibrelor textile
611	MOLDMETAL TRADING	București	270,8	197,3	9,2	5,0	13	9	4672	Comerț cu ridicata al metalelor și minereurilor metalice
612	BETFAIR ROMÂNIA DEVELOPMENT	Cluj	269,2	249,7	25,8	23,1	868	782	6201	Activități de realizare a softului la comandă (software orientat client)
613	MYOSOTIS FARM	Galați	269,2	240,1	8,3	5,6	67	62	4646	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
614	ETAZU	Timiș	269,2	314,6	7,7	6,0	263	260	2620	Fabricarea calculatoarelor și a echipamentelor periferice
615	LOGICOM INFORMATION TECHNOLOGY DISTRIBUTION	București	269,2	204,0	0,9	-4,0	55	55	4651	Comerț cu ridicata al calculatoarelor, echipamentelor periferice și softwareului
616	CASTROL LUBRICANTS RO	București	268,8	300,0	31,6	41,5	18	16	4671	Comerț cu ridicata al combustibililor solizi, lichizi și gazosi și al produselor derivate
617	AIC TRUCKS	Ialomița	268,7	249,3	4,8	2,6	62	58	4531	Comerț cu ridicata de pieșe și accesorii pentru autovehicule
618	UNICREDIT SERVICES SCPA	București	268,3	250,2	19,9	6,3	1.519	1.600	8299	Alte activități de servicii suport pentru întreprinderi n.c.a.
619	VEOLIA ENERGIE ROMÂNIA	București	268,0	378,1	29,4	-132,6	91	81	3530	Furnizarea de aburi și aer condiționat
620	GLOBAL GRAIN INTERNATIONAL	București	267,9	65,9	8,5	-8,3	178	146	1041	Fabricarea uleiurilor și grăsimilor
621	TH TRUCKS	Cluj	267,8	355,9	3,4	3,5	355	402	4519	Comerț cu alte autovehicule
622	MEDEEA AGRO PROD	Satu Mare	267,5	205,5	0,1	0,0	8	10	0111	Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase
623	MAHMUD-IMPEX	Constanța	267,1	99,0	5,0	0,0	36	44	0150	Activități în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creșterea animalelor)
624	NAVROM	Galați	267,0	288,6	9,1	15,4	515	520	5040	Transportul de marfă pe căi navigabile interioare
625	ALPENSIDE	București	266,0	181,7	7,7	14,0	452	228	4221	Lucrări de construcții proiecte utilizare pentru fluide
626	DANLIN XXL	Neamț	265,6	214,8	73,2	57,1	275	212	4120	Lucrări de construcții clădiri rezidențiale și nerezidențiale
627	ALEF DISTRIBUTION RO	București	265,5	273,3	-0,8	0,8	66		4651	Comerț cu ridicata al calculatoarelor, echipamentelor periferice și softwareului
628	HABAU	Prahova	265,4	191,2	8,5	8,2	329	270	4329	Alte lucrări de instalări pentru construcții
629	PUBLICIS GROUPE MEDIA BUCHAREST	București	265,3	283,1	8,7	9,4	69	60	7311	Activități ale agențiilor de publicitate
630	WEIDMÜLLER INTERFACE ROMÂNIA	Maramureș	265,2	271,9	8,3	0,2	934	1.001	2790	Fabricarea altor echipamente electrice
631	SOUFFLET MALT ROMÂNIA	Buzău	264,7	255,0	27,4	17,0	28	25	1106	Fabricarea maltului

Poz. Companie	Județ	Cifră de afaceri	Profit net/pierdere	Nr. mediu de angajați	COD CAEN	Domeniu principal de activitate			
2020		2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)	2020	2019	bilanț, 2020			
632 SAM MILLS EUROPE	Satu Mare	264,7	169,2	-20,9	-63,9	236	195	1061	Fabricarea produselor de morărit
633 ȘAPTE SPICE	Vâlcea	264,7	262,5	10,8	0,9	358	396	1061	Fabricarea produselor de morărit
634 TOMIS TEAM	București	264,5	222,4	117,0	147,7	18	16	3511	Producția de energie electrică
635 PPG ROMÂNIA	București	263,7	237,5	39,7	30,1	385	374	2030	Fabricarea vopselelor, lacurilor, cemelii tipografice și masticurilor
636 TERRA GAZ CONSTRUCT	Ialomița	263,4	166,4	9,6	12,7	305	177	4120	Lucrări de construcții clădiri rezidențiale și nerezidențiale
637 RAFFAELLO SHOES FACTORY	București	263,3	311,3	0,7	7,3	650	644	1520	Fabricarea încălțăminte
638 ADMINISTRAȚIA PATRIMONIULUI PROTOCOLULUI DE STAT	București	263,0	306,5	-38,1	-30,1	1.887	2.000	6832	Administrarea imobilelor pe bază de comisionu contract
639 TEHNO WORLD	Suceava	262,3	199,9	33,4	10,8	183	179	2221	Fabricarea plăclilor, foliilor, tuburilor și profilurilor din material plastic
640 BRENNETAG	Ialomița	261,6	246,5	12,2	11,4	97	99	4675	Comerț cu ridicata al produselor chimice
641 MIRAS INTERNATIONAL	Ialomița	260,8	267,6	4,8	4,5	255	252	4672	Comerț cu ridicata al metalelor și minereurilor metalice
642 SIT ROMÂNIA	Brașov	260,7	244,1	6,6	7,9	474	480	2814	Fabricarea de articole de robinetarie
643 ISTYLE RETAIL	București	260,2	237,1	5,6	4,4	83	76	4741	Comerț cu amănuntul al calculatoarelor, unităților periferice și softwareului în magazine specializate
644 ELSTER ROMETRICS	Timiș	259,6	283,3	13,5	14,2	157	201	2651	Fabricarea de instrumente și dispozitive pentru măsură, verificare, control, navigație
645 SIKA ROMÂNIA	Brașov	259,3	183,4	20,8	6,4	95	79	4675	Comerț cu ridicata al produselor chimice
646 MARKETING PETROLU	Ialomița	258,9	846,2	1,6	11,6	6	3	4612	Intermediari în comerțul cu combustibili, minereuri, metale și produse chimice pentru industrie
647 ARDEALUL	Satu Mare	258,9	273,3	21,5	22,8	261	269	1041	Fabricarea uleiurilor și grăsimilor
648 GRĂDINARIU IMPORT EXPORT	București	258,1	210,5	19,1	16,9	49	49	4519	Comerț cu alte autovehicule
649 DYNAMIC PARCEL DISTRIBUTION	Ialomița	257,5	184,7	22,9	8,6	517	494	5320	Alte activități poștale și de curier
650 EXIGENT DEVELOPMENT	București	256,9	255,4	91,2	111,9	19	15	4110	Dezvoltare (promovare) imobiliară
651 ANTREPRIZA DE CONSTRUCȚII DRUMURI ȘI AUTOSTRĂZI	Neamț	256,8	264,1	4,7	43,8	234	235	4211	Lucrări de construcții drumuri și autostrăzi
652 SCANIA ROMÂNIA	Ialomița	256,8	369,5	-10,6	-0,9	132	179	4519	Comerț cu alte autovehicule
653 RONEFER	Ialomița	256,7	84,6	-0,4	-1,0	5	5	4612	Intermediari în comerțul cu combustibili, minereuri, metale și produse chimice pentru industrie
654 GDS MANUFACTURING SERVICES	Arad	256,6	289,0	1,9	0,6	508	530	2630	Fabricarea echipamentelor de comunicații
655 RAAL	Bistrița-Năsăud	256,4	329,1	-39,3	4,8	1.733	2.428	2932	Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
656 IAR	Brașov	256,3	365,8	34,0	49,1	389	390	3030	Fabricarea de aeronave și nave spațiale
657 THALES SYSTEMS ROMÂNIA	București	255,7	225,8	-9,2	-7,9	638	469	4212	Lucrări de construcții a căilor ferate de suprafață și subterane
658 DUCFARM	Cluj	255,5	221,5	6,2	3,9	202	195	4773	Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice în magazine specializate
659 CUPRU MIN ABRUD	Alba	255,5	262,8	6,9	7,6	592	600	0729	Extracția altor minereuri metalifere neferoase
660 ETEX BUILDING PERFORMANCE	București	255,4	241,4	23,2	17,3	210	225	2362	Fabricarea produselor din ipsos pentru construcții
661 INC1975	Timiș	255,2	191,7	1,0	7,3	53	48	4611	Intermediari în comerțul cu materii prime agricole, animale vii, materii prime textile și cu semifabricate
662 ARCELOMITTAL COMMERCIAL RO	București	254,9	220,1	1,1	1,4	8	8	4672	Comerț cu ridicata al metalelor și minereurilor metalice
663 VITAFORM ROMÂNIA	Mureș	254,8	216,2	27,0	19,5	220	221	2016	Fabricarea materialelor plastice în forme primare
664 DEUTSCHE BAHN CARGO ROMÂNIA	București	254,6	252,7	0,3	9,0	679	614	4920	Transporturi de marfă pe calea ferată
665 TEVA PHARMACEUTICALS	București	254,6	348,8	11,8	9,0			4646	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
666 REMAT BRAȘOV	Brașov	254,1	293,6	3,9	3,6	246	231	3832	Recuperarea materialelor reciclabile sortate
667 UNICREDIT LEASING FLEET MANAGEMENT	București	253,6	251,9	-3,3	-7,6	5	9	7711	Activități de închiriere și leasing cu autoturisme și autovehicule rutiere ușoare
668 EUROPEAN DRINKS	Bihor	253,6	259,4	2,4	0,5	678	680	1107	Producția de băuturi răcoritoare nealcoolice; producția de ape minerale și alte ape îmbuteliate
669 YELLOW FRESH FRUITS	Timiș	253,5	187,0	4,1	11,6	103	48	4631	Comerț cu ridicata al fructelor și legumelor
670 SCALA ASSISTANCE	Cluj	253,5	242,1	0,4	1,2	12	13	4618	Intermediari în comerțul specializat în vânzarea produselor cu caracter specific, n.c.a.
671 ARDEALUL TRADING	Satu Mare	253,2	212,9	0,7	0,7	107	107	4621	Comerț cu ridicata al cerealelor, semințelor, furajelor și tutunului neprelucrat
672 DIOGENE DISTRIBUȚIE	Teleorman	253,1	212,2	3,4	2,0	28	26	4617	Intermediari în comerțul cu produse alimentare, băuturi și tutun
673 ASCENDIS WELLNESS	București	252,9	239,7	15,0	12,9	430	387	4646	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
674 JOHNSON WAX	București	252,8	242,0	6,2	5,4	24	22	4645	Comerț cu ridicata al produselor cosmetice și de parfumerie
675 ROMRECYCLING	Ialomița	252,7	294,8	-1,6	0,4	68	63	3832	Recuperarea materialelor reciclabile sortate
676 SOCIETATEA NAȚIONALĂ DE RADIOCOMUNICAȚII	București	252,1	256,3	10,3	0,0	1.224	1.290	6120	Activități de telecomunicații prin rețele fără cablu (exclusiv prin sateliți)
677 GREENTECH	Buzău	251,7	251,5	2,1	-23,0	571	645	3832	Recuperarea materialelor reciclabile sortate
678 SOCIETATEA NAȚIONALĂ A SĂRII	București	251,3	380,8	11,5	77,0	1.488	1.617	0893	Extracția sării
679 FICOSOTA MARKETING ROMÂNIA	București	251,2	252,2	18,7	12,9	82	79	4644	Comerț cu ridicata al produselor din ceramică, sticlărie și produse de întreținere
680 ȘANTIERUL NAVAL CONSTANȚA	Constanța	250,0	247,1	2,4	-26,2	943	992	3011	Construcția de nave și structuri plutitoare
681 ASO CROMSTEEL	Dâmbovița	249,1	323,0	-20,5	12,4	396	410	2410	Producția de metale feroase sub forme primare și de feroalaje
682 ESSITY ROMÂNIA	București	248,9	239,0	15,9	14,0	35	33	4649	Comerț cu ridicata al altor bunuri de uz gospodăresc
683 DUCTIL	Buzău	248,7	232,9	7,3	7,1	386	365	2593	Fabricarea articolelor din fier metalice; fabricarea de lanțuri și arcuri
684 MERCK ROMÂNIA	București	248,3	230,6	3,2	2,2	55	54	4646	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
685 ZDROVIT ROMÂNIA	București	248,1	214,2	30,2	22,7	49	49	4690	Comerț cu ridicata nespecializat
686 SEPHORA COSMETICS ROMÂNIA	București	247,9	303,7	14,9	26,4	333	372	4775	Comerț cu amănuntul al produselor cosmetice și de parfumerie în magazine specializate

Poz. Companie	Județ	Cifră de afaceri		Profit net/ pierdere		Nr. mediu de angajați	COD CAEN	Domeniu principal de activitate
		2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)	2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)			
687 WESTFLEISCH ROMÂNIA	Mureș	247,3	193,9	10,7	-4,8	143	4632	Comerț cu ridicata al cărnii și produselor din carne
688 RB (HYGIENE HOME) ROMÂNIA	București	247,2	11,7	6,9	-1,0	59	4649	Comerț cu ridicata al altor bunuri de uz gospodăresc
689 ROSAL GRUP	București	247,2	272,5	-74,1	-54,1	2.209	3811	Colectarea deșeurilor nepericuloase
690 MAGNAPHARM MARKETING & SALES ROMÂNIA	București	247,2	308,7	-16,6	34,4	234	4646	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
691 METALROM	București	246,3	190,1	1,3	0,6	30	4677	Comerț cu ridicata al deșeurilor și resturilor
692 METAPLAST	București	245,9	356,8	12,3	35,0	934	2229	Fabricarea altor produse din material plastic
693 CONEST	Iași	245,6	168,3	3,8	0,7	421	4120	Lucrări de construcții clădiri rezidențiale și nerezidențiale
694 MAIRON TUBES	Galați	245,6	230,9	3,2	1,3	209	2420	Producția de tuburi, țevi, profiluri tubulare și accesorii pentru acesteia din oțel
695 ELECTROARGEŞ	Argeș	245,4	192,5	-12,4	2,0	386	2751	Fabricarea de apări electrocasnice
696 REMATINVEST	Cluj	244,9	294,7	10,8	8,5	187	3832	Recuperarea materialelor reciclabile sortate
697 COVALACT	Covasna	244,8	250,9	10,7	8,1	272	1051	Fabricarea produselor lactate și a brânzeturilor
698 HOEGANAES CORP. EUROPE	Buzău	244,3	283,8	-3,5	6,1	127	2410	Producția de metale feroase sub forme primare și de feroalaje
699 CONCELEX	București	243,7	306,9	17,2	31,1	608	4120	Lucrări de construcții clădiri rezidențiale și nerezidențiale
700 P.A.B. ROMÂNIA	Arad	243,6	279,4	6,8	20,6	422	377	Lucrări de construcții clădiri rezidențiale și nerezidențiale
701 SIMULTAN	Timiș	243,1	166,4	6,5	0,4	276	1051	Fabricarea produselor lactate și a brânzeturilor
702 DIANA COM	Vâlcea	242,9	209,2	6,9	6,8	630	4711	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
703 ISOPAN EST	Ilfov	242,6	256,4	16,0	7,4	115	2433	Producția de profiluri obținute la rece
704 COMANIA DE APĂ SOMES	Cluj	242,4	221,4	10,9	10,7	1.944	3600	Captarea, tratarea și distribuția apăi
705 GAZPROMNEFT MARINE BUNKER BALKAN	Constanța	241,9	414,7	-0,5	-0,7	27	5222	Activități de servicii anexe transportului pe apă
706 THYSSENKRUPP MATERIALS ROMÂNIA	București	241,8	241,1	-3,8	-5,6	84	4672	Comerț cu ridicata al metalelor și minereurilor metalice
707 BEST ACHIZIȚII	București	241,6	29,3	62,7	10,3	57	7022	Activități de consultanță pentru afaceri și management
708 TAKENAKA EUROPE GMBH GERMANIA SUCURSALA ROMÂNIA	Ilfov	241,4	0,3	62,4	-2,5	14	7112	Activități de inginerie și consultanță tehnică legată de acestea
709 LEGRA TEX	Constanța	241,3	187,2	1,1	1,3	33	4639	Comerț cu ridicata nespecializat de produse alimentare, băuturi și tutun
710 BRINK'S CASH SOLUTIONS (RO)	București	241,0	239,9	21,1	10,0	2.575	8010	Activități de protecție și gardă
711 TZMO ROMÂNIA	Ilfov	240,8	207,3	18,8	6,6	124	4649	Comerț cu ridicata al altor bunuri de uz gospodăresc
712 ITALSOFA ROMÂNIA	Maramureș	240,7	243,3	7,8	10,0	1.044	3103	Fabricarea de saltele și somiere
713 AUTONOM SERVICES	Neamț	240,6	208,3	5,3	15,0	306	7711	Activități de închiriere și leasing cu autoturisme și autovehicule rutiere ușoare
714 JAEGGI INDUSTRIES	Sibiu	240,0	165,1	7,4	-3,4	602	2825	Fabricarea echipamentelor de ventilație și frigorifice, exclusiv a echipamentelor de uz casnic
715 GLOBAL DEFENSE LOGISTICS	Constanța	239,9	181,2	16,7	18,2	12	5222	Activități de servicii anexe transportului pe apă
716 AGRICULTORUL	Bacău	239,8	216,0	18,8	12,6	74	0161	Activități auxiliare pentru producția vegetală
717 ORKLA FOODS ROMÂNIA	București	239,8	238,7	10,8	6,0	472	1042	Fabricarea mărgarinei și a altor produse comestibile similare
718 BETTY ICE	Suceava	239,8	251,6	-19,5	13,7	889	1052	Fabricarea inghețatei
719 ELECTRONIC ARTS ROMÂNIA	București	238,9	188,6	13,8	13,7	530	5821	Activități de editare a jocurilor de calculator
720 DE SILVA EXCLUSIV	București	238,5	231,9	25,6	25,3	138	4639	Comerț cu ridicata nespecializat de produse alimentare, băuturi și tutun
721 ELDON	Brașov	238,4	262,2	7,7	-1,1	778	2733	Fabricarea dispozitivelor de conexiune pentru fire și cabluri electrice și electronice
722 DELTA INVEST	Argeș	237,8	225,7	32,0	23,6	676	2229	Fabricarea altor produse din material plastic
723 BIZ SOLUTIONS	Dolj	237,3	210,2	7,9	6,2	48	4675	Comerț cu ridicata al produselor chimice
724 ORANGE SERVICES	București	237,0	207,2	20,7	10,4	1.067	6120	Activități de telecomunicări prin rețele fără cablu (exclusiv prin sateliț)
725 ADOBE SYSTEMS ROMÂNIA	București	236,9	197,1	17,3	10,7	672	5829	Activități de editare a altor produse software
726 MAGNA EXTERIORS (CRAIOVA)	Dolj	236,6	224,9	42,8	60,1	375	2229	Fabricarea altor produse din material plastic
727 EBM - PAPST AUTOMOTIVE & DRIVES ROMÂNIA	Bihor	236,6	120,1	9,6	0,2	325	2711	Fabricarea motoarelor, generațoarelor și transformatoarelor electrice
728 DAR DRAXLMAIER AUTOMOTIVE	Timiș	235,8	287,1	5,4	15,0	1.387	2931	Fabricarea de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
729 UNICOM TRANZIT	Ilfov	235,5	234,1	4,7	6,8	1.006	4920	Transporturi de marfă pe calea ferată
730 ELEFANT ONLINE	București	235,3	170,0	0,2	-19,3	192	4791	Comerț cu amănuntul prin intermediul caselor de comenzi prin internet
731 OMNIA PLAST	Ilfov	234,2	219,5	11,2	15,3	904	3230	Fabricarea articolelor pentru sport
732 MAX BET	București	234,1	489,1	19,3	120,1	617	9200	Activități de jocuri de noroc și pariuri
733 MITLIV PH CONSTRUCT	Dolj	233,9	114,3	6,9	-2,8	161	4673	Comerț cu ridicata al materialului lemnos și al materialelor de construcții și echipamentelor sanitare
734 HERVIS SPORTS AND FASHION	București	233,9	251,7	-7,0	12,8	465	4764	Comerț cu amănuntul al echipamentelor sportive în magazine specializate
735 MELINDA-IMPEX STEEL	Harghita	233,8	229,3	11,1	4,4	151	4672	Comerț cu ridicata al metalelor și minereurilor metalice
736 PHONETASTIC GSM	București	233,7	244,4	3,4	2,5	21	4652	Comerț cu ridicata de componente și echipamente electronice și de telecomunicații
737 ALD AUTOMOTIVE	București	233,1	233,5	0,9	2,3	85	7711	Activități de închiriere și leasing cu autoturisme și autovehicule rutiere ușoare
738 VANBET	Vaslui	233,1	219,2	12,9	13,8	732	691	Activități veterinară
739 SIPEX COMPANY	Prahova	232,9	190,2	11,7	8,5	261	4673	Comerț cu ridicata al materialului lemnos și al materialelor de construcții și echipamentelor sanitare
740 TERASTEEL	Bistrița-Năsăud	232,6	226,9	15,4	18,9	123	2433	Producția de profiluri obținute la rece

Poz. Companie 2020	Județ	Cifră de afaceri		Profit net/pierdere		Nr. mediu de angajați		COD CAEN bilanț, 2020	Domeniu principal de activitate
		2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)	2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)	2020	2019		
741 MEDIA INVESTMENT COMMUNICATION	București	232,2	217,5	9,2	6,1	56	64	7312	Servicii de reprezentare media
742 SILVANIA WORSTED SPINNING	Sălaj	232,1	298,0	-2,1	-4,1	287	326	1310	Pregătirea fibrelor și filarea fibrelor textile
743 FARMAVET	București	231,7	195,1	-11,1	1,9	520	403	4646	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
744 MIMBU	Bărăila	231,6	205,7	1,4	0,1	315	326	1011	Prelucrarea și conservarea cărnii
745 ALKA TRADING CO	București	231,5	227,8	4,2	2,8	381	345	4637	Comerț cu ridicata cu cafea, ceai, cacao și condimente
746 CORTEVA AGRISCIENCE ROMÂNIA	Ialomița	231,3	256,6	13,2	18,2	105	100	0111	Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase
747 ELECTROGRUP	Cluj	231,2	225,7	13,5	10,5	347	334	4321	Lucrări de instalări electrice
748 EUROPEAN FOOD	Bihor	231,0	219,6	88,0	192,4	922	885	1089	Fabricarea altor produse alimentare n.c.a.
749 DUPONT ROMÂNIA	București	230,9	152,7	5,6	2,4	16	14	4690	Comerț cu ridicata nespecializat
750 PREMIUM AEROTEC	Brăila	230,8	288,0	18,9	67,8	641	804	3030	Fabricarea de aeronave și nave spațiale
751 INCHCAPE MOTORS	Ialomița	230,5	219,7	-5,8	2,7	65	58	4511	Comerț cu autoturisme și autovehicule ușoare (sub 3,5 tone)
752 KWIZDA AGRO ROMÂNIA	București	230,4	215,9	8,9	6,8	84	76	4675	Comerț cu ridicata al produselor chimice
753 HONEST GENERAL TRADING	București	230,4	201,6	22,3	19,7	383	376	4674	Comerț cu ridicata al echipamentelor și furniturilor de fierărie pentru instalări sanitare și de încălzire
754 VEOLIA ENERGIE PRAHOVA	Prahova	230,1	201,3	11,9	-10,1	305	304	3530	Furnizarea de abur și aer condiționat
755 SWOBODA SIBIU	Sibiu	230,0	281,0	4,8	7,3	500	572	2932	Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
756 NET BRINEL	Cluj	230,0	202,1	10,4	6,2	123	122	6209	Alte activități de servicii privind tehnologia informației
757 BA GLASS ROMÂNIA	București	229,3	355,6	11,5	31,4	335	330	2313	Fabricarea articolelor din sticlă
758 NETAGRO	Ialomița	229,2	189,6	13,7	10,4	96	87	4675	Comerț cu ridicata al produselor chimice
759 MELINDA-IMPEX INSTAL	Harghita	228,3	216,1	12,6	4,5	294	297	4674	Comerț cu ridicata al echipamentelor și furniturilor de fierărie pentru instalări sanitare și de încălzire
760 MM PACKAGING ROMÂNIA	Prahova	227,9	167,5	14,9	10,5	200	211	1721	Fabricarea hârtiei și cartonului ondulat și a ambalajelor din hârtie și carton
761 BAUELEMENTE	Prahova	227,7	303,6	18,3	30,8	370	399	2361	Fabricarea produselor din beton pentru construcții
762 HERAEUS ROMÂNIA	Timiș	227,6	218,3	8,9	6,8	205	229	2059	Fabricarea altor produse chimice n.c.a.
763 SIPSTATUS COMMUNICATIONS	București	227,5	256,9	4,2	4,5	38	39	6190	Alte activități de telecomunicații
764 STEFANINI ROMÂNIA	București	227,3	233,3	9,0	7,3	1.248	1.436	6209	Alte activități de servicii privind tehnologia informației
765 TMD FRICTION ROMÂNIA	Carăș-Severin	227,2	221,7	21,8	36,7	496	487	2932	Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
766 DRUM ASFALT	Bihor	226,9	124,1	5,2	3,5	100	86	4211	Lucrări de construcții drumuri și autostrăzi
767 REMAT	Călărași	226,1	225,1	1,4	-2,8	151	127	3832	Recuperarea materialelor reciclabile sortate
768 FORMENS	Botoșani	225,8	333,1	11,2	22,4	960	1.065	1413	Fabricarea altor articole de îmbrăcăminte (exclusiv lenjerie de corp)
769 CARDOIL AVANTAJ	București	225,6	311,3	3,1	0,2	10	40	5229	Alte activități anexe transporturilor
770 AKCENT RESIDENTIAL CONSTRUCTION	Ialomița	225,4	0,1	67,6	-2,9		4	6820	Închirierea și subînchirierea bunurilor imobiliare proprii închiriate
771 TAPARO	Maramureș	225,2	275,9	9,9	4,7	757		3109	Fabricarea de mobilă n.c.a.
772 GENERAL ELECTRIC MEDICAL SYSTEMS ROMÂNIA	București	225,2	202,6	9,3	6,7	71	66	4619	Intermediere în comerțul cu produse diverse
773 FAIST MEKATRONIC	Bihor	225,0	310,2	-19,4	-7,0	959	1.128	2453	Turnarea metalelor neferoase ușoare
774 CARGO-PARTNER EXPEDIȚII	București	224,9	179,6	5,0	-1,2	234	234	5229	Alte activități anexe transporturilor
775 KOYO ROMÂNIA	Teleorman	224,3	325,3	-33,6	-11,8	1.187	1.421	2815	Fabricarea lagărelor, anghrejajelor, cutiilor de viteze și a elementelor mecanice de transmisie
776 NIDEC MOTOR CORP. ROMÂNIA	Argeș	224,1	241,3	-25,8	-7,9	520		2711	Fabricarea motoarelor, generatorelor și transformatoarelor electrice
777 CITY BISTRO MANAGEMENT	București	223,9	58,2	84,1	14,2	2	1	4120	Lucrări de construcții clădiri rezidențiale și nerezidențiale
778 MYOSOTIS	Galați	223,6	180,3	7,2	6,3	420	461	4773	Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice în magazine specializate
779 ASKOLL ROMÂNIA	Argeș	223,6	210,2	11,9	10,0	375	387	2711	Fabricarea motoarelor, generatorelor și transformatoarelor electrice
780 UBM AGRI TRADE	București	223,5	163,1	2,1	0,5	8	7	4621	Comerț cu ridicata al cerealelor, semințelor, furajelor și tutunului neprelucrat
781 ALEZZI BEACH RESORT	Constanța	223,3	42,0	116,1	20,6	117	88	4110	Dezvoltare (promovare) imobiliară
782 KIA ROMAUTO	București	222,9	290,5	10,2	18,8	18	24	4511	Comerț cu autoturisme și autovehicule ușoare (sub 3,5 tone)
783 GEFCO ROMÂNIA	București	222,7	377,1	-3,4	-2,8	105	117	5229	Alte activități anexe transporturilor
784 INTERAGROALIMENT	Bacău	222,6	219,4	19,7	19,4	92	98	0150	Activități în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creșterea animalelor)
785 PHARMNET PLUS	București	222,4	282,4	4,8	13,4	40	47	4646	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
786 RWA RAIFFEISEN AGRO ROMÂNIA	Timiș	222,3	239,1	2,2	1,4	67	63	4621	Comerț cu ridicata al cerealelor, semințelor, furajelor și tutunului neprelucrat
787 COS 2000 DISTRIBUTION	Brăila	222,3	201,6	14,9	15,1	105	106	4649	Comerț cu ridicata al altor bunuri de uz gospodăresc
788 BELOR ROMÂNIA SA	Galați	222,0	539,1	-7,8	8,9	15	15	4675	Comerț cu ridicata al produselor chimice
789 KONSTA SPLENDID	Sibiu	221,5	169,8	7,3	3,5	210	203	4639	Comerț cu ridicata nespecializat de produse alimentare, băuturi și tutun
790 GESTAMP BEYCELİK ROMÂNIA	Argeș	221,4	227,1	-4,3	1,0	406	451	2550	Fabricarea produselor metalice obținute prin deformare plastică; metallurgia pulberilor
791 TAKEDA PHARMACEUTICALS	București	221,4	124,6	5,5	3,6	40	25	4646	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
792 E-QUATION	Alba	221,2	181,7	9,3	7,5	1	1	4642	Comerț cu ridicata al îmbrăcămintei și încălărmintei
793 HAI EXTRUSION	Arad	221,1	242,0	-3,0	-12,6		232	2442	Metalurgia aluminiului
794 REMARKT MAGAZINE	București	220,9	236,8	-25,0	-15,0		474	4711	Comerț cu amânuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun

Poz. Companie	Județ	Cifră de afaceri		Profit net/ pierdere		Nr. mediu de angajați	COD CAEN	Domeniu principal de activitate
		2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)	2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)			
795 ALDIS	Călărași	220,6	222,1	2,5	3,4	959	953	1013 Fabricarea produselor din carne (inclusiv din carne de pasăre)
796 ASBIS ROMÂNIA	București	220,1	170,2	1,0	0,4	45	48	4651 Comerț cu indicata la calculatoarelor, echipamentelelor periferice și softwareului
797 KLG EUROPE LOGISTICS	Giurgiu	219,8	204,8	6,9	6,9	308	307	5229 Alte activități anexe transporturilor
798 ALIVE CAPITAL	București	219,8	175,6	14,1	11,1	19	10	3514 Comercializarea energiei electrice
799 MINI-FARM	Tulcea	219,8	172,5	3,3	1,4	437	391	4773 Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice în magazine specializate
800 MEDIACOM ROMÂNIA	București	219,6	219,5	5,5	7,3	47	47	7311 Activități ale agenților de publicitate
801 CONNECTRONICS ROMÂNIA	Bihor	219,5	252,7	-3,7	-0,1	1.068	1.195	2612 Fabricarea altor componente electronice
802 DUCOS TRADING	București	219,2	59,0	38,1	9,6	21	19	4690 Comerț cu indicata respecializat
803 MADRUGADA COM	Bihor	218,6	183,0	30,1	26,4	314	293	2223 Fabricarea articolelor din material plastic pentru construcții
804 ELAN-TRIO	Harghita	218,4	217,0	2,0	3,0	490	466	4711 Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
805 SOUFFLET AGRO ROMÂNIA	Buzău	218,0	362,1	-2,9	1,1	47	62	4621 Comerț cu indicata al cerealelor, semințelor, furajelor și tutunului neprelucrat
806 MEDA PROD 98	București	217,7	196,4	33,1	23,1	690	598	1013 Fabricarea produselor din carne (inclusiv din carne de pasăre)
807 S & T ROMÂNIA	București	217,7	213,2	0,9	-0,2	183	153	6202 Activități de consultanță în tehnologia informației
808 SIDE TRADING	Timiș	217,5	196,3	15,5	14,7	83	77	4645 Comerț cu indicata al produselor cosmetice și de parfumerie
809 DOGAN MEDIA INTERNATIONAL	București	217,4	178,0	68,0	36,4	269	267	6020 Activități de difuzare a programelor de televiziune
810 VIDIAVI COMPANY	București	216,7	185,2	1,0	1,5	5	5	2014 Fabricarea altor produse chimice organice de bază
811 ENERGOBIT	Cluj	216,5	268,8	8,7	-12,5	473	540	4222 Lucrări de construcții proiecte utilitare pentru electricitate și telecomunicații
812 BIOFARM	București	216,5	195,4	54,3	50,9	331	356	2120 Fabricarea preparatelor farmaceutice
813 ELBI ELECTRIC & LIGHTING	Ialomița	216,2	236,7	11,0	9,6	137	135	4643 Comerț cu indicata al aparatelor electrice de uz gospodăresc, al aparatelor de radio și televizoarelor
814 METAL EXCHANGE BUCUREȘTI	București	215,9	178,4	3,5	2,5	34	35	3832 Recuperarea materialelor reciclabile sortate
815 BERTIS	Covasna	215,8	222,9	2,3	5,0	616	592	4632 Comerț cu indicata al cărnii și produselor din carne
816 TOBACCO LOGISTIC & MARKETING	Gorj	215,8	141,0	1,6	0,2	11	8	4726 Comerț cu amănuntul al produselor din tutun în magazine specializate
817 RMB INTER AUTO	Cluj	215,7	249,5	6,0	8,9	199	201	4511 Comerț cu autoturisme și autovehicule ușoare (sub 3,5 tone)
818 TRUTZI	Suceava	215,4	171,1	25,3	12,1	323	324	4690 Comerț cu indicata nespecializat
819 ABBVIE TRADING	București	215,2	0,0	-5,3	0,0	4	3	4646 Comerț cu indicata al produselor farmaceutice
820 IHİ INFRASTRUCTURE SYSTEMS CO.	București	214,9	97,3	-16,7	0,4	46	6	4213 Construcția de poduri și tuneluri
821 MONDIAL	Timiș	214,9	201,7	14,1	17,4	679	785	2342 Fabricarea obiecte sanitare din ceramică
822 NITELA IMPEX	Dolj	214,8	234,2	5,0	2,9	476	527	4634 Comerț cu indicata al băuturilor
823 MASCHIO-GASPARD ROMÂNIA	Arad	214,8	251,4	11,2	11,7	346	385	2830 Fabricarea mașinilor și utilajelor pentru agricultură și exploatare forestiere
824 PAMBAC	Bacău	214,5	186,5	12,3	8,0	541	531	1061 Fabricarea produselor de morărit
825 ACI CLUJ	Cluj	214,0	224,0	8,3	17,7	273	271	4120 Lucrări de construcții clădiri rezidențiale și nerezidențiale
826 AX PERPETUUM IMPEX	Cluj	213,7	198,7	5,2	4,8	249	241	4647 Comerț cu indicata al mobiliei, covoarelor și al articolelor de iluminat
827 LTA MONDIAL	Constanța	213,7	220,6	7,9	8,2	100	103	0111 Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase
828 CHEMARK ROM	Brașov	213,5	200,2	5,7	4,8	190	184	4675 Comerț cu indicata al produselor chimice
829 DORNA LACTATE	Alba	213,4	223,9	-26,1	-1,5	162	302	1051 Fabricarea produselor lactate și a brânzeturilor
830 STUDIO MODERNA	București	213,2	254,1	2,4	4,3	612	726	4791 Comerț cu amănuntul prin intermediu caselor de comenzi prin internet
831 CONSTANȚA SOUTH CONTAINER TERMINAL	Constanța	213,1	211,5	26,5	43,9	455	449	5222 Activități de servicii anexe transportului pe apă
832 VERBUND WIND POWER ROMÂNIA	București	211,8	281,0	308,9	190,3	11	11	3511 Producția de energie electrică
833 NOBEL AUTOMOTIVE ROMÂNIA	Argeș	211,7	269,9	10,1	9,0	731	756	2932 Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
834 BOSTIK ROMÂNIA	Ialomița	211,7	202,9	25,0	26,1	147	144	4675 Comerț cu indicata al produselor chimice
835 PAJO AGRICULTURE	Vâlcea	210,9	169,7	6,8	5,6	98	89	0150 Activități în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creșterea animalelor)
836 QUEHENBERGER LOGISTICS ROU	Argeș	210,8	227,0	3,4	-7,8	701	741	4941 Transporturi rutiere de mărfuri
837 COMTECH CO	Olt	210,7	115,7	5,1	3,9	43	49	2420 Producția de tuburi, țevi, profiluri tubulare și accesorii pentru acestea din oțel
838 DELOITTE TEHNOLOGIE	București	210,4	172,2	11,6	8,4	737	584	6201 Activități de realizare a softului la comandă (software orientat client)
839 TERMOCARE ORADEA	Bihor	210,4	211,3	0,8	0,4	533	540	3530 Furnizarea de aburi și aer condiționat
840 ANDROS STIL	București	210,3	217,1	2,7	2,5	43	28	4690 Comerț cu indicata nespecializat
841 WAREHOUSES DE PAUW ROMÂNIA	București	210,3	151,5	0,7	-11,3	17	15	4110 Dezvoltare (promovare) imobiliară
842 NEVEON ROMÂNIA	Sibiu	210,2	199,3	10,2	12,1	276	232	2016 Fabricarea materialelor plastice în forme primare
843 MICROFRUITS	București	209,6	201,2	10,0	9,8	88	100	4631 Comerț cu indicata al fructelor și legumelor
844 COMISION TRADE	Brăila	208,9	268,2	1,7	2,1	61	74	4671 Comerț cu indicata al combustibililor solizi, lichizi și gazezi și al produselor derivate
845 CONSOLIGHT.COM	București	208,5	181,6	5,0	5,3	220	200	4643 Comerț cu indicata al aparatelor electrice de uz gospodăresc, al aparatelor de radio și televizoarelor
846 STRAUSS ROMÂNIA	București	208,5	223,9	13,0	9,0	240	247	1083 Prelucrarea ceaiului și cafelei
847 VESTAS CEU ROMÂNIA	București	208,4	164,5	3,3	2,8	232	176	4669 Comerț cu indicata al altor mașini și echipamente
848 UVERTURA.COM	Vrancea	208,2	158,8	2,6	2,0	59	4690 Comerț cu indicata nespecializat	
849 HELL ENERGY	Mureș	207,5	162,8	0,2	3,6	128	91	4639 Comerț cu indicata nespecializat de produse alimentare, băuturi și tutun

Poz. Companie 2020	Județ	Cifră de afaceri		Profit net/pierdere		Nr. mediu de angajați		COD CAEN bilanț, 2020	Domeniu principal de activitate
		2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)	2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)	2020	2019		
850 MADINGER	Brașov	207,3	212,0	7,5	2,5	25	21	2431	Tragere la rete a barelor
851 PET PRODUCT	București	207,3	175,2	14,9	8,4	700	619	4690	Comerț cu ridicata nespecializat
852 INSPET	Prahova	207,3	322,1	7,1	6,6	344	350	4221	Lucrări de construcții proiecte utilitare pentru fluide
853 CONVENIENCE PROD	Ilfov	206,1	255,0	15,7	15,8	481	502	1013	Fabricarea produselor din carne (inclusiv din carne de pasăre)
854 BTDCONSTRUCT & AMBIENT	București	205,9	166,9	8,8	3,8	86	77	4120	Lucrări de construcții clădiri rezidențiale și nerezidențiale
855 GEIGER TRANSILVANIA	Mureș	205,7	156,0	8,9	10,3	400	325	4211	Lucrări de construcții clădiri rezidențiale și nerezidențiale
856 BAUPARTNER CONSTRUCT	Prahova	205,4	273,5	17,4	4,9	96	104	4120	Lucrări de construcții clădiri rezidențiale și nerezidențiale
857 MAGIC SILVER DISTRIBUTION	Cluj	205,3	186,0	1,2	0,3	12	9	2441	Producția metalelor prețioase
858 INTERTOY ZONE	București	205,1	234,8	-11,0	-6,0	520	669	4765	Comerț cu amănuntul al jocurilor și jucăriilor în magazine specializate
859 ESTEP B2B SA	București	205,0	191,5	15,5	12,1	24	23	4652	Comerț cu ridicata de componente și echipamente electronice și de telecomunicații
860 PREMIUM AUTO	București	204,7	297,8	-1,7	5,7	38	47	4511	Comerț cu autoturisme și autovehicule ușoare (sub 3,5 tone)
861 BERSHKA CARPAȚI	București	204,5	261,4	6,6	27,5	225	312	4771	Comerț cu amănuntul al îmbrăcăminte în magazine specializate
862 ACVATOT	București	204,5	169,1	3,3	3,8	419	405	4221	Lucrări de construcții proiecte utilitare pentru fluide
863 CARMEEUSE HOLDING	Brașov	204,0	194,5	36,2	17,5	180	178	2352	Fabricarea varului și ieposului
864 DPR DRAXLMAIER PROCESSE DE PRODUCȚIE ROMÂNIA	Timiș	203,9	230,7	7,7	16,5	1.548	1.569	2651	Fabricarea de instrumente și dispozitive pentru măsură, verificare, control, navigație
865 DTR DRAXLMAIER SISTEME TEHNICE ROMÂNIA	Brașov	203,8	227,2	4,5	9,4	1.412	1.706	1512	Fabricarea articolelor de voiaj și marochinărie și a articolelor de hanțasment
866 LEDMAX ELECTRONICS	Prahova	203,8	100,4	23,4	11,1	202	97	4791	Comerț cu amănuntul prin intermediul caselor de comenzi prin internet
867 HARTING RO AUTOMOTIVE	Sibiu	203,7	146,0	2,5	0,6	735	615	2931	Fabricarea de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
868 APAN MOTORS	Brăila	203,4	206,1	5,3	3,9	103	122	4511	Comerț cu autoturisme și autovehicule ușoare (sub 3,5 tone)
869 SURVCONTROL AGRO	Brăila	203,1	256,7	2,1	4,7	16	16	4621	Comerț cu ridicata al cerealelor, semințelor, furajelor și tutunului neprelucrat
870 PROLEASING MOTORS	Prahova	203,0	209,8	9,9	9,4	152	155	4511	Comerț cu autoturisme și autovehicule ușoare (sub 3,5 tone)
871 TEMAD CO	Brașov	203,0	194,8	21,3	15,3	238	240	4690	Comerț cu ridicata nespecializat
872 METALIMPEX ROMÂNIA	Argeș	202,8	276,2	3,8	18,9	123	120	3832	Recuperarea materialelor reciclabile sortate
873 RETRASIB	Sibiu	202,7	151,0	-3,1	-2,7	220	199	2711	Fabricarea motoarelor, generatorelor și transformatoarelor electrice
874 VILEUS MED-COM	Argeș	202,5	185,9	8,6	8,0	258	256	4773	Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice în magazine specializate
875 REHAU POLYMER	Ilfov	202,3	209,9	6,5	9,5	82	86	4690	Comerț cu ridicata nespecializat
876 ANA & CORNEL	Prahova	202,2	207,5	26,9	17,7	796	886	1011	Prelucrarea și conservarea cărnii
877 MARAVET	Maramureș	202,0	180,9	20,5	19,1	134	115	4646	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
878 ADM ROMÂNIA TRADING	București	201,9	29,0	-0,6	2,8	164	139	4621	Comerț cu ridicata al cerealelor, semințelor, furajelor și tutunului neprelucrat
879 HTR SPEDITION	Iași	201,7	177,5	0,0	0,5	210	387	4941	Transporturi rutiere de mărfuri
880 ROMELECTRO	București	201,6	322,9	-8,1	-17,7	105	167	4299	Lucrări de construcții și alte proiecte ingineresti n.c.a.
881 ELBA	Timiș	201,6	230,0	10,1	15,7	902	1.016	2740	Fabricarea de echipamente electrice de iluminat
882 KAUTEX CRAIOVA	Dolj	201,6	204,4	34,6	22,7	96	89	2932	Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
883 SAVCOM	Suceava	201,3	217,3	12,9	13,1	130	136	4639	Comerț cu ridicata nespecializat de produse alimentare, băuturi și tutu
884 AGRINVEST	Buzău	201,2	249,5	10,8	8,1	162	157	4621	Comerț cu ridicata al cerealelor, semințelor, furajelor și tutunului neprelucrat
885 CRAMELE RECĂȘ	Timiș	201,1	199,0	46,7	47,3	111	120	1102	Fabricarea vinurilor din struguri
886 HARTING ROMÂNIA MANUFACTURING	Sibiu	201,0	170,2	7,5	6,8	536	441	2611	Fabricarea subansamblurilor electronice (module)
887 ADAMA AGRICULTURAL SOLUTIONS	Ilfov	200,8	229,1	3,3	2,3	24	23	4675	Comerț cu ridicata al produselor chimice
888 GARRETT MOTION ROMÂNIA	București	200,5	221,9	24,5	21,2	630	636	2932	Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
889 GEDEON RICHTER FARMACIA	Mureș	200,0	169,8	-6,7	-2,4	390	410	4773	Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice în magazine specializate
890 ARCELOMITTAL TUBULAR PRODUCTS ROMAN	Neamț	199,8	293,4	-32,8	-57,7	559	651	2420	Producția de tuburi, țevi, profiluri tubulare și accesorii pentru acesteia din otel
891 HAMILTON CENTRAL EUROPE	Timiș	199,7	142,3	49,9	37,2	251	205	3250	Fabricarea de dispozitive, apărate și instrumente medicale și stomatologice
892 BAUROM CONSTRUCT	Galați	199,7	203,4	5,0	1,6	202	204	4672	Comerț cu ridicata al metalelor și minerurile metalice
893 ROLANA TEX	Botoșani	199,3	323,8	-10,9	1,5	215	294	1310	Pregătirea fibrelor și fitarea fibrelor textile
894 CENTRUL MEDICAL POLICLINICO DI MONZA	București	199,2	177,0	-11,9	-11,4	416	444	8610	Activități de asistență spitalicească
895 CONCRET CONSTRUCT A.G.	Suceava	199,0	181,1	3,8	4,1	305	284	4120	Lucrări de construcții clădiri rezidențiale și nerezidențiale
896 B.V. MCCANN-ERICKSON	București	199,0	272,8	4,6	9,6	130	141	7311	Activități ale agentilor de publicitate
897 DIVA SOL	Arad	198,7	139,9	9,6	4,7	23	23	4776	Comerț cu amănuntul al florilor, plantelor și semințelor; comerț cu amănuntul al animalelor de companie și al hranei pentru acesteia în magazine specializate
898 ROMCARTON	Ilfov	198,5	202,7	10,8	8,8	307	309	1721	Fabricarea hârtiei și cartonului ondulat și a ambalajelor din hârtie și carton
899 WIPRO TECHNOLOGY SOLUTIONS	București	198,4	204,1	43,2	5,6	809	842	6201	Activități de realizare a softului la comandă (software orientat client)
900 DUAL BORGSTENA TRIM ROMÂNIA	Timiș	198,4	240,7	13,2	15,8	735	809	1396	Fabricarea de articole tehnice și industriale din textile
901 GARTNER EUROTTRANS ROMÂNIA	Timiș	198,3	247,5	-1,4	-0,5	506	667	4941	Transporturi rutiere de mărfuri

Poz. Companie	Județ	Cifră de afaceri		Profit net/ pierdere		Nr. mediu de angajați	COD CAEN	Domeniu principal de activitate	
		2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)	2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)				
902 OPTIBELT POWER TRANSMISSION	Maramureș	197,9	203,7	14,4	4,6	436	2219	Fabricarea altor produse din cauciuc	
903 DAS	Iași	197,4	186,7	19,9	22,3	229	4322	Lucrări de instalatii sanitare, de încălzire și de aer condiționat	
904 ZONE INTERNATIONAL TRADING	Ilfov	197,4	163,6	3,5	14,3	33	4638	Comerț cu indicata specializat al altor alimente, inclusiv pește, crustacee și moluște	
905 MOBILE DISTRIBUTION	Cluj	197,3	189,7	2,0	3,6	83	4643	Comerț cu indicata al aparatelor electrice de uz gospodăresc, al aparatelor de radio și televizoarelor	
906 B.BRAUN MEDICAL	Timiș	197,1	208,6	12,8	11,8	105	4646	Comerț cu indicata al produselor farmaceutice	
907 IULICRIS RECYCLING	Galați	196,4	181,1	13,1	9,6	41	3832	Recuperarea materialelor reciclabile sortate	
908 CAFEÀ FORTUNA	Ilfov	196,4	179,9	10,2	11,8	183	1083	Prelucrarea cearului și cafelei	
909 VOESTALPINE RAILWAY SYSTEMS ROMÂNIA	Buzău	196,3	210,5	17,0	21,3	327	3020	Fabricarea materialului rulant	
910 PERFECT CARE DISTRIBUTION	București	196,3	155,6	5,8	5,0	44	4646	Comerț cu indicata al produselor farmaceutice	
911 OVIDIU DEVELOPMENT	București	196,2	162,4	132,2	108,3	15	3511	Producția de energie electrică	
912 GALAXY DISTRIBUTION	București	196,0	164,3	0,5	1,4	56	4635	Comerț cu indicata al produselor din tutun	
913 EAD.RO INTERACTIVE	București	195,9	184,2	0,8	-1,5	33	7312	Servicii de reprezentare media	
914 GRUPUL DE DISTRIBUȚIE ETA	Botoșani	195,8	201,9	3,5	2,9	217	4639	Comerț cu indicata nespecializat de produse alimentare, băuturi și tutun	
915 SISECAM AUTOMOTIVE ROMÂNIA	Buzău	195,6	241,9	-44,1	-51,3	494	2311	Fabricarea sticlei plate	
916 SHOE EXPRESS	București	195,1	266,3	-1,9	3,3	623	4772	Comerț cu amănuntul al încălțăminte și articolelor din piele în magazine specializate	
917 PSICONTROL	Brașov	195,1	182,2	12,6	16,6	244	2790	Fabricarea altor echipamente electrice	
918 PRO SOFT	Brașov	194,9	195,7	8,8	8,1	241	4639	Comerț cu indicata nespecializat de produse alimentare, băuturi și tutun	
919 KESZ CONSTRUCTII ROMÂNIA	Cluj	194,6	154,7	5,5	11,9	93	4110	Dezvoltare (promovare) imobiliară	
920 TOPANEL PRODUCTION PANELS	Vâlcea	194,3	189,5	16,6	16,8	107	2511	Fabricarea de construcții metalice și părți componente ale structurilor metalice	
921 PET STAR HOLDING	Ialomița	193,9	192,9	4,3	2,6	113	2222	Fabricarea articolelor de ambalaj din material plastic	
922 HUF ROMÂNIA	Arad	193,8	210,2	-22,5	-25,6	580	2572	Fabricarea articolelor de feronerie	
923 ALINDA RO	Ilfov	193,1	153,6	4,1	4,6	18	4618	Intermediari în comerțul specializat în vânzarea produselor cu caracter specific, n.c.a.	
924 ODU ROMÂNIA MANUFACTURING	Sibiu	193,0	185,7	6,2	4,5	409	2733	Fabricarea dispozitivelor de conexiune pentru fir și cabluri electrice și electronice	
925 GEDEON RICHTER ROMÂNIA	Mureș	192,8	185,0	9,7	8,2	600	2120	Fabricarea preparațelor farmaceutice	
926 ASTRA VAGOANE CĂLĂTORI	Arad	192,8	82,9	6,3	3,0	393	3020	Fabricarea materialului rulant	
927 ANDREAS STIHL MOTOOUNCELITE	Ilfov	192,6	186,6	11,7	13,2	32	4622	Comerț cu indicata al florilor și al plantelor	
928 ONEDIA DISTRIBUTION	Ilfov	192,1	170,0	0,8	0,5	263	4690	Comerț cu indicata nespecializat	
929 AGRITEHNICA SERVICE	Bacău	192,1	157,4	8,5	6,2	69	4661	Comerț cu indicata al mașinilor agricole, echipamentelor și furniturilor	
930 ALU MENZIKEN	Satu Mare	191,7	109,0	-55,3	-69,3	234	2550	Fabricarea produselor metalice obținute prin deformare plastică; meturgia pulberelor	
931 IMPRESA PIZZAROTTI & C SPA ITALIA SUCURSALA CLUJ	Cluj	191,6	335,9	-47,9	0,3	53	76	4211	Lucrări de construcții drumuri și autostrăzi
932 OIL TERMINAL	Constanța	191,6	168,0	3,7	2,4	944	5224	Manipulații	
933 GVS MICROFILTRAZIONE	Prahova	191,2	138,2	29,6	3,3	610	7120	Activități de testări și analize tehnice	
934 ECKERLE AUTOMOTIVE	Cluj	191,1	230,7	10,2	2,9	1.036	2931	Fabricarea de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule	
935 NORDIC IMPORT EXPORT CO	București	190,8	233,5	0,6	-0,8	206	4633	Comerț cu indicata al produselor lactate, ouălor, uleiurilor și grăsimilor comestibile	
936 SAMCOM AS	Botoșani	190,6	181,7	2,0	3,4	58	4632	Comerț cu indicata al cărnii și produselor din carne	
937 ARTIFEX	Vrancea	190,5	162,0	0,7	2,7	1.192	1413	Fabricarea altor articole de îmbrăcăminte (exclusiv lenjeria de corp)	
938 DRM DRAXLMAIER ROMÂNIA SISTEME ELECTRICE	Satu Mare	190,4	230,4	4,0	11,6	2.228	2931	Fabricarea de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule	
939 CLEVER MEDIA NETWORK	Cluj	189,9	158,3	17,3	5,8	180	6020	Activități de difuzare a programelor de televiziune	
940 FITERMAN PHARMA	Iași	189,6	139,3	21,5	13,6	151	2120	Fabricarea preparațelor farmaceutice	
941 RCB ELECTRO 97	Bistrița-Năsăud	189,5	155,5	3,3	2,1	116	2732	Fabricarea altor fir și cabluri electrice și electronice	
942 PLUS AUTOTRADE	București	188,9	169,8	3,9	3,2	11	4511	Comerț cu autoturisme și autovehicule ușoare (sub 3,5 tone)	
943 GLOBAL E-BUSINESS OPERATIONS CENTRE	București	188,9	190,0	7,7	10,6	881	7022	Activități de consultanță pentru afaceri și management	
944 WORWAG PHARMA ROMÂNIA	Cluj	188,8	12,1	4,6	0,4	70	11	4646	Comerț cu indicata al produselor farmaceutice
945 BOSCH SERVICE SOLUTIONS	Timiș	188,8	178,2	9,0	10,9	1.297	6399	Alte activități de servicii informaționale n.c.a.	
946 CIS GAZ	Mureș	188,7	188,1	3,1	7,6	120	4221	Lucrări de construcții proiecte utilizare pentru fluide	
947 GUALA PACK NADAB	Arad	188,2	172,3	5,5	3,5	328	2222	Fabricarea articolelor de ambalaj din material plastic	
948 CALLPOINT NEW EUROPE	București	188,1	168,3	19,7	7,2	1.240	8220	Activități ale centrelor de intermediere telefonică (call center)	
949 APAVITAL	Iași	188,1	166,0	7,8	6,9	1.317	3600	Captarea, tratarea și distribuția apelor	
950 SECUREWORKS EUROPE	București	188,1	157,7	6,2	5,9	758	7022	Activități de consultanță pentru afaceri și management	
951 MAURER IMOBILIARE	Brașov	188,0	159,2	10,0	14,6	183	4120	Lucrări de construcții clădiri rezidențiale și nerezidențiale	
952 TIMAC AGRO ROMÂNIA	București	187,9	230,4	19,6	28,3	129	4675	Comerț cu indicata al produselor chimice	
953 DIAMEDIX IMPLEX	București	187,7	134,0	26,4	8,5	153	4690	Comerț cu indicata nespecializat	
954 RAIMAN	Dolj	187,6	143,4	1,9	1,0	28	4711	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	
955 P.P. DISTRIBUTORS - ROMÂNIA	București	187,2	251,7	3,2	9,3	85	4639	Comerț cu indicata nespecializat de produse alimentare, băuturi și tutun	
956 INFORM LYKOS	București	186,9	195,2	5,4	7,3	187	1812	Alte activități de tipărire n.c.a.	

Poz. Companie 2020	Județ	Cifră de afaceri		Profit net/pierdere		Nr. mediu de angajați		COD CAEN bilanț, 2020	Domeniu principal de activitate
		2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)	2020 (mil. lei)	2019 (mil. lei)	2020	2019		
957 DIMEX-2000 COMPANY	Bistrița-Năsăud	186,9	132,9	8,6	6,6	234	222	4211	Lucrări de construcții drumuri și autostrăzi
958 AUTO SCHUNN	Arad	186,6	203,8	4,6	2,6	161	198	4520	Întreținerea și repararea autovehiculelor
959 BUILD CORP	Iași	186,4	127,2	6,6	3,5	99	77	4120	Lucrări de construcții clădiri rezidențiale și nerezidențiale
960 POLTERGEIST	Timiș	186,4	158,8	4,6	2,5	217	214	4759	Comerț cu amănuntul al mobiliei, al articolelor de iluminat și al articolelor de uz casnic n.c.a. în magazine specializate
961 FERMA ZOOTEHNICĂ	Maramureș	186,2	187,1	15,9	2,4	446	441	1013	Fabricarea produselor din carne (inclusiv din carne de pasăre)
962 APT RESOURCES & SERVICES	București	186,2	101,8	4,9	1,8	3.249	1.157	7820	Activități de contractare, pe baze temporare, a personalului
963 TEHNOINVEST STEEL & SCRAP	Brașov	185,3	120,5	6,4	0,1	16	10	3832	Recuperarea materialelor reciclabile sortate
964 INTERSTAR CHIM	București	185,0	139,5	20,2	5,9	211	202	2041	Fabricare săpunurilor, detergentelor și a produselor de întreținere
965 CHORUS MARKETING AND DISTRIB.	Galați	184,8	147,7	5,2	2,4	202	187	4669	Comerț cu ridicata al altor mașini și echipamente
966 DELTA HEALTH CARE	București	184,3	173,3	15,6	17,4	433	432	8610	Activități de asistență spitalicească
967 IT SMART DISTRIBUTION	București	184,0	163,5	4,2	1,3	37	44	4651	Comerț cu ridicata al calculatoarelor, echipamentelor periferice și software-ului
968 DUCFARM LOGISTIC	Cluj	183,8	162,7	3,2	2,0	29	28	4646	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
969 ADA FABRICA DE MOBILĂ	Bihor	183,5	182,2	11,8	-2,4	711	718	3109	Fabricarea de mobilă n.c.a.
970 I.B. CARGO	Ilfov	183,2	141,2	9,3	6,6	92	92	5229	Alte activități anexe transporturilor
971 IMPRESA PIZZAROTTI & C & POMPONIO	Cluj	183,0	176,0	0,0	0,0	96	99	4211	Lucrări de construcții drumuri și autostrăzi
972 SELECT FRUITS	Ilfov	182,9	114,8	3,4	1,3	80	60	4631	Comerț cu ridicata al fructelor și legumeelor
973 ROMCARBON	Buzău	182,9	185,7	0,9	0,4	803	874	2221	Fabricare plăcilor, foliilor, tuburilor și profilurilor din material plastic
974 BRAVO EUROPA	Călărași	182,7	131,6	7,9	1,9	129	126	2550	Fabricarea produselor metalice obținute prin deformare plastică: metalurgia pulbenilor
975 ATP MOTORS RO	Maramureș	182,6	223,6	2,3	2,6	195	226	4520	Întreținerea și repararea autovehiculelor
976 REMEDIUM FARM	Cluj	182,2	168,1	5,9	6,0	156	175	4773	Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice în magazine specializate
977 METERSIT ROMÂNIA	Brașov	182,0	169,9	3,3	4,0	77	60	2651	Fabricarea de instrumente și dispozitive pentru măsură, verificare, control, navigație
978 VIESSMANN	Brașov	181,8	173,8	16,2	11,0	62	60	4674	Comerț cu ridicata al echipamentelor și furniturilor de fierarie pentru instalații sanitare și de încălzire
979 TRUCK ROM INTERNATIONAL	București	181,7	150,7	0,1	0,0	243	217	4941	Transporturi rutiere de mărfuri
980 SANO ROMÂNIA	Ilfov	181,5	134,6	17,5	6,4	156	123	4644	Comerț cu ridicata al produselor din ceramică, sticlărie și produse de întreținere
981 ESPERANDZA-COM-IMPEX	Prahova	181,3	152,0	5,1	4,3	67	67	4621	Comerț cu ridicata al cerealelor, semințelor, furajelor și tutunului neprelucrat
982 GOVCREST INTERNATIONAL	București	181,1	164,6	0,9	1,0	12	13	4675	Comerț cu ridicata al produselor chimice
983 DESLEECLAMA SOLUTIONS	Vâlcea	181,1	141,3	10,8	7,0	543	398	1392	Fabricarea de articole confectionate din textile (cu excepția îmbrăcăminte și lenjeriei de corp)
984 LA FÂNTÂNA	București	180,9	191,6	-7,9	-6,3	829	810	1107	Producția de băuturi răcoritoare nealcoolice; producția de ape minerale și alte ape îmbuteliate
985 VEONEER ROMÂNIA	Timiș	180,8	183,8	2,4	6,9	756	892	6201	Activități de realizare a softului la comandă (software orientat client)
986 HESSERS	Bihor	180,7	189,9	3,9	3,3	683	688	4941	Transporturi rutiere de mărfuri
987 SERGIANA PRODIMPEX	Brașov	180,6	187,9	6,9	2,7	697	728	1013	Fabricarea produselor din carne (inclusiv din carne de pasăre)
988 HIDROSERV	București	180,6	127,0	68,7	1,3	1.102	1.098	3511	Producția de energie electrică
989 AUSTRIA CARD	București	180,4	154,2	2,5	0,6	204	157	2229	Fabricarea altor produse din material plastic
990 B.D.G. IMPORT	București	180,2	229,2	5,1	16,0	127	112	4634	Comerț cu ridicata al băuturilor
991 ROMPHARM COMPANY	Ilfov	180,1	220,5	29,4	54,6	424	396	2110	Fabricarea produselor farmaceutice de bază
992 DANEMAR COMPANY	Vâlcea	179,9	150,3	14,8	9,1	374	370	4711	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
993 REGIO CĂLĂTORI	Brașov	179,9	180,2	-1,6	-3,1	618	598	4910	Transporturi interurbane de călători pe calea ferată
994 LABORMED-PHARMA	București	179,5	177,8	17,9	25,6	296	309	2120	Fabricarea preparatelor farmaceutice
995 HANNA INSTRUMENTS	Sălaj	179,4	148,0	21,5	16,8	18	17	2651	Fabricarea de instrumente și dispozitive pentru măsură, verificare, control, navigație
996 ASSA ABLOY ENTRANCE SYSTEMS	Hunedoara	179,4	186,0	6,2	6,1	324	283	2511	Fabricarea de construcții metalice și părți componente ale structurilor metalice
997 INTRAROM	București	179,4	134,5	0,4	-10,3	356	350	6209	Alte activități de servicii privind tehnologia informației
998 MEDIA ROM GRUP	Iași	179,4	218,3	2,8	1,3	21	22	4671	Comerț cu ridicata al combustibililor solizi, lichizi și gazoși și al produselor derivate
999 SCHMITZ CARGOBULL ROMÂNIA	Ilfov	179,3	143,3	-0,9	1,6	0	30	4519	Comerț cu alte autovehicule
1.000 EZEAN GRAIN	Brăila	179,0	179,8	2,7	2,5	17	19	4621	Comerț cu ridicata al cerealelor, semințelor, furajelor și tutunului neprelucrat
TOTAL TOP 1.000		772.779,4	782.521,9	28.523,7	28.158,8	957.635	952.911		
TOTAL ECONOMIE		1.716.000,0	1.763.000,0	110.600,0	102.600,0	4.132.438	4.312.828		
PONDERE TOP 1.000 ÎN TOTAL ECONOMIE (%)		45,0	44,4	25,8	27,4	23	22		

NOTĂ: clasamentul include doar companiile și nu ia în calcul băncile și firmele de asigurări (codurile CAEN 64, 65 și 66 nu au fost incluse în top 1.000). Topul ia în calcul companiile cu bilanț depus până la 1 ianuarie 2022. Sunt companii care ar fi putut intra în acest top, dar al căror bilanț nu era disponibil la data realizării catalogului. Clasamentul ia în calcul doar entitățile fiscale, așa cum sunt înregistrate la Registrul Comerțului, nu ia în calcul grupuri de firme sau rezultate consolidate. În top nu au fost incluse firmele radiate, în insolvență sau faliment, dar există companii ajunse în proces de reorganizare în urma insolvenței.

Sursă: Registrul Comerțului

VĂ MULTUMIM PENTRU SUSȚINERE

Topul retailului românesc recunoaște evoluția noastră și pentru aceasta mulțumim celor peste un milion de clienți care zilnic își fac cumpărăturile în magazinele noastre, partenerilor noștri care în proporție de peste 90% sunt din România, și zecilor de mii de colegi din rețeaua noastră.

Am pornit la drum împreună,
am crescut și am devenit mai buni datorită fiecăruia dintre voi.
Pentru toate aceste lucruri, VĂ MULTUMIM!

1573
de magazine

Peste **25.000** Angajați

4 Sedii
Profi

6 Centre
logistice

PURURI TÂNĂR

Izvor de Spirit Românesc
BORSEC. FONDAT 1806